

Ewaluacja on-going wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 (Zakres II)

Raport końcowy

Zamawiający: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

*Niniejszy raport został wykonany przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy
Radło&Wspólnicy sp. j. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.*

Spis treści

1	Streszczenie	6
	Executive summary	8
2	Wprowadzenie	10
2.1	Cele i zakres badania	10
2.2	Obszary problemowe i badawcze	12
3	Opis wybranej i zastosowanej metodologii	44
4	Identyfikacja potencjału innowacyjnego województwa śląskiego w latach 2013-2018	48
4.1	Wstęp	48
4.2	Benchmarking poziomu innowacyjności regionu w skali europejskiej, krajowej i regionalnej ..	48
4.3	Diagnoza potencjału innowacyjnego regionu.....	58
4.4	Zmiany w poziomie innowacyjności województwa śląskiego	63
5	Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego w latach 2013-2020	87
6	Ocena stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020	90
6.1	Wstęp	90
6.2	Inteligentny rozwój. Procesy przedsiębiorczego odkrywania. Ocena stopnia wdrażania pięciu inteligentnych specjalizacji regionu w latach 2013-2018	90
6.3	Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. Ocena osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki kamieni milowych	91
6.4	Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. Ocena osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki horyzontalne tzw. Indeksy złożone.....	196
6.5	Rezultaty. Efekty średniookresowe. Realizacja celów RIS identyfikowanych na kanwie dwóch priorytetów rozwoju oraz pięciu obszarów strategicznych interwencji publicznej.....	240
6.6	Produkty. Ocena stopnia wdrażania 7 Metaprzedsiewzięć RIS	291
7	Rekomendacje	328
7.1	Rekomendacje dla „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźnika horyzontalnego monitoringu wizji strategii tzw. „Smart Index dla inteligentnych specjalizacji”	328
7.2	Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” ..	331
7.3	Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” w kontekście planowanej Polityki Spójności 2020+ na podstawie rozporządzeń Komisji Europejskiej (w tym projektów dokumentów Komisji)	334
8	Wzory ankiet/kwestionariuszy użytych do badania	336
8.1	Kwestionariusz Mixed-mode z przedsiębiorcami	336
8.2	Kwestionariusz CATI z jednostkami naukowymi.....	339
8.3	Kwestionariusz CATI z instytucjami otoczenia biznesu	342
9	Źródła informacji wykorzystanych w badaniu	345
10	Spis tabel	349
11	Spis rysunków	352
12	Spis wykresów	355

Wykaz skrótów

Skrót	Rozwinięcie
B + R	Badania i Rozwój
BDL	Bank Danych Lokalnych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IDI	Indywidualny wywiad pogłębiony (ang. <i>Individual in-Depth Interview</i>)
IOB	Institucje Otoczenia Biznesu
KE	Komisja Europejska
PIK	Portal Informacyjno-Komunikacyjny
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
PPO	Proces Przedsiębiorczego Odkrywania
PRT	Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020
RIS	Regionalna Strategia Innowacji
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RSI WSL	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020
TRL	Poziom gotowości technologicznej (ang. <i>Technology readiness level</i>)

1 Streszczenie

Celem ogólnym badania było zdobycie wiedzy na potrzeby skutecznego prowadzenia procesów monitoringu oraz ewaluacji „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” (RIS WSL 2013-2020) poprzez ocenę jakościową i ilościową poziomu rozwoju innowacji w województwie śląskim oraz budowy ekosystemu w tym zakresie. Uzyskane wyniki mają posłużyć jako punkt wyjścia do dalszej dyskusji opartej na faktach nad wizją rozwojową województwa śląskiego w perspektywie 2020+. Zakres przedmiotowy badania objął bieżącą ocenę stopnia wdrażania 5 inteligentnych specjalizacji regionu, 11 kamieni milowych ekosystemu innowacji, 10 celów RIS identyfikowanych na kanwie 2 priorytetów rozwoju i 5 obszarów strategicznych interwencji publicznej oraz 7 Metaprzedsiewzięć Regionalnej Strategii Innowacji regionu.

Analiza benchmarkingowa poziomu innowacyjności regionu na tle pozostałych województw Polski wskazała na relatywną utratę pozycji województwa śląskiego w 2017 roku w porównaniu z pozycją przez nie zajmowaną w 2010 roku. Szczególnie silnemu pogorszeniu uległa pozycja województwa śląskiego pod względem zgłoszeń wynalazków krajowych oraz liczby udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP w przeliczeniu na 1 mln mieszkańców. Z kolei silną stroną województwa śląskiego są udzielone prawa ochronne na krajowe wzory użytkowe w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców (awans na pozycję krajowego lidera) oraz liczba krajowych zgłoszeń wzorów użytkowych w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców (utrzymana druga pozycja w kraju).

Ocena gospodarczych uwarunkowań rozwoju województwa śląskiego pokazała, że pomimo lekkiego spadku PKB na mieszkańca województwo śląskie znajduje się wciąż w czołówce polskich województw. Jednakże, nie wszystkie elementy składowe PKB kształtują się na równie wysokim poziomie. O ile konsumpcja gospodarstw domowych utrzymuje się na relatywnie wysokim poziomie, o tyle inwestycje, a przede wszystkim wydatki publiczne plasują badane województwo w połowie lub na samym końcu rankingu polskich województw. Jednocześnie, województwo śląskie wypada korzystnie w rankingach ogólnopolskich pod względem uwarunkowań społecznych. Zarówno pod względem dochodu rozporządzalnego, jak i stopy bezrobocia województwo zanotowało awans w rankingach, zaś w przypadku zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym województwo utrzymuje się na szóstej pozycji wśród województw w kraju. Wszystko to tworzy solidne podstawy dla rozwijania innowacyjności w regionie.

W zakresie tematycznym badania mieściła się także diagnoza potencjału innowacyjnego województwa śląskiego, która została przeprowadzona w oparciu o podejście zasobowe skupiając się na analizie dostępnych zasobów potrzebnych do wyprodukowania produktu lub dostarczenia usługi. Przeprowadzona diagnoza ujawniła, że o ile pod względem nakładów na działalność B+R oraz nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw potencjał innowacyjny województwa śląskiego spada w porównaniu z innymi województwami w Polsce, o tyle pod względem jego relatywnej pozycji w grupie wszystkich województw pozycja województwa uległa poprawie. Warto podkreślić szczególnie poprawę pozycji województwa śląskiego pod względem zasobów kapitału ludzkiego mierzonych udziałem zatrudnionych w prowadzeniu działalności B+R. Jednocześnie, ocena zasobów ludzkich i zmian dokonanych w tym zakresie nie może być jednoznacznie pozytywna, jeśli uwzględnić bardzo niską (13. pozycja w kraju) liczbę pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców oraz niską pozycję (10. miejsce w kraju) pod względem liczby studentów szkół wyższych. Jako istotną barierę w rozwoju innowacyjnym województwa śląskiego można ponadto wskazać niezadowalające wyniki uzyskiwane przez sektor przedsiębiorstw na Śląsku w dziedzinie innowacji (miejsce w środku stawki województw), co ogranicza możliwości komercjalizacji wyników prac B+R i – ogólnie rzecz ujmując – rynkowy element procesu innowacyjnego.

Zróznicowany obraz stanu regionalnej innowacyjności wyłania się z analizy zmian wartości wskaźników horyzontalnych monitoringu wizji. Źródłem niepokoju może być potencjalnie systematyczny – od 2012 roku - spadek wartości indeksu atrakcyjności inwestycyjnej. Bliższe spojrzenie na przyczyny jego niekorzystnych zmian

pokazuje jednakże, że największy – i jak się wydaje mocno przeszacowany - wpływ na kształtowanie się całego indeksu miał „Wskaźnik terenów zrehabilitowanych”. Jeśli uwzględnić wyhamowanie niekorzystnego trendu w zakresie subindeksu „Innowacyjność”, subindeksu „Nakłady Inwestycyjne” oraz subindeksu „Usieciowienie” i ustabilizowanie ich wartości w latach 2015-2017, zmiany dostrzegalne w zakresie tego indeksu nie powinny już być tak niepokojące. Tym bardziej, że równocześnie następują korzystne zmiany w odniesieniu do innych wskaźników złożonych, w tym przede wszystkim Knowledge Indexu (trend rosnący od 2016 roku) oraz Indeksu kapitału społecznego, który się „odbudowuje” do poziomu sprzed kilku lat, głównie za sprawą odnotowywanego wzrostu zaufania w sieciach współpracy (klastrach, konsorcjach naukowo-badawczych, naukowo-biznesowych itp.) oraz zaufania do administracji publicznej.

Analiza zgromadzonego materiału badawczego prowadzi do następujących głównych rekomendacji wskazanych poniżej.

Po pierwsze, w celu wzmocnienia endogenicznego potencjału innowacyjnego w regionie należy położyć większy nacisk na wspieranie endogenicznego potencjału innowacyjnego w regionie, w tym przez wspieranie przede firm regionalnych i krajowych.

Po drugie, dla budowy potencjału innowacyjnego oraz zatrzymywania i przyciągania talentów niezbędnych dla budowy potencjału innowacyjnego regionu należy powiązać wspieranie przemysłów wschodzących z poprawą jakości życia w miastach i jeszcze usilniej dbać o jakość powietrza, usług, służby zdrowia – czynniki kształtujące postrzeganie jakości życia.

Po trzecie, pierwszym krokiem do wzrostu wiedzy uczestników ekosystemu innowacji w województwie śląskim na temat infrastruktury badawczej w regionie i usług oferowanych przez jednostki badawcze powinno się stać zmapowanie infrastruktury badawczo rozwojowej i usług w tym zakresie, a następnie bieżące aktualizowanie bazy informacji o infrastrukturze i usługach.

Po czwarte, niski poziom wykorzystania infrastruktury badawczej, będącej w posiadaniu jednostek naukowych, przez przedsiębiorców i inne podmioty można i należy wspierać poprzez opracowanie modeli zarządzania infrastrukturą badawczą współpracy w zakresie udostępnienia infrastruktury badawczej uczelni innym podmiotom (np. przedsiębiorcom, NGOs itp.) osadzone w realiach krajowych regulacji dotyczących udostępniania infrastruktury badawczej.

Po piąte, niską intensywność współpracy pomiędzy partnerami z przedsiębiorstw, administracji i nauki, przy jednocześnie rosnącym poziomie zaufania w sieciach współpracy, należy pobudzać poprzez promowanie współpracy i animowanie procesów sieciowania podmiotów w ramach regionalnego systemu innowacji.

W perspektywie post 2020 konieczna będzie intensyfikacja skali i zakresu sieciowania sprzyjającego komercjalizacji wyników prac B+R. Regionalny system innowacji powinien w przyszłej perspektywie finansowej promować partnerstwa innowacyjne, włączające w proces innowacyjny potencjalnych odbiorców wyników prac B+R. Rekomenduje się w szczególności dalsze rozszerzenie tego typu działań w formie pilotaży i programów oraz innych inicjatyw stymulujących nawiązywanie współpracy między nauką a biznesem od wczesnych faz procesu innowacyjnego. Ponadto, warto rozważyć powołanie Regionalnego Funduszu Rozwojowego Województwa Śląskiego (RFR WSL) i podjęcie działań mających na celu jego stworzenie w perspektywie 2020+.

Obszarem wsparcia powinno się stać w szczególności umiędzynarodowienie działalności przedsiębiorstw, prowadzące do inicjowania lub rozwijania sprzedaży produktów i usług na rynkach międzynarodowych. W tym kontekście wsparciem należy obejmować rozwój procesów i produktów innowacyjnych w przedsiębiorstwach, które będą im umożliwiać włączanie się w globalne łańcuchy wartości.

Executive summary

The chief aim of this study was to gain knowledge to successfully conduct monitoring processes and to evaluate the “Regional Innovation Strategy of the Śląskie Voivodeship 2013-2020” (RIS WSL 2013-2020)”. The task was carried out with a qualitative and a quantitative review of the level of innovation development in the Śląskie voivodeship and of the construction of the related ecosystem. Obtained results will serve as a starting point for further discussion based on facts related to the vision of the development of the Śląskie voivodeship in the 2020+ perspective. The study covers the current review of the degree of implementation of 5 intelligent specializations of the region, 11 milestones of the innovation ecosystem, 10 RIS targets identified over 2 development priorities and 5 strategic public intervention areas as well as metadevelopments of the Regional Innovation Strategy of the region.

The benchmark analysis of the level of innovation of the region, as compared with other voivodeships in Poland, has indicated a relative loss of the competitive position of the Śląskie voivodeship in 2017 (vs. 2010). This loss was specifically severe in terms of domestic invention applications and the number of patents awarded for domestic inventions by the Polish Patent Office (per 1 million of inhabitants). On the other hand, the Śląskie voivodeship has gained in terms of awarded intellectual property rights for designs per 100 thousand inhabitants (i.e. the studied voivodeship has advanced to be the country leader) as well as the number of applications for intellectual property rights for designs per 100 thousand inhabitants (with the studied voivodeship maintaining the second position in the country).

The analysis of economic conditions of the Śląskie voivodeship has shown that, despite a small decrease of GDP per capita, the analyzed voivodeship is still near the top of Polish voivodeships. However, not all individual elements of GDP are developing homogenously. As much as consumption of households stays on a relatively high level, investments and public expenditures position Śląskie in the middle or on the very bottom of rankings of Polish voivodeships. At the same time, the Śląskie voivodeship ranks highly among other Polish voivodeships in terms of social aspects. In both, disposable income and unemployment the Śląskie voivodeship has progressed in rankings. However, in case of employment of persons with tertiary education it maintains its 6th (out of 16 voivodeships) rank. All this creates a solid foundation for the development of innovation in region.

The topic of this study also included the diagnosis of the innovation potential of the Śląskie voivodeship, which has been conducted from the resource perspective, i.e. the availability of resources needed to produce a desired output or to deliver a service. Conducted analysis has revealed that as much as much as in terms of investments in R&D and investment of innovative enterprises the innovation potential of the Śląskie voivodeship (as compared with other voivodeships in Poland) is falling, in terms of its relative position in the group of all voivodeships the analyzed position of the said voivodeship has improved. It is worth to highlight the advancement of the position of the Śląskie voivodeship in terms of human capital measured with the share of persons employed in R&D. When including a very low (13th rank in the country) number of scientific workers fully employed in the voivodeship with a title of professor (per 100 thousand inhabitants) as well as a low rank (10th) in terms of the number of students in higher education, it is clear that the evaluation of human capital and changes made in this area aren’t all positive. Another important barrier in the innovation development of the Śląskie voivodeship comes in the form of unsatisfactory results achieved by the business sector in in the topic of innovation – in this case, the studied voivodeship is placed in the middle of the ranking. This limits the ability of commercialization of R&D results, i.e. of their market potential.

A differentiated vision of the state of the regional innovativeness comes from the analysis of changes in the values of horizontal variables monitoring the vision. A potentially systematic – from 2012 – fall in the value of the Investment Attractiveness Index is one source of unrest. However, a closer look at the determinants of its adverse changes shows that the biggest – and apparently significantly overvalued – impact on the development of the entire index can be assigned to the “Index of recultivated areas” variable. When including the slowdown of the unfavorable trend in the sub-index “Innovativeness”, sub-index “Innovation-led investments” and the

sub-index “Networking” as well as the stabilization of their values in years 2015-2017, changes seen in Investment Attractiveness Index should not be a cause for concern. Even more so, at the same time there have been beneficial changes in terms of other composite indexes; including most of all the Knowledge Index (positive trend since 2016) and the Social Capital Index that is “rebuilding” itself to the level from a few years back – chiefly due to a registered growth in trust in cooperation networks (clusters, research consortia, academia-business etc.) as well as the trust to public administration.

The analysis of the collected research material leads to the following key recommendations listed below.

Firstly, to strengthen the endogenic innovation potential in the region, a greater focus needs to be directed at supporting endogenic innovation potential in the region, including supporting chiefly regional and domestic firms.

Secondly, to build an innovation potential and to keep and attract talents that are crucial for the construction of the innovation potential of the region, supporting developing industries needs to relate to the increasing quality of life in cities and to have an even greater focus on air quality, services, health services – determinants shaping the perception of life quality.

Thirdly, the first step to an increase in the knowledge of the participants of the innovation ecosystem in the Śląskie voivodship on the topic of research infrastructure in the region and services offered by research units should be to map the research-development infrastructure and related services and then to continuously update databases that hold the information on the said infrastructure and services.

Fourthly, a low level of use of the research infrastructure, which is held by the research units, by firms and other actors can and should be increased with a design of a model, which would focus on the management of research infrastructures, cooperation in the area of sharing of the university research infrastructure with other actors (e.g. firms, non-profit). This should be firmly set in the reality designed by country-level regulation related to sharing of such infrastructure.

Fifthly, low intensity of cooperation between business, administration and academic partners with an increasing in parallel level of trust in the cooperation networks should be stimulated through promotion of cooperation and animation of network processes in the realm of the regional innovation system.

In the post 2020 perspective, the scale and the range of networking favoring commercialization of the R&D results will needed to be intensified. The regional innovation system should, in the near financial perspective, promote innovation partnerships, including in the innovation process of potential recipients of R&D results. It is highly recommended to further enhance this type of actions in the form of pilot tasks and programs as well as other initiatives that stimulate cooperation between academia and business from the very early phases of the innovation process. Furthermore, the creation of the Regional Development of the Śląskie Voivodeship Fund (RFR WSL) and taking on tasks that would lead to its creation in the 2020+ perspective should be considered.

Special support should be given to the internationalization of firm activity, leading to the initiation or development of sale of products and services on international markets. In this context, support should be focused on developing innovative processes and products in firms, which will allow them to join the global value chain.

2 Wprowadzenie

2.1 Cele i zakres badania

Zgodnie z zapisami SOPZ celem ogólnym badania było zdobycie wiedzy na potrzeby skutecznego prowadzenia procesów monitoringu oraz ewaluacji „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” (RIS WSL 2013-2020) (analiza on-going), tj. dokonanie oceny jakościowej i ilościowej poziomu rozwoju innowacji w województwie śląskim oraz budowy ekosystemu w tym zakresie.

Rezultatem badania jest zapewnienie spójności metodologicznej w realizacji regionalnej polityki innowacyjnej w obszarze identyfikacji i weryfikacji inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego. Jednocześnie wyniki ewaluacji posłużą jako punkt wyjścia do dalszej dyskusji opartej na faktach nad wizją rozwojową województwa śląskiego w perspektywie 2020+.

Zakres terytorialny badania: województwo śląskie.

Zakres czasowy: na lata 2013-2020 oraz 2020+.

Zakres przedmiotowy: przedmiotem ewaluacji było zdobycie wiedzy na potrzeby prowadzonych procesów monitorowania RIS WSL oraz stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji poprzez bieżącą ocenę stopnia wdrażania (analiza on-going):

- a) pięciu inteligentnych specjalizacji regionu,
- b) jedenastu kamieni milowych ekosystemu innowacji,
- c) dziesięciu celów RIS identyfikowanych na kanwie dwóch priorytetów rozwoju oraz pięciu obszarów strategicznych interwencji publicznej,
- d) siedmiu Metaprzedsiewzięć Regionalnej Strategii Innowacji regionu.

Inteligentne specjalizacje regionu (IS):

- ➔ energetyka,
- ➔ medycyna,
- ➔ ICT,
- ➔ przemysł wschodzący,
- ➔ zielona gospodarka.

Wskaźniki realizacji kamieni milowych (KM) Strategii:

- ➔ KM.1. Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu
- ➔ KM.2. Liczba world class Clusters
- ➔ KM.3. Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie
- ➔ KM.4. Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020
- ➔ KM.5. Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków
- ➔ KM.6. Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu

- ➔ KM.7. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych dla realizacji projektów
- ➔ KM.8. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych
- ➔ KM.9. Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe, usługowe i procesowe jako % ogólnej liczby MSP
- ➔ KM.10. Wartość wsparcia działań innowacyjnych
- ➔ KM.11. Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności.

Cele RIS:

Priorytet 1. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu

- ➔ Cel strategiczny 1.1. Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej
- ➔ Cel strategiczny 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych
- ➔ Cel strategiczny 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej
- ➔ Cel strategiczny 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności
- ➔ Cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji

Priorytet 2. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości

- ➔ Cel strategiczny 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków
- ➔ Cel strategiczny 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji
- ➔ Cel strategiczny 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej
- ➔ Cel strategiczny 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach
- ➔ Cel strategiczny 2.5. Wzmacnianie aktywności grup prosumenckich.

Metaprzedsiewzięcia:

- ➔ Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska
- ➔ Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych
- ➔ Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych
- ➔ Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy
- ➔ Metaprzedsiewzięcie 5. Regionalny fundusz proinnowacyjny
- ➔ Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji
- ➔ Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji.

2.2 Obszary problemowe i badawcze

W niniejszym rozdziale wskazujemy główne obszary badawcze, które zbadano w trakcie ewaluacji, a także ich powiązania z metodami i technikami badawczymi. Zgodnie z SOPZ badanie objęło dwa główne obszary badawcze:

1. **Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego.**
2. **Ocena on-going stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”.**

Jednocześnie w ramach badania opracowano:

1. **Rekomendacje dla Zarządu Województwa oraz pozostałych aktorów Regionalnego Ekosystemu Innowacji.**
 - ➔ Rekomendacje dla „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźnika horyzontalnego monitoringu wizji strategii tzw. „Smart Index dla inteligentnych specjalizacji”
 - ➔ Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+”
2. **Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” w kontekście planowanej Polityki Spójności 2020+ na podstawie rozporządzeń Komisji Europejskiej (w tym projektów dokumentów Komisji).**

W poniższej tabeli zaprezentowano poszczególne obszary badawcze wraz z przyporządkowanymi problemami badawczymi, które stanowiły przedmiot niniejszego badania.

Tabela 1. Obszary badawcze z przyporządkowanymi problemami badawczymi

Obszar badawczy I	
Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego	
Problemy badawcze	
1.	Identyfikacja potencjału innowacyjnego województwa śląskiego w latach 2013-2018 (analiza statystyczna).
1.1.	Benchmarking poziomu innowacyjności regionu w skali: europejskiej, krajowej i regionalnej (w tym wskaźnik syntetyczny)
1.2.	Diagnoza potencjału innowacyjnego regionu,
1.3.	Zmiany w poziomie innowacyjności województwa śląskiego:
1.3.1.	Sektor naukowo-badawczy i edukacja
1.3.2.	Sektor przedsiębiorstw
1.3.3.	Finansowanie badań i innowacji
1.3.4.	Efektywność innowacyjna
1.3.5.	Skuteczność dotychczasowych działań i instrumentów wsparcia w podnoszeniu innowacyjności regionu w tym okresie
1.3.6.	Bariery w rozwoju innowacji w województwie śląskim.
2.	Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego w latach 2013-2020.
Dodatkowe problemy badawcze	
Ocena stopnia integracji ekosystemu innowacji województwa śląskiego	

Obszar badawczy II

Ocena on-going stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”

Problemy badawcze

1. Inteligentny rozwój. Procesy Przedsiębiorczego Odkrywania. Ocena stopnia wdrażania pięciu inteligentnych specjalizacji regionu w latach 2013-2018.
 - 1.1. Realizacja przedsięwzięć w latach 2013-2018 w ramach pięciu inteligentnych specjalizacji regionu (RPO WSL, POIR, POWER, NCBR, Horyzont) dokonana zgodnie z ustaleniami „Modelu wdrożeniowego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”
 - 1.2. Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018 dla pięciu inteligentnych specjalizacji regionu (opis minimum 5 praktyk dla każdej inteligentnej specjalizacji RIS)
 - 1.3. Ocena stopnia realizacji w regionie Procesów Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO)
 - 1.4. Ocena stopnia wdrażania pięciu inteligentnych specjalizacji regionu w latach 2013-2018
 - 1.5. Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz
2. Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. Ocena osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki kamieni milowych
 - 2.1. Realizacja projektów w okresie 2013-2020 (RPO WSL, POIR, POWER, NCBR, Horyzont) w ramach każdego kamienia milowego
 - 2.2. Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018 (opis minimum 5 praktyk dla każdego kamienia milowego)
 - 2.3. Ocena stopnia wdrażania jedenastu kamieni milowych ekosystemu innowacji w latach 2013-2020
 - 2.4. Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz
3. Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. Ocena osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki horyzontalne tzw. Indeksy złożone
 - 3.1. Ocena wartości wskaźnika horyzontalnego monitoringu wizji pt. „Smart Index dla inteligentnych specjalizacji”
 - 3.1.1. Uaktualnienie metodologii obliczania o dwie nowe inteligentne specjalizacje (zielona gospodarka i przemysł wschodzący)
 - 3.1.2. Wyliczenie wartości Smart Indeksu dla okresu 2013-2018
 - 3.1.3. Ocena stopnia realizacji wskaźnika „Smart Index dla inteligentnych specjalizacji”
 - 3.2. Ocena stopnia realizacji pozostałych indeksów złożonych
 - 3.3. Ocena stopnia osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki horyzontalne tzw. Indeksy złożone
4. Rezultaty. Efekty średniookresowe. Realizacja celów RIS identyfikowanych na kanwie dwóch priorytetów rozwoju oraz pięciu obszarów strategicznych interwencji publicznej
 - 4.1. Realizacja projektów w okresie 2013-2018 (RPO WSL, POIR, POWER, NCBR, Horyzont).
 - 4.2. Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018 (opis minimum 5 praktyk dla każdego celu)
 - 4.3. Ocena stopnia wdrażania poszczególnych celów RIS WSL
 - 4.4. Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz
5. Produkty. Ocena stopnia wdrażania 7 Metaprzedsiewzięć RIS.
 - 5.1. Realizacja projektów w okresie 2013-2018 (RPO WSL, POIR, POWER, NCBR, Horyzont).
 - 5.2. Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018 (opis minimum 5 praktyk dla każdego Metaprzedsiewzięcia)

5.3. Ocena stopnia wdrażania Metaprzedsiewzięć RIS w latach 2013-2020.
5.4. Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz.
6. Syntetyczna ocena on-going stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” w latach 2013-2020
Dodatkowe problemy badawcze
Ocena powiązania inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego z inicjatywami o zasięgu międzynarodowym w kontekście dalszego rozwoju specjalizacji

Źródło: opracowanie na podstawie SOPZ.

Opisane wyżej obszary badawcze wraz z przyporządkowanymi im problemami badawczymi przebadano z wykorzystaniem różnych metod i technik badawczych. Powiązania pomiędzy tymi metodami i technikami a obszarami badawczymi zaprezentowano w tabeli niżej. W trakcie badania problemów objętych oceną on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego wykorzystano: analizę danych zastanych, analizę statystyczną, a dodatkowo także IDI, CATI i FGI. Z kolei w trakcie oceny on-going stanu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 wykorzystano wszystkie metody i techniki badawcze, co wynika z faktu, iż jest to najbardziej kompleksowa część badania obejmująca największą liczbę problemów badawczych. Ostatnie dwa obszary badawcze, w tym rekomendacje dla Zarządu Województwa oraz pozostałych aktorów Regionalnego Ekosystemu Innowacji oraz rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” w kontekście planowanej Polityki Spójności 2020+ na podstawie rozporządzeń KE (w tym projektów dokumentów Komisji) przygotowano w oparciu o IDI, CATI i FGI oraz syntezę i wnioskowanie z wyników pozostałych całości badania ewaluacyjnego.

Tabela 2. Powiązanie obszarów badawczych z metodami i technikami badawczymi

OBSZAR BADAWCZY	Analiza danych zastanych	Analiza statystyczna	IDI	CATI IOB i JNB	Mix-mode survey	Analiza dobrych praktyk	FGI implementacyjny	Synteza wyników badania
1) Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego	X	X	X	X			X	
2) Ocena on-going stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”	X	X	X	X	X	X	X	
3) Rekomendacje dla Zarządu Województwa oraz pozostałych aktorów Regionalnego Ekosystemu Innowacji			X	X			X	X
4) Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” w kontekście planowanej Polityki Spójności 2020+ na podstawie rozporządzeń KE (w tym projektów dokumentów Komisji)	X		X	X			X	X

Źródło: opracowanie własne.

3 Opis wybranej i zastosowanej metodologii

W badaniu zostały zastosowane następujące metody badawcze:

- ➔ Analiza danych zastanych
- ➔ Analiza statystyczna
- ➔ Indywidualne wywiady pogłębione
- ➔ Badanie ilościowe CATI
- ➔ Mixed Mode Survey Design
- ➔ FGI implementacyjny
- ➔ Analiza dobrych praktyk.

Powiązanie metod z obszarami badawczymi przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Powiązanie obszarów badawczych z metodami i technikami badawczymi

OBSZAR BADAWCZY	Analiza danych zastanych	Analiza statystyczna	IDI	CATI IOB i JNB	Mix-mode survey	Analiza dobrych praktyk	FGI implementacyjny
5) Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego	x		x	x			x
6) Ocena on-going stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”	x	x	x	x	x	x	x
7) Rekomendacje dla Zarządu Województwa oraz pozostałych aktorów Regionalnego Ekosystemu Innowacji			x	x		x	x
8) Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” w kontekście planowanej Polityki Spójności 2020+ na podstawie rozporządzeń Komisji Europejskiej (w tym projektów dokumentów Komisji)			x	x		x	x

Źródło: opracowanie własne.

Analiza danych zastanych

Analiza danych zastanych odegrała kluczową rolę w przebiegu całego badania ewaluacyjnego. Źródła danych wykorzystane w badaniu zostały szczegółowo opisane w osobnym rozdziale.

Wykorzystanie w badaniu analizy danych zastanych jest pochodną metodologicznego postulatu stosowania w badaniach społeczno-ekonomicznych zasady triangulacji¹, jak również wprost odpowiada na postawione przed Wykonawcą cele badawcze. Przede wszystkim, analiza danych zastanych rozszerza perspektywę poznawczą zespołu realizującego konkretny projekt, co ma krytyczne znaczenie już na etapie planowania badania (obejmującym m.in. definiowanie grup docelowych czy wskazywanie kwestii wymagających pogłębienia w ramach dodatkowych celów badawczych). Zapoznanie się z dostępnymi danymi pozwala z jednej strony zidentyfikować kwestie warte pogłębienia w badaniu własnym, a z drugiej – uniknąć nieuzasadnionego duplikowania badań, generującego koszty ekonomiczne niewspółmierne do osiąganego przyrostu wiedzy. Ponadto desk research pozwolił także na przygotowanie wysokiej jakości narzędzi badawczych, w szczególności scenariuszy wywiadów i badań ankietowych.

Analiza statystyczna

Analiza statystyczna miała zastosowanie m.in. w identyfikacji potencjału innowacyjnego województwa śląskiego w latach 2013-2018. Objęła ona badanie podstawowych wskaźników innowacyjności – zarówno tych odnoszących się do nakładów, jak i osiąganych wyników. Celem tej analizy było zaprezentowanie diagnozy potencjału innowacyjnego regionu i zmian w poziomie innowacyjności województwa śląskiego, jakie wystąpiły w badanym okresie. W badaniu uwzględniono w miarę dostępności statystyki dotyczące stanu rozwoju sektora naukowo-badawczego i edukacji, a także przedsiębiorstw. Dokonano oceny nakładów na badania i rozwój oraz osiąganych wyników, co pozwoliło na ocenę efektywności tych nakładów.

Indywidualne wywiady pogłębione

W ramach badania przeprowadzono 20 pogłębionych wywiadów indywidualnych (IDI) z instytucjami i przedsiębiorstwami (nie obejmując pracowników UMWSL) – 20 wywiadów. Do badania zaproszono przedstawicieli instytucji i przedsiębiorstw tworzących regionalny ekosystem innowacji. Na potrzeby wywiadów zastosowano dobór celowy. Kryteria doboru osób do IDI były następujące:

- Minimum 2 osoby, które są przedstawicielami Śląskiej Rady Innowacji lub osoby, które należały do Rady w poprzednich latach. Spośród członków Rady wybrane zostaną osoby mające najdłuższe doświadczenie w pracach na rzecz budowy śląskiego systemu innowacyjnego².
- Minimum 2 osoby, które współpracowały z Jednostką Koordynującą Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji przy opracowaniu RSI WSL (dobrane spośród ekspertów wskazanych przez Zamawiającego).
- Minimum 3 osoby, które są przedstawicielami IOB, aktywnie działającymi w ramach systemu Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (Obserwatorium Technologie dla Energetyki – Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Obserwatorium Technologie Informacyjne i Telekomunikacyjne – Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE oraz Obserwatorium Technologie dla Medycyny - Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju).
- Minimum 3 osoby reprezentujące sektor nauki, w tym min dwie aktywnie działające w ramach systemu Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (Obserwatorium Nanotechnologie i Nanomateriały - Uniwersytet Śląski w Katowicach, Obserwatorium Technologie dla Ochrony Środowiska – Główny Instytut Górnictwa).
- Minimum 10 osób reprezentujących firmy lub sektor biznesu na poziomie organizacji branżowych działające w obszarach inteligentnych specjalizacji Śląska (po 2 na specjalizację): Energetyka; Medycyna; Technologie informacyjne i komunikacyjne; Zielona gospodarka; Przemysły wschodzące.

¹ por. Norman Denzin: Sociological Methods: A Sourcebook. Aldine Transaction, 2006; autor publikacji wskazuje cztery typy triangulacji: danych, teorii, metod i badaczy, z czego w tym konkretnym przypadku analiza desk research przyczyni się do urzeczywistnienia trzech pierwszych rodzajów triangulacji.

² Aktualny skład członków Śląskiej Rady Innowacji określony jest w Załączniku nr 1 do Uchwały Zarządu nr 2113/286/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 18.09.2018 roku.

Jedna osoba może spełniać więcej niż jedno kryterium, na przykład osoba reprezentująca instytucje otoczenia biznesu może być jednocześnie członkiem Śląskiej Rady Innowacji lub ekspert współpracujący przy opracowaniu RSI WSL może być przedstawicielem sektora nauki. Zakłada się więc, że w pierwszej kolejności zapraszane do badania będą osoby, które spełniają największą liczbę przedstawionych kryteriów. Łączna liczba ekspertów, którzy wzięli udział w IDI to 20 osób.

Badanie ilościowe CATI

Realizacja badania ankietowego z przedstawicielami IOB i JBN była niezbędna dla wyliczenia wskaźnika „Zaufanie do administracji publicznej”, stanowiącego jeden ze wskaźników horyzontalnych monitoringu wizji. Tym samym realizacja dedykowanej ankiety CATI z IOB i JBN stanowiła warunek niezbędny dla analiz w zakresie problemu badawczego 3.2. Ocena stopnia realizacji pozostałych Indeksów złożonych w ramach obszaru 3. ODDZIAŁYWANIE. EFEKTY DŁUGOTERMINOWE.

Dobór próby do badania miał charakter losowy. Operatem losowania IOB była baza pełna tychże instytucji z terenu Śląska, z kolei operatem losowania w przypadku JBN było zestawienie wszystkich podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni działających na terenie województwa.

W ramach badania zrealizowano 25 ankiet wśród IOB oraz 25 ankiet wśród podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni.

Mixed Mode Survey Design

Badanie ankietowe stanowi ilościową technikę zbierania danych. Mixed Mode Survey Design to ilościowa metoda badawcza, w ramach której następuje połączenie techniki wykorzystującej ankietę on-line (Computer Assisted Web Interview – CAWI) oraz wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (Computer Assisted Telephone Interview – CATI) w celu zapewnienia najlepszego dotarcia do respondentów oraz wysokiej stopy zwrotu odpowiedzi (response rate). Doskonale sprawdza się w sytuacjach, gdy badana populacja jest stosunkowo duża i zróżnicowana pod względem cech społeczno-demograficznych. Zastosowanie tej metody badawczej umożliwiło wyciągnięcie następujących korzyści w całym procesie badawczym:

- ➔ komfort wynikający z możliwość wypełnienia ankiety przez uczestnika badania w dogodnym dla niego czasie;
- ➔ możliwość przerwania badania w celu pozyskania/sprawdzenia potrzebnych informacji, co zwiększyło rzetelność badania;
- ➔ dzięki jednoczesnemu dotarciu do dużej liczby respondentów skróceniu uległ czas zbierania danych, co miało decydujące znaczenie w odniesieniu do przyjętych czasowych założeń badania;
- ➔ automatyczne wczytywanie/zaciąganie danych do bazy zbiorczej wyeliminowało błędy wynikające z niepełnego opanowania reguł przejścia przez ankierów, skróciło czas obróbki danych i umożliwiło uniknięcie błędów na etapie kodowania;
- ➔ zapewniło dotarcie i umożliwiło realizację badania w trudno dostępnej, ze względu na dyspozycyjność, grupie docelowej;
- ➔ pozwoliło na pozyskanie wiarygodnych, aktualnych oraz umożliwiających przeprowadzenie analiz statystycznych danych;
- ➔ zastosowanie techniki uzupełniającej CATI pozwoliło dostosować wybór techniki badania do preferencji respondenta.

Zgodnie zapisami SOPZ badanie ilościowe dostarczyło wiedzy na temat dobrych praktyk w obszarach:

- a) 5 inteligentnych specjalizacji regionu,
- b) 11 kamieni milowych ekosystemu innowacji,
- c) 10 celów Regionalnej Strategii Innowacji identyfikowanych na kanwie dwóch priorytetów rozwoju oraz pięciu obszarów strategicznych interwencji publicznej,
- d) 7 Metaprzedsiewzięć Regionalnej Strategii Innowacji regionu.

W związku z powyższym badaniem objęto celowo dobraną (w oparciu o analizę danych zastanych i wyniki IDI) próbę przedsiębiorstw z województwa śląskiego działających w obszarach inteligentnych specjalizacji określonych w RSI WSL 2013-2020:

- Energetyka;
- Medycyna;
- Technologie informacyjne i komunikacyjne;
- Zielona gospodarka;
- Przemysły wschodzące.

Uwzględnienie w badaniu przedstawicieli wyróżnionych obszarów inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego pozwoliło opisać dobre praktyki w tych obszarach, zgodnie z następującymi przekrojami wskazanymi w SOPZ: inteligentnych specjalizacji, kamieni milowych ekosystemu innowacji, celów Regionalnej Strategii Innowacji, metaprzedsiewzięć Regionalnej Strategii Innowacji.

Zaproszenie do wzięcia udziału w badaniu ilościowym wystosowano do celowo wybranych (w oparciu o analizę danych zastanych i wnioski z IDI) podmiotów działających w powyższych obszarach poprzez wysłanie linku przez pocztę elektroniczną do ankiety on-line. Osoba badana w systemie CAWI, samodzielnie odczytuje z ekranu treść pytań i udziela odpowiedzi, które rejestrowane są na docelowym serwerze. Oprogramowanie komputerowe obsługujące ankietę internetową dba o zachowanie właściwej kolejności pytań przesyłanych respondentowi, weryfikuje poprawność logiczną wprowadzanych odpowiedzi. W ramach podnoszenia zwrotności odpowiedzi przewiduje się przesyłanie mailowych przypomnień o badaniu.

W odniesieniu do respondentów, którzy nie odpowiedzieli na trzykrotne zaproszenie do badania internetowego, wykonano kontakt telefoniczny w celu realizacji wywiadu. W metodzie wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI) podstawą badania jest standaryzowany kwestionariusz, który jest wypełniany w programie komputerowym przez ankietera na podstawie odpowiedzi respondenta udzielanych przez telefon. Podstawową zaletą badań CATI jest skuteczniejsze niż przy CAWI dotarcie do respondenta w szczególności w przypadkach, gdy mail trafi do spamu lub po prostu zostanie zignorowany przez respondenta. W kontakcie telefonicznym możliwe jest również szersze wyjaśnienie celów badania oraz odpowiedzi na wątpliwości i pytania respondentów.

Badanie prowadzono do momentu osiągnięcia przez Wykonawcę zwrotności z badania zapewniającej osiągnięcie minimalnej wielkości wypełnionych ankiet.

Tabela 4. Dobór próby badawczej

Zakres badań ankietowych	Przekrój	Minimalna liczba wypełnionych ankiet w ramach danego przekroju	Ogólna minimalna liczba wypełnionych ankiet
Ocena stopnia wdrażania pięciu inteligentnych specjalizacji regionu	Inteligentne specjalizacje województwa śląskiego (5)	5	25
Realizacja kamieni milowych ekosystemu innowacji	Kamienie milowe ekosystemu innowacji (11)	5	55
Realizacja celów Regionalnej Strategii Innowacji	Cele RSI (10)	5	50
Ocena stopnia wdrażania siedmiu Metaprzedsiewzięć RIS	Metaprzedsiewzięcia RSI (7)	5	35
Razem:			165

Źródło: opracowanie własne.

4 Identyfikacja potencjału innowacyjnego województwa śląskiego w latach 2013-2018

4.1 Wstęp

Celem tej części raportu jest ocena potencjału innowacyjnego województwa śląskiego w latach 2013-2018. Ocena ta dokonana zostanie w oparciu o analizę wskaźników związanych nie tylko z samym procesem innowacji czy jego produktem, ale również z podmiotami będącymi aktywnymi elementami regionalnego systemu innowacji. Należy podkreślić, że intencją autorów raportu jest wykorzystanie jak największej liczby dostępnych danych oraz objęcie badaniem całego wspomnianego wyżej okresu. Niemniej, z powodu ograniczonej dostępności niektórych danych statystycznych, nie w każdym obszarze udało się uwzględnić ocenę wszystkich badanych lat. Mając to na uwadze jako rok początkowy analizy wybrano rok 2010. Decyzja ta ma dwie zalety. Po pierwsze, wydłuża okres analizy, co umożliwia lepsze wykorzystanie dostępnych danych i pozwala ocenić, czy rok 2013 był punktem zwrotnym, czy raczej wpisuje się on w już istniejący trend. Po drugie, dostarcza większego kontekstu dla najnowszych wartości przyjmowanych przez analizowane wskaźniki. W trakcie analizy i oceny potencjału innowacyjnego województwa śląskiego jako punkt odniesienia przyjęto dane dla innych województw, średnie wartości danych dla wszystkich województw oraz wartości wskaźników dla całej Polski.

4.2 Benchmarking poziomu innowacyjności regionu w skali europejskiej, krajowej i regionalnej

4.2.1 Uwarunkowania gospodarcze

W celu uplasowania oceny innowacyjności województwa śląskiego w skali europejskiej wykorzystano wskaźnik „Regional Innovation Index” (RII), który jest określony przez Komisję Europejską jako nieważona średnia znormalizowanych wyników dla 18 wskaźników, przez co można o nim mówić jako o wskaźniku syntetycznym (Hollanders i Es-Sadki, 2017, s. 58³)⁴.

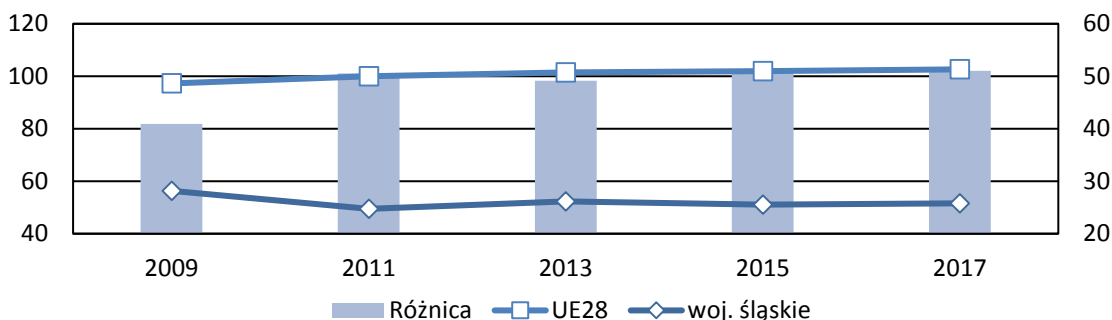
Porównując województwo śląskie do Unii Europejskiej (UE28) należy zacząć od analizy RII dla samego województwa. W okresie 2009-2017, wartość analizowanego wskaźnika dla województwa śląskiego spadła z 56,3 do 51,6 (tj. o 8,37%). Województwo śląskie było jednym z pięciu województw, dla których wartość RII w 2017 r. była niższa niż w 2009 r. W największym stopniu (tj. o 15,19%) RII spadł w województwie świętokrzyskim, podczas gdy największy jego wzrost (18,68%) odnotowano w województwie zachodniopomorskim. Używając roku 2013 jako punktu odniesienia, wartość RII w województwie śląskim spadła o 1,39%, czyli zdecydowanie poniżej średniego wzrostu dla wszystkich polskich województw, który w tym okresie wyniósł 4,76%. Należy podkreślić, że w okresie 2013-2017, jedynie jeszcze w województwie świętokrzyskim odnotowano spadek RII (tym razem o 7,82%) – liderem był województwo podlaskie (wzrost o 16,02%).

³ Hollanders, H., Es-Sadki, 2017, „Regional Innovation Scoreboard 2017”, data dostępu: 10 grudzień 2018, http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/regional_en

⁴ Dokładny opis kategorii wchodzących w skład RII jest opisany w Hollanders i Es-Sadki (2017) na stronach 59-63. W celu zachowania przejrzystości tego raportu pominięto opis techniczny RII oraz opis jego elementów składowych.

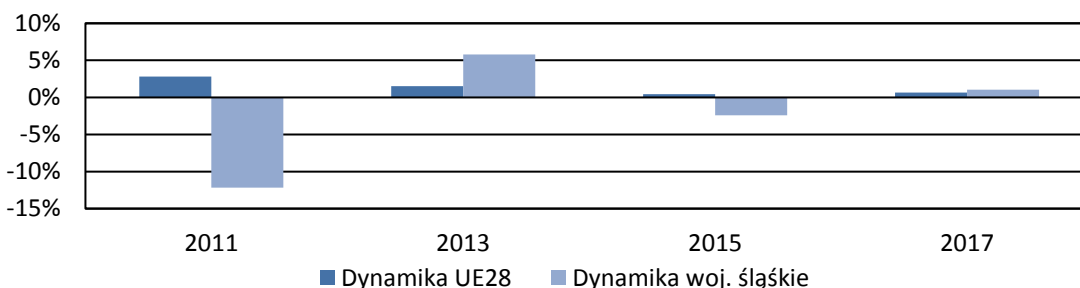
W całym badanym okresie, tj. w latach 2009-2017 różnica pomiędzy wartością RII dla Unii Europejskiej i dla województwa śląskiego wzrosła w sposób znaczący. O ile w 2009 r. (przy wartości RII dla UE28 równym 97,3) dystans dzielący Unię Europejską i województwo śląskie wynosił 40,9, o tyle w 2013 r. analizowany dystans był już zdecydowanie większy (49,2), a w 2017 r. przyjął wartość 51. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że dynamika dla województwa śląskiego odnotowała istotną poprawę w 2013 r. (tj. wzrosła z -12,16% w 2011 r. do 5,78%).

Rysunek 1. Regional Innovation Index dla województw śląskiego i dla Unii Europejskiej (oś lewa) oraz różnica w RII pomiędzy Unią Europejską i województwem śląskim (oś prawa)

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisji Europejskiej (2018, „Regional Innovation Scoreboard 2017 – Database”, data dostępu: 10 grudzień 2018, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/31644>).

Rysunek 2. Dynamika Regional Innovation Index dla Unii Europejskiej (UE28) i dla województwa śląskiego

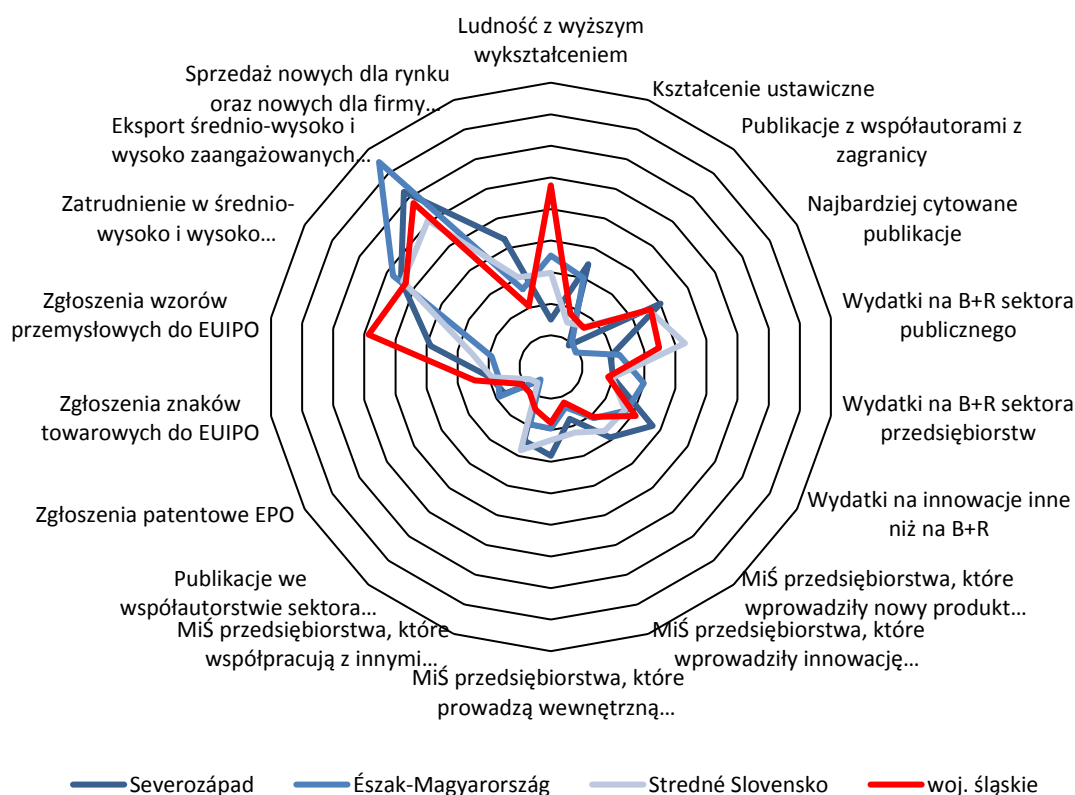
Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisji Europejskiej (2018, „Regional Innovation Scoreboard 2017 – Database”, data dostępu: 10 grudzień 2018, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/31644>).

W porównaniu do regionów w pozostałych trzech krajach Grupy Wyszehradzkiej (V4) województwo śląskie pod względem innowacyjności w największym stopniu zbliżone jest do regionów:⁵ Severozápad (w Czechach), Dél-Alföld w 2009 r. i Észak-Magyarország w kolejnych latach (Węgry), jak i Stredné Slovensko w latach 2009, 2015 i 2017 oraz Východné Slovensko w 2011 i 2013 r. (Słowacja) – **Rysunek 3**. W badaniu z 2017 r., które jest badaniem najnowszym oraz uwzględniającym największą liczbę wskaźników, pokazano, że w porównaniu z wyżej wymienionymi regionami pozostałych krajów grupy V4, województwo śląskie wyprzedza je pod względem następujących wskaźników: Ludność z wyższym wykształceniem, Publikacje we współautorstwie sektora publicznego i prywatnego, Zgłoszenia znaków towarowych do EUIPO⁶ i Zgłoszenia wzorów przemysłowych do EUIPO.

⁵ Na podstawie najmniejszej różnicy pomiędzy wartością Regional Innovation Index dla regionów z pozostałych trzech krajów Grupy Wyszehradzkiej i wartością RII dla województwa śląskiego.

⁶ European Union Intellectual Property Office

Rysunek 3. Porównanie województwa śląskiego z najbardziej zbliżonymi pod względem Regional Innovation Index regionami z Czech, Węgier i Słowacji w 2017 r.

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z Komisji Europejskiej (2018, „Regional Innovation Scoreboard 2017 – Database”, data dostępu: 10 grudzień 2018, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/31644>).

Benchmarking poziomu innowacyjności województwa śląskiego koncentruje się na produkcie końcowym działalności innowacyjnej, jakim są zgłoszenia, a przede wszystkim uznania zarejestrowane przez Urząd Patentowy RP. Niestety z powodu braku danych statystycznych nie była możliwa ocena ostatniego etapu pełnego procesu innowacyjnego, jakim jest komercjalizacja otrzymanych wyników działań B+R.

Do wykonania zaplanowanej diagnozy wybrano następujące zmienne:

- Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców (szt.; STRATEG, 2018m),
- Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców (szt.; STRATEG, 2018n),
- Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców (szt.; STRATEG, 2018o i 2018p),
- Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności (szt.; STRATEG, 2018r).

Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców w województwie śląskim wzrosła w latach 2010-2017 z 94 zgłoszeń do 107,4 zgłoszeń (tj. o 14,26%) – Tabela 5 i Rysunek 4. Należy podkreślić fakt, że zarówno na początku, jak i na końcu badanego okresu, wartości analizowanego wskaźnika dla województwa śląskiego były wyższe niż średnia dla wszystkich województw (odpowiednio 71,06 zgłoszeń i 93,90 zgłoszeń). Niestety, mimo relatywnie niskiego wzrostu w porównaniu do innych województw (średnia wartość dla całej grupy to 46,53%, co plasuje województwo śląskie na 10 pozycji), pozycja województwa śląskiego pod względem liczby zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców uległa pogorszeniu. W 2010 r. analizowane województwo zajmowało trzecią pozycję, a w

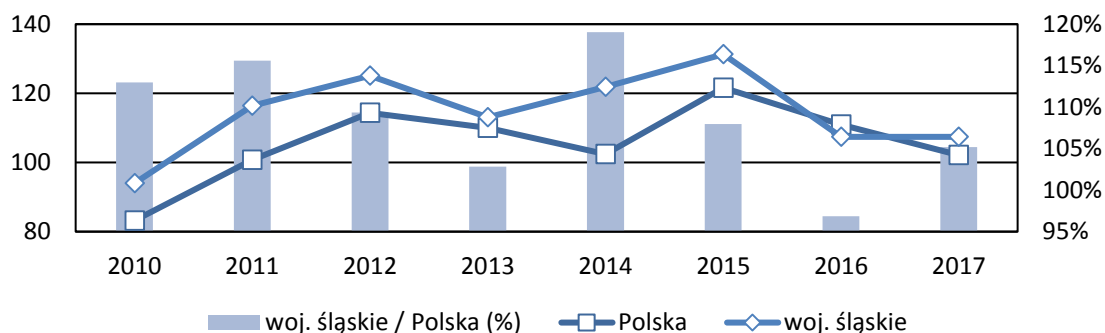
2017 była to już pozycja siódma. Mimo że województwem, w którym odnotowano największy (w ujęciu %) wzrost liczby zgłoszeń jest województwo podkarpackie (wzrost aż o 141,82%), liderem (tak jak w 2010 r.) w 2017 r. było województwo mazowieckie. W porównaniu do całego kraju, wartość badanego wskaźnika zgłoszeń była wyższa dla województwa śląskiego w każdym z badanych lat, za wyjątkiem roku 2016.

Tabela 5. Ranking województw według liczby zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	133,4	1	Mazowieckie	133,1	1	Podkarpackie	141,82%
2	Dolnośląskie	109,7	2	Lubelskie	118,8	2	Lubuskie	115,33%
3	Śląskie	94	3	Dolnośląskie	117,8	3	Lubelskie	109,15%
4	Małopolskie	93,1	4	Małopolskie	113,7	4	Podlaskie	92,26%
5	Wielkopolskie	91,2	5	Łódzkie	112,9	5	Świętokrzyskie	88,98%
6	Pomorskie	88,5	6	Zachodniopomorskie	111,3	6	Zachodniopomorskie	65,38%
7	Łódzkie	83,3	7	Śląskie	107,4	7	Łódzkie	35,53%
8	Opolskie	68,7	8	Wielkopolskie	96,7	8	Warmińsko-mazurskie	33,41%
9	Zachodniopomorskie	67,3	9	Podkarpackie	93,1	9	Małopolskie	22,13%
10	Kujawsko-pomorskie	59,1	10	Podlaskie	89,4	10	Śląskie	14,26%
11	Lubelskie	56,8	11	Pomorskie	80,2	11	Kujawsko-pomorskie	13,71%
12	Podlaskie	46,5	12	Opolskie	74,7	12	Opolskie	8,73%
13	Warmińsko-mazurskie	41,3	13	Świętokrzyskie	72	13	Dolnośląskie	7,38%
14	Podkarpackie	38,5	14	Kujawsko-pomorskie	67,2	14	Wielkopolskie	6,03%
15	Świętokrzyskie	38,1	15	Lubuskie	59	15	Mazowieckie	-0,22%
16	Lubuskie	27,4	16	Warmińsko-mazurskie	55,1	16	Pomorskie	-9,38%

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018m, „Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1194>).

Rysunek 4. Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018m, „Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1194>).

Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców w województwie śląskim w 2017 r. była równa 77,1 (w 2010 r. było to 50,2), co jest wartością powyżej średniej dla grupy wszystkich województw (61,98 w 2017 r. i 29,01 w 2010 r.) – Tabela 6 i Rysunek 5. Pomimo, że zaprezentowane wyniki mogą być odczytane optymistycznie, po porównaniu województwa śląskiego pod względem liczby udzielonych patentów z innymi województwami wyłania się już inny, bardziej pesymistyczny obraz. W 2010 r. województwo śląskie było drugim w przekroju województw województwem pod względem liczby udzielonych przez Urząd Patentowy RP patentów na wynalazki krajowe na 1 mln mieszkańców (liderem

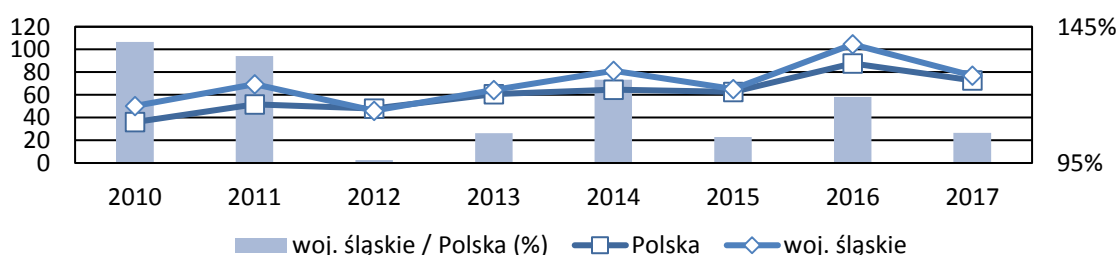
było wtedy województwo mazowieckie z wynikiem 62 udzielonych patentów). Po wzroście analizowanej liczby patentów w województwie śląskim w badanym okresie o 53,59% (co jest najniższym wzrostem wśród województw, gdzie średni wzrost wyniósł 134,92% - ze wzrostem aż o 295,57% w województwie zachodniopomorskim), pozycja województwa śląskiego uległa znacznemu pogorszeniu, czego skutkiem jest jego spadek na szóstą pozycję wśród 16. Dynamika zmian obserwowana w województwie śląskim odpowiada dynamice wartości analizowanego wskaźnika dla całego kraju. W całym okresie liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców w badanym województwie była wyższa niż analogiczna wartość dla Polski – wyjątek stanowił rok 2012.

Tabela 6. Ranking województw według liczby udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców (szt.)

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	62	1	Mazowieckie	116,1	1	Zachodniopomorskie	295,57%
2	Śląskie	50,2	2	Małopolskie	96,6	2	Lubuskie	204,41%
3	Dolnośląskie	50,1	3	Dolnośląskie	89,2	3	Lubelskie	196,43%
4	Małopolskie	49,2	4	Zachodniopomorskie	80,3	4	Podkarpackie	194,67%
5	Łódzkie	36,9	5	Łódzkie	80,2	5	Kujawsko-pomorskie	158,68%
6	Pomorskie	35,7	6	Śląskie	77,1	6	Podlaskie	150,55%
7	Wielkopolskie	27,6	7	Lubelskie	74,7	7	Wielkopolskie	142,39%
8	Opolskie	27,5	8	Wielkopolskie	66,9	8	Warmińsko-mazurskie	130,65%
9	Lubelskie	25,2	9	Opolskie	61,5	9	Opolskie	123,64%
10	Zachodniopomorskie	20,3	10	Pomorskie	56	10	Łódzkie	117,34%
11	Świętokrzyskie	19,5	11	Podkarpackie	44,2	11	Małopolskie	96,34%
12	Kujawsko-pomorskie	16,7	12	Kujawsko-pomorskie	43,2	12	Mazowieckie	87,26%
13	Podkarpackie	15	13	Świętokrzyskie	33,6	13	Dolnośląskie	78,04%
14	Warmińsko-mazurskie	12,4	14	Warmińsko-mazurskie	28,6	14	Świętokrzyskie	72,31%
15	Podlaskie	9,1	15	Podlaskie	22,8	15	Pomorskie	56,86%
16	Lubuskie	6,8	16	Lubuskie	20,7	16	Śląskie	53,59%

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018n, „Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1193>).

Rysunek 5. Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%), oś prawa)

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018n, „Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1193>).

Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców w województwie śląskim w 2010 r. wynosiła 3,67 zgłoszeń, co było wartością znacznie powyżej średniej dla 16 województw (2,05 zgłoszeń) – Tabela 7 i Rysunek 6. W 2010 r. województwo śląskie pod względem analizowanego wskaźnika zajmowało pierwszą pozycję w grupie polskich województw (na drugim miejscu było województwo mazowieckie z liczbą 3 zgłoszeń). Analiza wzrostu badanej liczby zgłoszeń w latach 2010-2017 wykazała, że przy średnim wzroście wśród województw równym 24,92%, województwo śląskie było jednym z

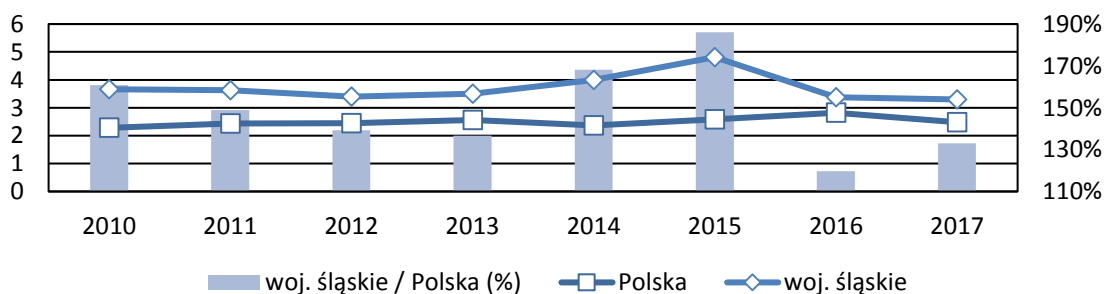
siedmiu, dla których opisywany wzrost był ujemny (-10,08%). Pomimo, że województwo śląskie zajęło 11 pozycję pod względem wartości wzrostu, w 2017 r. (z wynikiem 3,3 zgłoszeń) znajdowało się ono na drugiej pozycji na 16 pod względem liczby zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych. Liderem w 2017 r. było województwo mazowieckie (3,4 zgłoszenia). W całym badanym okresie wartość analizowanego wskaźnika dla województwa śląskiego była wyższa od wartości dla całego kraju.

Tabela 7. Ranking województw według liczby zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców (szt.)

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
1	Śląskie	3,67	1	Mazowieckie	3,40	1	Zachodniopomorskie	203,20%
2	Mazowieckie	3,00	2	Śląskie	3,30	2	Lubuskie	118,03%
3	Podlaskie	2,58	3	Małopolskie	3,24	3	Lubelskie	87,84%
4	Świętokrzyskie	2,34	4	Zachodniopomorskie	3,17	4	Pomorskie	49,73%
5	Podkarpackie	2,30	5	Kujawsko-pomorskie	2,35	5	Małopolskie	46,25%
6	Wielkopolskie	2,23	6	Łódzkie	2,26	6	Opolskie	20,88%
7	Dolnośląskie	2,23	7	Pomorskie	2,24	7	Mazowieckie	13,29%
8	Małopolskie	2,22	8	Wielkopolskie	2,15	8	Kujawsko-pomorskie	9,71%
9	Łódzkie	2,20	9	Lubelskie	2,07	9	Łódzkie	2,67%
10	Kujawsko-pomorskie	2,14	10	Opolskie	2,02	10	Wielkopolskie	-3,78%
11	Warmińsko-mazurskie	1,72	11	Podlaskie	1,94	11	Śląskie	-10,08%
12	Opolskie	1,67	12	Podkarpackie	1,83	12	Podkarpackie	-20,45%
13	Pomorskie	1,49	13	Dolnośląskie	1,72	13	Dolnośląskie	-22,69%
14	Lubelskie	1,10	14	Świętokrzyskie	1,68	14	Podlaskie	-24,62%
15	Zachodniopomorskie	1,04	15	Lubuskie	1,28	15	Świętokrzyskie	-28,05%
16	Lubuskie	0,59	16	Warmińsko-mazurskie	0,98	16	Warmińsko-mazurskie	-43,23%

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018o, „Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1117>) i STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>).

Rysunek 6. Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% oś prawa)

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018o, „Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1117>) i STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>).

Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności w 2010 r. w województwie śląskim była zdecydowanie wyższa niż średnia dla wszystkich województw (1,94 vs. 1,08) – Tabela 9 i Rysunek 7. W 2010 r. województwo śląskie znajdowało się na drugiej pozycji pod względem wartości analizowanego wskaźnika wśród województw. Liderem było wtedy województwo mazowieckie (2,21 udzielonych praw). Pomimo, że województwo śląskie uplasowało się w połowie zestawienia

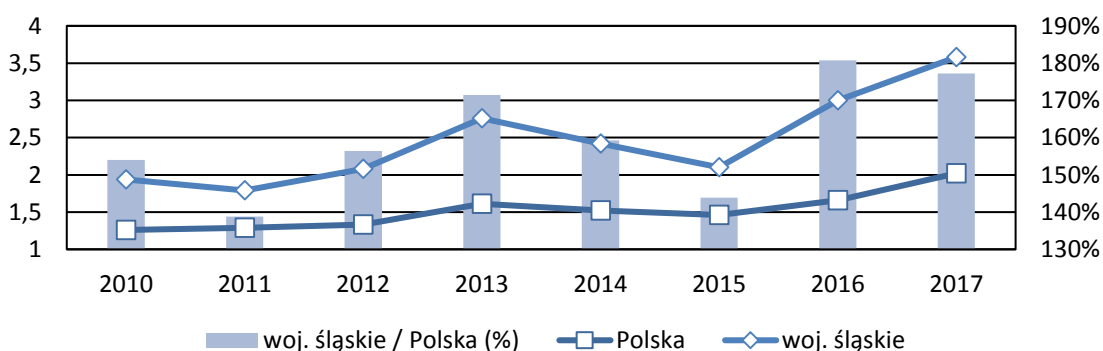
województw pod względem wzrostu liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe (z wartością 84,54%), w zestawieniu województw z 2017 r. według liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności województwo śląskie zajęło pierwsze miejsce (z wynikiem 3,58 udzielonych praw). Analizując ten wskaźnik należy zwrócić uwagę na województwo warmińsko-mazurskie, które w badanym okresie awansowało z 16 na drugie miejsce. Silna pozycja województwa śląskiego jest również potwierdzona przez fakt, że w całym analizowanym okresie wartość badanego wskaźnika jest zdecydowanie wyższa dla tego województwa niż dla Polski.

Tabela 8. Ranking województw według liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności (szt.)

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	2,21	1	Śląskie	3,58	1	Warmińsko-mazurskie	658,82%
2	Śląskie	1,94	2	Warmińsko-mazurskie	2,58	2	Pomorskie	298,11%
3	Małopolskie	1,56	3	Lubelskie	2,3	3	Dolnośląskie	156,96%
4	Kujawsko-pomorskie	1,38	4	Małopolskie	2,16	4	Lubelskie	109,09%
5	Świętokrzyskie	1,17	5	Pomorskie	2,11	5	Łódzkie	96,67%
6	Podlaskie	1,16	6	Dolnośląskie	2,03	6	Zachodniopomorskie	91,38%
7	Lubelskie	1,1	7	Mazowieckie	1,92	7	Wielkopolskie	85,29%
8	Wielkopolskie	1,02	8	Wielkopolskie	1,89	8	Śląskie	84,54%
9	Łódzkie	0,9	9	Łódzkie	1,77	9	Opolskie	78,48%
10	Podkarpackie	0,89	10	Świętokrzyskie	1,76	10	Świętokrzyskie	50,43%
11	Lubuskie	0,88	11	Podlaskie	1,6	11	Małopolskie	38,46%
12	Dolnośląskie	0,79	12	Opolskie	1,41	12	Podlaskie	37,93%
13	Opolskie	0,79	13	Kujawsko-pomorskie	1,34	13	Lubuskie	11,36%
14	Zachodniopomorskie	0,58	14	Zachodniopomorskie	1,11	14	Podkarpackie	11,24%
15	Pomorskie	0,53	15	Podkarpackie	0,99	15	Kujawsko-pomorskie	-2,90%
16	Warmińsko-mazurskie	0,34	16	Lubuskie	0,98	16	Mazowieckie	-13,12%

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018r, „Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności”, data dostępu: 26 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/2382>).

Rysunek 7. Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%), oś prawa)

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018r, „Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności”, data dostępu: 26 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/2382>).

Na podstawie przeprowadzonej analizy można powiedzieć, że województwo śląskie zajmowało wyższą pozycję w zestawieniu z innymi województwami pod względem poziomu innowacyjności w 2010 r. niż w 2017 r. Zarówno pod względem zgłoszeń wynalazków krajowych, jak i pod względem liczby udzielonych patentów na

wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP (na 1 mln mieszkańców) relatywna pozycja województwa śląskiego uległa pogorszeniu, co widać w rankingach województw. Można zatem powiedzieć, że słabą stroną regionalnego systemu innowacyjnego województwa śląskiego jest mała zdolność do generowania wynalazków mierzona liczbą uzyskanych patentów krajowych. Silną stroną systemu innowacyjnego województwa śląskiego są natomiast wzory przemysłowe. Pomimo spadku liczby zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP (na 100 tys. mieszkańców), województwo śląskie nadal zajmuje bardzo wysoką (drugą) pozycję wśród województw w Polsce. Jednocześnie w badanym okresie województwo śląskie awansowało na pierwszą pozycję pod względem liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP (na 100 tys. mieszkańców).

4.2.2 Uwarunkowania społeczne

Diagnoza uwarunkowań społecznych jest uzupełnieniem analizy uwarunkowań gospodarczych. Do wykonania zaplanowanej diagnozy wybrano następujące zmienne:

- Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym (zł; GUS, 2018),
- Stopa bezrobocia rejestrowanego (%; GUS, 2018),
- Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL (%; STRATEG, 2018aa).

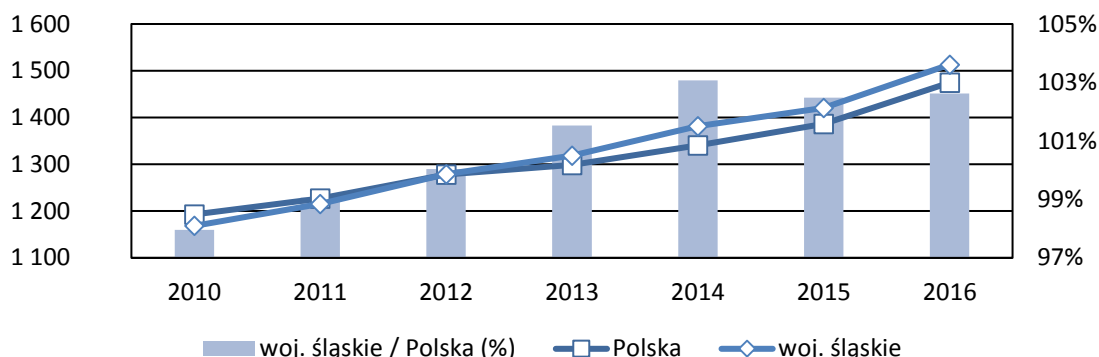
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym (tj. dochód, który zostaje do dyspozycji po odliczeniu należnych podatków) w 2010 r. w województwie śląskim wynosił 1 168,42 zł i był nieznacznie wyższy niż średnia wartości tego wskaźnika wyliczona dla wszystkich województw (1 149,85 zł) – Rysunek 8 i . W 2016 r. analizowany dochód był wyższy o 29,51% niż w 2010 r. (co jest trzecim pod względem wartości wzrostem) i wynosił 1 513,23 zł. Innymi słowy, województwo śląskie awansowało w rankingu województw pod względem wartości opisywanych przeciętnych dochodów z szóstego w 2010 r. na miejsce czwarte w 2016 r. W obu tych latach liderem było województwo mazowieckie (1 601,97 zł w 2010 r. i 1 780,88 zł w 2016 r.). W relacji do całej Polski, pozycja województwa śląskiego rosła do 2014 r. (103,08%), a następnie spadła do 102,48% i do 102,62% w kolejnych dwóch latach.

Tabela 9. Ranking województw według wartości przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwie domowym (zł)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	1601,97	1	Mazowieckie	1780,88	1	Lubelskie	32,77%
2	Pomorskie	1243,12	2	Dolnośląskie	1586,03	2	Lubuskie	29,96%
3	Dolnośląskie	1239,17	3	Pomorskie	1560,35	3	Śląskie	29,51%
4	Zachodniopomorskie	1186,91	4	Śląskie	1513,23	4	Podlaskie	28,70%
5	Łódzkie	1178,73	5	Lubuskie	1498,52	5	Małopolskie	28,52%
6	Śląskie	1168,42	6	Zachodniopomorskie	1482,90	6	Dolnośląskie	27,99%
7	Kujawsko-pomorskie	1158,49	7	Łódzkie	1458,23	7	Świętokrzyskie	27,24%
8	Lubuskie	1153,06	8	Małopolskie	1423,46	8	Pomorskie	25,52%
9	Wielkopolskie	1125,74	9	Podlaskie	1419,83	9	Podkarpackie	25,00%
10	Opolskie	1115,73	10	Wielkopolskie	1399,99	10	Zachodniopomorskie	24,94%
11	Małopolskie	1107,54	11	Opolskie	1389,92	11	Opolskie	24,57%
12	Warmińsko-mazurskie	1103,39	12	Warmińsko-mazurskie	1371,79	12	Wielkopolskie	24,36%
13	Podlaskie	1103,20	13	Kujawsko-pomorskie	1308,63	13	Warmińsko-mazurskie	24,33%
14	Świętokrzyskie	1026,36	14	Świętokrzyskie	1305,96	14	Łódzkie	23,71%
15	Lubelskie	978,49	15	Lubelskie	1299,14	15	Kujawsko-pomorskie	12,96%
16	Podkarpackie	907,28	16	Podkarpackie	1134,10	16	Mazowieckie	11,17%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 29 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Rysunek 8. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym dla województwa śląskiego i Polski (zł, oś lewa) oraz przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 29 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

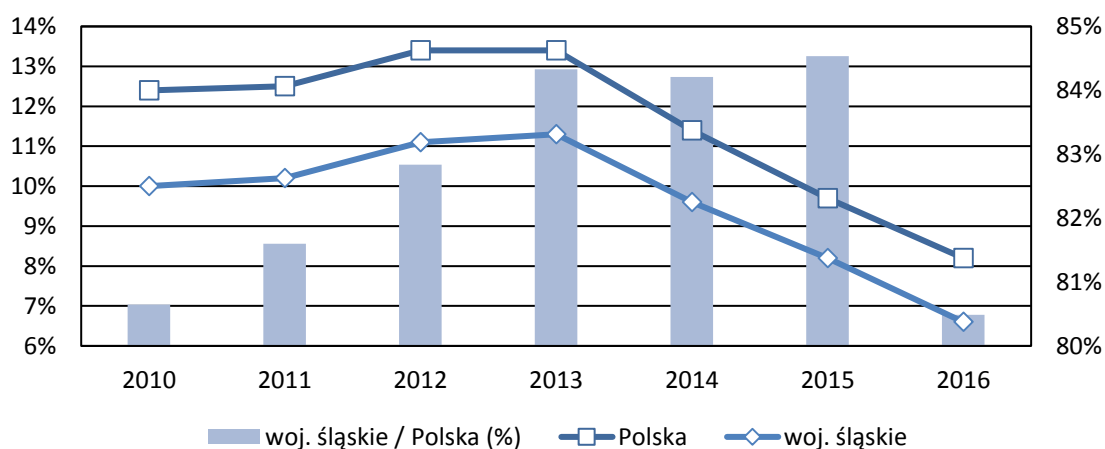
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim spadła w latach 2010-2016 o 3,4 p.p., co jest trzecim najmniejszym spadkiem wśród wszystkich polskich województw. Liderem są województwa zachodniopomorskie i lubuskie (spadek o 6,9 p.p.). W 2010 r. z wynikiem 10% województwo śląskie było trzecim województwem z najniższym bezrobociem, podczas gdy w 2016 r. badane województwo awansowało o jedną pozycję, a opisywany wskaźnik dla województwa śląskiego przyjął wartość 6,6%. W 2016 r. liderem było województwo wielkopolskie (4,9%). Bardzo dobrą informacją dla województwa śląskiego jest fakt, że w każdym z badanych lat stopa bezrobocia w tym województwie była niższa niż średnia dla wszystkich województw i niższa niż wartość wyliczona dla całego kraju (Tabela 10 i Rysunek 9). Na dodatkową uwagę zasługuje rok 2013, który jest momentem od którego stopa bezrobocia w województwie śląskim - i w całym kraju - zaczęła szybko spadać.

Tabela 10. Ranking województw według stopy bezrobocia rejestrowanego (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost p.p.
1	Wielkopolskie	9,2	1	Wielkopolskie	4,9	1	Mazowieckie	-2,7
2	Mazowieckie	9,7	2	Małopolskie	6,6	2	Lubelskie	-2,8
3	Śląskie	10,0	3	Śląskie	6,6	3	Śląskie	-3,4
4	Małopolskie	10,4	4	Mazowieckie	7,0	4	Podlaskie	-3,5
5	Łódzkie	12,2	5	Pomorskie	7,1	5	Łódzkie	-3,7
6	Pomorskie	12,3	6	Dolnośląskie	7,2	6	Małopolskie	-3,8
7	Dolnośląskie	13,1	7	Łódzkie	8,5	7	Podkarpackie	-3,9
8	Lubelskie	13,1	8	Lubuskie	8,6	8	Wielkopolskie	-4,3
9	Opolskie	13,6	9	Opolskie	9,0	9	Świętokrzyskie	-4,4
10	Podlaskie	13,8	10	Lubelskie	10,3	10	Opolskie	-4,6
11	Świętokrzyskie	15,2	11	Podlaskie	10,3	11	Kujawsko-pomorskie	-5
12	Podkarpackie	15,4	12	Świętokrzyskie	10,8	12	Pomorskie	-5,2
13	Lubuskie	15,5	13	Zachodniopomorskie	10,9	13	Warmińsko-mazurskie	-5,8
14	Kujawsko-pomorskie	17,0	14	Podkarpackie	11,5	14	Dolnośląskie	-5,9
15	Zachodniopomorskie	17,8	15	Kujawsko-pomorskie	12,0	15	Lubuskie	-6,9
16	Warmińsko-mazurskie	20,0	16	Warmińsko-mazurskie	14,2	16	Zachodniopomorskie	-6,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 29 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Rysunek 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla województwa śląskiego i Polski (% oś lewa) oraz stopa bezrobocia rejestrowanego dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 29 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

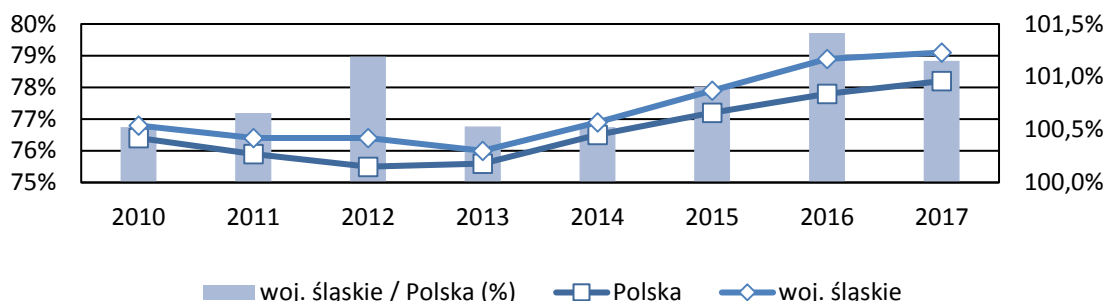
Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL dla województwa śląskiego w latach 2010-2017 wzrósł z 76,8% do 79,1%, co jest wzrostem wyższym niż średni wzrost dla wszystkich 16 regionów, który wynosi 1,87 p.p. (Tabela 11 i Rysunek 10). Wartość badanego wskaźnika dla województwa śląskiego w całym badanym okresie była wyższa niż wspomniana wyżej średnia oraz wyższa niż wartość dla Polski. Mimo to województwo śląskie zarówno w 2010 r. i w 2017 r. zajmowało szóstą pozycję wśród polskich województw. Analizując wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL należy zaznaczyć, że znaczącym punktem zwrotnym jest rok 2013. Od tego właśnie roku wartość analizowanego wskaźnika dla województwa śląskiego zaczyna znacząco rosnać, co pokrywa się ze zmianami zaobserwowanymi na poziomie całego kraju.

Tabela 11. Ranking województw według wskaźnika zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost p.p.
1	Warmińsko-mazurskie	78,2	1	Lubuskie	80	1	Podlaskie	5,4
2	Wielkopolskie	78,2	2	Kujawsko-pomorskie	79,7	2	Małopolskie	4,3
3	Łódzkie	77,8	3	Wielkopolskie	79,5	3	Lubuskie	3,3
4	Mazowieckie	77,2	4	Warmińsko-mazurskie	79,4	4	Opolskie	2,8
5	Kujawsko-pomorskie	77	5	Podlaskie	79,1	5	Kujawsko-pomorskie	2,7
6	Śląskie	76,8	6	Śląskie	79,1	6	Pomorskie	2,7
7	Lubuskie	76,7	7	Pomorskie	78,8	7	Śląskie	2,3
8	Podkarpackie	76,5	8	Mazowieckie	78,6	8	Zachodniopomorskie	2,1
9	Dolnośląskie	76,3	9	Małopolskie	78	9	Dolnośląskie	1,4
10	Pomorskie	76,1	10	Dolnośląskie	77,7	10	Mazowieckie	1,4
11	Świętokrzyskie	75,2	11	Łódzkie	77,7	11	Wielkopolskie	1,3
12	Lubelskie	75,1	12	Opolskie	77,6	12	Warmińsko-mazurskie	1,2
13	Opolskie	74,8	13	Podkarpackie	76,7	13	Lubelskie	0,3
14	Zachodniopomorskie	73,9	14	Zachodniopomorskie	76	14	Podkarpackie	0,2
15	Małopolskie	73,7	15	Lubelskie	75,4	15	Łódzkie	-0,1
16	Podlaskie	73,7	16	Świętokrzyskie	73,8	16	Świętokrzyskie	-1,4

Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018aa, „Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL”, data dostępu: 29 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1173>).

Rysunek 10. Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL dla województwa śląskiego i Polski (%; oś lewa) oraz wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%; oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018aa, „Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL”, data dostępu: 29 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1173>).

Województwo śląskie wypadło bardzo korzystnie pod względem uwarunkowań społecznych. Zarówno pod względem dochodu rozporządzalnego, jak i stopy bezrobocia województwo śląskie awansowało w rankingu polskich województw, podczas gdy w przypadku zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym utrzymywało się na szóstej pozycji wśród województw.

4.3 Diagnoza potencjału innowacyjnego regionu

Diagnoza potencjału innowacyjnego regionu śląskiego została oparta o podejście zasobowe. Polega ono na analizie dostępnych zasobów potrzebnych do wytworzenia danego produktu lub dostarczenia danej usługi i wpisuje się w całą gamę teorii ekonomicznych zajmujących się wzrostem gospodarczym od strony produkcyjnej (Zob. np. Solow, 1956⁷). W przypadku, gdy produktem końcowym ma być innowacja, dwoma kluczowymi zasobami koniecznymi do jej wytworzenia są nakłady na działalność B+R oraz zasób kapitału ludzkiego (Castellacci i inni, 2015⁸). Do wykonania diagnozy potencjału innowacyjnego województwa śląskiego wybrano następujące zmienne:

- Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca (zł; GUS, 2018),
- Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo (zł; STRATEG, 2018a),
- Udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo (%; GUS, 2018),
- Udział osób zatrudnionych w B + R w pracujących ogółem (%; GUS, 2018).

Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca w województwie śląskim w latach 2010-2015 wzrosły z 183 zł do 295,4 zł, co jest wzrostem o 61,42% i daje śląskiemu 11. pozycję wśród 16 województw. Opisana długoterminowa dynamika jest poniżej średniej dynamiki dla wszystkich województw równej 87,96% (Tabela 12 i Rysunek 11). Opisane nakłady wykazywały trend rosnący w latach 2010-2012 (co pokrywa się ze zmianami widocznymi dla całego kraju), ale w kolejnych dwóch latach nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca w województwie śląskim zaczęły spadać, co (zwłaszcza w 2014 r.) odbiegało od trendu obserwowanego dla całej Polski. W ostatnim roku analizy można było zaobserwować odbicie się wartości analizowanego wskaźnika. Dla porównania, regionem o najwyższej wartości analizowanych nakładów w 2015 r. było województwo mazowieckie (1 300,6 zł), co jest związane z wysoką koncentracją inwestycji zagranicznych oraz instytucji

⁷ Solow, R.M., 1956, „A contribution to the theory of economic growth”, The Quarterly Journal of Economics, nr 70, <https://doi.org/10.2307/1884513>.

⁸ Castellacci, F., Gulbrandsen, M., Thune, T.M., Kowalski, A.M., Napiórkowski, T., Vučković, V., Čučković, N., Weresa, M.A., Karbowski, A., 2015, „Investigating the Impact of the Innovation Union. D2.1 Literature Review and Data Collection, Workpackage 2 (Commitments: #4; #5; #6; #7; #8; #9)”, data dostępu: 20 listopad 2018, <http://www.i3u-innovationunion.eu/wordpress/wp-content/uploads/2016/08/D2.1.pdf>

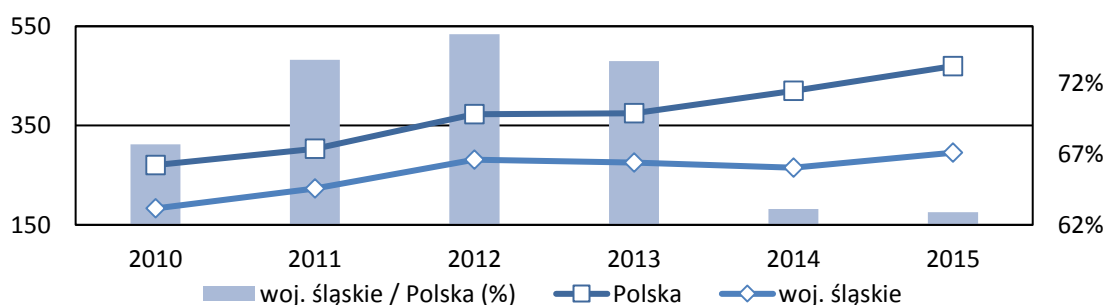
naukowo-badawczych. Województwem, w którym odnotowano najwyższą dynamikę nakładów na działalność B+R na 1 mieszkańca jest województwo opolskie (220,9%). Należy tu jednak podkreślić, że tak wysoki wzrost jest związany z relatywnie bardzo niską wartością bazową (tj. 37,8 zł w 2010). Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca w relacji do wartości dla całej Polski osiągnęły swoją maksymalną wartość (75,44%) w 2012 r., po czym udział ten zaczął spadać – najznaczniej w 2014 r. (do 63,13% z 73,55% w roku poprzednim). Średnia nakładów na działalność B+R w województwie śląskim w relacji do wartości dla Polski w latach 2010-2015 wynosiła 69,38%, co pozycjonuje badane województwo na ósmym miejscu wśród województw.

Tabela 12. Ranking województw według nakładów na działalność B+R na 1 mieszkańca (zł)

	Województwo	2010		Województwo	2015		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	808,3	1	Mazowieckie	1300,6	1	Opolskie	220,90%
2	Małopolskie	327,7	2	Małopolskie	628,5	2	Podlaskie	193,04%
3	Podkarpackie	238,9	3	Pomorskie	501,6	3	Pomorskie	133,19%
4	Wielkopolskie	226,0	4	Dolnośląskie	441,2	4	Lubelskie	106,27%
5	Łódzkie	217,2	5	Podkarpackie	427,2	5	Dolnośląskie	104,26%
6	Dolnośląskie	216,0	6	Wielkopolskie	378,6	6	Lubuskie	97,52%
7	Pomorskie	215,1	7	Lubelskie	342,4	7	Małopolskie	91,79%
8	Śląskie	183,0	8	Śląskie	295,4	8	Kujawsko-pomorskie	79,45%
9	Lubelskie	166,0	9	Łódzkie	294,0	9	Podkarpackie	78,82%
10	Świętokrzyskie	130,6	10	Podlaskie	252,6	10	Wielkopolskie	67,52%
11	Warmińsko-mazurskie	119,5	11	Świętokrzyskie	207,1	11	Śląskie	61,42%
12	Zachodniopomorskie	100,8	12	Kujawsko-pomorskie	174,6	12	Mazowieckie	60,91%
13	Kujawsko-pomorskie	97,3	13	Zachodniopomorskie	129,8	13	Świętokrzyskie	58,58%
14	Podlaskie	86,2	14	Opolskie	121,3	14	Łódzkie	35,36%
15	Lubuskie	44,4	15	Warmińsko-mazurskie	107,0	15	Zachodniopomorskie	28,77%
16	Opolskie	37,8	16	Lubuskie	87,7	16	Warmińsko-mazurskie	-10,46%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 22 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Rysunek 11. Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca dla województwa śląskiego i Polski (zł, oś lewa) oraz nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 22 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodową w województwie śląskim w okresie 2010-2016 spadły z 2 338 zł do 1 956 zł (Tabela 13 i Rysunek 12). Innymi słowy dynamika nakładów w analizowanym regionie przyjmuje wartość ujemną: -16,34%, podczas gdy średnia dynamika dla wszystkich województw w tym okresie wynosiła 29,26%. Wynik ten plasował województwo śląskie na 12 pozycji wśród 16 województw. Od 2010 r. do 2013 r. nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodową w województwie śląskim spadały, osiągając najniższą wartość 1 649 zł w 2013 r. Po relatywnie silnym odbiciu w 2014 r. (do 2 070 zł), ten jednoroczny wzrost wyhamował w 2015 r. i przeistoczył się w spadek w ostatnim roku analizy. Od 2013 r. zmiany w wartości opisywanych nakładów w województwie śląskim odpowiadają trendowi widzianemu dla całej Polski, z tą różnicą, że zmiany w wartości

analizowanego wskaźnika dla województwa śląskiego nie są tak drastyczne jak dla całego kraju. Dla porównania, najwyższe nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodową w 2016 r. były w województwie mazowieckim (3 968 zł), a ich dynamika w badanym okresie była najwyższa w województwie małopolskim (166,19%). Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że negatywna dynamika dla województwa śląskiego nie jest jedyną dynamiką przyjmującą wartości mniejsze od zera (takich województw jest sześć – najgorzej jest w województwie warmińsko-mazurskim: -32,99%). Pomimo tych zmian, pozycja województwa śląskiego uległa relatywnemu polepszeniu. W 2016 r. (przy braku danych dla województw łódzkiego i opolskiego) województwo śląskie zajmowało piątą pozycję w rankingu województw pod względem wartości analizowanego wskaźnika (w 2011 r. była to pozycja dwunasta). Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodową w województwie śląskim w relacji do tych samych nakładów w Polsce przyjęły swoją najniższą wartość 85% w 2015 r., a w ostatnim roku analizy wzrosły one nieznacznie do 87%.

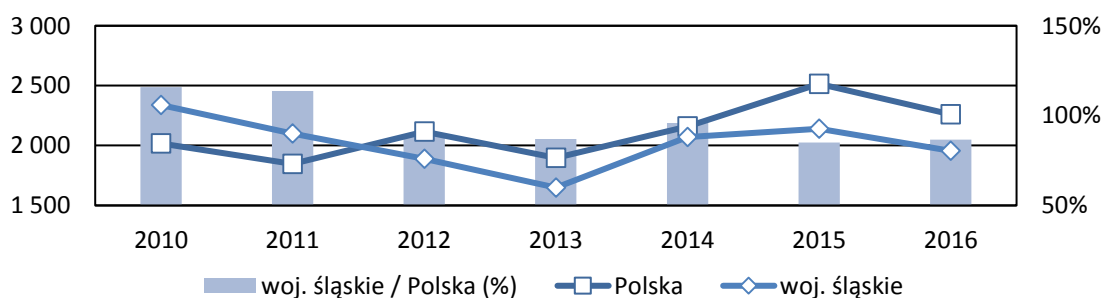
Tabela 13. Ranking województw według nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo (zł)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	5768	1	Mazowieckie	3968	1	Małopolskie	166,19%
2	Pomorskie	2665	2	Dolnośląskie	2710	2	Lubuskie	123,61%
3	Śląskie	2338	3	Małopolskie	2606	3	Podkarpackie	75,68%
4	Dolnośląskie	1747	4	Pomorskie	2201	4	Dolnośląskie	55,12%
5	Kujawsko-pomorskie	1297	5	Śląskie	1956	5	Wielkopolskie	52,00%
6	Wielkopolskie	1148	6	Podkarpackie	1885	6	Łódzkie	40,03%
7	Podkarpackie	1073	7	Wielkopolskie	1745	7	Podlaskie	34,30%
8	Małopolskie	979	8	Lubuskie	1364	8	Lubelskie	23,62%
9	Zachodniopomorskie	923	9	Kujawsko-pomorskie	1041	9	Zachodniopomorskie	10,94%
10	Opolskie	718	10	Zachodniopomorskie	1024	10	Opolskie	4,74%
11	Lubuskie	610	11	Podlaskie	830	11	Świętokrzyskie	-0,37%
12	Warmińsko-mazurskie	579	12	Lubelskie	670	12	Śląskie	-16,34%
13	Lubelskie	542	13	Świętokrzyskie	532	13	Pomorskie	-17,41%
14	Świętokrzyskie	534	14	Warmińsko-mazurskie	388	14	Kujawsko-pomorskie	-19,74%
15	Łódzkie	ts	15	Łódzkie	0.00	15	Mazowieckie	-31,21%
16	Podlaskie	ts	16	Opolskie	0.00	16	Warmińsko-mazurskie	-32,99%

Uwagi: ts – dane objęte tajemnicą statystyczną przez źródło danych. Przez to wzrost dla województw łódzkiego wyliczono za lata 2011-2014, dla województwa opolskiego za lata 2010-2015 i dla województwa podlaskiego za lata 2011-2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018a, „Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo”, data dostępu: 23 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1191>).

Rysunek 12. Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo dla województwa śląskiego i Polski (zł, oś lewa) oraz nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018a, „Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo”, data dostępu: 23 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1191>).

Udział osób zatrudnionych w B+R w liczbie ludności aktywnej zawodowo w województwie śląskim w 2010 r. wynosił zaledwie 0,59% i plasował analizowane województwo dopiero na 8 pozycji wśród wszystkich województw (Tabela 14 i Rysunek 13). W 2015 r. badany udział wzrósł do 0,75%, a województwo śląskie awansowało na siódmą pozycję. Wzrost udziału badanych osób o 0,16 p.p. plasuje województwo śląskie na piątej pozycji i wyprzedzają je jedynie województwa: małopolskie (wzrost o 0,41 p.p.), dolnośląskie (0,31 p.p.), podkarpackie (0,24 p.p.) i wielkopolskie (0,2 p.p.). Przeciętny udział osób zatrudnionych w B+R w liczbie ludności aktywnej zawodowo w województwie śląskim w badanym okresie wynosił 0,65% (8 miejsce na 16 województw). Dla porównania, w województwie mazowieckim w 2010 opisywany udział wynosił 1,5%, w 2015 1,47% a jego średnia wartość w latach 2010-2015 kształtowała się na poziomie 1,48%. Wart podkreślenia jest fakt, że w województwie mazowieckim odnotowano jedyny spadek (o 0,03 p.p.) badanego udział wśród wszystkich województw. Udział osób zatrudnionych w B+R w liczbie ludności aktywnej zawodowo w województwie śląskim spadł tylko raz w badanym okresie (tj. w 2012 r.), a w latach 2013-2015 wykazywał silny wzrost (analogicznie do wartości dla całego kraju).

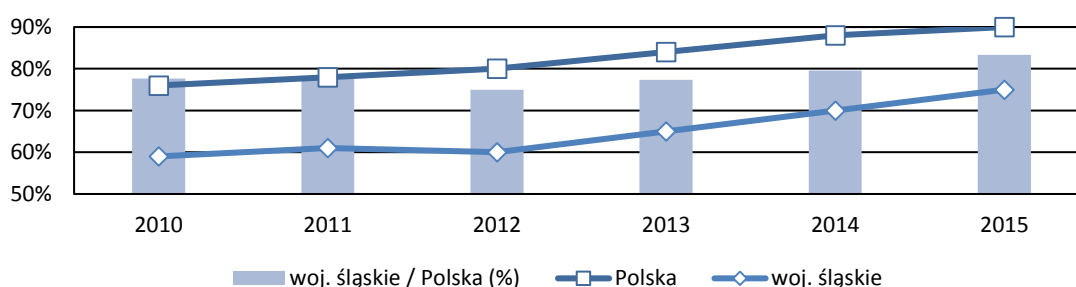
Tabela 14. Ranking województw według udziału osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo (%)

	Województwo	2010		Województwo	2015		Województwo	Wzros p.p.t
1	Mazowieckie	1,5	1	Mazowieckie	1,47	1	Małopolskie	0,41
2	Małopolskie	1,04	2	Małopolskie	1,45	2	Dolnośląskie	0,31
3	Wielkopolskie	0,91	3	Wielkopolskie	1,11	3	Podkarpackie	0,24
4	Pomorskie	0,81	4	Dolnośląskie	0,99	4	Wielkopolskie	0,2
5	Dolnośląskie	0,68	5	Podkarpackie	0,88	5	Śląskie	0,16
6	Lubelskie	0,64	6	Pomorskie	0,88	6	Podlaskie	0,12
7	Podkarpackie	0,64	7	Śląskie	0,75	7	Zachodniopomorskie	0,1
8	Śląskie	0,59	8	Lubelskie	0,67	8	Łódzkie	0,09
9	Łódzkie	0,56	9	Zachodniopomorskie	0,66	9	Pomorskie	0,07
10	Kujawsko-pomorskie	0,49	10	Łódzkie	0,65	10	Warmińsko-mazurskie	0,06
11	Podlaskie	0,46	11	Podlaskie	0,58	11	Kujawsko-pomorskie	0,05
12	Opolskie	0,39	12	Kujawsko-pomorskie	0,54	12	Lubelskie	0,03
13	Warmińsko-mazurskie	0,37	13	Warmińsko-mazurskie	0,43	13	Świętokrzyskie	0,03
14	Świętokrzyskie	0,22	14	Opolskie	0,42	14	Opolskie	0,03
15	Lubuskie	ts	15	Lubuskie	0,26	15	Lubuskie	0,01
16	Zachodniopomorskie	ts	16	Świętokrzyskie	0,25	16	Mazowieckie	-0,03

Uwagi: ts – dane objęte tajemnicą statystyczną przez źródło danych. Przez to wzrost dla województw lubuskiego i zachodniopomorskiego został wyliczony za lata 2011-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 22 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Rysunek 13. Udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo dla województwa śląskiego i Polski oraz udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 22 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Udział osób zatrudnionych w B+R w liczbie osób pracujących ogółem w województwie śląskim wzrósł w latach 2010-2015 o 0,16 p.p. do 0,80%. W efekcie śląskie przesunęło się z 8. na 7. pozycję pod względem wartości tego wskaźnika. Pod względem wzrostu omawianego wskaźnika, województwo śląskie plasowało się na piątej pozycji – za województwami: małopolskim (wzrost o 0,41 p.p.), dolnośląskim (0,3 p.p.), podkarpackim (0,28 p.p.) i wielkopolskim (0,18 p.p.) – Tabela 15 i Rysunek 14. Średnia wartość udziału osób zatrudnionych w B+R w liczbie pracujących ogółem w województwie śląskim pomiędzy 2010 r. i 2015 r. wynosiła 0,71% (ósma pozycja wśród województw). W tym samym czasie w województwie mazowieckim udział osób zatrudnionych w B+R w liczbie pracujących ogółem spadł o 0,05 p.p. Mimo to w 2015 r. województwo mazowieckie utrzymało się na najwyższym poziomie (1,59%) przy najwyższym średnim udziale (tj. 1,59%). Porównując dynamikę badanego udziału w województwie śląskim do dynamiki dla całego kraju, można zauważyć, że o ile dla Polski opisywany wskaźnik nieustannie rósł, o tyle dla województwa śląskiego w latach 2011-2012 odnotowano jego stagnację. Po tym wyhamowaniu udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem w województwie śląskim rósł jednak szybciej niż w Polsce ogółem.

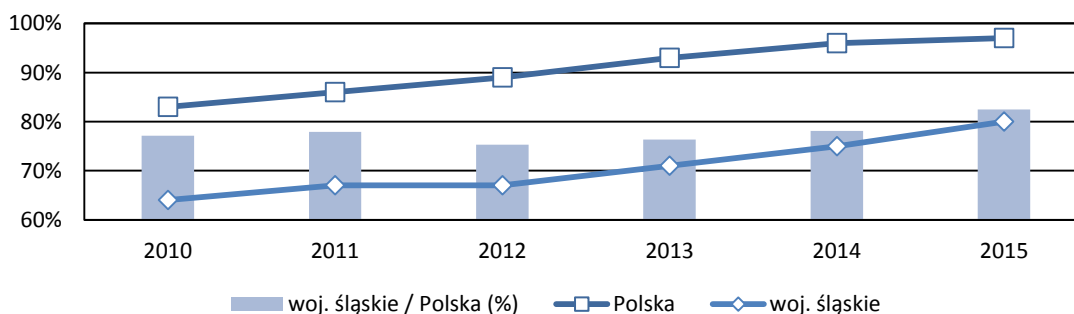
Tabela 15. Ranking województw pod względem udziału osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem (%)

	Województwo	2010		Województwo	2015		Województwo	Wzrost p.p.
1	Mazowieckie	1,62	1	Mazowieckie	1,57	1	Małopolskie	0,41
2	Małopolskie	1,14	2	Małopolskie	1,55	2	Dolnośląskie	0,3
3	Wielkopolskie	0,99	3	Wielkopolskie	1,17	3	Podkarpackie	0,28
4	Pomorskie	0,90	4	Dolnośląskie	1,05	4	Wielkopolskie	0,18
5	Dolnośląskie	0,75	5	Podkarpackie	1,00	5	Śląskie	0,16
6	Podkarpackie	0,72	6	Pomorskie	0,94	6	Podlaskie	0,12
7	Lubelskie	0,71	7	Śląskie	0,80	7	Łódzkie	0,09
8	Śląskie	0,64	8	Lubelskie	0,73	8	Zachodniopomorskie	0,08
9	Łódzkie	0,61	9	Zachodniopomorskie	0,71	9	Warmińsko-mazurskie	0,06
10	Kujawsko-pomorskie	0,54	10	Łódzkie	0,70	10	Kujawsko-pomorskie	0,04
11	Podlaskie	0,51	11	Podlaskie	0,63	11	Pomorskie	0,04
12	Opolskie	0,42	12	Kujawsko-pomorskie	0,58	12	Opolskie	0,03
13	Warmińsko-mazurskie	0,41	13	Warmińsko-mazurskie	0,47	13	Świętokrzyskie	0,03
14	Świętokrzyskie	0,25	14	Opolskie	0,45	14	Lubelskie	0,02
15	Lubuskie	ts	15	Lubuskie	0,28	15	Lubuskie	0,01
16	Zachodniopomorskie	ts	16	Świętokrzyskie	0,28	16	Mazowieckie	-0,05

Uwagi: ts – dane objęte tajemnicą statystyczną przez źródło danych. Przez to wzrost dla województw zachodniopomorskiego i lubuskiego został wyliczony za lata 2011-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 22 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Rysunek 14. Udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem dla województwa śląskiego i Polski oraz udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Atlasu Regionów dla przedstawionych zmiennych (GUS, 2018, „Atlas regionów”, data dostępu: 22 listopad 2018, <http://swaid.stat.gov.pl/AtlasRegionow/AtlasRegionowMapa.aspx>).

Na podstawie dokonanej analizy potencjału innowacyjnego regionu, która została wykonana z punktu widzenia dostępnych zasobów można powiedzieć, że o ile pod względem nakładów na działalność B+R oraz nakładów na działalność innowacyjną potencjał innowacyjny województwa śląskiego relatywnie pogarszał się na tle Polski, o tyle pod względem zasobu kapitału ludzkiego reprezentowanego przez udział zatrudnionych w B+R potencjał innowacyjny województwa śląskiego wzrastał.

4.4 Zmiany w poziomie innowacyjności województwa śląskiego

Celem tej części raportu jest dokonanie oceny poziomu innowacyjności województwa śląskiego z perspektywy sektora naukowo-badawczego i edukacji, sektora przedsiębiorstw, źródeł finansowania działalności B+R, uzyskanej efektywności innowacyjnej oraz w perspektywie skuteczności dotychczasowych działań i instrumentów wsparcia w podnoszeniu innowacyjności regionu w tym okresie oraz barier w rozwoju innowacji w województwie śląskim.

4.4.1. Sektor naukowo-badawczy

Zmiany w poziomie innowacyjności sektora naukowo-badawczego w województwie śląskim zostaną przeanalizowane na podstawie danych opisujących kapitał rzeczowy, kapitał ludzki oraz potencjalny wpływ sektora edukacyjnego na dostępność wykwalifikowanej kadry pracowniczej. Do wykonania zaplanowanej diagnozy wybrano następujące zmienne:

- Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem (%; STRATEG, 2018s),
- Liczba pracowników naukowo-badawczy na 1 000 osób aktywnych zawodowo (STRATEG, 2018u),
- Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców (STRATEG, 2018t i 2018p),
- Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności (STRATEG, 2018w).

Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem w województwie śląskim osiągnął swoją maksymalną wartość (7,6%) w 2014 r., po czym zaczął systematycznie spadać osiągając wartość 6,6% w 2016 r. Jest to wartość zdecydowanie powyżej średniej dla wszystkich województw za ten rok (4,23%) – Tabela 16 i Rysunek 15. W latach 2012-2016 wartość opisywanego odsetka dla województwa śląskiego spadła o 0,3 p.p. Dla porównania, średni wzrost dla 16 województw wyniósł -0,01. Pomimo, że województwo śląskie znajduje się dopiero na 11. pozycji pod względem wzrostu odsetka wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem, zarówno w 2012 r., jak i w 2016 r. badane województwo zajmowało piątą pozycję. Pozytywnie należy ocenić fakt, że odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej dla województwa śląskiego nieustannie utrzymywał się powyżej średniej wartości dla wszystkich województw.

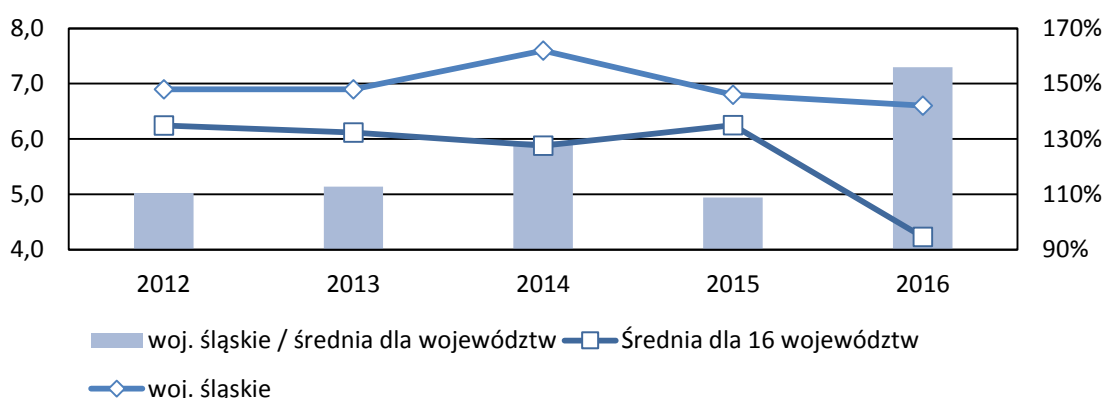
Tabela 16. Ranking województw według odsetka wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem (%)

	Województwo	2010		Województwo	2015		Województwo	Wzrost p.p.
1	Mazowieckie	30,6	1	Dolnośląskie	13,4	1	Lubelskie	1,9
2	Dolnośląskie	12,8	2	Małopolskie	12,2	2	Mazowieckie	1,5
3	Małopolskie	11,5	3	Wielkopolskie	8	3	Podkarpackie	0,7
4	Wielkopolskie	9,1	4	Lubelskie	6,8	4	Małopolskie	0,7
5	Śląskie	6,9	5	Śląskie	6,6	5	Podlaskie	0,6
6	Łódzkie	6,6	6	Podkarpackie	5	6	Dolnośląskie	0,6
7	Lubelskie	4,9	7	Łódzkie	4,2	7	Świętokrzyskie	0,5
8	Pomorskie	4,9	8	Pomorskie	4,1	8	Lubuskie	0
9	Podkarpackie	4,3	9	Kujawsko-pomorskie	1,9	9	Opolskie	-0,2
10	Zachodniopomorskie	2,4	10	Podlaskie	1,6	10	Kujawsko-pomorskie	-0,2
11	Kujawsko-pomorskie	2,1	11	Zachodniopomorskie	1,5	11	Śląskie	-0,3
12	Warmińsko-mazurskie	1,5	12	Warmińsko-mazurskie	0,8	12	Warmińsko-mazurskie	-0,7

	Województwo	2010		Województwo	2015		Województwo	Wzrost p.p.
13	Podlaskie	1	13	Opolskie	0,7	13	Pomorskie	-0,8
14	Opolskie	0,9	14	Świętokrzyskie	0,7	14	Zachodniopomorskie	-0,9
15	Lubuskie	0,2	15	Lubuskie	0,2	15	Wielkopolskie	-1,1
16	Świętokrzyskie	0,2	16	Mazowieckie	0	16	Łódzkie	-2,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych bazy STRATEG (2018r, „Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/2286>).

Rysunek 15. Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem dla województwa śląskiego i jako średnia wartość dla wszystkich województw (% , oś lewa) oraz odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem dla województwa śląskiego w relacji do średniej wartości dla wszystkich województw (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych bazy STRATEG (2018r, „Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/2286>).

Liczba pracowników naukowo-badawczy na 1 000 osób aktywnych zawodowo w województwie śląskim w 2010 r. wynosiła 2,7, a w 2016 r. była ona już wyższa o 40,74% i wynosiła 3,8 (Tabela 17 i Rysunek 16). W całym badanym okresie wartość opisywanego wskaźnika w województwie śląskim była poniżej średniej wartości dla 16 województw oraz poniżej wartości dla całego kraju. Wzrost liczby pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo w województwie śląskim w latach 2012-2016 wyniósł 31,03% i był szóstym największym wzrostem wśród województw. Mając jednak na uwadze relatywnie niską bazę (w 2012 r. województwo śląskie było ósmym województwem pod względem wartości analizowanego wskaźnika), w 2016 r. relatywna pozycja badanego województwa była wyższa jedynie o jedną pozycję. Województwem wiodącym zarówno w 2012, jak i w 2016 r. było mazowieckie (z wartościami opisywanego wskaźnika równymi odpowiednio: 6,8 i 10,5).

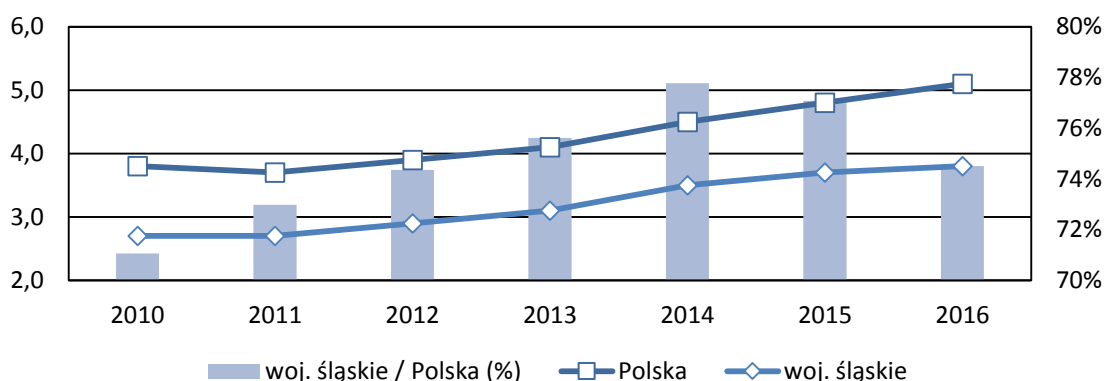
Tabela 17. Ranking województw według liczby pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo

	Województwo	2012		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Mazowieckie	6,80	1	Mazowieckie	10,50	1	Świętokrzyskie	216,67%
2	Małopolskie	6,30	2	Małopolskie	8,40	2	Podkarpackie	62,96%
3	Dolnośląskie	4,90	3	Pomorskie	5,70	3	Mazowieckie	54,41%
4	Pomorskie	4,70	4	Dolnośląskie	5,50	4	Łódzkie	36,67%
5	Wielkopolskie	3,20	5	Podkarpackie	4,40	5	Małopolskie	33,33%
6	Podlaskie	3,10	6	Łódzkie	4,10	6	Śląskie	31,03%
7	Łódzkie	3,00	7	Śląskie	3,80	7	Lubelskie	28,57%
8	Śląskie	2,90	8	Lubelskie	3,60	8	Pomorskie	21,28%
9	Kujawsko-pomorskie	2,80	9	Wielkopolskie	3,30	9	Lubuskie	12,50%
10	Lubelskie	2,80	10	Kujawsko-pomorskie	2,90	10	Dolnośląskie	12,24%

	Województwo	2012		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
11	Zachodniopomorskie	2,80	11	Podlaskie	2,70	11	Opolskie	10,00%
12	Podkarpackie	2,70	12	Warmińsko-mazurskie	2,40	12	Warmińsko-mazurskie	9,09%
13	Warmińsko-mazurskie	2,20	13	Zachodniopomorskie	2,40	13	Kujawsko-pomorskie	3,57%
14	Opolskie	2,00	14	Opolskie	2,20	14	Wielkopolskie	3,12%
15	Lubuskie	1,60	15	Świętokrzyskie	1,90	15	Podlaskie	-12,90%
16	Świętokrzyskie	0,60	16	Lubuskie	1,80	16	Zachodniopomorskie	-14,29%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018u, „Pracownicy naukowo-badawczy na 1000 osób aktywnych zawodowo”, data dostępu: 27 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1149>).

Rysunek 16. Liczba pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba pracowników naukowo-badawczy na 1000 osób aktywnych zawodowo dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018u, „Pracownicy naukowo-badawczy na 1000 osób aktywnych zawodowo”, data dostępu: 27 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1149>).

Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie śląskim z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców w całym badanym okresie (tj. w latach 2010-2017) była zdecydowanie poniżej średniej wartości wyliczonej dla wszystkich województw (Tabela 18 i Rysunek 17). Dla przykładu, w latach krańcowych analizowana liczba pracowników naukowych w województwie śląskim wynosiła 45,91 w 2010 r. i 40,61 w 2017 r., podczas gdy wspomniana średnia była w tych latach równa odpowiednio 61,98 i 58,82. Jak przedstawiają powyższe liczby, województwo śląskie nie odbiega od Polski pod względem ogólnego trendu spadku spadkowego liczby pełnozatrudnionych pracowników naukowych z tytułem profesora. Problemem dla województwa śląskiego nie jest jedynie spadek analizowanego wskaźnika, ale również jego relatywnie niska wartość. W 2010 r. województwo śląskie zajmowało 12. pozycję na 16 województw, a 7 lat później już 13. pozycję. W obu tych latach liderem było województwo lubuskie (180,8 w 2010 r. i 155,38 w 2017 r.), które jest również liderem pod względem wzrostu (17,27%) opisywanego wskaźnika (województwo śląskie ze spadkiem o 11,55% zajęło 14. pozycję w tym zestawieniu).

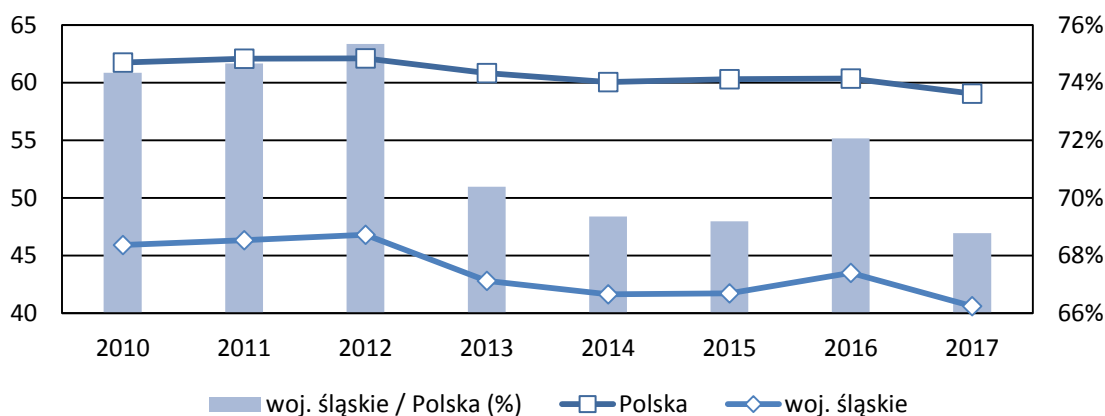
Tabela 18. Ranking województw według liczby pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
1	Lubuskie	180,80	1	Lubuskie	155,38	1	Lubelskie	17,27%
2	Mazowieckie	86,86	2	Mazowieckie	80,80	2	Pomorskie	12,44%
3	Małopolskie	79,93	3	Małopolskie	77,28	3	Podkarpackie	4,43%
4	Dolnośląskie	68,52	4	Pomorskie	65,57	4	Opolskie	3,21%
5	Wielkopolskie	67,16	5	Wielkopolskie	64,63	5	Świętokrzyskie	3,00%
6	Zachodniopomorskie	60,39	6	Dolnośląskie	63,81	6	Kujawsko-pomorskie	-0,81%
7	Pomorskie	58,32	7	Zachodniopomorskie	55,35	7	Małopolskie	-3,31%
8	Kujawsko-pomorskie	55,22	8	Kujawsko-pomorskie	54,78	8	Łódzkie	-3,50%
9	Podlaskie	54,43	9	Łódzkie	51,81	9	Wielkopolskie	-3,78%
10	Łódzkie	53,69	10	Podlaskie	50,06	10	Dolnośląskie	-6,88%

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
11	Warmińsko-mazurskie	48,01	11	Opolskie	44,85	11	Mazowieckie	-6,97%
12	Śląskie	45,91	12	Warmińsko-mazurskie	41,77	12	Podlaskie	-8,02%
13	Opolskie	43,45	13	Śląskie	40,61	13	Zachodniopomorskie	-8,35%
14	Świętokrzyskie	38,91	14	Świętokrzyskie	40,07	14	Śląskie	-11,55%
15	Podkarpackie	34,54	15	Podkarpackie	36,07	15	Warmińsko-mazurskie	-13,00%
16	Lubelskie	15,56	16	Lubelskie	18,25	16	Lubuskie	-14,06%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018t, „Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora”, data dostępu: 27 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1278>) i STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>).

Rysunek 17. Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018t, „Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora”, data dostępu: 27 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1278>) i STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>).

Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności w województwie śląskim w 2017 r. wynosiła 260, co jest poniżej średniej wartości dla wszystkich województw (300,31) oraz poniżej wartości dla całego kraju (336) – Tabela 19 i Rysunek 18. Analizując dynamikę liczby studentów w województwie śląskim można zaobserwować silny trend spadkowy, który odzwierciedla szerszy trend demograficzny związany z wychodzeniem wyżu demograficznego końca lat 1980. I spadkiem liczby studentów. Od 2010 r. liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności w badanym województwie spadła o 33,5%, czyli więcej niż średnia dla wszystkich 16 województw (-33,08%). Była to dziesiąta wartość w zestawieniu polskich województw. Badana liczba studentów uległa zmniejszeniu we wszystkich województwach – najmniej w województwie pomorskim (o 21,23%). O ile w 2010 r. liderem zestawienia województw pod względem wartości opisywanego wskaźnika było województwo małopolskie (635), o tyle w 2017 r. liderem było województwo mazowieckie (481). Analogicznie, województwo śląskie zajmowało 12. i 10. miejsce w rankingu województw pod względem liczby studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności. O tym, że opisywana liczba studentów jest słabym punktem sektora naukowo-badawczego i edukacji w województwie śląskim świadczy dodatkowo fakt, że w latach 2010-2017 wartość dla badanego województw była nieustannie poniżej wartości dla całego kraju.

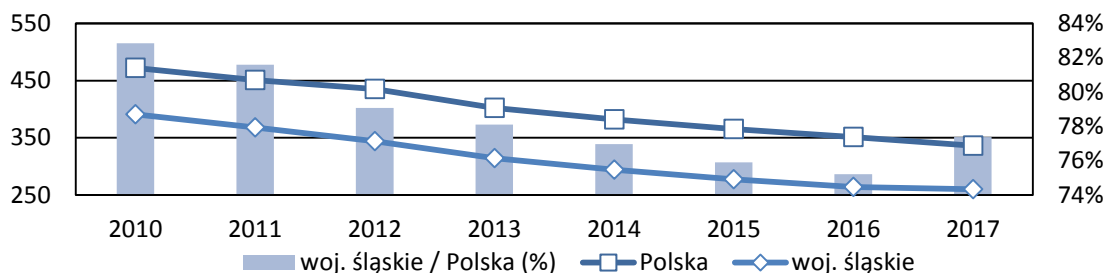
Przedstawiona analiza sektora naukowo-badawczego i edukacyjnego województwa śląskiego wskazuje, że województwo śląskie dysponuje relatywnie wysokim naukowo-badawczym kapitałem rzeczowym. Słabą stroną tego sektora pod względem innowacyjności jest dostępność wymaganego kapitału ludzkiego – w tym zarówno pod względem liczby pracowników zaangażowanych w działalność B+R, jak i pod względem liczby studentów.

Tabela 19. Ranking województw według liczby studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności

	Województwo	2010		Województwo	2017		Województwo	Wzrost
1	Małopolskie	635	1	Mazowieckie	481	1	Pomorskie	-21,23%
2	Mazowieckie	614	2	Małopolskie	465	2	Mazowieckie	-21,66%
3	Dolnośląskie	577	3	Dolnośląskie	428	3	Dolnośląskie	-25,82%
4	Wielkopolskie	476	4	Pomorskie	371	4	Wielkopolskie	-26,26%
5	Pomorskie	471	5	Wielkopolskie	351	5	Małopolskie	-26,77%
6	Lubelskie	466	6	Lubelskie	341	6	Lubelskie	-26,82%
7	Łódzkie	452	7	Łódzkie	312	7	Kujawsko-pomorskie	-29,28%
8	Podlaskie	441	8	Kujawsko-pomorskie	285	8	Łódzkie	-30,97%
9	Zachodniopomorskie	416	9	Podlaskie	266	9	Podkarpackie	-32,46%
10	Kujawsko-pomorskie	403	10	Śląskie	260	10	Śląskie	-33,50%
11	Opolskie	392	11	Zachodniopomorskie	246	11	Podlaskie	-39,68%
12	Śląskie	391	12	Podkarpackie	233	12	Zachodniopomorskie	-40,87%
13	Świętokrzyskie	357	13	Opolskie	222	13	Warmińsko-mazurskie	-41,28%
14	Podkarpackie	345	14	Świętokrzyskie	203	14	Świętokrzyskie	-43,14%
15	Warmińsko-mazurskie	344	15	Warmińsko-mazurskie	202	15	Opolskie	-43,37%
16	Lubuskie	258	16	Lubuskie	139	16	Lubuskie	-46,12%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018w, „Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności”, data dostępu: 27 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/675>).

Rysunek 18. Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%), oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018w, „Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności”, data dostępu: 27 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/675>).

4.4.2. Sektor przedsiębiorstw

W celu zaprezentowania zmian w poziomie innowacyjności województwa śląskiego z perspektywy przedsiębiorstw, dokonana zostanie analiza firm z podziałem na przedsiębiorstwa przemysłowe oraz przedsiębiorstwa usługowe. Do wykonania zaplanowanej diagnozy wybrano następujące zmienne:

- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (w liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (%; STRATEG, 2018e),
- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (%; STRATEG, 2018f),
- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy (%; STRATEG, 2018h),
- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług (%; STRATEG, 2018i),
- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (%; STRATEG, 2018j),
- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy (%; STRATEG, 2018l).

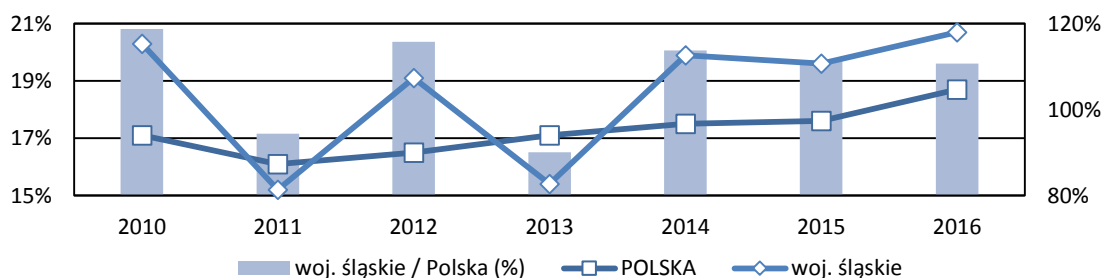
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych w województwie śląskim w 2010 r. wyniósł 20,3% (przy średniej dla wszystkich województw równej 17,12%), co plasowało to województwo na drugiej pozycji wśród województw w Polsce (na pierwszym miejscu znajdowało się województwo podkarpackie z wynikiem 20,7%) – Tabela 20 i Rysunek 19. Z powodu bardzo słabego wzrostu (tylko o 0,4 p.p.; 12 w zestawieniu województw) pozycja województwa śląskiego pod względem badanego udziału przedsiębiorstw innowacyjnych osłabiła się. W 2016 r. (z wynikiem 20,7% ze średnią dla województw równą 18,34%) województwo śląskie zajmowało piątą pozycję na 16 województw. Liderem w 2016 r. było województwo lubelskie (22,5%, po wzroście o 5,4 p.p.). Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych w województwie śląskim był wyższy od udziału wyliczonego dla Polski w całym badanym okresie za wyjątkiem lat 2011 i 2013.

Tabela 20. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Podkarpackie	20,7	1	Lubelskie	22,5	1	Lubelskie	5,4
2	Śląskie	20,3	2	Małopolskie	21,3	2	Małopolskie	5
3	Opolskie	19,3	3	Podkarpackie	20,9	3	Mazowieckie	3,5
4	Warmińsko-mazurskie	18,6	4	Mazowieckie	20,8	4	Lubuskie	3,2
5	Kujawsko-pomorskie	17,9	5	Śląskie	20,7	5	Łódzkie	2,7
6	Mazowieckie	17,3	6	Opolskie	20,1	6	Dolnośląskie	1,8
7	Lubelskie	17,1	7	Lubuskie	19,1	7	Zachodniopomorskie	1,5
8	Podlaskie	17	8	Dolnośląskie	18,4	8	Pomorskie	1,2
9	Dolnośląskie	16,6	9	Podlaskie	17,5	9	Opolskie	0,8
10	Świętokrzyskie	16,5	10	Kujawsko-pomorskie	17,4	10	Podlaskie	0,5
11	Małopolskie	16,3	11	Zachodniopomorskie	17	11	Wielkopolskie	0,5
12	Wielkopolskie	16,2	12	Wielkopolskie	16,7	12	Śląskie	0,4
13	Lubuskie	15,9	13	Pomorskie	16,5	13	Podkarpackie	0,2
14	Zachodniopomorskie	15,5	14	Łódzkie	16,1	14	Kujawsko-pomorskie	-0,5
15	Pomorskie	15,3	15	Świętokrzyskie	15	15	Świętokrzyskie	-1,5
16	Łódzkie	13,4	16	Warmińsko-mazurskie	13,5	16	Warmińsko-mazurskie	-5,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych bazy STRATEG (2018e, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/457>).

Rysunek 19. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych dla województwa śląskiego i Polski (%), oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%), oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych bazy STRATEG (2018e, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/457>).

Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych, które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku w badanym okresie w województwie śląskim spadł w latach

2010-2016 z 8,5% do 6,6%, co spowodowało pogorszenie się relatywnej pozycji województwa śląskiego w relacji do pozostałych województw o trzy pozycje (w 2016 r. badane województwo zajmowało piątą pozycję) – Tabela 21 i Rysunek 20. Dla porównania, średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych, które wprowadziły w badanym trzyletnim okresie na rynek przynajmniej jedną innowację produktową dla wszystkich województw w 2010 r. wynosił 6,69%, a w 2016 r. 6,03%. Pomimo, że liderem pod względem wzrostu opisywanego wskaźnika jest województwo małopolskie (wzrost o 1,9 p.p.), liderem pod względem wartości w 2016 r. było województwo podkarpackie z udziałem równym 8,9%. Należy również podkreślić, że województwo śląskie w każdym z badanych lat wypada lepiej niż wartość przyjęta dla całego kraju. Mając powyższe na uwadze, można powiedzieć, że pozycja województwa śląskiego na tle pozostałych województw pod względem innowacji produktów nowych lub istotnie ulepszonych na rynku (pomimo znaczącego odbicia w 2013 r.) pogorszyła się. Do prawie identycznych wniosków prowadzi analiza udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych, które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone produkty niekoniecznie będące nowością dla rynku (wystarczy, że są nowością dla wprowadzającego je przedsiębiorstwa; STRATEG, 2018g⁹).

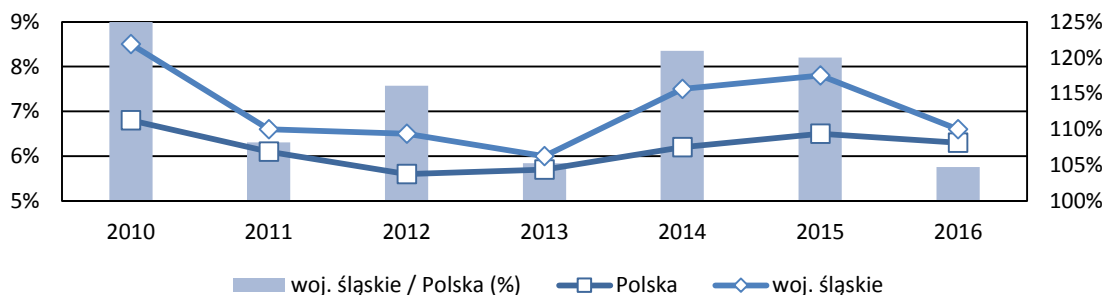
Tabela 21. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Opolskie	9,2	1	Podkarpackie	8,9	1	Małopolskie	1,9
2	Śląskie	8,5	2	Małopolskie	8,4	2	Podkarpackie	0,9
3	Podkarpackie	8	3	Mazowieckie	7,2	3	Lubuskie	0,8
4	Wielkopolskie	7,1	4	Lubuskie	6,8	4	Mazowieckie	0,6
5	Podlaskie	6,9	5	Śląskie	6,6	5	Zachodniopomorskie	0,2
6	Kujawsko-pomorskie	6,6	6	Opolskie	6	6	Łódzkie	-0,4
7	Mazowieckie	6,6	7	Wielkopolskie	5,9	7	Lubelskie	-0,5
8	Małopolskie	6,5	8	Kujawsko-pomorskie	5,7	8	Pomorskie	-0,8
9	Dolnośląskie	6,4	9	Lubelskie	5,6	9	Kujawsko-pomorskie	-0,9
10	Warmińsko-mazurskie	6,4	10	Pomorskie	5,5	10	Dolnośląskie	-1
11	Pomorskie	6,3	11	Dolnośląskie	5,4	11	Wielkopolskie	-1,2
12	Świętokrzyskie	6,3	12	Warmińsko-mazurskie	5,1	12	Świętokrzyskie	-1,3
13	Lubelskie	6,1	13	Zachodniopomorskie	5,1	13	Warmińsko-mazurskie	-1,3
14	Lubuskie	6	14	Świętokrzyskie	5	14	Śląskie	-1,9
15	Łódzkie	5,3	15	Łódzkie	4,9	15	Podlaskie	-2,5
16	Zachodniopomorskie	4,9	16	Podlaskie	4,4	16	Opolskie	-3,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018f, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/461>).

⁹ STRATEG, 2018g, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone produkty”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/459>

Rysunek 20. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018f, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/461>).

Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych, które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy w województwie śląskim w 2010 r. był wysoki na tle średniej dla wszystkich województw: 15,3% w porównaniu do 12,99% (Tabela 22 i Rysunek 21). Udział badanych przedsiębiorstw w 2010 r. był jedynie wyższy (o 0,3 p.p.) w województwie podkarpackim. Mimo, że w latach 2010-2016 w województwie śląskim odnotowano jeden z najniższych wzrostów udziału przedsiębiorstw (w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych), które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy (tj. wzrost o 1,9 p.p.; 10 pozycja wśród 16 województw) województwo śląskie w 2016 r. utrzymało się na trzeciej pozycji wśród 16 województw z wynikiem 17,2%. Liderami tego zestawienia w 2016 r. były województwa lubelskie i podkarpackie (oba z badanym udziałem równym 17,5%). Pod względem wzrostu badanego udziału, liderem było województwo małopolskie (wzrost o 5,3 p.p.). Na relatywnie wysoką pozycję województwa śląskiego pod względem udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych, które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy wskazuje również fakt, że tylko w latach 2011 i 2013 wartość tego wskaźnika dla analizowanego województwa była niższa od średniej wartości tego wskaźnika dla całego kraju.

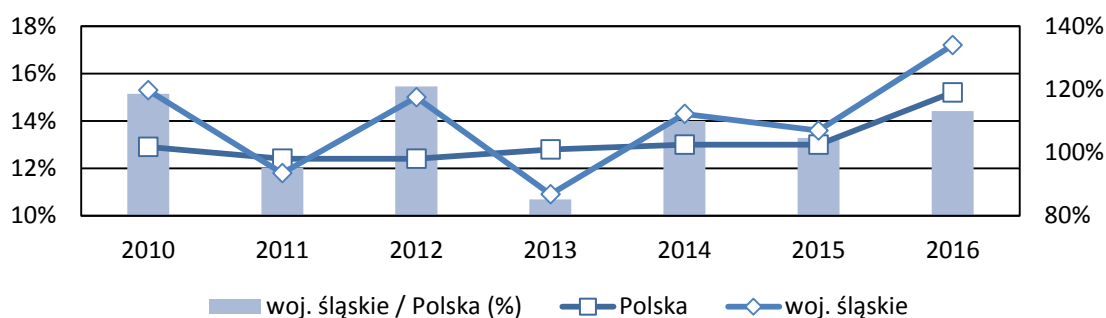
Tabela 22. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Podkarpackie	15,6	1	Lubelskie	17,5	1	Małopolskie	5,3
2	Śląskie	15,3	2	Podkarpackie	17,5	2	Lubuskie	4,3
3	Opolskie	14,7	3	Śląskie	17,2	3	Mazowieckie	4,3
4	Lubelskie	14,2	4	Małopolskie	17,1	4	Lubelskie	3,3
5	Warmińsko-mazurskie	14,2	5	Mazowieckie	17,1	5	Dolnośląskie	2,6
6	Świętokrzyskie	13,7	6	Opolskie	16,4	6	Podlaskie	2,6
7	Kujawsko-pomorskie	13,1	7	Lubuskie	15,9	7	Łódzkie	2,5
8	Zachodniopomorskie	12,9	8	Dolnośląskie	15,2	8	Pomorskie	2,1
9	Mazowieckie	12,8	9	Zachodniopomorskie	14,7	9	Podkarpackie	1,9
10	Dolnośląskie	12,6	10	Podlaskie	14,4	10	Śląskie	1,9
11	Wielkopolskie	12,3	11	Wielkopolskie	13,9	11	Zachodniopomorskie	1,8
12	Małopolskie	11,8	12	Pomorskie	13,6	12	Opolskie	1,7
13	Podlaskie	11,8	13	Kujawsko-pomorskie	12,9	13	Wielkopolskie	1,6
14	Lubuskie	11,6	14	Świętokrzyskie	12,6	14	Kujawsko-pomorskie	-0,2

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
15	Pomorskie	11,5	15	Łódzkie	12,3	15	Świętokrzyskie	-1,1
16	Łódzkie	9,8	16	Warmińsko-mazurskie	11,1	16	Warmińsko-mazurskie	-3,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018h, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/463>).

Rysunek 21. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy dla województwa śląskiego i Polski (% oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018h, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/463>).

Analizując sektor usług należy wskazać, że udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z tego sektora w województwie śląskim spadł o 1,9 p.p. w latach 2010-2016 (Tabela 23 i Rysunek 22). Wartość tego wskaźnika w 2016 r. (10,5%) była niższa od średniej dla wszystkich województw (11,17%) i uplasowała województwo śląskie o pozycję niżej (na ósmą) niż było to w 2010 r. (przy wartości wskaźnika 12,4%). Województwo śląskie wypada również gorzej w porównaniu z pozostałymi województwami w przypadku wartości zmiany w analizowanym udziale przedsiębiorstw. Średnia wartość zmiany badanego wskaźnika w przekroju województw w latach 2010-2016 wyniosła -0,68 p.p.; dla województwa śląskiego było to aż -1,9 p.p. Należy w tym miejscu podkreślić, że w przypadku udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług istnieje bardzo wysokie zróżnicowanie zmian pomiędzy województwami. O ile w województwie lubelskim odnotowano wzrost tego wskaźnika w analizowanym okresie aż o 11,3 p.p., o tyle aż w dziewięciu województwach odnotowano jego spadek (największy w województwie opolskim, o 8,9 p.p.). Wartość badanego udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w województwie śląskim generalnie była poniżej tej obserwowanej dla Polski (inaczej było tylko w latach 2011 i 2014).

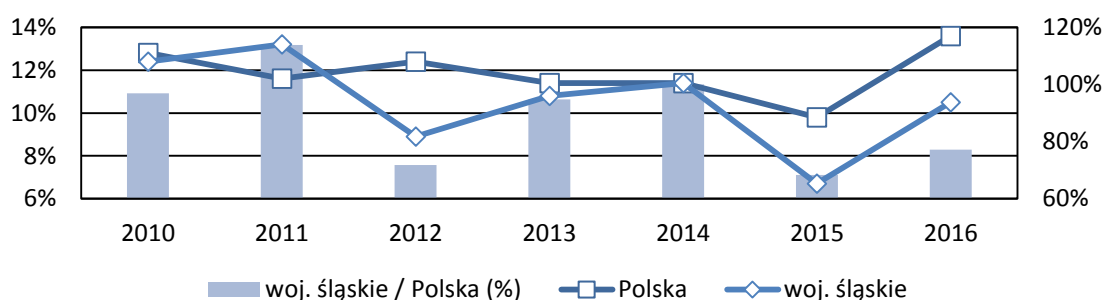
Tabela 23. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Mazowieckie	15,6	1	Lubelskie	23,3	1	Lubelskie	11,3
2	Podkarpackie	13,8	2	Pomorskie	19,7	2	Pomorskie	6,3
3	Opolskie	13,7	3	Mazowieckie	18,6	3	Mazowieckie	3
4	Pomorskie	13,4	4	Podkarpackie	15	4	Kujawsko-pomorskie	1,5
5	Dolnośląskie	13,3	5	Wielkopolskie	13,9	5	Wielkopolskie	1,5
6	Małopolskie	12,8	6	Małopolskie	13,4	6	Podkarpackie	1,2
7	Śląskie	12,4	7	Kujawsko-pomorskie	10,9	7	Małopolskie	0,6
8	Wielkopolskie	12,4	8	Śląskie	10,5	8	Łódzkie	-0,3
9	Lubelskie	12	9	Łódzkie	10	9	Śląskie	-1,9

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
10	Świętokrzyskie	11,4	10	Dolnośląskie	8,5	10	Podlaskie	-2,9
11	Zachodniopomorskie	11,1	11	Lubuskie	7,2	11	Lubuskie	-3,7
12	Lubuskie	10,9	12	Zachodniopomorskie	6,8	12	Warmińsko-mazurskie	-3,9
13	Łódzkie	10,3	13	Świętokrzyskie	5,9	13	Zachodniopomorskie	-4,3
14	Kujawsko-pomorskie	9,4	14	Podlaskie	5,4	14	Dolnośląskie	-4,8
15	Warmińsko-mazurskie	8,7	15	Opolskie	4,8	15	Świętokrzyskie	-5,5
16	Podlaskie	8,3	16	Warmińsko-mazurskie	4,8	16	Opolskie	-8,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018i, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/451>).

Rysunek 22. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018k, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/451>).

Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług, które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku w województwie śląskim spadł w latach 2010-2016 o 1,9 p.p. do 2% (Tabela 24 i Rysunek 23). W tym miejscu należy zaznaczyć, że aż w 12 województwach odnotowano spadek opisywanego wskaźnika. W zestawieniu województw pod względem wzrostu wartości tego wskaźnika, województwo śląskie zajmowało 11. pozycję. Zdecydowanym liderem było województwo podkarpackie, w którym wartość tego wskaźnika wzrosła w latach 2010-2016 o 5,4 p.p. (średni wzrost wśród województw to - 1,01 p.p.). Pomimo spadku odnotowanego w województwie śląskim, zarówno w 2010 r., jak i w 2016 r. województwo śląskie zajmowało dziewiątą pozycję wśród 16 województw. Liderem rankingu według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług, które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku w 2016 r. było województwo podkarpackie z udziałem równym 8,9%. Relatywnie słaba pozycja województwa śląskiego pod wartości analizowanego wskaźnika jest potwierdzona przez fakt, że tylko w 2011 r. i 2014 r. jego wartość była powyżej wartości dla całej Polski. Dla porównania, w 2016 r. w województwie podkarpackim badany udział był o 2,78 razy wyższy niż na poziomie całego kraju. Województwo śląskie wypada trochę lepiej, gdy analizie zostaje poddany udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług, które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone produkty, które niekoniecznie były nowe dla rynku – wystarczy by były nowe dla wprowadzającej je firmy (STRATEG, 2018k¹⁰). W tym przypadku w 2016 r. województwo śląskie zajmowało siódmą pozycję wśród województw – w 2010 r. była to dziewiąta pozycja.

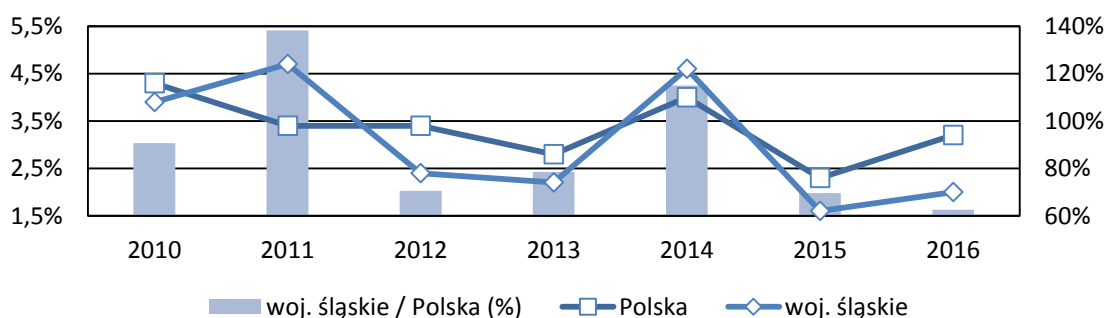
¹⁰ STRATEG, 2018k, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone produkty”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/460>

Tabela 24. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Mazowieckie	5,5	1	Podkarpackie	8,9	1	Podkarpackie	5,4
2	Dolnośląskie	5	2	Małopolskie	5,6	2	Małopolskie	1
3	Pomorskie	4,9	3	Mazowieckie	4	3	Świętokrzyskie	1
4	Małopolskie	4,6	4	Wielkopolskie	3,6	4	Kujawsko-pomorskie	0,6
5	Opolskie	4,6	5	Pomorskie	2,8	5	Wielkopolskie	-0,7
6	Lubelskie	4,4	6	Zachodniopomorskie	2,8	6	Zachodniopomorskie	-1,2
7	Wielkopolskie	4,3	7	Kujawsko-pomorskie	2,6	7	Łódzkie	-1,4
8	Zachodniopomorskie	4	8	Świętokrzyskie	2,4	8	Mazowieckie	-1,5
9	Śląskie	3,9	9	Śląskie	2	9	Warmińsko-mazurskie	-1,7
10	Podkarpackie	3,5	10	Dolnośląskie	1,9	10	Lubuskie	-1,9
11	Warmińsko-mazurskie	3,4	11	Warmińsko-mazurskie	1,7	11	Śląskie	-1,9
12	Lubuskie	2,9	12	Opolskie	1,6	12	Pomorskie	-2,1
13	Podlaskie	2,9	13	Łódzkie	1,3	13	Podlaskie	-2,3
14	Łódzkie	2,7	14	Lubelskie	1,1	14	Opolskie	-3
15	Kujawsko-pomorskie	2	15	Lubuskie	1	15	Dolnośląskie	-3,1
16	Świętokrzyskie	1,4	16	Podlaskie	0,6	16	Lubelskie	-3,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018j, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/462>).

Rysunek 23. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego i Polski (%; oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%; oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018j, „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/462>).

Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług, które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy w województwie śląskim spadł z 9,6% w 2010 r. do 7,3% w 2016 r. (Tabela 25 i Rysunek 24). Średnie wartości tego wskaźnika dla całej Polski w latach 2010 i 2016 kształtowały się na poziomie odpowiednio 9,24% i 8,57%. Innymi słowy, pozycja województwa śląskiego wśród wszystkich województw w Polsce pod względem wartości analizowanego udziału spadła z siódmej na dziewiątą pozycję. Pod względem wartości zmiany w badanym wskaźniku województwo śląskie zajmuje 10. pozycję. Należy jednak podkreślić, że w dziewięciu województwach odnotowano spadek udziału badanych przedsiębiorstw innowacyjnych. Tylko w 2011 r. i 2014 r. wartość wskaźnika pokazującego udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług, które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy był w województwie śląskim powyżej wartości przyjętej dla całego kraju. Liderem pod

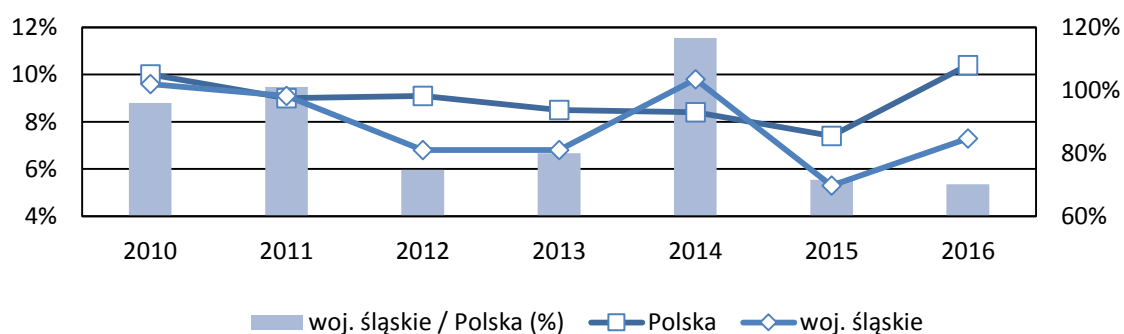
względem opisywanego udziału (zarówno pod względem wartości w 2016 r., jak i wartości wzrostu) było województwo pomorskie (odpowiednio: 18,2% i 7,6 p.p.).

Tabela 25. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy (%)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Mazowieckie	12,5	1	Pomorskie	18,2	1	Pomorskie	7,6
2	Podkarpackie	10,9	2	Mazowieckie	14,2	2	Lubelskie	3,7
3	Opolskie	10,6	3	Lubelskie	12,9	3	Wielkopolskie	2,5
4	Pomorskie	10,6	4	Podkarpackie	12,6	4	Kujawsko-pomorskie	2,2
5	Dolnośląskie	10,3	5	Wielkopolskie	11,3	5	Mazowieckie	1,7
6	Małopolskie	9,8	6	Kujawsko-pomorskie	9,2	6	Podkarpackie	1,7
7	Śląskie	9,6	7	Łódzkie	9,1	7	Łódzkie	0,5
8	Lubuskie	9,4	8	Małopolskie	9	8	Małopolskie	-0,8
9	Lubelskie	9,2	9	Śląskie	7,3	9	Podlaskie	-2,1
10	Wielkopolskie	8,8	10	Zachodniopomorskie	6	10	Śląskie	-2,3
11	Łódzkie	8,6	11	Lubuskie	5,8	11	Zachodniopomorskie	-2,5
12	Zachodniopomorskie	8,5	12	Świętokrzyskie	5,4	12	Świętokrzyskie	-3
13	Świętokrzyskie	8,4	13	Dolnośląskie	5,2	13	Warmińsko-mazurskie	-3
14	Kujawsko-pomorskie	7	14	Podlaskie	4,7	14	Lubuskie	-3,6
15	Podlaskie	6,8	15	Warmińsko-mazurskie	3,8	15	Dolnośląskie	-5,1
16	Warmińsko-mazurskie	6,8	16	Opolskie	2,4	16	Opolskie	-8,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018), „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/464>.

Rysunek 24. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy dla województwa śląskiego i Polski (%; oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%; oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018), „Udział przedsiębiorstw innowacyjnych – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy”, data dostępu: 24 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/464>.

Dokonana analiza pokazuje, że pod względem innowacyjności przedsiębiorstw przemysłowych, relatywna względem pozostałych województw pozycja województwa śląskiego uległa pogorszeniu. Jest to prawda zarówno dla produktów, jak i dla procesów. Sytuacja wygląda analogicznie w przypadku sektora usługowego pod względem nowych lub istotnie ulepszonych procesów, ale w przypadku nowych lub istotnie ulepszonych produktów z sektora usługowego województwo śląskie utrzymało lub lekko poprawiło swoją pozycję.

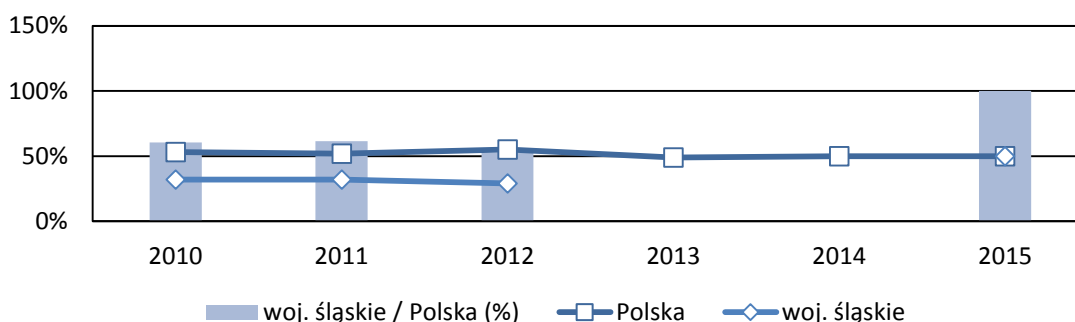
4.4.3. Finansowanie badań i innowacji

Analiza zmian w finansowaniu badań i innowacji w województwie śląskim zostanie dokonana z perspektywy źródeł finansowania. Już na wstępie należy zaznaczyć, że istnieje niewielka liczba dostępnych wskaźników opisujących analizowany proces, dla których dane są faktycznie zbierane i raportowane. Do wykonania zaplanowanej diagnozy wybrano następujące zmienne:

- Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB (%; STRATEG, 2018b),
- Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB (%; STRATEG, 2018c),
- Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy (w mln zł; STRATEG, 2018d).

Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB w województwie śląskim w 2010 r. wynosiły 0,32% (Rysunek 25). W kolejnych latach, dla których dostępne są dane analizowane nakłady nie uległy zmianie (w 2011 r.) lub spadły (0,29% w 2012 r.). Na koniec badanego okresu (tj. w 2015 r.) nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB w badanym województwie wynosiły 0,5%, co jest również wartością opisywanego wskaźnika dla całego kraju. Z dostępnych danych można wywnioskować, że o ile w Polsce badane nakłady w relacji do PKB spadły w 2013 r. (z 0,55% rok wcześniej do 0,49%) i nie wykazują tendencji wzrostowej, o tyle w województwie śląskim zaobserwowano ich relatywny wzrost.

Rysunek 25. Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego i Polski oraz nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%)

Uwagi: Część danych dla poszczególnych województw (w tym dla województwa śląskiego w latach 2013-2014) została sklasyfikowana jako „Dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej”. „Ze względu na przejście z metodologii ESA 1995 na ESA 2010 dane dla Polski ogółem za lata 2003-2013 oraz dane dla województw i obszarów funkcjonalnych za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do prezentowanych wcześniej w systemie Strateg”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018b, „Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB”, data dostępu: 23 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/185>).

Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB w województwie śląskim wzrosły w latach 2010-2015 o 0,2 p.p. do 0,33% (Tabela 26 i Rysunek 26). Taka zmiana przełożyła się na zmianę pozycji województwa śląskiego pod względem wartości analizowanego wskaźnika w relacji do pozostałych województw z siódmej na szóstą. W rankingu wzrostu nakładów sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB (przy średniej wartości 0,22 p.p.), województwo śląskie znajduje się na siódmej pozycji. Sama wartość analizowanych nakładów w województwie śląskim osiągnęła najwyższą wartość w 2012 r. (0,34%), po czym zaczęła ona spadać systematycznie aż do 2015 r. Co ciekawe, wartość badanych nakładów dla województwa śląskiego w 2012 r. była (relatywnie do PKB) wyższa niż dla Polski. Dla porównania, zarówno w 2010 r., jak i w 2015 r. liderem pod względem relatywnej wartości nakładów było województwo podkarpackie (0,5% w 2010 r. i 0,96% w 2015 r.), podczas gdy największy wzrost odnotowano w województwie małopolskim i podkarpackim (0,46 p.p. w obu przypadkach).

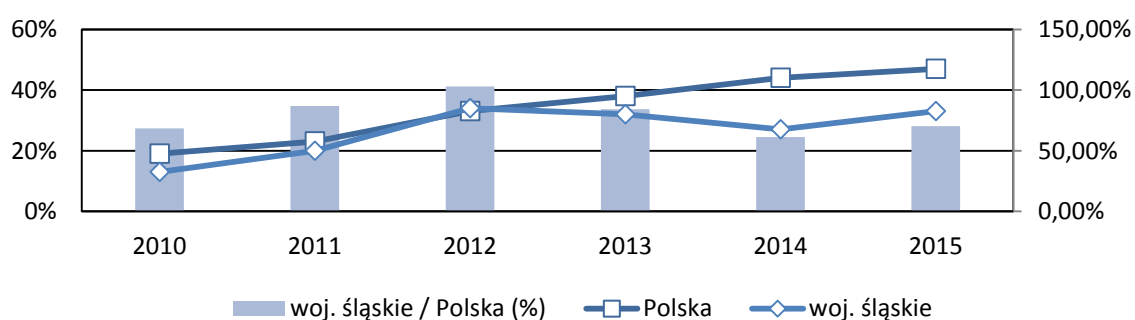
Tabela 26. Ranking województw według nakładów sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB (%)

	Województwo	2010		Województwo	2015		Województwo	Wzrost (pp.)
1	Podkarpackie	0,5	1	Podkarpackie	0,96	1	Małopolskie	0,46
2	Mazowieckie	0,35	2	Mazowieckie	0,75	2	Podkarpackie	0,46
3	Pomorskie	0,29	3	Pomorskie	0,68	3	Mazowieckie	0,4
4	Małopolskie	0,2	4	Małopolskie	0,66	4	Pomorskie	0,39
5	Dolnośląskie	0,18	5	Dolnośląskie	0,49	5	Dolnośląskie	0,31
6	Świętokrzyskie	0,16	6	Śląskie	0,33	6	Kujawsko-pomorskie	0,23
7	Śląskie	0,13	7	Kujawsko-pomorskie	0,3	7	Śląskie	0,2
8	Wielkopolskie	0,11	8	Łódzkie	0,27	8	Podlaskie	0,18
9	Łódzkie	0,1	9	Świętokrzyskie	0,27	9	Łódzkie	0,17
10	Lubelskie	0,09	10	Wielkopolskie	0,27	10	Lubelskie	0,17
11	Kujawsko-pomorskie	0,07	11	Lubelskie	0,26	11	Wielkopolskie	0,16
12	Lubuskie	0,06	12	Podlaskie	0,23	12	Opolskie	0,12
13	Warmińsko-mazurskie	0,06	13	Lubuskie	0,14	13	Świętokrzyskie	0,11
14	Zachodniopomorskie	0,06	14	Opolskie	0,14	14	Lubuskie	0,08
15	Podlaskie	0,05	15	Zachodniopomorskie	0,13	15	Zachodniopomorskie	0,07
16	Opolskie	0,02	16	Warmińsko-mazurskie	0,06	16	Warmińsko-mazurskie	0

Uwagi: Część danych dla poszczególnych województw (jednak nie w przypadku województwa śląskiego) została sklasyfikowana jako „Dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej”. „Ze względu na przejście z metodologii ESA 1995 na ESA 2010 dane dla Polski ogółem za lata 2003-2013 oraz dane dla województw i obszarów funkcjonalnych za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do prezentowanych wcześniej w systemie Strateg”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018c, „Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB”, data dostępu: 23 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/186>).

Rysunek 26. Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego i Polski oraz nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%)

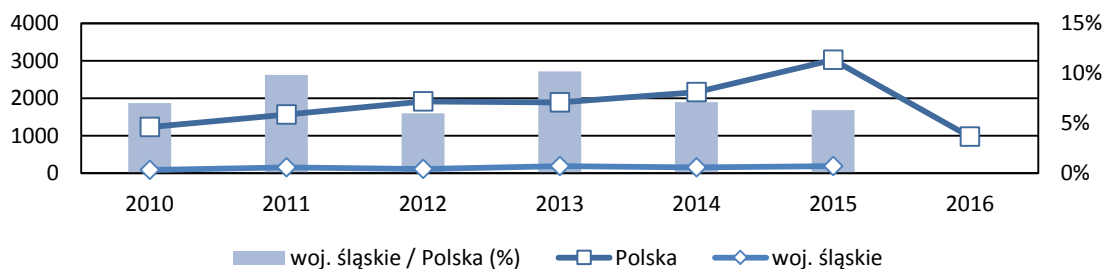
Uwagi: Część danych dla poszczególnych województw (jednak nie w przypadku województwa śląskiego) została sklasyfikowana jako „Dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej”. „Ze względu na przejście z metodologii ESA 1995 na ESA 2010 dane dla Polski ogółem za lata 2003-2013 oraz dane dla województw i obszarów funkcjonalnych za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do prezentowanych wcześniej w systemie Strateg”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018c, „Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB”, data dostępu: 23 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/186>).

Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy w województwie śląskim w 2015 r. wynosiły 191,7 mln zł, co jest wartością wyższą o 121,11% w porównaniu do tej odnotowanej w 2010 r. (Rysunek 27). Wartość analizowanych nakładów dla roku 2015 była bardzo bliska maksimum osiągniętemu w 2013 r. (193,1 mln zł). To właśnie w tym roku udział województwa śląskiego w ogólne zagranicznych nakładów na działalność B+R w Polsce osiągnął maksimum, tj. do 10,21%. Obserwując dynamikę nakładów na działalność B+R finansowanych z zagranicy w badanym województwie można zauważyć, że przyjmuje ono skrajnie różne wartości. Dla przykładu,

po spadku wartości nakładów o 25,34% w 2012 r., w kolejnym roku wzrosły one aż o 67,32%, by w 2014 r. znów spaść o 20,35%. Taka dynamika może utrudniać planowanie działalności B+R, ale również może być pochodną wpływu pozyskiwania incydentalnie dużych projektów, które mają wpływ na wahania omawianego wskaźnika.

Rysunek 27. Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy dla województwa śląskiego i Polski (mln zł, oś lewa) oraz nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)

Uwagi: Część danych dla poszczególnych województw (w tym dla województwa śląskiego w 2016 r.) została sklasyfikowana jako „Dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej” lub „Zjawisko nie wystąpiło”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018d, „Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy”, data dostępu: 23 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/867>).

Mając na uwadze powyższą analizę, należy zauważyć, że głównym krajowym źródłem finansowania działalności B+R w województwie śląskim jest sektor publiczny, w tym rządowy i szkolnictwa wyższego. O ile takie źródła finansowania mają swoje zalety (np. pozwalają na badania o wysokiej korzyści społecznej i relatywnie długim terminie zwrotu inwestycji), o tyle relatywnie ograniczona rola przedsiębiorstw w finansowaniu działań B+R przekłada się na ograniczoną komercjalizację wyników badań.

4.4.4. Efektywność innowacyjna

Efektywność innowacyjną można mierzyć za pomocą relacji uzyskanego produktu do nakładów (np. Szajt, 2016¹¹). Do wykonania zaplanowanej diagnozy wybrano następujące zmienne:

- Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (STRATEG, 2018m, 2018p, 2018z),
- Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (STRATEG, 2018n, 2018p, 2018z),
- Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (STRATEG, 2018o, 2018z),
- Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2018r, 2018p, 2018z).

Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R w województwie śląskim w latach 2010-2016 spadła o 20,81% do 0,41 zgłoszeń. Pomimo odnotowanego spadku, który należy ocenić negatywnie, w całym badanym okresie efektywność nakładów na działalność B+R mierzona liczbą zgłoszeń wynalazków w Urzędzie Patentowym RP była znacząco wyższa niż w Polsce ogółem (Tabela 27 i Rysunek 28). Analizując dynamikę zmian omawianego wskaźnika na tle 16 województw należy zaznaczyć, że pozycja województwa śląskiego osłabiła się i województwo spadło z szóstego miejsca w 2010 r. na 10. miejsce w 2016 r. Liderami opisywanych rankingów były województwa: opolskie (w 2010 r. z wartością 1,82) i zachodniopomorskie (w 2016 r. z wartością 1,1). Liderem pod względem wzrostu liczby zgłoszeń wynalazków

¹¹ Szajt, M. (2016), „Efektywność innowacyjna systemu triple-helix w Unii Europejskiej”, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, 433, 190-198.

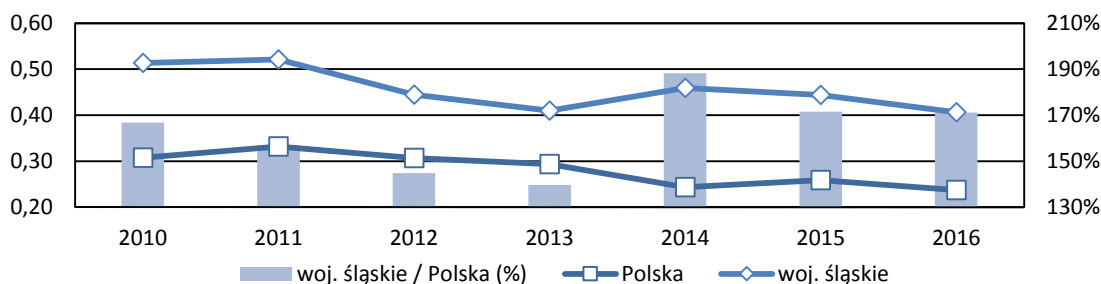
krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R było natomiast województwo podkarpackie (88,78%).

Tabela 27. Ranking województw według liczby zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (szt.)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Opolskie	1,82	1	Zachodniopomorskie	1,10	1	Podkarpackie	88,78%
2	Zachodniopomorskie	0,67	2	Lubuskie	0,80	2	Warmińsko-mazurskie	69,68%
3	Lubuskie	0,62	3	Podlaskie	0,62	3	Świętokrzyskie	66,17%
4	Kujawsko-pomorskie	0,61	4	Warmińsko-mazurskie	0,59	4	Zachodniopomorskie	64,24%
5	Podlaskie	0,54	5	Kujawsko-pomorskie	0,58	5	Lubuskie	29,84%
6	Śląskie	0,51	6	Opolskie	0,55	6	Podlaskie	14,87%
7	Dolnośląskie	0,51	7	Świętokrzyskie	0,48	7	Łódzkie	14,54%
8	Pomorskie	0,41	8	Łódzkie	0,44	8	Wielkopolskie	7,01%
9	Wielkopolskie	0,40	9	Wielkopolskie	0,43	9	Kujawsko-pomorskie	-4,02%
10	Łódzkie	0,38	10	Śląskie	0,41	10	Lubelskie	-15,36%
11	Warmińsko-mazurskie	0,35	11	Dolnośląskie	0,31	11	Śląskie	-20,81%
12	Lubelskie	0,34	12	Podkarpackie	0,30	12	Mazowieckie	-25,33%
13	Świętokrzyskie	0,29	13	Lubelskie	0,29	13	Dolnośląskie	-38,89%
14	Małopolskie	0,28	14	Pomorskie	0,17	14	Małopolskie	-56,07%
15	Mazowieckie	0,17	15	Małopolskie	0,13	15	Pomorskie	-58,57%
16	Podkarpackie	0,16	16	Mazowieckie	0,12	16	Opolskie	-69,71%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018m, „Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1194>), STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>).

Rysunek 28. Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018m, „Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1194>), STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>).

Podobnie jak w przypadku poprzedniego wskaźnika, efektywność innowacyjna województwa śląskiego mierzona liczbą udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R w województwie śląskim wzrosła w okresie 2010-2016 z 0,27 do 0,4 i w całym okresie była wyższa niż dla całej Polski ogółem (Tabela 28 i Rysunek 29). Pomimo, że wzrost analizowanej liczby udzielonych patentów w województwie śląskim wyniósł aż o 44,28%, był to wzrost mniejszy niż w wielu województwach. W

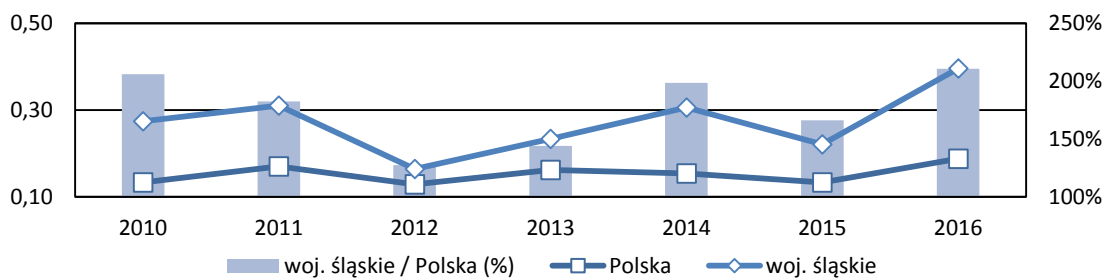
efekcie pod względem wzrostu badanego wskaźnika w okresie 2010-2016 województwo śląskie zajęło odległą 12. pozycję na tle innych województw. Trendy te nie wpłynęły jednak znacząco na pozycję województwa śląskiego na tle innych województw, gdyż w latach 2010 i 2016 zajmowało ono odpowiednio drugą i trzecią pozycję pod względem wartości tego wskaźnika

Tabela 28. Ranking województw według liczby udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (szt.)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Opolskie	0,73	1	Zachodniopomorskie	0,55	1	Warmińsko-mazurskie	214,81%
2	Śląskie	0,27	2	Opolskie	0,54	2	Podlaskie	177,65%
3	Dolnośląskie	0,23	3	Śląskie	0,40	3	Zachodniopomorskie	171,12%
4	Zachodniopomorskie	0,20	4	Świętokrzyskie	0,37	4	Świętokrzyskie	145,07%
5	Kujawsko-pomorskie	0,17	5	Kujawsko-pomorskie	0,36	5	Kujawsko-pomorskie	111,08%
6	Łódzkie	0,17	6	Warmińsko-mazurskie	0,33	6	Lubelskie	101,35%
7	Pomorskie	0,17	7	Dolnośląskie	0,32	7	Podkarpackie	92,30%
8	Lubuskie	0,15	8	Łódzkie	0,31	8	Wielkopolskie	90,88%
9	Lubelskie	0,15	9	Lubelskie	0,31	9	Lubuskie	87,36%
10	Małopolskie	0,15	10	Podlaskie	0,29	10	Łódzkie	83,56%
11	Świętokrzyskie	0,15	11	Lubuskie	0,29	11	Mazowieckie	53,67%
12	Wielkopolskie	0,12	12	Wielkopolskie	0,23	12	Śląskie	44,28%
13	Podlaskie	0,11	13	Pomorskie	0,14	13	Dolnośląskie	38,21%
14	Warmińsko-mazurskie	0,10	14	Podkarpackie	0,12	14	Pomorskie	-17,33%
15	Mazowieckie	0,08	15	Mazowieckie	0,12	15	Opolskie	-25,33%
16	Podkarpackie	0,06	16	Małopolskie	0,11	16	Małopolskie	-26,85%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018n, „Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1193>), STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>).

Rysunek 29. Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%), oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018n, „Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1193>), STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>).

Województwo śląskie odnotowywało również znacząco wyższe od wartości dla całej Polski wartości wskaźnika opisującego liczbę zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (Tabela 29 i Rysunek 30). Niestety, zmniejszenie wartości omawianego wskaźnika dla

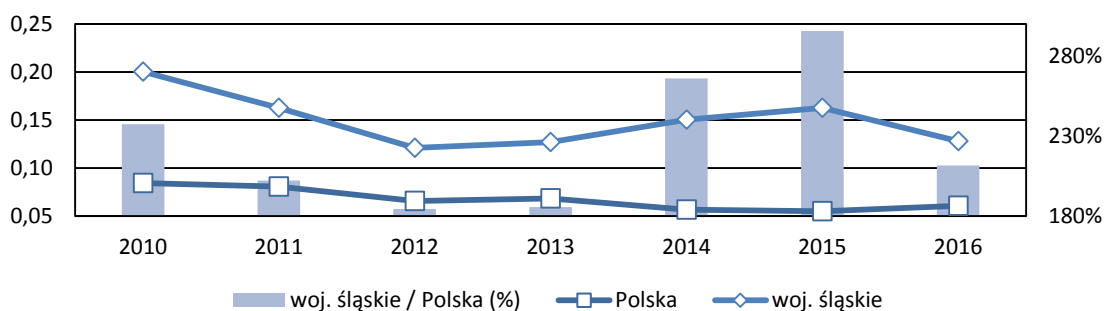
województwa śląskiego, przy jednoczesnym dynamicznym jego wzroście w innych województwa powoduje, że w latach 2010-2016 województwo to przesunęło się z 4. pozycji na tle innych województw na 7.

Tabela 29. Ranking województw według liczby zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Opolskie	0,44	1	Warmińsko-mazurskie	0,36	1	Warmińsko-mazurskie	152,19%
2	Podlaskie	0,30	2	Kujawsko-pomorskie	0,27	2	Zachodniopomorskie	135,38%
3	Kujawsko-pomorskie	0,22	3	Zachodniopomorskie	0,24	3	Lubuskie	71,94%
4	Śląskie	0,20	4	Lubuskie	0,23	4	Kujawsko-pomorskie	23,66%
5	Świętokrzyskie	0,18	5	Świętokrzyskie	0,20	5	Łódzkie	14,41%
6	Warmińsko-mazurskie	0,14	6	Opolskie	0,20	6	Świętokrzyskie	12,60%
7	Lubuskie	0,13	7	Śląskie	0,13	7	Lubelskie	-0,98%
8	Zachodniopomorskie	0,10	8	Podlaskie	0,12	8	Wielkopolskie	-14,05%
9	Dolnośląskie	0,10	9	Łódzkie	0,12	9	Mazowieckie	-28,07%
10	Łódzkie	0,10	10	Wielkopolskie	0,09	10	Śląskie	-36,17%
11	Wielkopolskie	0,10	11	Lubelskie	0,07	11	Pomorskie	-39,65%
12	Podkarpackie	0,10	12	Dolnośląskie	0,05	12	Małopolskie	-47,41%
13	Pomorskie	0,07	13	Podkarpackie	0,04	13	Dolnośląskie	-53,31%
14	Małopolskie	0,07	14	Pomorskie	0,04	14	Podkarpackie	-53,77%
15	Lubelskie	0,07	15	Małopolskie	0,04	15	Opolskie	-55,69%
16	Mazowieckie	0,04	16	Mazowieckie	0,03	16	Podlaskie	-58,48%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018o, „Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1117>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>).

Rysunek 30. Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%), oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018o, „Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/1117>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>).

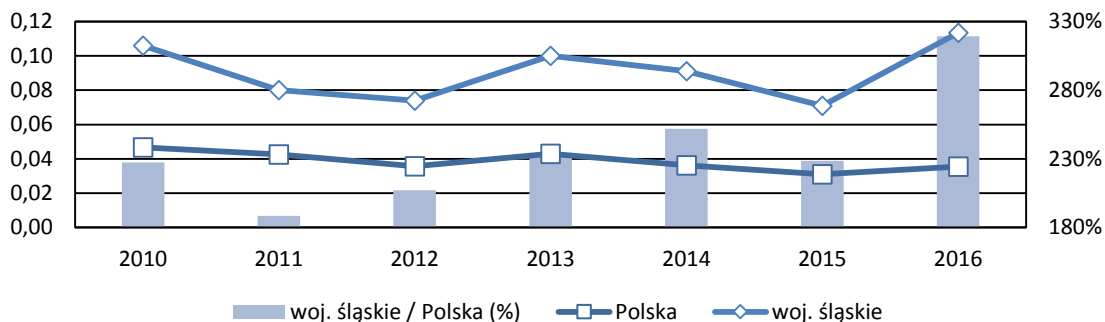
Również pod względem liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R województwo śląskie znacząco wyprzedzało wartość omawianego wskaźnika dla całej Polski. Co więcej, dystans ten zwiększył się w badanym okresie – Tabela 30 i Rysunek 31. Województwo śląskie na tle innych województw odnotowało niewielki wzrost tego wskaźnika (7,18%). Jednocześnie w rankingu województw województwo śląskie plasowało się na piątej pozycji w 2010 r. i na trzeciej w 2016 r.

Tabela 30. Ranking województw według liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (szt.)

	Województwo	2010		Województwo	2016		Województwo	Wzrost
1	Opolskie	0,21	1	Warmińsko-mazurskie	0,16	1	Warmińsko-mazurskie	452,69%
2	Lubuskie	0,20	2	Lubuskie	0,14	2	Zachodniopomorskie	47,92%
3	Kujawsko-pomorskie	0,14	3	Śląskie	0,11	3	Łódzkie	24,57%
4	Podlaskie	0,13	4	Podlaskie	0,10	4	Świętokrzyskie	8,64%
5	Śląskie	0,11	5	Kujawsko-pomorskie	0,10	5	Śląskie	7,18%
6	Świętokrzyskie	0,09	6	Świętokrzyskie	0,10	6	Dolnośląskie	6,62%
7	Lubelskie	0,07	7	Zachodniopomorskie	0,09	7	Pomorskie	-1,50%
8	Zachodniopomorskie	0,06	8	Opolskie	0,07	8	Podkarpackie	-15,42%
9	Małopolskie	0,05	9	Łódzkie	0,05	9	Wielkopolskie	-15,93%
10	Wielkopolskie	0,05	10	Lubelskie	0,05	10	Lubelskie	-22,60%
11	Łódzkie	0,04	11	Dolnośląskie	0,04	11	Podlaskie	-24,41%
12	Podkarpackie	0,04	12	Wielkopolskie	0,04	12	Lubuskie	-27,61%
13	Dolnośląskie	0,04	13	Podkarpackie	0,03	13	Kujawsko-pomorskie	-29,55%
14	Warmińsko-mazurskie	0,03	14	Małopolskie	0,03	14	Małopolskie	-44,77%
15	Mazowieckie	0,03	15	Pomorskie	0,02	15	Mazowieckie	-53,30%
16	Pomorskie	0,02	16	Mazowieckie	0,01	16	Opolskie	-65,18%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018r, „Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/2382>), STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>)

Rysunek 31. Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% oś prawa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z bazy STRATEG (2018r, „Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/2382>), STRATEG (2018p, „Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)”, data dostępu: 26 listopad 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/834>) i STRATEG (2018z, „Nakłady na działalność B+R (w mln zł)”, data dostępu: 28 listopada 2018, <https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/wyszukaj-wskaznik/866>)

Podsumowując analizę efektywności systemu innowacyjnego województwa śląskiego rozumianej jako przekształcanie nakładów finansowych w produkt procesu innowacyjnego należy wskazać, że we wszystkich przeanalizowanych wymiarach województwo śląskie wyróżniało się pozytywnie na tle wskaźników dla całego kraju.

4.4.5. Skuteczność dotychczasowych działań i instrumentów wsparcia w podnoszeniu innowacyjności regionu w tym okresie

Jak można zauważyć na podstawie dokonanej analizy wybranych wskaźników, skuteczność dotychczasowych działań i instrumentów wsparcia w podnoszeniu innowacyjności regionu województwa śląskiego w analizowanym okresie jest niska w kluczowych aspektach regionalnego systemu innowacji badanego województwa.

Wprowadzone instrumenty nie były skuteczne w stymulowaniu przedsiębiorstw w podejmowaniu działań związanych z procesem innowacji. Jest to bardzo poważna uwaga, ponieważ to właśnie przedsiębiorstwa są głównym aktorem w procesie komercjalizacji wyników badań, rozwoju czy innowacji oraz głównym kupującym wytworzone innowacje. Problemem związany z małym zaangażowaniem przedsiębiorstw widoczny jest również w finansowaniu działalności B+R. Oznacza to, że instrumenty wsparcia istniejące w województwie śląskim w badanym okresie kładą relatywnie mały nacisk na współfinansowanie działalności B+R. Z jednej strony wymóg współfinansowania jest miarą potencjału rynkowego innowacji już na poziomie składania wniosku o finansowanie, a z drugiej (mając na uwadze stopień ryzyka oraz stopień zwrotu z inwestycji w działalność B+R) może działać jako bariera w podejmowaniu decyzji o podjęciu działalności innowacyjnej.

Kolejnym polem, w którym analizowane instrumenty nie odegrały oczekiwanej roli jest kapitał ludzi w sektorze naukowym. Sektor ten jest często źródłem oraz wykonawcą przyjemniej początkowych faz procesu innowacyjności, także brak wykwalifikowanej kadry jest poważnym uchybieniem istniejących rozwiązań.

Pomimo powyższych zastrzeżeń należy wskazać, że wprowadzone instrumenty skutkują wysoką wydajnością (na poniesione nakłady na działalność B+R) regionalnego systemu innowacyjnego w województwie śląskim pod względem uzyskiwania patentów i praw ochronnych, jednak przy malejących zgłoszeniach (w przeliczeniu na nakłady) jest to obszar, który będzie wymagał dalszego wsparcia przez istniejące obecnie oraz przyszłe instrumenty wsparcia regionalnego systemu innowacyjnego województwa śląskiego.

4.4.6. Bariery w rozwoju innowacji w województwie śląskim

Pierwszym źródłem informacji na temat barier w rozwoju innowacji w województwie śląskim jest analiza danych zebranych na potrzeby identyfikacji potencjału innowacyjnego badanego województwa. Pod uwagę będzie brana pozycja, którą województwo śląskie zajmuje w relacji do innych województw oraz jej zmiana (**Tabela 31**). Drugim źródłem danych będą wyniki ankiet oraz indywidualnych wywiadów pogłębianych.

Zaczynając od uwarunkowań gospodarczych, potencjalnymi barierami w rozwoju innowacji w województwie śląskim są bardzo niskie (w zestawieniu z innymi województwami) wydatki budżetów województw oraz malejące nakłady inwestycyjne. Mimo, że województwo śląskie zajmuje wysoką (szósta) pozycję pod względem nakładów inwestycyjnych na 1 mieszkańca, należy pamiętać, że to właśnie owe nakłady są najlepszym miernikiem odczuć przedsiębiorców odnośnie do obecnego oraz przyszłego stanu gospodarki. Jeśli perspektywa przedsiębiorców będzie negatywna, spadnie prawdopodobieństwo, że podejmą oni działania innowacyjne, które są zazwyczaj obciążone wysokim stopniem ryzyka oraz wysokimi kosztami – zwłaszcza w przypadku produktów i procesów nowych dla rynku.

Podtrzymując to, co powiedziano wcześniej, nakłady na działalność B+R wiążą się z relatywnie wysokim ryzykiem i wymagają one zdrowo rozwijającego się otoczenia gospodarczego, instytucjonalnego oraz politycznego. Potencjalną barierą w rozwoju innowacyjności województwa śląskiego są właśnie nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca. W przypadku tego wskaźnika, pozycja badanego województwa utrzymuje się pośrodku rankingu. Zatem, przy relatywnie przeciętnym poziomie nakładów na działalność B+R (co jest jednym z dwóch kluczowych czynników wytwornych w procesie innowacji) nie można spodziewać się poprawy (relatywnej do innych województw) pozycji województwa śląskiego pod względem innowacyjności.

Odnosząc się do sektora naukowo-badawczego i edukacji, barierą w rozwoju innowacyjności województwa śląskiego jest rosnąca, ale nadal przeciętna (tj. siódma) pozycja w rankingu województw pod względem liczby pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo oraz malejąca i bardzo niska (13 pozycja na 16) liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym

profesora na 100 tys. mieszkańców. Na uwagę zasługuje również fakt niskiej, dziesiątej pozycji województwa śląskiego pod względem liczby studentów szkół wyższych. Wysoka ranga tej bariery wynika z tego, że kapitał ludzki jest jednym z dwóch (obok nakładów finansowych) kluczowych zasobów koniecznych do powstawania innowacji. Innymi słowy, w przypadku dwóch kluczowych zasobów koniecznych do powstawania innowacji województwo śląskie znajduje się pośrodku rankingu polskich województw.

O ile sektor przedsiębiorstw przemysłowych w województwie śląskim plasuje się na relatywnie wysokiej pozycji, o tyle w ostatnim czasie wypracowana przez te przedsiębiorstwa pozycja w rankingu wszystkich województw spadła. Do podobnych wniosków można dojść po analizie danych dla przedsiębiorstw z sektora usług, co dodatkowo podkreśla ich relatywnie niskie zaangażowanie w procesie innowacji i jest barierą w rozwoju innowacji w województwie śląskim. Rola sektora przedsiębiorstw jest bardzo ważna w procesie innowacji. Sektor ten nie tylko sam wytwarza innowacje, ale jest partnerem w procesie innowacji powadżonym przez sektor naukowy, w którym również w znacznej mierze odpowiada za komercjalizację wyników działań B+R. Brak takiego wsparcia wyklucza element konkurencyjności oraz element rynkowy z procesu innowacji, co skutkuje „patentowaniem do szuflady”, a nie „patentowaniem dla rynku”. Zidentyfikowane bariery znajdują swoje odzwierciedlenie w zmiennych analizowanych w celu benchmarkingu poziomu innowacyjności oraz efektywności innowacyjnej województwa śląskiego (Tabela 32).

Tabela 31. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do pozostałych województw w Polsce w badanych okresach pod względem wskaźników opisujących dostępne dla procesu innowacyjnego zasoby

Wskaźnik	Kierunek zmiany i pozycja w ostatnim roku analizy
Produkt Krajowy Brutto na 1 mieszkańca (2010-2015)	↓ (4)
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwie domowym (2010-2016)	↑ (4)
Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca (2010-2016)	↓ (6)
Wydatki budżetów województw na 1 mieszkańca (2010-2016)	↑ (15)
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym (2010-2016)	↑ (4)
Stopa bezrobocia rejestrowanego (2010-2016)	↑ (2)
Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL (2010-2016)	- (6)
Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca (2010-2015)	- (8)
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo ¹ (2011-2016)	↑ (5)
Udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo (2011-2015)	↑ (7)
Udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem (2011-2015)	↑ (7)
Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem (2012-2016)	- (5)
Liczba pracowników naukowo-badawczy na 1 000 osób aktywnych zawodowo (2010-2016)	↑ (7)
Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców (2010-2017)	↓ (13)
Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności (2010-2017)	↑ (10)
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (2010-2016)	↓ (5)
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (2010-2016)	↓ (5)
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy (2010-2016)	↓ (3)
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług (2010-2016)	↓ (8)
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z	- (9)

Wskaźnik	Kierunek zmiany i pozycja w ostatnim roku analizy
sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (2010-2016)	
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy (2010-2016)	↓ (9)
Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB ²	
Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB (2010-2015)	↑ (6)
Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy ²	

Uwagi: ¹ Brak danych dla woj. łódzkiego i opolskiego. ² Zbyt duże braki w danych by określić relatywną pozycję woj. śląskiego do reszty województw.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Tabela 32. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do pozostałych województw w Polsce pod względem wskaźników produktu procesu innowacyjnego oraz jego efektywność

Wskaźnik	Kierunek zmiany i pozycja w ostatnim roku analizy
Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców (2010-2017)	↓ (7)
Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców (2010-2017)	↓ (6)
Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców (2010-2017)	↓ (2)
Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności (2010-2017)	↑ (1)
Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP a 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	↓ (10)
Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	↓ (3)
Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	↓ (7)
Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	↑ (3)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Analogiczną analizę można wykonać porównując wartości badanych wskaźników w porównaniu do ich wartości dla całego kraju (Tabela 33). W celu zidentyfikowania barier w rozwoju innowacji w województwie śląskim każdy wskaźnik jest opisany według dwóch kryteriów. Pierwszym kryterium jest ocena, czy średnia wartość analizowanego wskaźnika w badanym okresie przyjmuje wartość powyżej 1. Jeśli tak jest, oznacza to, że element regionalnego systemu innowacji województwa śląskiego reprezentowany przez opisywany wskaźnik jest (relatywnie do Polski) jego silną stroną i nie stanowi bariery w opisywanym procesie. Drugim kryterium, które jest kluczowe zwłaszcza dla wskaźników, dla których opisana średnia przyjmuje wartość poniżej 1, co sugeruje relatywnie niską pozycję województwa śląskiego w relacji do całego kraju, jest kierunek zmiany wartości danego wskaźnika.

Pod względem wskaźników opisujących dostępne dla procesu innowacyjnego zasoby w województwie śląskim, nakłady inwestycyjne oraz wydatki budżetów województw przyjmują wartości poniżej tych widzianych dla całego kraju. Niepokojące jest, że nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca (tj. barometr długoterminowego optymizmu przedsiębiorców) w badanym okresie wykazują dodatkowo tendencję malejącą. Analogicznie do inwestycji przedsiębiorstw zachowują się nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca oraz nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo. Jeśli przedsiębiorcy nie widzą potrzeby inwestowania w ogólny rozwój firmy, bardzo trudno jest oczekiwać od nich by podejmowali inwestycje w działalność B+R, która jest (jak już wspomniano wcześniej) działalnością o zwiększonym ryzyku

oraz wysokim wymogu nakładu finansowego. Innymi słowy, ogólną oraz tę związaną z działalnością B+R aktywność inwestycyjną można uznać z barierę w rozwoju innowacyjności w województwie śląskim z perspektywy całego kraju.

Brak kapitału finansowego przekłada się na relatywnie do Polski niski udział osób zatrudnionych w B+R w województwie śląskim. Bardzo pozytywnym znakiem jest tu jednak wzrost wartości wskaźników opisujących to zjawisko.

Wskaźniki opisujące sektor edukacji (tj. liczba pracowników naukowo-badawczych i liczba studentów) przyjmują dla badanego województwa wartości zdecydowanie poniżej tego, co jest obserwowane na poziomie Polski. Dodatkowo tylko liczba pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo wykazuje tendencję wzrostową.

Udział przedsiębiorstw z sektora usługowego w procesie innowacji w województwie śląskim jest poniżej tego, czego można by oczekiwać patrząc na Polskę jako całość. Podobnie jak w przypadku nakładów, dodatkowym punktem krytycznym jest fakt, że udział tych przedsiębiorstw w procesie innowacji spada. Takie wnioski sugerują konieczność zbadania branży usługowej w celu zidentyfikowania barier w działalności innowacyjnej specyficznych dla tego sektora.

Odnosząc się do finansowania działalności B+R, zarówno rola sektora publicznego, jak i sektora przedsiębiorstw jest poniżej tego, co widać na poziomie całego kraju. Pozytywnie należy ocenić natomiast trend wzrostowy tej aktywności. Tego nie można jednak powiedzieć o relatywnie niskich nakładach przeznaczonych na działalność B+R pochodzących z zagranicy.

Tabela 33. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do Polski w badanych okresach pod względem wskaźników opisujących dostępne dla procesu innowacyjnego zasoby

Wskaźnik	Średnia	Kierunek zmiany
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (2010-2015)	1,05	↓
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwie domowym (2010-2016)	1,04	↑
Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca (2010-2016)	0,98	↓
Wydatki budżetów województw na 1 mieszkańca (2010-2016)	0,81	↑
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym (2010-2016)	1,01	↑
Stopa bezrobocia rejestrowanego (2010-2016) (min).	0,83	↓
Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL (2010-2017)	1,01	↑
Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca (2010-2015)	0,69	↓
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo (2010-2016)	0,96	↓
Udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo (2010-2015)	0,79	↑
Udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem (2010-2015)	0,78	↑
Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem (2012-2016) ¹	1,23	↑
Liczba pracowników naukowo-badawczy na 1 000 osób aktywnych zawodowo (2010-2016)	0,75	↑
Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców (2010-2017)	0,72	↓
Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności (2010-2017)	0,78	↓
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (2010-2016)	1,08	↓
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (2010-2016)	1,14	↓
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy (2010-2016)	1,07	↓
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw	0,89	↓

z sektora usług (2010-2016)		
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (2010-2016)	0,89	↓
Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy (2010-2016)	0,87	↓
Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB (2010-2015)	0,69	↑
Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB (2010-2015)	0,79	↑
Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy (2010-2015)	0,08	↓

Uwagi: ¹ Podana średnia odnosi się do wartości danego wskaźnika dla województwa śląskiego w relacji do średniej dla wszystkich województw.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Pomimo barier zidentyfikowanych w wyniku porównywania zasobów procesu innowacyjnego w województwie śląskim do tych obecnych na poziomie całego kraju, województwo śląskie utrzymuje relatywnie wysokie, a w przypadku kapitału finansowego nawet bardzo wysokie, wskaźniki produktu procesu innowacyjnego oraz jego efektywności (Tabela 34). Takie wyniki w sposób zdecydowany sugerują, że o ile przedstawione bariery są kluczowe dla dalszego rozwoju innowacyjności województwa śląskiego, o tyle samo działanie regionalnego systemu innowacyjnego nie przejawia konieczności krytycznych korekt. Można zatem postawić hipotezę, że po pokonaniu przedstawionych w tej części badania barier (np. zwiększenie inwestycji przedsiębiorstw w działalność B+R lub stymulacja aktywności innowacyjnej sektora usługowego) poziom innowacyjności w województwie śląskim ulegnie wzrostowi. Innymi słowy, w celu zwiększenia innowacyjności województwa śląskiego należy skupić się na dostępności zasobów, a nie reformowaniu istniejących zasad (zapewne częściowo ukrytych) regionalnego systemu innowacji.

Tabela 34. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do Polski pod względem wskaźników produktu procesu innowacyjnego oraz jego efektywność

Wskaźnik	Średnia	Kierunek zmiany
Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców (2010-2017)	1,09	↓
Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców (2010-2017)	1,16	↓
Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców (2010-2017)	1,49	↓
Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności (2010-2017)	1,60	↑
Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP a 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	1,63	↑
Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	1,76	↑
Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	2,26	↓
Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (2010-2016)	2,36	↑

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

5 Ocena on-going stanu rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego w latach 2013-2020

Dla oceny on-going stanu rozwoju regionalnego ekosystemu innowacji województwa śląskiego wykorzystane zostaną dwa rodzaje wskaźników. Pierwszym z nich są wskaźniki zasobowe, tj. zmienne pokazujące zasoby dostępne dla procesu wytwarzania innowacji (Tabela 35). Ta grupa wskaźników jest podzielona na te związane z kapitałem ludzkim, kapitałem finansowym oraz aktywnością sektora przedsiębiorstw. Drugi zestaw wskaźników opisuje wyniki tego procesu i są to wskaźniki wynikowe (Tabela 36). Wskaźniki wynikowe podzielone są na trzy kategorie: wprowadzenie innowacji przez przedsiębiorstwa, zgłoszenia oraz sprzedaż. Taka perspektywa pozwoli na zobrazowanie stanu regionalnego systemu innowacyjnego województwa śląskiego z dwóch różnych, ale powiązanych ze sobą perspektyw.

Wartości wskaźników to znormalizowane wyniki przyznane każdej z badanych kategorii. Maksymalna wartość znormalizowanej wartości wskaźnika wynosi 1, minimalna natomiast 0.¹²

Tabela 35. Wskaźniki zasobowe wykorzystane do oceny on-going stanu rozwoju regionalnego ekosystemu innowacji województwa śląskiego

Wskaźnik zasobowe
Ludność z wyższym wykształceniem
Zatrudnienie w średnio-wysoko i wysoko zaangażowanych technicznie sektorach branży produkcyjnej i usługach opartych na wiedzy
Wydatki na B+R przez sektor publiczny
Wydatki na B+R przez sektor przedsiębiorstw
Wydatki na innowacje niepowiązane z B+R
MiŚ przedsiębiorstwa, które prowadzą wewnętrzną działalność innowacyjną
MiŚ przedsiębiorstwa, które współpracują z innymi podmiotami w temacie innowacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Hollanders i Es-Sadki (2014¹³, 2016¹⁴, 2017).

¹² Dokładny opis procesu normalizacji wartości wskaźników jest opisany przez Hollanders i Es-Sadki (2017), których raport stanowił jedno z wykorzystanych źródeł danych. W celu wykonania zamierzonej oceny wykorzystano dane oraz raporty dostępne na oficjalnej stronie Komisji Europejskiej: http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/regional_en

¹³ Hollanders, H., Es-Sadki, 2014, „Regional Innovation Scoreboard 2014”, data dostępu: 10 grudzień 2018, <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/69a64699-18d7-40b9-8f92-1db3226cd2ec>

¹⁴ Hollanders, H., Es-Sadki, 2016, „Regional Innovation Scoreboard 2016”, data dostępu: 10 grudzień 2018, <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/693eaaba-de16-11e6-ad7c-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-31233711>

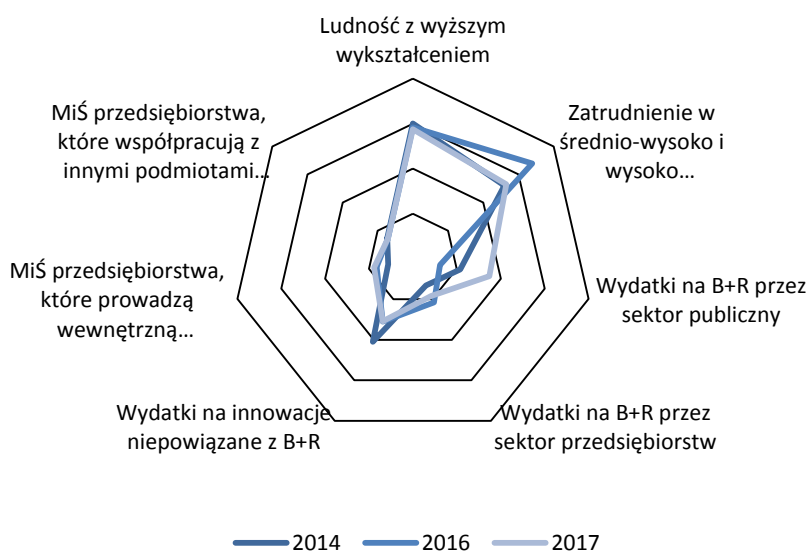
Tabela 36. Wskaźniki wynikowe wykorzystane do oceny on-going stanu rozwoju regionalnego ekosystemy innowacji województwa śląskiego

Wskaźnik zasobowe
MiŚ przedsiębiorstwa, które wprowadziły nowy produkt lub proces na rynek
MiŚ przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowację marketingową lub organizacyjną na rynek
Zgłoszenia patentowe EPO
Eksport średnio-wysoko i wysoko zaangażowanych technicznie branży produkcyjnej
Sprzedaż nowych dla rynku oraz nowych dla firmy innowacji w MiŚ przedsiębiorstwach

Źródło: opracowanie własne na podstawie Hollanders i Es-Sadki (2014, 2016, 2017).

Trwale silną stroną ekosystemu innowacyjnego województwa śląskiego jest kapitał ludzki (Rysunek 32). W każdym z badanych lat (tj. 2014, 2016 i 2017) oba wskaźniki opisujące ten zasób badanego systemu otrzymują najwyższe noty. W drugiej kolejności znajdują się zasoby finansowe. Najłabszą stroną opisywanego systemu z perspektywy zasobów jest aktywność MŚP, a zwłaszcza prowadzenie wewnętrznych działalności innowacyjnych.

Rysunek 32. Wskaźniki zasobowe regionalnego ekosystemy innowacji województwa śląskiego

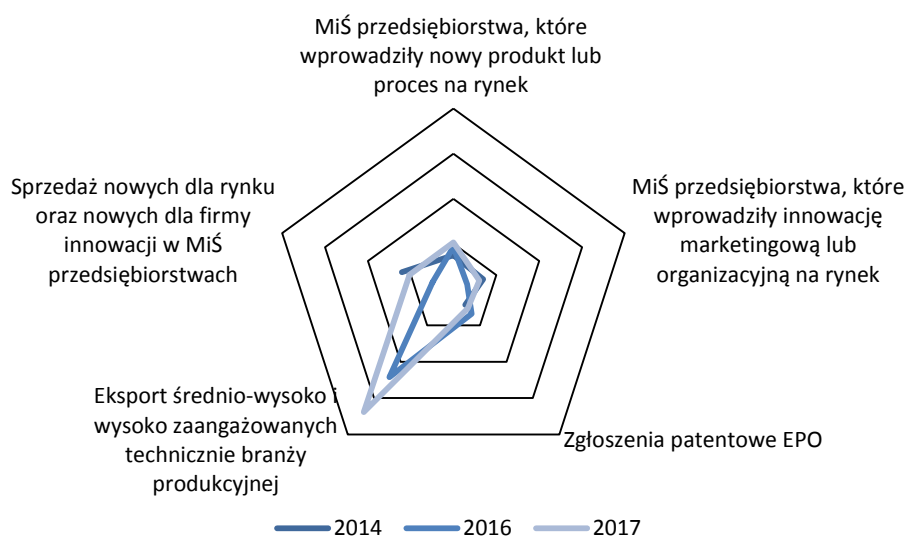

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z Hollanders i Es-Sadki (2014, 2016, 2017).

Przechodząc do wskaźników wynikowych, kluczowym elementem regionalnego systemu innowacyjnego województwa śląskiego jest eksport średnio-wysoko i wysoko zaawansowanych technicznie dóbr branży produkcyjnej (Rysunek 33). Relatywnie silnym elementem jest również sprzedaż nowych dla rynku oraz nowych dla firmy innowacji w MŚP. Można zatem powiedzieć, że sprzedaż jest kategorią wiodącą wśród wyników innowacyjności w województwie śląskim. Na drugim miejscu znajduje się wprowadzanie innowacji przez MŚP. Najłabiej wypadają zgłoszenia patentowe EPO¹⁵.

¹⁵ European Patent Office

Rysunek 33. Wskaźniki wynikowe regionalnego ekosystemu innowacji województwa śląskiego

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych z Hollanders i Es-Sadki (2014, 2016, 2017).

Podsumowując należy zauważyć, że zarówno pod względem zasobów, jak i pod względem wyników regionalny system innowacji województwa śląskiego jest systemem wysoce skoncentrowanym. Od strony zasobowej przekłada się to na brak możliwości podejmowania bardziej złożonych działań (np. działań wymagających współpracy sektora publicznego i prywatnego), czy działań wybiegających poza przyjęty (tj. możliwy na podstawie dostępnych zasobów) schemat. Tak silna koncentracja jeśli chodzi o wyniki utrudnia konieczną dywersyfikację. Z kolei brak dywersyfikacji wyników procesu innowacji jest ryzykowny, ponieważ oznacza to, że w przypadku utraty konkurencyjnej przewagi w danej kategorii (np. z powodu braków zasobowych, zwiększonej konkurencji) lub utraty rynku zbytu straty dla gospodarki innowacyjnej województw śląskiego będą znaczące.

6 Ocena stanu wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

6.1 Wstęp

Celem niniejszej części tego opracowania jest dokonanie oceny realizacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, w tym realizacji procesów przedsiębiorczego odkrywania oraz stopnia wdrażania inteligentnych specjalizacji, realizacji kamieni milowych i celów RSI WSL, a także zaplanowanych w niej metaprzedsiewzięć. Bardzo istotnym elementem tej analizy będzie analiza realizacji RSI WSL w perspektywie działań wspieranych w ramach RPO WSL, POIR czy Programu Ramowego Horyzont 2020. Istotną część tej oceny stanowią też zestawienia dobrych praktyk w każdym z wymienionych obszarów, a także prezentacja wskaźnika Smart Index i jego części składowych.

6.2 Inteligentny rozwój. Procesy przedsiębiorczego odkrywania. Ocena stopnia wdrażania pięciu inteligentnych specjalizacji regionu w latach 2013-2018

6.2.1 Realizacja przedsięwzięć w latach 2013-2018 w ramach pięciu inteligentnych specjalizacji regionu (RPO WSL, POIR, POWER, NCBR, Horyzont) dokonana zgodnie z ustaleniami „Modelu wdrożeniowego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”

Oceniając stopień realizacji RSI WSL z punktu widzenia analizy projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach RPO WSL należy wskazać, że spośród 1868 przeanalizowanych projektów 1037 projektów wpisywało się w pięć inteligentnych specjalizacji Województwa Śląskiego, a 831 nie miało z nimi związku. Wśród projektów wpisujących się w inteligentne specjalizacje wiele było takich, które wpisywały się jednocześnie w kilka z nich lub wpisywały się w specjalizacje i w działania wykraczające poza nie. Projektów wąskich wpisujących się tylko w jedną specjalizację było 641, 386 kolejnych projektów wpisywało się w dwie specjalizacje, a 8 projektów aż w trzy specjalizacje. Wśród projektów wpisujących się w inteligentne specjalizacje aż 453 wpisywało się jednocześnie w działania wykraczające poza ich obszar.

Oceniając wkład RPO WSL w realizację poszczególnych inteligentnych specjalizacji należy wskazać (patrz Tabela 37, Tabela 38 oraz Rysunek 34), że najwięcej projektów skupiały trzy specjalizacje: *Zielona Gospodarka* (391 projektów o wartości 2,356 mld zł), *Energetyka* (349 projektów o wartości 1358 mld zł) oraz *ICT* (334 projekty o wartości 904 mln zł). W odniesieniu do pozostałych dwóch specjalizacji 198 projektów o wartości 517 mln zł dotyczyło *Przemysłów wschodzących*, a 165 projektów o wartości 734 mln zł dotyczyło *Medycyny*. Należy jednocześnie odnotować, że – zgodnie z tym, na co wskazywano w ramach Modelu wdrożeniowego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 (dalej Modelu wdrożeniowego) poszczególne

działania realizowane w ramach RPO WSL w różnym stopniu przyczyniały się do rozwoju inteligentnych specjalizacji.

W przypadku *Energetyki* najwięcej projektów RPO WSL uzyskało wsparcie w ramach takich działań jak: 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej (258 projektów o wartości 964 mln zł) i 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie (52 projekty o wartości 315 mln zł), a także 1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (26 projektów o wartości 50 mln zł). W ramach omawianej specjalizacji realizowano również projekty w ramach działania 3.2 Innowacje w MŚP (10 projektów o wartości 20 mln zł) i w ramach działania 4.4 Wysokosprawna Kogeneracja (3 projekty o wartości 9 mln zł).

Tabela 37. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z RPO WSL z inteligentnymi specjalizacjami WSL, liczba projektów

Działanie	Energetyka	Medycyna	ICT	Zielona gospodarka	Przemysł wschodzące
1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza		3			
1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	26	16	43	19	6
1.3 Profesjonalizacja IOB					
2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych		1	68		
3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP				3	
3.2 Innowacje w MŚP	10	74	28	28	178
3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej		4	190	1	14
3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania Przedsiębiorczości					
4.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach					
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	258			259	
4.4 Wysokosprawna Kogeneracja	3				
4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie	52		4	81	
7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu			1		
7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)					
7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej					
7.4 Wspomaganie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (działania z zakresu outplacementu)					
7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe					
8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników					
8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy		37			
10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia		30			

Działanie	Energetyka	Medycyna	ICT	Zielona gospodarka	Przemysły wschodzące
11.2					
11.3					
11.4					
12.2					
12.3					
Ogółem	349	165	334	391	198

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów RPO WSL.

W ramach specjalizacji *Medycyna* wsparto realizację 165 projektów z czego najwięcej w ramach czterech działań, w tym: 3.2 Innowacje w MŚP (74 projekty o wartości 102 mln zł), 8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy (37 projektów o wartości 29 mln zł), 10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia (30 projektów o wartości 247 mln zł), a w ramach działania 1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (16 projektów o wartości 44 mln zł). W przypadku dwóch ostatnich działań było niewiele wspartych projektów, ale były one bardzo duże. Trzy z nich o wartości 208 mln zł realizowano w ramach działania 1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza, natomiast jeden o wartości 99 mln zł w ramach działania 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

Tabela 38. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z RPO WSL z inteligentnymi specjalizacjami WSL, wartość projektów w mln zł

Działanie	Energetyka	Medycyna	ICT	Zielona gospodarka	Przemysły wschodzące
1.1		208			
1.2	50	44	100	49	11
1.3					
2.1		99	365		
3.1				30	
3.2	20	102	69	91	493
3.3		4	137	1	13
3.4					
4.2					
4.3	964			964	
4.4	9				
4.5	315		231	1221	
7.1			2		

Działanie		Energetyka	Medycyna	ICT	Zielona gospodarka	Przemysł wschodzące
7.2	Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)					
7.3	Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej					
7.4	Wspomaganie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (działania z zakresu outplacementu)					
7.5	Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe					
8.2	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników					
8.3	Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy		29			
10.1	Infrastruktura ochrony zdrowia		247			
11.2	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe uczniów					
11.3	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe osób dorosłych					
11.4	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych					
12.2	Infrastruktura kształcenia zawodowego					
12.3	Instytucje popularyzujące naukę					
	Ogółem	1358	734	904	2356	517

Uwagi: Wartości zostały zaokrąglone do mln zł. Wartości mają charakter orientacyjny i nie sumują się w wierszach, gdyż w przypadku projektów kwalifikujących się do więcej niż jednej specjalizacji wliczano ich wartość do każdej z nich. Rozwiązanie takie przyjęto, gdyż nie było możliwe obiektywne podzielenie projektów na części odpowiadające różnym specjalizacjom.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów RPO WSL.

W kolejnej specjalizacji ICT (Technologie komunikacyjne i informacyjne) łączna wartość 334 projektów, które uzyskały wsparcie, sięgnęła 904 mln zł. Wśród projektów tych najliczniej reprezentowane były te realizowane w działaniach: 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (190 projektów o wartości 137 mln zł), 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych (68 projektów o wartości 365 mln zł), 1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (43 projekty o wartości 100 mln zł) oraz 3.2 Innowacje w MŚP (28 projektów o wartości 69 mln zł). W ramach działania 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie zrealizowano tylko 4 projekty, ale ich wartość sięgnęła aż 231 mln zł. W ramach działania 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu zrealizowano jeden projekt o wartości 2 mln zł.

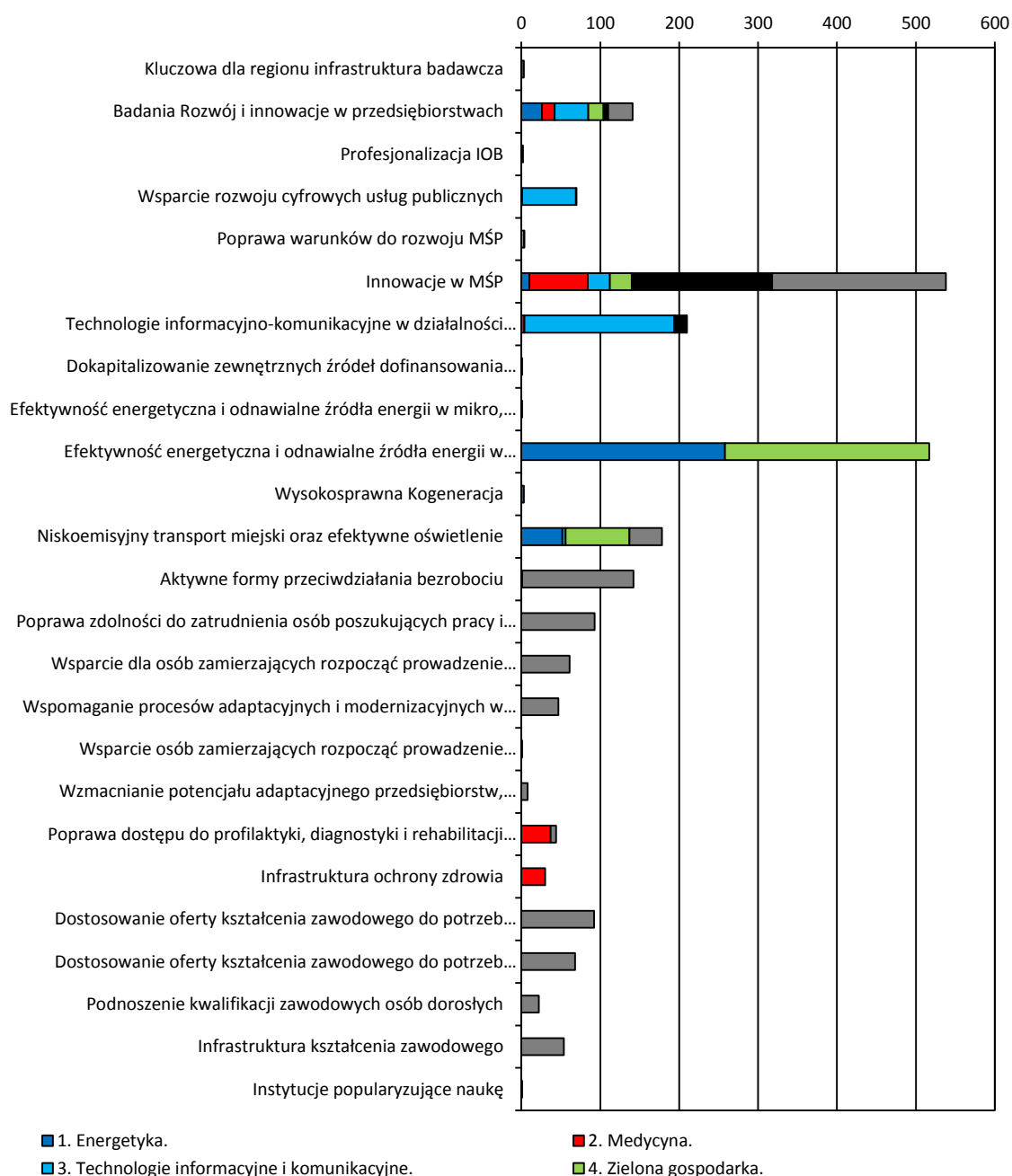
W ramach specjalizacji Zielona Gospodarka wsparto najwięcej projektów (391) i ich wartość była najwyższa (2,356 mld zł). W grupie tej najwięcej było projektów realizowanych w ramach trzech działań: 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej (259 projektów o wartości 964 mln zł), 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie (81 projektów o wartości 1221 mln zł) oraz 3.2 Innowacje w MŚP (28 projektów o wartości 91 mln zł). Nieco mniej projektów zrealizowano w ramach kolejnych trzech działań: 1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (19 projektów o wartości 49 mln zł), 3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP (3 projekty o wartości 30 mln zł) oraz 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (1 projekt o wartości 1 mln zł).

W ostatnią inteligentną specjalizację wpisało się 198 projektów, a ich wartość była najniższa w porównaniu do pozostałych specjalizacji i sięgała 517 mln zł. W ramach tej specjalizacji najliczniejsze były projekty realizowane

w ramach działania 3.2 Innowacje w MŚP. Było ich 178, a ich wartość sięgnęła 493 mln zł. Znacznie mniejsza była liczba i łączna wartość projektów wspieranych w ramach dwóch pozostałych działań: 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (14 projektów o łącznej wartości 13 mln zł) oraz 1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (6 projektów o wartości 11 mln zł).

Obok przedstawionej wyżej analizy liczby i wartości projektów wspartych w ramach RPO WSL wpisujących się w różne działania oraz różne inteligentne specjalizacje warto zwrócić uwagę, że niektóre działania częściej, inne z kolei rzadziej wpisują się w realizację RSI WSL. Jednocześnie, niektóre mają charakter horyzontalny i mają zastosowanie do dużej liczby specjalizacji jednocześnie, inne z kolei są skoncentrowane tylko na wybranych specjalizacjach.

Rysunek 34. Liczba projektów dofinansowanych w ramach poszczególnych działań RPO WSL 2014-2020 w poszczególnych inteligentnych specjalizacjach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów RPO WSL.

Przykładem działań horyzontalnych o zastosowaniu do dużej liczby specjalizacji są działania: 1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (50 projektów w *Energetyce*, 44 w *Medycynie*, 100 w *ICT*, 49 w *Zielonej gospodarce* i 11 w *Przemysłach wschodzących*), 3.2 Innowacje w MŚP (20 projektów w *Energetyce*, 102 w *Medycynie*, 69 w *ICT*, 91 w *Zielonej gospodarce* i 493 w *Przemysłach wschodzących*) oraz 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (4 projekty w *Medycynie*, 137 w *ICT*, 1 w *Zielonej Gospodarce* i 13 w *Przemysłach wschodzących*).

Z kolei wąskie i ukierunkowane na wybrane specjalizacje okazały się działania: 1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza (3 duże projekty w *Medycynie*), 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych (1 projekt w *Medycynie* i 68 projektów w *ICT*), 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (4 projekty w *Medycynie*, 190 w *ICT*, 1 w *Zielonej gospodarce* i 14 w *Przemysłach wschodzących*), 4.4 Wysokosprawna Kogeneracja (3 projekty w *Energetyce*) oraz 8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy (37 projektów *Medycynie*) oraz 10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia (30 projektów w *Medycynie*).

Dwa działania mają wyraźnie ukierunkowany, ale jednocześnie przenikający przez kilka specjalizacji charakter. Są to działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie (315 projektów w *Energetyce*, 231 w *ICT* oraz 1221 w *Zielonej Gospodarce*) oraz 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej (258 projektów w *Energetyce* i 259 w *Zielonej gospodarce*).

Dokonując oceny realizacji inteligentnych specjalizacji z perspektywy realizacji projektów zaplanowanych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjny Rozwój (POIR) należy wskazać, że spośród 978 przeanalizowanych projektów 737 projektów wpisywało się w pięć inteligentnych specjalizacji Województwa Śląskiego, a 241 nie miało z nimi związku. Wśród projektów wpisujących się w inteligentne specjalizacje wiele było takich, które wpisywały się jednocześnie w kilka z nich lub wpisywały się w specjalizacje i w działania wykraczające poza nie. Projektów wąskich wpisujących się tylko w jedną specjalizację było 513, 196 kolejnych projektów wpisywało się w dwie specjalizacje, 27 projektów wpisywało się w trzy specjalizacje a jeden w 4. Wśród projektów wpisujących się w inteligentne specjalizacje 38 wpisywało się jednocześnie w działania wykraczające poza ich obszar.

Oceniając wkład RPO WSL w realizację poszczególnych inteligentnych specjalizacji należy wskazać (patrz Tabela 39 i Rysunek 35), że przytłaczająca większość projektów realizowanych w ramach POIR dotyczyła specjalizacji *Przemysły wschodzące*. Kolejnymi pod względem liczby projektów były specjalizacje: *ICT* (123 projekty), *Zielona gospodarka* (96 projektów) *Energetyka* (68 projektów) oraz *Medycyna* (66 projektów). W przeciwieństwie do RPO w większość przeanalizowanych działań POIR nie wykazywała wyraźnej koncentracji wokół wybranej inteligentnej specjalizacji.

Jak wspomniano wyżej najliczniej reprezentowaną wśród projektów POIR była specjalizacja *Przemysły wschodzące*. Wśród 637 projektów, które do niej zaliczono najliczniejsze były te reprezentujące działanie 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (214 projektów). Nieco mniej, ale wciąż liczne były projekty z działań: 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (102 projekty), 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (95 projektów), 1.2 Sektorowe programy B+R (93 projekty) oraz 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (71 projektów) oraz 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (56 projektów). Najmniej projektów zrealizowano w działaniu 1.3 Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych (5 projektów).

Wśród 123 projektów ze specjalizacji *ICT* najliczniejszą grupę stanowiły projekty z działania: 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (42 projekty). Stosunkowo dużo na tle wielkości grupy było projektów z działań: 4.2 Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki (23 projekty), 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (19 projektów), 1.2 Sektorowe programy B+R (18 projektów) oraz 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (18 projektów). Najmniejszą grupę stanowiły projekty z działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (3 projekty).

W obszarze specjalizacji *Zielona Gospodarka* większość spośród 96 projektów powiązanych z tą specjalizacją zrealizowano w ramach działania 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (58 projektów). Pozostała część projektów przypadła na takie działania jak: 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (12 projektów), 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (11 projektów), 1.2 Sektorowe programy B+R (10 projektów), 2.1 Wsparcie

inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (4 projekty) oraz 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (1 projekt).

W ramach specjalizacji *Energetyka* większość spośród 68 przypisanych do niej projektów stanowiły projekty należące do trzech działań, w tym: 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (22 projekty), 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (19 projektów) oraz 1.2 Sektorowe programy B+R (16 projektów). Mniej liczne były w tej specjalizacji projekty z działań: 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (9 projektów) oraz 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (2 projekty).

Tabela 39. Tabela powiązań projektów dofinansowanych w ramach POIR z inteligentnymi specjalizacjami WSL, liczba projektów

Nr	Działanie	Energetyka	Medycyna.	ICT	Zielona gospodarka	Przemysły wschodzące
1.1	Projekty B+R przedsiębiorstw	22	27	42	58	214
1.2	Sektorowe programy B+R	16	3	18	10	93
1.3	Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych					5
2.1	Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw	2	1	3	4	71
2.3	Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw	9	6	19	12	95
3.1	Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka					
3.2	Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R		2		1	102
3.3	Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw					
4.1	Badania naukowe i prace rozwojowe	19	27	18	11	56
4.2	Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki			23		
	Ogółem	68	66	123	96	637

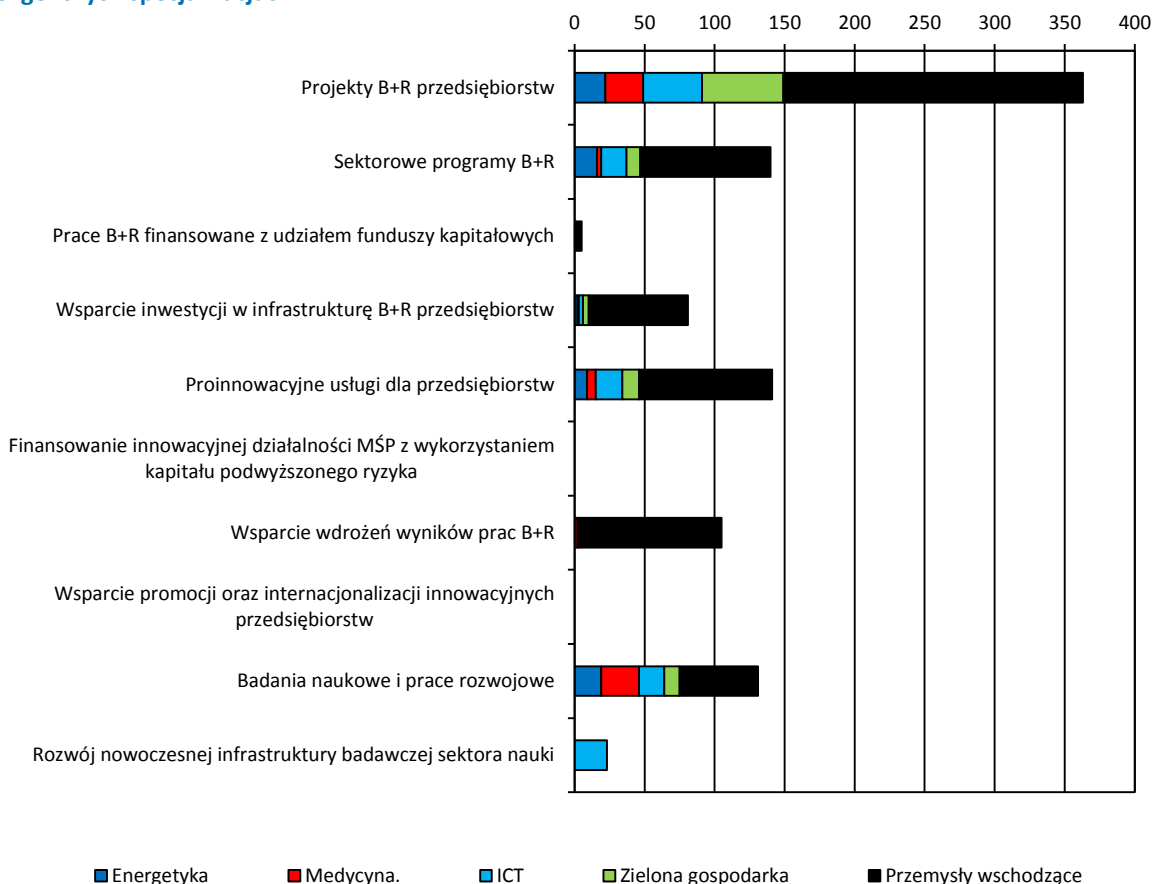
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów POIR.

Wśród projektów z obszaru specjalizacji *Medycyna* 54 spośród 66 projektów należało do dwóch działań: 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (27 projekty) oraz 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (27 projektów). Pozostałą część stanowiły projekty z działań: 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (6 projektów), 1.2 Sektorowe programy B+R (3 projekty), 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (2 projekty) 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (1 projekt).

Obok przedstawionej wyżej analizy liczby i wartości projektów wspartych w ramach POIR warto zwrócić uwagę, że w większości działań dominującą grupę projektów stanowią te należące do przemysłów wschodzących. Wyjątek stanowi działanie 4.2 Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki, w którym większość projektów dotyczy ICT. Należy jednak odnotować, że kilka działań – pomimo dominacji przemysłów wschodzących – cechuje się dość wysoką dywersyfikacją pomiędzy specjalizacjami. Są to działania: 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (22 projekty w *Energetyce*, 27 w *Medycynie*, 42 w *ICT*, 58 w *Zielonej gospodarce* i 214 w *Przemysłach wschodzących*), 1.2 Sektorowe programy B+R ((16 projektów w *Energetyce*, 3 w *Medycynie*, 18 w *ICT*, 10 w *Zielonej gospodarce* i 93 w *Przemysłach wschodzących*), 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (9 projektów w *Energetyce*, 6 w *Medycynie*, 19 w *ICT*, 12 w *Zielonej gospodarce* i 95 w *Przemysłach wschodzących*) oraz 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (19 projektów w *Energetyce*, 27 w *Medycynie*, 18 w *ICT*, 11 w *Zielonej gospodarce* i 56 w *Przemysłach wschodzących*). Z kolei w dwóch zadaniach

liczba projektów w *Przemysłach wschodzących* całkowicie dominuje nad innymi projektami. Są to działania: 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (71 w Przemysłach wschodzących i 10 w pozostałych specjalizacjach) oraz 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (102 projekty w Przemysłach wschodzących i 3 w pozostałych specjalizacjach).

Rysunek 35. Liczba projektów dofinansowanych w ramach poszczególnych działań POIR w poszczególnych inteligentnych specjalizacjach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów RPO WSL.

Według danych z 29.09.2018, w projektach programu Horyzont 2020 odnotowano 90 uczestnictw jednostek z Województwa Śląskiego. Łączna wartość otrzymanego dofinansowania nie była jednak wysoka i sięgała 17 mld euro. Współczynnik sukcesu w konkurowaniu o projekty był również stosunkowo niski. Świadczy o tym fakt, że liczba uczestnictw we wnioskach sięgała 760, a wnioskowana kwota dofinansowania sięgała 262 mln euro. Powyższe dane wskazują, że omawiany program odgrywał niedużą rolę w kształtowaniu inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego. Mimo to, w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji aktywność na była zróżnicowana. Najwięcej uczestnictw odnotowano w projektach wpisujących się w *Przemysły wschodzące*. Na 32 uczestnictwa najwięcej było z obszar programu Horyzont 2020 MSCA (10 uczestnictw), TPT (9 uczestnictw), ENV (5 uczestnictw), LEIT-ADVMANU (5 uczestnictw) oraz FOOD, LEIT-ICT i LEIT-SPACE (po 1 uczestnictwie). Drugim w kolejności obszarem inteligentnych specjalizacji pod względem liczby uczestnictw w projektach Horyzont 2020 była *Zielona gospodarka*. W obszarze tym odnotowano łącznie 24 uczestnictwa. Były to takie obszary tego programu jak: ENV (9 uczestnictw), ENERGY (6 uczestnictw), MSCA (4 uczestnictwa), FOOD (2 uczestnictwa) oraz INFRA, INNOSUPSME i LEIT-ADVMANU (po 1 uczestnictwie). W specjalizacji *Medycyna* odnotowano 1 uczestnictw z czego najwięcej przypadło na obszar HEALTH (9 uczestnictw) i po jednym z obszarów LEIT-ICT oraz MSCA. W *ICT* odnotowano 4 projekty w tym 3 w obszarze ENERGY oraz jedno w obszarze LEIT-ICT. Natomiast w *Energetyce* odnotowano 2 uczestnictwa z obszaru ENERGY. Z tego ostatniego obszaru programu Horyzont 2020 inne projekty kwalifikowały się raczej do specjalizacji *ICT* i *Zielona gospodarka* niż *Energetyka*.

Tabela 40. Tabela powiązań projektów dofinansowanych w ramach programu Horyzont 2020 z inteligentnymi specjalizacjami RSI WSL, liczba projektów

Obszar tematyczny	Energetyka	Medycyna.	ICT	Zielona gospodarka	Przemysł wschodzące
CAREER					
ENERGY	2		3	6	
ENV				9	5
EURATOM					
FOOD				2	1
HEALTH		9			
INEGSOC					
INFRA				1	
INNOSUPSME				1	
LEIT-ADVMANU				1	5
LEIT-ICT		1	1		1
LEIT-SPACE					1
MSCA		1		4	10
SOCIETY					
TPT					9
TWINNING					
Ogółem	2	11	4	24	32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów POIR.

6.2.2 Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018 dla pięciu inteligentnych specjalizacji regionu

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	1. Energetyka.	IS/En/1
Tytuł		
OPRACOWANIE INNOWACYJNEGO I UNIWERSALNEGO SYSTEMU REALIZUJĄCEGO ZABEZPIECZENIE ODCINKOWE LINII SN		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL Działanie 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach		
Wdrażający (lider)		
ZEG-ENERGETYKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		prace rozwojowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2018	31.03.2020	regionalny
Charakterystyka: Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Projekt polega na przeprowadzeniu eksperymentalnych prac rozwojowych prowadzących do opracowania systemu realizującego różnicowe zabezpieczenie odcinkowe linii SN w oparciu o nowy algorytm zabezpieczeniowy oraz odpowiedni protokół wymiany danych pomiarowych między urządzeniami. Istotą projektu jest uzyskanie narzędzia uniwersalnego dla przekaźników elektroenergetycznych i cyfrowych zespołów zabezpieczeniowych, co da możliwość realizacji funkcji zabezpieczenia różnicowego w sposób elastyczny, tj. przez zestawianie różnych urządzeń jako półkompletów na wszystkich końcach linii. Projektowany system będzie odpowiadał na potrzeby zgłaszane przez rynek i w stosunku do obecnych rozwiązań zapewni lepsze możliwości dopasowania układu automatyki zabezpieczeniowej do wymagań obiektu oraz zmniejszenie kosztów inwestycyjnych po stronie klienta. Prace będą obejmowały zaprojektowanie i wykonanie prototypów, opracowanie i implementację algorytmu oraz modelu komunikacji pomiędzy urządzeniami.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
<p>Projekt wiąże się z rozwojem technologii inteligentnych sieci i połączeń międzysystemowych. Istotą projektu jest uzyskanie narzędzia uniwersalnego dla przekaźników elektroenergetycznych i cyfrowych zespołów zabezpieczeniowych. Realizacja projektu prowadzić powinna do poprawy jakości infrastruktury energetycznej i zmniejszenia kosztów po stronie klienta.</p>		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Wartość wsparcia działań innowacyjnych; Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB)</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	1. Energetyka.	IS/En/2
Tytuł		
MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIEJSKIEGO W PYSKOWICACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL Działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej		
Wdrażający (lider)		
VOLEN SPÓŁKA AKCYJNA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Urząd Miejski w Pyskowicach	Termomodernizacja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.05.2018	31.07.2020	regionalny/krajowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Przedmiotem projektu jest termomodernizacja wraz z wymianą oświetlenia na energooszczędne i budową instalacji fotowoltaicznej dla budynku Urzędu Miejskiego w Pyskowicach. Działania te przyczynią się do realizacji celu głównego projektu, jakim jest poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Pyskowice. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez realizację celów bezpośrednich, które są odpowiedzią na zdefiniowane problemy: Ograniczenie strat energii podczas ogrzewania budynku oraz obniżenie kosztów ogrzewania i oświetlenia; Zwiększenie udziału OZE w produkcji energii na terenie Gminy, - Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, a tym samym poprawa czystości powietrza na terenie gminy Pyskowice; Poprawa warunków użytkowania obiektu. Korzyści z przeprowadzenia prac odniosą przede wszystkim Gmina Pyskowice, a także społeczność lokalna gminy. Realizacja projektu przyczyni się znacząco do poprawy stanu środowiska naturalnego.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Projekt wiąże się z wykorzystaniem technologii w grupie „Inteligentne i energooszczędne budownictwo” oraz „Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych i poprawa efektywności pozyskiwania energii z OZE”.		
Realizacja projektu nie wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	1. Energetyka.	IS/En/3
Tytuł		
Opracowanie innowacyjnego oraz efektywnego ekonomicznie systemu kogeneracyjnego w oparciu o nowy układ zasilania i adaptacyjnego sterowania pracą jednostki zi, spalającego paliwa gazowe o zmiennych właściwościach fizyko-chemicznych		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 Działanie 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach		
Wdrażający (lider)		
CH4 MOTO SP. Z O.O. SP. K.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Odbiorcy systemów kogeneracyjnych	Innowacje w przedsiębiorstwie
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.06.2017	31.05.2019	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
Projekt polegać będzie na stworzeniu nowego systemu kogeneracyjnego, który pracować będzie w układzie skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła bądź energii elektrycznej oraz innego nośnika, jak chłód czy para technologiczna. W odróżnieniu od obecnie oferowanych na rynku rozwiązań, nowy układ kogeneracyjny wykazywać się będzie większą niezawodnością, wydłużonym okresem między-naprawczym. Dzięki opracowaniu inteligentnego układu zasilania oraz sterowania pracą silnika zminimalizowane zostanie ryzyko wystąpienia warunków prowadzących do jego awarii. Ponadto, opracowany system przyniesie wymierne korzyści ekonomiczne oraz społeczne wiążące się z eksploatacją jednostki kogeneracyjnej. W szczególności będzie to obniżenie kosztów eksploatacji układu oraz obniżenie jego szkodliwego oddziaływania na środowisko naturalne (minimalizacja uwalniania do atmosfery metanu oraz ilości substancji szkodliwych powstających w wyniku spalania paliwa w silniku).		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Projekt przyczyni się do upowszechnienia stosowania efektywnego ekonomicznie systemu kogeneracyjnego		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe, usługowe i procesowe jako % ogólnej liczby MSP		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	1. Energetyka.	IS/En/4
Tytuł		
Opracowanie typoszeregu inteligentnego systemu ogrzewania i akumulacji energii opartego na gridowych powietrznych pompach ciepła		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Działanie 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach		
Wdrażający (lider)		
MCD Electronics sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Odbiorcy systemów ogrzewania	Innowacje w przedsiębiorstwie
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.03.2018	29.02.2020	międzynarodowy
Charakterystyka: Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Projekt ma na celu opracowanie inteligentnego systemu ogrzewania i akumulacji energii opartego na gridowych powietrznych pompach ciepła, wykorzystującego ekologiczny czynnik roboczy. Opracowany w ramach prac badawczo-rozwojowych system, jako jedyny na rynku światowym posiadał będzie dotychczas niespotykane funkcjonalności, których nie oferują inni producenci pomp ciepła. Ważną zaletą systemu, będzie możliwość szybkiego i łatwego montażu. System umożliwi znaczącą redukcję wydatków na energię elektryczną przez użytkowników domowych. W obecnym stanie techniki nie ma gotowych rozwiązań, dających tak szerokie korzyści ekonomiczne i funkcjonalne. Poprzez realizację projektu Spółka będzie w stanie wdrożyć na rynek globalny produkt, który będzie posiadał przewagi technologiczne nad obecnie stosowanymi rozwiązaniami. Opracowany rezultat projektu będzie przedmiotem zgłoszenia patentowego.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Tworzenie innowacyjnych rozwiązań w zakresie energetyki		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe, usługowe i procesowe jako % ogólnej liczby MŚP</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	1. Energetyka.	IS/En/5
Tytuł		
UKŁAD TECHNOLOGICZNY MAGAZYNOWANIA ENERGII WIATRU W SPRĘŻONYM POWIETRZU Z WYKORZYSTANIEM SILNIKA WYPORNOŚCIOWEGO.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Działanie 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach		
Wdrażający (lider)		
VILEVO Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Odbiorcy energii	innowacje w przedsiębiorstwach
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2017	31.12.2018	krajowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
Celem projektu jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, które pozwolą na opracowanie układu technologicznego magazynowania energii wiatru w sprężonym powietrzu z wykorzystaniem silnika wypornościowego. W wyniku realizacji projektu powstanie instalacja pilotażowa, która będzie prototypem nowego produktu – elektrownia produkująca energię elektryczną z wiatru wyposażona w system magazynowania energii na skalę przemysłową.		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Wprowadzenie na rynek innowacyjnego produktu		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe, usługowe i procesowe jako % ogólnej liczby MSP		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	2. Medycyna.	IS/Med/1
Tytuł		
Centrum symulacji medycznej śląskiego uniwersytetu medycznego w katowicach-odpowiedzią na potrzeby współczesnej edukacji medycznej		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) Działanie 5.3 Wysoka jakość kształcenia na kierunkach medycznych		
Wdrażający (lider)		
ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Branża medyczna, studenci medycyny	Podniesienie kwalifikacji zawodowych
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2014	2020	krajowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>W ramach projektu SUM planuje rozwój istniejącego CDiSM o część przeznaczoną dla kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, pielęgniarstwo i położnictwo. Planuje się adaptację istniejących budynków w Zabrze i Katowicach (środki własne Uczelni i cross financing) oraz ich wyposażenie w nowoczesny sprzęt symulacyjny oraz przeszkolenie pracowników i studentów SUM co przełoży się na podniesienie jakości kształcenia w SUM. W związku z utworzeniem dodatkowych sal konieczne będzie zatrudnienie i przeszkolenie nowych pracowników. W ramach projektu planuje się sfinansowanie zatrudnienia 4 techników. Program rozwojowy SUM będzie zakładał modyfikację programu kształcenia tak, aby liczba zajęć praktycznych w warunkach symulowanych zwiększyła się do 5% ogólnej ilości godzin dydaktycznych na każdym kierunku objętym wsparciem. Powyższe działania umożliwią studentom przedkliniczne zapoznanie się ze środowiskiem szpitalnym oraz uzupełnią zajęcia kliniczne o możliwość praktycznego doskonalenia wysokospecjalistycznych umiejętności (m.in. zabiegów inwazyjnych). W ramach działań miękkich, które przyczynią się do poprawy jakości kształcenia, planuje się realizację następujących zadań: rozwój współpracy międzyuczelnianej w ramach sieci CSM (spotkania informacyjne, staże/wizyty studyjne); stworzenie wspólnego portalu międzyuczelnianego z bazą scenariuszy symulacyjnych; podniesienie kompetencji kadry nauczycieli akademickich i pozostałych pracowników SUM poprzez szkolenia z zakresu symulacji i funkcjonowania CSM oraz podniesienie kompetencji nauczycieli akademickich i pracowników SUM wraz z grupą pilotażową studentów z zakresu resuscytacji krążeniowo-oddechowej (BLS, ACLS, PALS); wdrożenie egzaminów typu OSCE z wybranych przedmiotów na kierunkach objętych wsparciem oraz wdrożenie programu standaryzowanego pacjenta do ćwiczeń i egzaminów OSCE; organizacja jednej edycji ogólnopolskich zawodów symulacyjnych oraz udział studentów i pracowników SUM w zawodach.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Stworzenie innowacyjnych centrów symulacji medycznej		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Knowledge Index; Liczba osób korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu w specjalizacji Medycyna</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	2. Medycyna.	IS/Med/2
Tytuł		
ROZWÓJ OPIEKI PERINATALNEJ POPRZEZ WZROST DOSTĘPNOŚCI BADAŃ PRENATALNYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne		
Wdrażający (lider)		
GYNCENTRUM CLINIC SPÓŁKA Z O.O.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	personel medyczny, kobiety ciężarne	Usługi medyczne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2014	2020	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Celem głównym projektu jest poprawa zdrowia, poprawa jakości życia, zmniejszenie nierówności w zdrowiu przez zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych: do opieki perinatalnej w woj. śląskim. Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez wdrożenie założeń RPZ „Zdrowa matka i dziecko”: Modułu II, modułu przekrojowego (szkoleniowego). Zadania w projekcie obejmują badania prenatalne, wsparcie dla rodziców i ścieżki postępowania w przypadków wykrycia wady wrodzonej, szkolenia dla personelu medycznego, w tym POZ (Partnera). Projekt zakłada objęcie badaniami prenatalnymi 4180 kobiet ciężarnych (w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie), które nie kwalifikują się do badań ze środków NFZ, są poniżej 35 r. ż i zamieszkują woj. śląskie, w tym do kobiet zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W okresie od 09.2018 do 08.2020 badaniami prenatalnymi objętych zostanie 4180 kobiet, w tym 400 kobiet zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społ., szkoleniami objętych zostanie 30 osób (19 K, 11M).</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Objęcie opieką perinatalną mieszkanek woj. śląskiego		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
-		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	2. Medycyna.	IS/Med/3
Tytuł		
KATOWICE MIASTO OTWARTE - ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH - I ETAP		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne		
Wdrażający (lider)		
Miasto Katowice		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Stowarzyszenie FAON, 4 FUTURE Marzena Olchowy	Niepełnosprawni z Katowic	Usługi zdrowotne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.1018	12.2019	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Celem projektu jest ułatwienie 131 osobom niepełnosprawnym (w tym 68 kobiet i 63 mężczyzn) dostępu do wysokiej jakości usług społecznych warunkujących możliwości rozwojowe oraz prawidłowe funkcjonowanie w społeczności, osób niepełnosprawnych zamieszkujących obszary rewitalizowane Katowic poprzez realizację działań w formie: krótkookresowych pobyków dziennych dla niskofunkcjonujących osób niepełnosprawnych oraz osób z autyzmem; usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej; zajęć fizjoterapeutycznych i ogólnorozwojowych.		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Wprowadzenie wysokiej jakości usług zdrowotnych dla niepełnosprawnych		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: -		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	2. Medycyna.	IS/Med/4
Tytuł		
ROZBUDOWA ŚLĄSKIEGO CENTRUM CHOROÓB SERCA (MODUŁ C) - UTWORZENIE OGÓLNOPOLSKIEGO CENTRUM KLINICZNO-NAUKOWEGO TRANSPLANTACJI PŁUC I SERCA ORAZ LECZENIA MUKOWISCYDOZY U DOROSŁYCH I DZIECI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Działanie XII.2 Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym		
Wdrażający (lider)		
Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrze		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Śląskie Centrum Chorób Serca	Inwestycja w infrastrukturę ochrony zdrowia
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2012	2015	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>W ramach projektu szpital rozbudowany został o czterokondygnacyjny moduł C o powierzchni użytkowej około 8,5 tys. m², połączony na poziomie III kondygnacji z budynkiem B. W nowej przestrzeni działalność rozwinęły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - blok operacyjny, - oddział intensywnej terapii, - oddział transplantacji, - oddział kardiochirurgii, - bank krwi i pracownia serologii transfuzjologicznej, - pracownia tomografii komputerowej, - pracownia inwazyjnej diagnostyki i leczenia chorób płuc, - centralna sterylizacja. <p>Ponadto powstały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specjalnie izolowany pododdział leczenia mukowiscydozy u dorosłych i dzieci, - pracownia rezonansu magnetycznego, - pracownia medycyny nuklearnej, - kompleks pracowni naukowych. <p>W ramach projektu wszystkie oddziały i pracownie zostały kompleksowo wyposażone w niezbędną aparaturę medyczną, sprzęt informatyczny oraz infrastrukturę sanitarno-gospodarczą.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Zapewnienie dostępu do usług medycznych o wysokim standardzie		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:</p> <p>Liczba przedsiębiorstwa w specjalizacji Medycyna otrzymujących wsparcie; Liczba zmodernizowanych podmiotów leczniczych</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	2. Medycyna.	IS/Med/5
Tytuł		
CENTRUM BADAWCZO WDROŻENIOWE SILESIA LABMED		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza		
Wdrażający (lider)		
ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	pracownicy medyczni, laboratoria i firmy z regionu śląskiego	Infrastruktura badawcza
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2018	2021	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Projekt polega na stworzeniu Centrum Badawczo Wdrożeniowego Silesia LabMed - sieci nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych, które będą połączeniem istniejącej i nowopowstałej infrastruktury Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Wydział Lekarski w Katowicach oraz Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze). Projekt swoim zakresem będzie obejmował modernizację i wyposażenie istniejących pomieszczeń laboratoryjnych zlokalizowanych w budynkach SUM przy ul. Jordana 19 w Zabrzu oraz wybudowanie i wyposażenie nowego obiektu w Katowicach-Ligocie przylegającego od strony południowo-wschodniej do budynku C1 zlokalizowanego w Katowicach przy ul. Medyków 18. Zrealizowanie zakresu rzeczowego Projektu pozwoli na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów i osiągnięcie wymiernych celów – w tym przede wszystkim podniesienia potencjału badawczo-wdrożeniowego regionu, SUM oraz sektora przedsiębiorców. W ramach projektu planuje się utworzenie sieci nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych m.in.: Laboratorium Immunologii i Mikrobiologii, Nanomikroskopii, Banku Komórek i Tkanek, Laboratorium Inżynierii i Terapii Komórkowej, Analiz Białek oraz Analiz Genetycznych z pracownią cytogenetyczną i pracownią analiz kwasów nukleinowych. Centrum Badawczo-Wdrożeniowe Silesia-LabMed będzie służyło jednostkom uczelni oraz użytkownikom zewnętrznym. Stworzone laboratoria będą udostępniane na zasadzie living lab - firmy z regionu śląskiego oraz regionów ościennych będą miały możliwość zgłoszenia swojego pomysłu, produktu bądź usługi do testowania i otrzymają profesjonalne wsparcie na etapie prowadzenia testów oraz oceny ich rezultatów.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Rozwój strategicznej infrastruktury badawczej		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba nowych laboratoriów badawczych; Liczba zmodernizowanych podmiotów leczniczych		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	3. Technologie informacyjne i komunikacyjne.	IS/ICT/1
Tytuł		
WSPARCIE ROZWOJU CYFROWYCH USŁUG PUBLICZNYCH W ZAKRESIE DOSTĘPU DO DANYCH I PROCEDUR PLANISTYCZNYCH W URZĘDZIE MIEJSKIM W GLIWICACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych		
Wdrażający (lider)		
GLIWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	GLIWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	Cyfrowe usługi publiczne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
28.11.2013	31.05.2018	region
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Przedmiotem projektu jest opracowanie i wdrożenie nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych, digitalizacja zasobów danych planistycznych szczebla lokalnego oraz podniesienie jakości istniejących baz danych przestrzennych, stanowiących element zasobów publicznych. Pozwoli to na udostępnienie drogą elektroniczną, w tym mobilną tych zasobów mieszkańcom, przedsiębiorcom i urzędnikom. Projekt będzie komplementarny wobec istniejących systemów informatycznych i baz danych na poziomie lokalnym (UM w Gliwicach) a także regionalnym (ORSIP) i wraz z nimi będzie tworzył zintegrowane rozwiązanie informatyczne w zakresie planowania przestrzennego. Realizacja projektu znacząco wpłynie na zwiększenie dostępności e-usług publicznych dotyczących planowania przestrzennego oraz zrównoważonego zarządzania przestrzenią miasta.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Zwiększenie dostępu obywateli do cyfrowych usług publicznych		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba wypracowanych i wdrożonych rozwiązań; Liczba instytucji i ekspertów objętych wdrożeniem		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	3. Technologie informacyjne i komunikacyjne.	IS/ICT/2
Tytuł		
MIEJSKIE CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH W KATOWICACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych		
Wdrażający (lider)		
Katowice – miasto na prawach powiatu		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Mieszkańcy Katowic	Cyfrowe usługi publiczne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.07.2015	31.07.2020	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Celem projektu jest zwiększanie dostępu i wykorzystania e-usług publicznych. Projekt obejmuje budowę nowej infrastruktury teleinformatycznej Portalu Miejskiego, służącej do korzystania z elektronicznych usług administracji publicznej na obszarze miasta Katowice. Na rozwiązanie składa się: (1) Strefa Mieszkańca - jedno centrum kontaktu dla obywatela – nieograniczony czasowo i terytorialnie dostęp do e-usług publicznych dla mieszkańców i przedsiębiorców, Urzędu Miasta Katowice i jednostek organizacyjnych miasta; 2. Strefa Urzędnika - sprawne zarządzanie miastem, jedno centrum informacji i wymiany informacji pomiędzy Urzędem Miasta Katowice a 199 jednostkami organizacyjnymi miasta.		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Zwiększenie dostępu obywateli do cyfrowych usług publicznych		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba wypracowanych i wdrożonych rozwiązań; Liczba instytucji i ekspertów objętych wdrożeniem		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	3. Technologie informacyjne i komunikacyjne.	IS/ICT/3
Tytuł		
WIRTUALNE ZABYTKI RUDY ŚLĄSKIEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych		
Wdrażający (lider)		
Miasto Ruda Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	użytkownicy usług on-line	Cyfrowe usługi publiczne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2015-08-18	2018-08-31	regionalny/krajowy/międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>W ramach projektu przeprowadzono dokładną inwentaryzację wybranych zabytkowych budynków metodą skaningu laserowego 3D. Projektem objęto 10 zabytkowych kościołów i Wielki Piec „A” Huty Pokój. Dla każdego obiektu pozyskano tzw. „chmurę punktów” tworzącą trójwymiarowy kolorowy model skanowanego obiektu, który poprzez Internet udostępniony jest do zwiedzania w ramach tzw. wirtualnego spaceru. Dla każdego obiektu wykonany został też film prezentujący obiekt. Pozyskane dane zostaną połączone z istniejącymi systemami informacji o terenie miasta.</p> <p>Dodatkowo skanując dokumentować będzie bardzo dokładnie stan zachowania obiektu, pozwoli na wykrycie uszkodzeń, nachyleń, dokonywanie zdalnych późniejszych pomiarów wszystkich zeskanowanych elementów obiektu i posłuży do opracowania pełnej dokumentacji architektoniczno–budowlanej obiektu.</p> <p>Celem projektu jest zwiększenie rozpoznawalności zasobów kultury, zwiększenie dostępności do obiektów dla społeczeństwa poprzez zdigitalizowanie zasobów, zwiększenie liczby osób korzystających z usług oraz zasobów publicznych udostępnianych on-line, poprawa jakości i rozszerzenie oferty turystycznej miasta, wzbogacenie systemu informacji o terenie miasta Ruda Śląska (GIS), pozyskanie szczegółowych inwentaryzacji zabytkowych obiektów, co stanowi zabezpieczenie informacji o obiekcie na wypadek jego uszkodzenia.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Zwiększenie dostępu obywateli do cyfrowych usług publicznych; zwiększenie dostępu wiedzy; kreowanie zaawansowanych technologicznie rozwiązań		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:</p> <p>Liczba wypracowanych i wdrożonych rozwiązań; Wydatki na technologie komunikacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	3. Technologie informacyjne i komunikacyjne.	IS/ICT/4
Tytuł		
BEZPIECZNE SIEMIANOWICE. POPRAWA JAKOŚCI BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW GMINY SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych		
Wdrażający (lider)		
Gmina Siemianowice Śląskie		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	mieszkańcy gminy Siemianowice Śląskie	Cyfrowe usługi publiczne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
25.08.2015	31.03.2018	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Siemianowic Śląskich poprzez wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w postaci aplikacji e-interwencji oraz rozbudowanie monitoringu miejskiego. Aplikacja Bezpieczne Siemianowice będzie dostępna za pośrednictwem strony www oraz możliwa do zainstalowania na urządzenia mobilne (smartfony, tablety). Dodatkowo w gminie zostanie rozbudowany monitoring miejski, który będzie pełnił funkcję wspierającą aplikację.</p> <p>Każdy mieszkaniec będzie mógł zgłosić zdarzenie po uprzednim zalogowaniu w systemie. Skutkiem zgłoszenia będzie wygenerowanie e-potwierdzenia przyjęcia zdarzenia i rozwiązywanie problemu zgodnie z przyjętymi standardami bezpieczeństwa. Projekt będzie wspierał rozwój e-usług w dziedzinie bezpieczeństwa miejskiego.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Zwiększenie dostępu obywateli do cyfrowych usług publicznych; zwiększenie dostępu do wiedzy; kreowanie rozwiązań zaawansowanych technologicznie		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba wypracowanych i wdrożonych rozwiązań;		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	3. Technologie informacyjne i komunikacyjne.	IS/ICT/5
Tytuł		
WDROŻENIE WIRTUALNEGO BIURA OBSŁUGI KLIENTA SZANSĄ TRWAŁEGO ROZWOJU		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 3.3. Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej		
Wdrażający (lider)		
Eco Trade sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Biura obsługi klienta	Usługi cyfrowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
07.12.2016	30.09.2018	regionalny/krajowy/międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Projekt zakłada stworzenie Wirtualnego Biura Obsługi Klienta. Dzięki niemu będzie możliwy wzrost aktywności gospodarczej i rozwój przedsiębiorstwa. Działanie to ma charakter inwestycji początkowej i pozwoli wdrożyć innowację produktową polegającą na udoskonaleniu procesu sprzedaży prowadzonej za pośrednictwem Internetu. Jedno z najnowszych rozwiązań w postaci platformy B2B w pełnej wersji wraz dedykowanymi dla klientów dodatkowymi funkcjonalnościami, min.: kalkulatorem produktu gotowego, programem lojalnościowym czy dołączanymi deklaracjami zgodności pozwolą Spółce zautomatyzować i zoptymalizować procesy biznesowe. Wzrost przedsiębiorczości, umocnienie potencjału Spółki i zwiększenie konkurencyjności to bezpośrednie efekty projektu. Całość zrealizowana zostanie przy zasadnej, rozsądnej i odpowiedniej wysokości kosztów w celu uzyskania maksymalnej efektywności projektu. Wirtualne Biuro zapewni obecnym klientom wysoki komfort pracy a nowych klientów skusi do rozpoczęcia współpracy.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Wkorzystanie ICT w działalności przedsiębiorstwa		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba wspartych przedsiębiorstw poprzez wdrożenie w nich TIK w działalności e-biznesowej oraz w zarządzaniu przedsiębiorstwem</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	4. Zielona gospodarka.	IS/ZG/1
Tytuł		
BADANIA NAD INNOWACYJNYM, NISKOEMISYJNYM PALIWEM BEZDYMNYM		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Gekon		
Wdrażający (lider)		
Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
POLCHAR	gospodarstwa domowe	wsparcie komercjalizacji innowacyjnego produktu
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2015	30.04.2016	region/kraj
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Niska emisja to trujące zanieczyszczenia atmosfery pochodzące głównie z sektora ogrzewnictwa komunalnego. Rozwiązaniem problemu jest m.in. stosowanie ekologicznych paliw. W ramach Generatora Koncepcji Ekologicznych GEKON IChPW realizował projekt dotyczący opracowania nowego paliwa wytwarzanego z węgla kamiennego, którego zastosowanie w obecnie używanych źródłach ogrzewania (kotły c.o., piece, piekarnice itp.) znacznie obniży emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Paliwo to spalane w domowych paleniskach umożliwia kilkukrotne obniżenie emisji PM10, SO2 czy B(a)P, redukując wydatnie obciążenie środowiska „niską emisją”. Dzięki zaangażowaniu i udzielonej pomocy ze strony władz samorządowych gminy Zabrze, w sezonie grzewczym 2014/2015 Instytut skutecznie przeprowadził wstępny program pilotażowy. Wstępnie potwierdzono właściwości niskoemisyjne nowego paliwa węglowego w różnych urządzeniach grzewczych, pracujących na terenie Miasta Zabrze.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Innowacyjne badania nad ekologicznym, bezdymnym węglem		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba jednostek naukowych objętych wsparciem infrastruktury badawczej w specjalizacji Zielona Gospodarka		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	4. Zielona gospodarka.	IS/ZG/2
Tytuł		
GMINA Z DOBRĄ ENERGIĄ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Działanie 4.1. Programy edukacji ekologicznej, kampanie i akcje edukacyjno - informacyjne		
Wdrażający (lider)		
Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Samorządy Subregionu Zachodniego (25 gmin oraz 3 powiaty); Planergia Sp. z o.o.	gospodarstwa domowe	kampania informacyjna mająca na celu zmianę postaw
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
10.07. 2017	30 .06.2018	subregion/region
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem kampanii było ograniczenie spalania śmieci, używania niskiej jakości paliw i poprawę eksploatacji kotłów grzewczych w Subregionie Zachodnim Województwa Śląskiego. Podjęcie kampanii informacyjnej skierowanej do gospodarstw domowych uzasadnione było koniecznością podniesienia świadomości ludności dotyczącej konsekwencji spalania śmieci, używania najgorszych paliw i niewłaściwej eksploatacji kotłów dla środowiska i zdrowia ludności. Konieczność podjęcia kampanii wynikała z tego, że omawiany subregion należy do obszarów o największym zanieczyszczeniu powietrza nie tylko w całej Polsce, ale i w Europie (wg. raportu Światowej Organizacji Zdrowia). Dodatkowo jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń są gospodarstwa domowe. Powodem takiej sytuacji są przede wszystkim długoletnie zaniedbania, niewłaściwe nawyki i brak wiedzy. Kampania informacyjna miała na celu zmianę tego niekorzystnego stanu rzeczy. W jej ramach wszystkie samorządy Subregionu Zachodniego (25 gmin oraz 3 powiaty) przeprowadziły wspólną kampanię na rzecz walki z niską emisją i poprawy jakości powietrza. „Gmina z dobrą energią!” to modelowa kampania informacyjno-edukacyjna, której celem jest szerzenie wiedzy na temat niskiej emisji (przyczyny, konsekwencje zdrowotne) oraz metod walki z nią - termomodernizacja, efektywne ogrzewanie budynków, odnawialne źródła energii.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Budowanie postaw proekologicznych		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba osób objętych działaniami obejmującymi aktywność prosumencką w dziedzinie Zielona gospodarka; Liczba wypracowanych metod/systemów promujących aktywność prosumencką w dziedzinie Zielona gospodarka</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	4. Zielona gospodarka.	IS/ZG/3
Tytuł		
CHILDREN EXPOSURE TO INDOOR AIR POLLUTANTS IN NURSERY SCHOOLS (BADANIE WEWNĘTRZNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA ODDZIAŁUJĄCYCH NA DZIECI W PRZEDSZKOLACH).		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Polsko-Norweskiej Współpracy Badawczej		
Wdrażający (lider)		
Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w Zabrzu		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Dzieci w wieku przedszkolnym	zanieczyszczenie powietrza
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2013	31.05.2015	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem pracy było zbadanie w przedszkolach różnic w narażeniu dzieci młodszych i starszych, przebywających w przedszkolu miejskim, na zanieczyszczenia powietrza wynikających z innego harmonogramu dnia (poobiednie leżakowanie dzieci młodszych), a także z różnej aktywności fizycznej (większa ruchliwość dzieci starszych). Postanowiono sprawdzić, czy materiały chłonne, uważane za wtórne źródła emisji lotnych związków organicznych (LZO), w istotny sposób wpływają na poziom tych zanieczyszczeń w salach przedszkolnych. Jest to o tyle istotny problem, że wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci jest wykonane z materiałów, które mają ww. właściwości (szczególnie sale dzieci młodszych). Dodatkowo sprawdzono, jaką tendencję wykazują takie zanieczyszczenia, jak: dwutlenek węgla, pył zawieszony czy też aerozol bakteryjny.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Tworzenie standardów prosumenckich		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
-		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	4. Zielona gospodarka.	IS/ZG/4
Tytuł		
INNOWACYJNA TECHNOLOGIA WYTWARZANIA PALIWA ALTERNATYWNEGO Z ODPADÓW KOMUNALNYCH DLA ELEKTROWNI I ELEKTROCIĘPŁOWNI – KLUCZOWYM ELEMENTEM SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI W POLSCE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Gekon		
Wdrażający (lider)		
„EKO-BIOMASA” Sp. z o.o		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie; Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk; Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze	Elektrociepłownie, elektrownie	Zagospodarowanie odpadów komunalnych, paliwa alternatywne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.07.2015	30.06.2017	krajowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Projekt zakłada efektywne zagospodarowanie odpadów komunalnych, dostarczanych z Instalacji RIPOK, poprzez przetworzenie ich do postaci umożliwiającej energetyczne wykorzystanie w kotłach energetyki zawodowej. Głównym celem projektu jest opracowanie i wdrożenie innowacyjnej technologii wytwarzania paliwa alternatywnego z odpadów komunalnych. Cel ten realizowany jest poprzez prowadzenie badań przemysłowych i prac rozwojowych. Finalnie, po etapie badań, zostanie wypracowany prototyp linii produkcyjnej, a następnie planowane jest wdrożenie opracowanej technologii w praktyce gospodarczej.</p> <p>DO CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH NALEŻAŁY:</p> <p>Przeprowadzenie analizy w zakresie zagadnień logistycznych związanych z wykorzystaniem odpadów do produkcji paliwa dla elektrowni i elektrociepłowni;</p> <p>Analiza składu chemicznego, właściwości fizycznych, mikrobiologicznych i toksykologicznych wybranych frakcji odpadów komunalnych;</p> <p>Opracowanie efektywnej metody stabilizacji, higienizacji oraz waloryzacji odpadów do celów wykorzystania w procesie termicznego odzysku energii;</p> <p>Testy aglomeracji i formulacji odpadów pod kątem istniejących jednostek energetyki zawodowej i elektrociepłowni;</p> <p>Konstrukcja prototypu ciągu technologicznego oraz opracowanie zaleceń technologicznych, logistycznych i organizacyjnych dla proponowanego modelu wykorzystania odpadów komunalnych w systemie gospodarki odpadami,</p> <p>Ocena jakościowa wytwarzanego paliwa wraz z oceną uwarunkowań środowiskowych (LCA, CF) i ekonomicznych (NPV)</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Stworzenie innowacyjnego alternatywnego paliwa		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	4. Zielona gospodarka.	IS/ZG/5
Tytuł		
ZAAWANSOWANE TECHNOLOGIE WSPOMAGAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ZWIĄZANYM Z POWODZIAMI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Warszawska, Wydział Geodezji i Kartografii		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB, Astri Polska Sp. z o. o., Marcin Szender MSP, Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie	Państwowa Straż Pożarna, Obrona Cywilna, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	Ochrona przeciwpowodziowa
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
22.12.2015	21.12.2018	kraj
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem projektu SAFEDAM jest zbudowanie systemu monitorującego wały przeciwpowodziowe z użyciem nieinwazyjnej, latającej bezzałogowej platformy pomiarowej skanującej wiązką lasera z niskiego pułapu lotu, przy dodatkowym wykorzystaniu zobrazowań fotolotniczych i satelitarnych. Wykorzystane są w tym celu najnowocześniejsze technologie fotogrametryczne (w tym LiDAR) i teledetekcyjne. System umożliwi również geopartycypację (udział społeczeństwa we współtworzeniu systemu poprzez zbieranie danych geoprzestrzennych) w monitoringu wałów przeciwpowodziowych. Jego wdrożenie zapewni efektywne zarządzanie ryzykiem powodziowym, a całość systemu będzie uzupełnieniem dotychczasowych projektów ochrony przeciwpowodziowej. Głównym celem jest ocena stanu wałów przeciwpowodziowych, a tym samym skuteczność ochrony danej społeczności, polegająca na analizie parametrów i zjawisk geologiczno-hydrologicznych zachodzących w korpusie i podłożu wałów wskutek różnych czynników zewnętrznych, w tym: fali powodziowej, wezbrań, działalności zwierząt, niewłaściwego użytkowania wałów przez człowieka i in. Efektem będzie opracowanie metody prognozy zagrożeń powodziowych w czasie rzeczywistym, tj. w czasie wstąpienia zagrożenia powodziowego wraz ze scenariuszami i procedurami działania dla zarządzania kryzysowego i służb w zależności od stopnia uszkodzenia wałów. Opisane zostaną podstawy fizyczne wskazanych metod badawczych, metodyka wykonania badań terenowych z wykorzystaniem rekomendowanego sprzętu geofizycznego wraz z wskazaniem ograniczeń co do zakresu stosowalności i możliwości akwizycji interpretowalnych danych, procedury przetwarzania danych, wskazania i kryteria oceny zarejestrowanych anomalii geofizycznych pod kątem wykrywania stanów zagrożenia. W ramach projektu ma powstać zintegrowane rozwiązanie informatyczne wraz z systemem pozyskiwania danych terenowych, które będzie wykorzystywało nowoczesne rozwiązania z dziedziny Technologii Informatycznych (IT), w celu zapewnienia efektywnej i niezakłóconej realizacji zadań nałożonych na Państwową Straż Pożarną oraz obronę cywilną.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Projekt w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	5. Przemysły wschodzące.	IS/PW/1
Tytuł		
OPRACOWANIE I WDROŻENIE DO PRODUKCJI RODZINY BEZZAŁOGOWYCH WIELOWIRNIKOWYCH STATKÓW POWIETRZNYCH O WIELU FUNKCJACH DO PRACY W WARUNKACH SPECJALNYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 1.2. Sektorowe programy B+R		
Wdrażający (lider)		
AERO LOGIN sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Firmy i instytucje działające w terenie trudnodostępnym i/lub niebezpiecznym	Badania B+R
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.12.2015	30.11.2019	regionalny, krajowy, międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem projektu jest opracowanie i wykonanie rodziny małych (do 25kg) wielowirnikowych bezzałogowych platform latających w układzie quadrokopter, pentakopter, hexakopter i oktokopter do obserwacji i rozpoznania w trudno dostępnych, niebezpiecznych terenach tj. rumowiskach, miejscach katastrof budowlanych, terenach klęsk żywiołowych oraz identyfikacji zagrożeń środowiskowych, a charakteryzujących się wysoką stabilnością lotu oraz precyzją pozycjonowania przy zachowaniu łatwości sterowania. Wyposażone w specjalistyczny osprzęt: czujniki optyczne, czujniki parametrów środowiskowych, czujniki skażeń, urządzenia do poboru próbek, kamery obserwacyjne, termowizyjne i noktowizyjne będą się odznaczać zwiększoną funkcjonalnością w stosunku do rozwiązań istniejących. Będą umożliwiać obserwację i identyfikację zagrożeń na przestrzeniach otwartych jak i w pomieszczeniach. Osiągnięcie zamierzonych celów planuje się poprzez realizację ściśle zaplanowanych prac B+R skupionych w 6 zadaniach. Efektem końcowym projektu będzie opracowanie nowoczesnych technologii bezzałogowych platform latających i zaprezentowanie demonstratorów ww. platform wielowirnikowych, przetestowanych pod względem osiągania założonych parametrów techniczno - użytkowych, a także opracowanie systemu szkolno-treningowego dla użytkowników końcowych. Jedną z największych nowoczesnych technologii zwiększających funkcjonalność rodziny platform wielowirnikowych będzie system zapewniający ciągłość sygnałów sterujących, wizyjnych i telemetrycznych poprzez mobilne przekaźniki tychże sygnałów zamontowane na innych Bezzałogowych Statkach Powietrznych.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Budowa innowacyjnych produktów		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	5. Przemysły wschodzące.	IS/PW/2
Tytuł		
POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA I LIKWIDACJA ZAGROZEŃ EKSPLOATACYJNYCH NA SIECI KOLEJOWEJ GLIWICE PORT		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko		
Wdrażający (lider)		
PKP PLK		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	kontrahenci Śląskiego Centrum Logistyki (Gliwice Port)	Modernizacja kolejowej stacji towarowej
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2018	2021	regionalny, krajowy, międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
Kolejowa stacja towarowa Gliwice Port jest głównym punktem obsługującym Śląskie Centrum Logistyki i ładunki transportowane drogą wodną na Kanale Gliwickim. Dzięki modernizacji stacja zwiększy przepustowość węzła kolejowego, dostosuje przestarzałą infrastrukturę do obowiązujących standardów i pozwoli na sprawniejszy przewóz ładunków, przyjmie dłuższe składy pociągów o długości nawet 800 metrów. Modernizacja stacji wiąże się z planami szerszego wykorzystania Kanału Gliwickiego i Odry do transportu, m.in. węgla.		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Dostosowanie infrastruktury transportu		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw w specjalizacji Przemysłów wschodzących otrzymujących wsparcie		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	5. Przemysły wschodzące.	IS/PW/3
Tytuł		
WSPARCIE PROGRAMU PROMOCJI ORAZ INTERNACJONALIZACJI POLSKIEJ MARKI MARINER 600 W SPÓŁCE YACHTSPORT PRODUKUJĄCEJ MAŁE JACHTY ŻAGLOWE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój		
Wdrażający (lider)		
Yachtsport Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Spółka Yachtsport	Wsparcie eksportu
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
02.01.2017	30.06.2019	regionalny, krajowy, międzynarodowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Firma planuje wdrożyć plan wsparcia w rozwoju eksportu, którego celem jest wypromowanie oraz zwiększenie sprzedaży produkowanych przez wnioskodawcę jachtów żaglowych tj. Mariner 600 , Mariner 600+ .</p> <p>Najważniejszym elementem projektu jest uczestnictwo wnioskodawcy w charakterze wystawcy w trzynastu imprezach targowych odbywających się w Niemczech, Włoszech, Francji , Finlandii, Norwegii, Turcji. Będą to :</p> <p>1.Boot Dusseldorf w Niemczech w latach 2017,2018,2019 2.Salone Nautico Internazionale di Genova we Włoszech w latach 2017,2018 3. Salon Nautique Paris 2017,2018 3.Vene Bat w Finlandii w latach 2019 4.Wiatr i Woda , Gdynia w latach 2017,2018 5.Sjoen for alle - Norwegian International Boat Show w Lillestrom w latach 2019 6.Bater I sjoen w Oslo, Norwegia w latach 2018 7.Eurazja Boat Show w Stambule ,Turcja w latach 2018 oraz misja gospodarcza do Turcji i Norwegii, a także misje przyjazdowe gości z Norwegii, Turcji . W ramach udziału w imprezach targowych wnioskodawca planuje wydatki w zakresie pomocy de minimis : - organizacja stoiska wystawowego na targach lub wystawie wraz z opłatą rejestracyjną i wpisem do katalogu, reklamą w mediach targowych oraz organizacja stoiska wystawowego - transportu i ubezpieczenie(wizy) osób i eksponatów w zw. z udziałem w targach i misjach gospodarczych oraz elementów zabudowy wraz odprawą celną i kosztami spedycji - podróże służbowe pracowników uczestniczących w targach , misjach gospodarczych , programach wspierających rozwój - usługa doradcza umiędzynarodowienia przedsiębiorcy -działania informacyjno-promocyjne projektu</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Rozwój przemysłów morskich.		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw w specjalizacji Przemysłów wschodzących otrzymujących wsparcie;		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	5. Przemysły wschodzące.	IS/PW/4
Tytuł		
WZMOCNIENIE POTENCJAŁU POPRZEZ DOPOSAŻENIE W APARATURĘ SPECJALISTYCZNĄ PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNEGO „TECHNOPARK GLIWICE” SP. Z O. O. W GLIWICACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Park Naukowo-Technologiczny 'Technopark Gliwice' Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Park Naukowo-Technologiczny	Wzmocnienie potencjału
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
13.08.2012	26.07.2013	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Zakup maszyny – MULTUS B200II serii MULTUS dla Centrum tokarsko-frezarskiego, ramienia pomiarowego MCAx z głowicą skanującą MMDx100 oraz współrzędnościowej maszyny pomiarowej Zeiss Accura w ramach doposażenia w aparaturę specjalistyczną Parku Naukowo- Technologicznego „TECHNOPARK GLIWICE”.		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Rozwój branż przemysłów kreatywnych opartych na nowych technologiach		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw w specjalizacji Przemysłów wschodzących otrzymujących wsparcie; Liczba projektów B+R zrealizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury w jednostkach naukowych w specjalizacji Przemysłów wschodzących		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
A. Inteligentne specjalizacje	5. Przemysły wschodzące.	IS/PW/5
Tytuł		
BUDOWA LABORATORIUM NAUKOWO-DYDAKTYCZNEGO NANOTECHNOLOGII I TECHNOLOGII MATERIAŁOWYCH W GLIWICACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Działanie XIII.1. Infrastruktura szkolnictwa wyższego		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	pracownicy, studenci Politechniki Śląskiej	Infrastruktura badawcza w szkolnictwie wyższym
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.06.2010	30.06.2014	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Projekt obejmował zaprojektowanie, wybudowanie, wyposażenie i uruchomienie Laboratorium Naukowo-Dydaktycznego Nanotechnologii i Technologii Materiałowych dla Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej w celu poprawy jakości kształcenia studentów priorytetowych kierunków studiów. Bezpośrednim celem projektu było wzmocnienie roli Politechniki Śląskiej w tworzeniu konkurencyjnej gospodarki oraz poprawa jakości kształcenia jej absolwentów w celu lepszej adaptacji do potrzeb rynku pracy i działających na niej konkurencyjnych i innowacyjnych przedsiębiorstw – po to zbudowano infrastrukturę naukowo-dydaktyczną.</p> <p>Bezpośrednim efektem było zaprojektowanie, budowa i wyposażenie nowoczesnego i unikatowego Laboratorium, stanowiącego bazę dla kształcenia studentów i doktorantów oraz realizacji badań naukowych w zakresie technologii i w skali półtechnicznej przez pracowników naukowych Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej.</p> <p>Realizacja projektu zapewnia odpowiednie warunki do przebiegu procesu dydaktycznego, jak i badań technologii procesów materiałowych oraz Nanotechnologii na poziomie wyższym na wszystkich kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Mechanicznym Technologicznym Politechniki Śląskiej, stanowiąc istotny element poprawy jakości kształcenia. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie rozszerzenie zakresu usług dydaktycznych świadczonych przez ten projekt.</p>		
Wkład projektu w rozwój inteligentnej specjalizacji		
Rozwój infrastruktury naukowej		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba zmodernizowanych laboratoriów badawczych w jednostkach naukowych w specjalizacji Przemysłów wschodzących</p>		

6.2.3 Ocena stopnia realizacji w regionie Procesów Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO)

W trakcie realizacji RSI WSL podjęta została decyzja o dokonaniu aktualizacji inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego w ramach Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO). Zostało to również uwzględnione (w ramach przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/50/1/2018 z dnia 19 marca 2018 r.) w aktualizacji Modelu wdrożeniowego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.

Realizacja PPO rozpoczęła się wykonaniem, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego, badania ewaluacyjnego pt. „Procesy przedsiębiorczego odkrywania w kontekście rozwoju innowacyjnego województwa śląskiego do roku 2020”. Jego celem było zapewnienie metodycznej spójności realizacji polityki innowacyjnego rozwoju na poziomie krajowym i regionalnym w odniesieniu do identyfikacji obszarów przewag istotnych z punktu widzenia formułowania polityki rozwoju innowacyjności w oparciu o inteligentne specjalizacje. W wyniku realizacji etapu tego badania opracowano model ogólny procesu przedsiębiorczego odkrywania regionu. Model ten stworzył podstawy do realizacji praktycznej części PPO. W ramach praktycznej fazy PPO dokonano oceny wskaźnikowej potencjału regionu i wytypowano obszary przewag. Badanie to wykonano w oparciu o analizę danych statystycznych z wykorzystaniem wskaźników lokacji. Następnie w oparciu o analizę aktywności patentowej wyznaczono w regionie te obszary technologiczne, które wyróżniają się ponadprzeciętną aktywnością na tle całego kraju. Wytypowano również te obszary B+R w regionie, które na tle kraju wyróżniają się największą aktywnością w realizacji projektów naukowych. Jednocześnie zidentyfikowano obszary technologiczne najsilniej powiązane z gospodarką.

W ramach realizacji PPO na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego przygotowano także badanie pt. „Analiza przepływów międzygałęziowych w kontekście rozwoju innowacyjności w województwie śląskim do roku 2020”. Jego celem była identyfikacja możliwości rozwoju zidentyfikowanych specjalizacji regionalnych (technologicznych) w województwie śląskim, ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji inteligentnych. Opracowanie to miało być podstawą do aktualizacji „Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010 -2020” i miało umożliwić podejmowanie decyzji dotyczących wyboru bądź zredefiniowania regionalnych inteligentnych specjalizacji.

W ramach PPO przeprowadzono również szereg analiz obszarów technologicznych, w tym w obszarach: technologii lotniczych i z nimi powiązanych, transportu oraz przemysłu maszynowego regionu, nanotechnologii i nanomateriałów, produkcji i przetwarzania materiałów, technologii dla energetyki i górnictwa, technologii dla medycyny, technologii dla ochrony środowiska oraz technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych. Dokonano pogłębionej analizy oraz delimitacji tych obszarów w powiązaniu z inteligentnymi specjalizacjami województwa.

W ramach PPO w styczniu 2017 roku uruchomiono także projekt pt. „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania”. Projekt ma zakończyć się w roku 2019, a jego głównym celem jest wsparcie i usprawnienie zarządzania rozwojem regionu w zakresie regionalnego potencjału naukowo-technologicznego oraz zwiększenie liczby Obserwatoriów Specjalistycznych zgodnych ze wskazanymi w obszarach technologicznymi PRT i podmiotów sektora B+R oraz przedsiębiorstw. Projekt ten zakłada kontynuację PPO.

Podsumowując powyższe uwagi należy wskazać, że głównym osiągnięciem realizacji Procesów Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim było dokonanie diagnozy obszarów technologicznych i powiązanych z nimi inteligentnych specjalizacji. Materiał ten stał się w konsekwencji podstawą do realizacji i aktualizacji Programu Rozwoju Technologicznego województwa, a także RSI WSL.

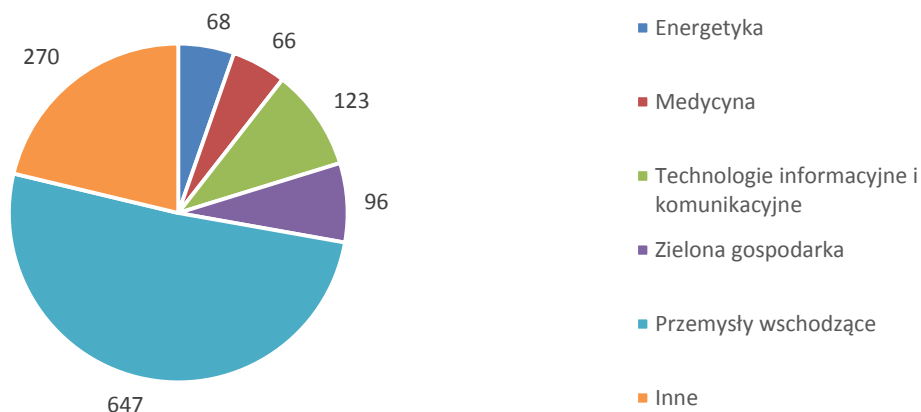
6.2.4 Ocena stopnia wdrażania pięciu inteligentnych specjalizacji regionu w latach 2013-2018

Podsumowując powyższe analizy należy wskazać, że realizacja RSI WSL i jej założeń odnośnie wspierania inteligentnych specjalizacji w największym stopniu uwzględniana jest w ramach realizacji projektów RPO WSL, POIR czy Horyzont 2020. Duża część tych projektów rzeczywiście wpisuje się w zdefiniowane w ramach RSI inteligentne specjalizacje regionu. Na uwagę zasługuje jednocześnie stosunkowo duża liczba projektów RPO dotyczy obszarów *Energetyka*, *Zielona gospodarka* i *ICT* podczas gdy projekty w ramach RPO wpisują się głównie w specjalizację *Przemysł wschodzący*. W trakcie przeprowadzonych wywiadów pogłębionych wskazywano ponadto na specyfikę rozwoju poszczególnych specjalizacji. W *Energetyce* wskazywano na duże inwestycje w energetykę wielkoskalową – np. Jaworzno – i słabszy rozwój energetyki rozproszonej czy wstrzymanie rozwoju energetyki wiatrowej. Ten problem wiąże się z szerszym znaczeniem zmian w regionie i jego transformacją z regionu energochłonnego w mniej energochłonny. W obszarze *Medycyny* wskazywano, że rozwija się głównie podstawowa opieka zdrowotna – to podstawowe źródło wartości dodanej. Mniej dzieje się w sferze przemysłu, chociaż w ramach tej specjalizacji działa w regionie klaster. W obszarze *Technologii komunikacyjnych i informacyjnych* wskazywano także na wolny przebieg procesów cyfryzacji – mimo dużego potencjału tego obszaru – a także szybki rozwój małych z dużych przedsiębiorstw w tej branży. Wśród tych ostatnich pojawiają się też przykłady firm o charakterze globalnym. Niektórzy z respondentów wskazywali ponadto, że o ile *Energetyka*, *Medycyna* i *ICT* mają wypracowane zasoby, wiedzę i kompetencje, o tyle przyjęte później specjalizacje – w tym *Zielona gospodarka* i *Przemysł wschodzący* to obszary nowe, które wymagają większej uwagi i programów wspierających ich rozwój. Jednocześnie obszary te to specjalizacje horyzontalne, spajające silosowe technologie oraz działania edukacyjne. W tym zakresie wskazywano na możliwości synergicznego rozwoju inteligentnych specjalizacji – w tym w szczególności przenikanie się *ICT* z innymi specjalizacjami, w tym głównie z *Zieloną gospodarką*, *Medycyną* i *Energetyką*.

Bardzo istotnym zagadnieniem związanym z rozwojem inteligentnych specjalizacji jest jakość życia mieszkańców i kształtowanie poziomu płac – w tym pracowników naukowych. W tym obszarze wskazywano na systemowe bariery w kształtowaniu poziomu płac w projektach badawczych, które – w ramach programu Horyzont 2020 prowadzą do stygmatyzacji polskich partnerów w projektach badawczych. Wynika to z faktu, że krajowe regulacyjne uniemożliwiają wyrównanie stawek płacy polskich uczestników projektów w tym programie ze stawkami uczestników z lepiej rozwiniętych krajów europejskich. W efekcie polscy naukowcy za tę samą pracę otrzymują kilkukrotnie niższe wynagrodzenie, mimo, że wysokie wynagrodzenie mogłoby być w pełni refundowane z tego programu. Powoduje to spadek zainteresowania uczestnictwem w tym programie, a pośrednio przyczynia się do drenażu mózgow w regionie i ucieczki wysokokwalifikowanej kadry za granicę.

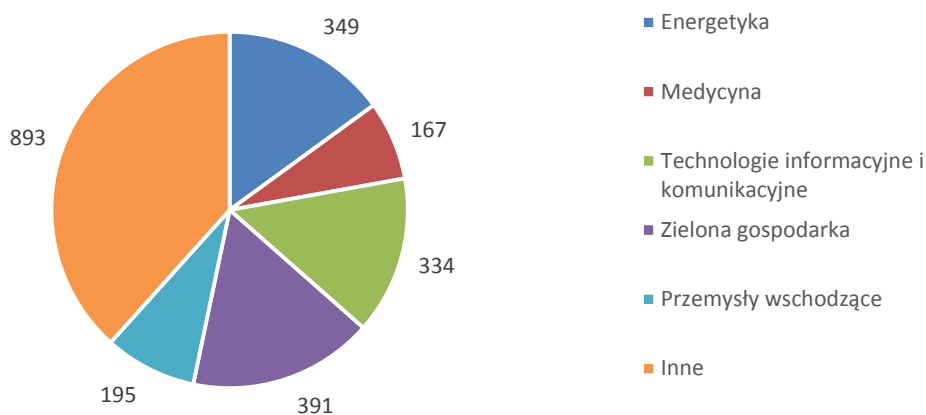
6.2.5 Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz

Wykres 1. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według inteligentnych specjalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych PO IR 2014-2020, n=978

Wykres 2. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według inteligentnych specjalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych RPO WSL 2014-2020, n=1868

6.3 Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. Ocena osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki kamieni milowych

6.3.1 Realizacja projektów w okresie 2013-2020 w odniesieniu do kamieni milowych

Oceniając stopień realizacji RSI WSL z punktu widzenia analizy projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach RPO WSL 2014-2020 należy wskazać, że spośród 1868 przeanalizowanych projektów 840 projektów wpisywało się w osiągnięcie kamieni milowych, a 1028 nie miało z nimi związku. Te projekty dotyczyły trzech kamieni milowych: liczby zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych (837 projektów), alokacji środków finansowych na działania innowacyjne (także 837 projektów) oraz promila firm klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne (836 projektów).

Najwięcej projektów (468) wszystkie wskazane powyżej kamienie milowe uzyskało ze środków pozyskanych w ramach działania 3.2 RPO WSL 2014-2020 Innowacje w MŚP. Ponadto, istotny wkład w osiągnięcie kamieni milowych miały projekty realizowane w ramach działania 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (190 projektów), a w dalszej kolejności z działań 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (109 projektów) i 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych (69 projektów).

Wszystkie projekty finansowane w ramach PO IR 2014-2020, w których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego, miały wpływ na osiągnięcie kamieni milowych wyznaczonych dla RSI WSL. Spośród 978 projektów finansowanych z tego źródła, realizacja wszystkich wpływała na osiągnięcie kamienia milowego KM.9 związanego z alokowaniem środków finansowych na działania innowacyjne. W nieco tylko mniejszym stopniu realizowane projekty wpływały na osiągnięcie KM.3 związanego z liczbą osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych (958 projektów) oraz KM.6 związanego z osiągnięciem założonego promila firm klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne (także 958 projektów).

W przekroju projektów wg działań największa liczba projektów przyczyniających się do uzyskania wszystkich trzech kamieni milowych została odnotowana w działaniu 1.1 PO IR Projekty B+R przedsiębiorstw (234 projekty), a w dalszej kolejności w działaniach: 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (170 projektów), 3.3 Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw (132 projekty), 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (115 projektów), 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (103 projekty), 1.2 Sektorowe programy B+R (102 projekty) oraz 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (71 projektów).

6.3.2 Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1 Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu;	KM/1RSI/1
Tytuł		
OBSERWATORIUM SPECJALISTYCZNE W OBSZARZE TECHNOLOGIE DLA ENERGETYKI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Park Naukowo-Technologiczny „Euro-Centrum” Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.	Wszyscy uczestnicy regionalnego systemu informacji	obserwatorium
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
03.2013		regionalny
Charakterystyka		
<p>Rolą obserwatorium jest wspomaganie przedsiębiorców z branży związanej z energooszczędnością i wykorzystaniem OZE, tj. inteligentną specjalizacją województwa śląskiego. Stanowi ono trwały element regionalnego systemu informacji.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Obserwatorium sieciując przedsiębiorców z branży technologii energooszczędnych oraz monitorując zagadnienia związane z efektywnością energetyczną przyczynia się do realizacji celu strategicznego 2.3. Jako instytucja monitorująca wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji oraz stawiająca sobie za cel współtworzenie regionalnej sieci wymiany wiedzy i kompetencji przyczynia się do realizacji celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Obserwatorium jest częścią regionalnego systemu informacji, a zatem przyczynia się do podniesienia wartości wskaźnika "Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1 Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu;	KM/1RSI/2
Tytuł		
OBSERWATORIUM SPECJALISTYCZNE W OBSZARZE TECHNOLOGIE DLA MEDYCYNY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrze, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej	Wszyscy uczestnicy regionalnego systemu informacji	obserwatorium
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
03.2013		regionalny
Charakterystyka		
Rolą obserwatorium jest wspomaganie przedsiębiorców z branży związanej z technologiami medycznymi, tj. inteligentną specjalizacją województwa śląskiego. Stanowi ono trwały element regionalnego systemu informacji.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Obserwatoria specjalistyczne jako instytucje monitorujące wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji oraz stawiające sobie za cel współtworzenie regionalnej sieci wymiany wiedzy i kompetencji przyczyniają się do realizacji celu strategicznego 2.1.		
Obserwatorium jest częścią regionalnego systemu informacji, a zatem przyczynia się do podniesienia wartości wskaźnika "Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu."		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1 Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu;	KM/1RSI/3
Tytuł		
OBSERWATORIUM SPECJALISTYCZNE W OBSZARZE TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I TELEKOMUNIKACYJNE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Park Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE” Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Wszyscy uczestnicy regionalnego systemu informacji	obserwatorium
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
03.2013		regionalny
Charakterystyka		
<p>Rolą obserwatorium jest wspomaganie przedsiębiorców z branży związanej z technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi, tj. inteligentną specjalizacją województwa śląskiego. Stanowi ono trwały element regionalnego systemu informacji.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Obserwatoria specjalistyczne jako instytucje monitorujące wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji oraz stawiające sobie za cel współtworzenie regionalnej sieci wymiany wiedzy i kompetencji przyczyniają się do realizacji celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Obserwatorium jest częścią regionalnego systemu informacji, a zatem przyczynia się do podniesienia wartości wskaźnika "Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1 Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu;	KM/1RSI/4
Tytuł		
OBSERWATORIUM SPECJALISTYCZNE W OBSZARZE TECHNOLOGIE DLA OCHRONY ŚRODOWISKA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Główny Instytut Górnictwa		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Wszyscy uczestnicy regionalnego systemu informacji	obserwatorium
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
03.2013		regionalny
Charakterystyka		
<p>Rolą obserwatorium jest wsparcie potencjału regionu w obszarach związanych z ochroną środowiska, tj. inteligentnej specjalizacji województwa śląskiego. Stanowi ono trwały element regionalnego systemu informacji.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Obserwatoria specjalistyczne jako instytucje monitorujące wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji oraz stawiające sobie za cel współtworzenie regionalnej sieci wymiany wiedzy i kompetencji przyczyniają się do realizacji celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Obserwatorium jest częścią regionalnego systemu informacji, a zatem przyczynia się do podniesienia wartości wskaźnika "Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1 Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu;	KM/1RSI/5
Tytuł		
SPECJALISTYCZNE OBSERWATORIUM NANOTECHNOLOGII I NANOMATERIAŁÓW		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Uniwersytet Śląski w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET, Instytut Metali Nieżelaznych, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN	Wszyscy uczestnicy regionalnego systemu informacji	obserwatorium
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
3.2013		regionalny
Charakterystyka		
<p>Rolą obserwatorium jest wspomaganie przedsiębiorców z branży związanej z nanotechnologiami i nanomateriałami, tj. inteligentną specjalizacją województwa śląskiego. Stanowi ono trwały element regionalnego systemu informacji.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Obserwatoria specjalistyczne jako instytucje monitorujące wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji oraz stawiające sobie za cel współtworzenie regionalnej sieci wymiany wiedzy i kompetencji przyczyniają się do realizacji celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Obserwatorium jest częścią regionalnego systemu informacji, a zatem przyczynia się do podniesienia wartości wskaźnika "Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1024 tysiące mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności.	KM/1024TM/1
Tytuł		
NOWY PRZEMYSŁ EXPO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Grupa PTWP SA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		działanie promocyjno-edukacyjne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
26.09.2018	28.09.2018	
Charakterystyka		
Kongres poświęcony Przemysłowi 4.0, któremu towarzyszyły: XV Kongres Nowego Przemysłu, Europejskie Forum Technologiczne i Konferencja Górnictwo. Wydarzenie liczyło ponad 2000 uczestników. Praktyka wybrana ze względu na liczbę uczestników (efektywność).		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Praktyka ma charakter informacyjny i promocyjny, skierowana jest do zróżnicowanej grupy odbiorców. Trudno ocenić jej bezpośredni wkład w cele strategiczne RSI.		
Liczba uczestników kongresu jest składową wartością wskaźnika "Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1024 tysiące mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności.	KM/1024TM/2
Tytuł		
EUROPEJSKI KONGRES GOSPODARCZY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Grupa PTWP SA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		działanie promocyjno-edukacyjne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
14.05.2016	16.05.2018	
Charakterystyka		
<p>X Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach to jedna z najważniejszych imprez gospodarczych w roku 2018 w Europie Środkowej. Szacowana liczba uczestników wyniosła ponad 11 tys. osób. Ze wszystkich wydarzeń, w których zaangażowanebyło Narodowe Centrum Badań i Rozwoju wspomniany kongres zgromadził największą liczbę odbiorców, odbywając się corocznie w okresie 2013-2018. Praktyka wybrana ze względu na liczbę uczestników (efektywność) i trwałość działań.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Praktyka ma charakter informacyjny i promocyjny, skierowana jest do zróżnicowanej grupy odbiorców. Trudno ocenić jej bezpośredni wkład w cele strategiczne RSI.</p>		
<p>Liczba uczestników kongresu jest składową wartością wskaźnika "Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1024 tysiące mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności.	KM/1024TM/3
Tytuł		
IMPACT MOBILITY REVOLUTION'18		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Fundacja Impact		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		działanie promocyjno-edukacyjne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
12.09.2018	13.09.2018	
Charakterystyka		
Kongres dotyczący inteligentnej mobilności, który odbył się w Katowicach. Szacowana liczba uczestników wyniosła ponad 2000 osób. Praktyka wybrana ze względu na liczbę uczestników (efektywność).		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Praktyka ma charakter informacyjny i promocyjny, skierowana jest do zróżnicowanej grupy odbiorców. Trudno ocenić jej bezpośredni wkład w cele strategiczne RSI.		
Liczba uczestników kongresu jest składową wartością wskaźnika "Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1024 tysiące mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności.	KM/1024TM/4
Tytuł		
NCBR DLA FIRM WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW Z POIR		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		działanie promocyjno-edukacyjne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
Cykl 9 bezpłatnych spotkań dla przedsiębiorców nt. możliwości pozyskania wsparcia ze środków POIR. Liczba uczestników wyniosła 478/266. Praktyka wybrana przez wzgląd na systemowość działań (ilość spotkań, tematyka).		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Praktyka ma charakter informacyjny i promocyjny, skierowana jest do zróżnicowanej grupy odbiorców. Trudno ocenić jej bezpośredni wkład w cele strategiczne RSI.		
Liczba uczestników spotkań jest składową wartością wskaźnika "Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	1024 tysiące mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności.	KM/1024TM/5
Tytuł		
INNOBSERVATOR SILESIA REGIONALNA PLATFORMA I OBSERWATORIUM INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POKL 2007-2013, działanie 8.1.2; RPO 2014-2020, oś. XIII, zad. 2.		
Wdrażający (lider)		
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Rozwoju Regionalnego		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		działanie promocyjno-edukacyjne
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
Portal publikujący informacje związane z realizacją Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego. Jest kontynuacją portalu raportującego realizację RSI WSL 2007-2013 - praktyce można zatem przypisać walor trwałości.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Portal Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego jest źródłem informacji na temat działań mających wspierać innowacyjność w woj. śląskim. Wpisuje się zatem w cel strategiczny 2.2.		
Odbiorców portalu można wliczyć do osób objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności, a zatem wpływają na wartość wskaźnika "Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	128 tysięcy osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych;	KM/128TOZ/1
Tytuł		
BADANIE WŁAŚCIWOŚCI MIESZANEK ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH, NIEZWIĄZANYCH I ZWIĄZANYCH ORAZ ICH WPŁYW NA PARAMETRY WYTRZYMAŁOŚCIOWE ORAZ TRWAŁOŚĆ ZMĘCZENIOWĄ WARSTW KONSTRUKCYJNYCH NAWIERZCHNI DROGOWYCH.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
Silesia Invest Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością Spółka Komandytowa		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.05.2017	21.08.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka wybrana na podstawie kryteriów: jak najwyższej wartości dofinansowania wśród projektów związanych z innowacją produktową lub procesową, różnorodności wnioskodawców oraz dofinansowanych w ramach RPO WSL 1.2 (co powinno wiązać się z efektywnością i innowacyjnością działań). Celem projektu jest zakup infrastruktury B+R do realizacji prac badawczo-rozwojowych dla opracowania technologii produkcji 7 rodzajów warstw konstrukcyjnych z wykorzystaniem mieszanin odpadów (związanych lub niezwiązanych). Sam projekt polega na zakupie wyposażenia badawczego w postaci infrastruktury procesowej i urządzeń pomiarowych celem wdrożenia nowych produktów na rynek i do oferty spółki. Projekt w sposób bezpośredni wpisuje się oraz wpłynie na rozwijanie Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji woj. śląskiego w obszarze energetyki (obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne stałych lub nie). Jego planowanym rezultatem jest wdrożenie (w wyniku realizacji prac B+R na zakupionej infrastrukturze) nieznannej i niestosowanej innowacji produktowej oraz innowacji procesowej w skali kraju. Dodatkowym zamierzonym efektem projektu jest zatrudnienie 5 nowych pracowników, m.in. w zakresie działu B+R spółki.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Wsparcie ograniczone jest do pojedynczej inicjatywy przedsiębiorstwa, co utrudnia ocenę bezpośredniego wpływu na realizację celów RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	128 tysięcy osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych;	KM/128TOZ/2
Tytuł		
SYSTEM STRUMIENIOWEJ ANALIZY TREŚCI DYNAMICZNYCH I STATYCZNYCH.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
Automation Development Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.08.2018	31.07.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka wybrana na podstawie kryteriów: jak najwyższej wartości dofinansowania wśród projektów związanych z innowacją produktową lub procesową, różnorodności wnioskodawców oraz dofinansowanych w ramach RPO WSL 1.2 (co powinno wiązać się z efektywnością i innowacyjnością działań). Celem projektu będzie wdrożenie w działalności gospodarczej wnioskodawcy systemu strumieniowej analizy treści dynamicznych i statycznych. System powstanie w rezultacie prac badawczo-rozwojowych dotyczących stworzenia systemu neuronowego analizującego treść obrazów ruchomych pod względem analizy danych zawartych w tej treści. Na podstawie zadanego algorytmu komputer będzie w stanie informować o znalezieniu w obrazie określonych treści, analizy tych treści oraz wypełniania baz danych celem tworzenia rozbudowanych analiz i statystyk. System skierowany będzie do wszystkich firm i instytucji publicznych, których efektywność realizacji działań zależy od ilości i jakości przeprowadzanych statystyk i analiz na interesujący je temat. Rezultatem projektu będzie stworzenie systemu przystępnego cenowo wraz z możliwościami zaawansowanej analizy, które dotychczas dostępne są tylko w technologii wojskowej lub w systemach online na podstawie obrazów statycznych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Wsparcie ograniczone jest do pojedynczej inicjatywy przedsiębiorstwa, co utrudnia ocenę bezpośredniego wpływu na realizację celów RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	128 tysięcy osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych;	KM/128TOZ/3
Tytuł		
STWORZENIE INNOWACYJNEGO SYSTEMU WSPOMAGAJĄCEGO PROCES SZKOLENIA I DOSKONALENIA OPERATORÓW POJAZDÓW SZYNOWYCH Z ZASTOSOWANIEM NAJNOWSZYCH TECHNOLOGII RZECZYWISTOŚCI WIRTUALNEJ (VR) I MIESZANEJ (MR) ZWIĘKSZAJĄCEJ IMMERSJĘ.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
GRUPA CARGO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.07.2018	30.06.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka wybrana na podstawie kryteriów: jak najwyższej wartości dofinansowania wśród projektów związanych z innowacją produktową lub procesową, różnorodności wnioskodawców oraz dofinansowanych w ramach RPO WSL 1.2 (co powinno wiązać się z efektywnością i innowacyjnością działań). Realizacja projektu polegać będzie na prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych, w których efekcie ma powstać innowacyjny system wspomagania procesu szkolenia i doskonalenia operatorów pojazdów szynowych wykorzystujący najnowsze technologie rzeczywistości wirtualnej (Virtual Reality) i mieszanej (Augmented Reality). Wnioskodawca zamierza przeprowadzić prace badawcze i następnie dokonać ich analizy na podstawie, której zostanie opracowany szczegółowy projekt wykonania symulatorów pojazdu szynowego. Efektem prac będą funkcjonalne symulatory wyposażone w szereg rozwiązań sprzętowych oraz programowych umożliwiających na przeprowadzenie pełnego szkolenia operatorów zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Dzięki realizacji projektu wnioskodawca, do chwili obecnej jeden z liderów na rynku szkolenia kierowców, wejdzie na nowe rynki zbytu wypełniając istniejącą niszę w zakresie szkolenia kierowców pojazdów szynowych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Wsparcie ograniczone jest do pojedynczej inicjatywy przedsiębiorstwa, co utrudnia ocenę bezpośredniego wpływu na realizację celów RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	128 tysięcy osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych;	KM/128TOZ/4
Tytuł		
UKŁAD TECHNOLOGICZNY MAGAZYNOWANIA ENERGII WIATRU W SPRĘŻONYM POWIETRZU Z WYKORZYSTANIEM SILNIKA WYPORNOŚCIOWEGO.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
VILEVO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2017	31.12.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka wybrana na podstawie kryteriów: jak najwyższej wartości dofinansowania wśród projektów związanych z innowacją produktową lub procesową, różnorodności wnioskodawców oraz dofinansowanych w ramach RPO WSL 1.2 (co powinno wiązać się z efektywnością i innowacyjnością działań). Celem projektu jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, które pozwolą na opracowanie układu technologicznego magazynowania energii wiatru w sprężonym powietrzu z wykorzystaniem silnika wypornościowego. W wyniku realizacji projektu powstanie instalacja pilotażowa, która będzie prototypem nowego produktu – elektrownia produkująca energię elektryczną z wiatru wyposażona w system magazynowania energii na skalę przemysłową. Dopracowanie, walidacja i testowanie procesu w oparciu o zbudowaną instalację pilotażową własnej konstrukcji, będzie tematem niniejszego projektu o charakterze B+R. Nowatorski proces magazynowania energii elektrycznej zostanie opatentowany po zakończeniu realizacji projektu.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Wsparcie ograniczone jest do pojedynczej inicjatywy przedsiębiorstwa, co utrudnia ocenę bezpośredniego wpływu na realizację celów RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	128 tysięcy osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych;	KM/128TOZ/5
Tytuł		
AUTONOMICZNY PRZYSTANEK KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ Z WBUDOWANYM SYSTEMEM DYNAMICZNEJ INFORMACJI PASAŻERSKIEJ.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
HELIOENERGIA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2017	31.07.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka wybrana na podstawie kryteriów: jak najwyższej wartości dofinansowania wśród projektów związanych z innowacją produktową lub procesową, różnorodności wnioskodawców oraz dofinansowanych w ramach RPO WSL 1.2 (co powinno wiązać się z efektywnością i innowacyjnością działań). Celem projektu jest opracowanie technologii produkcji autonomicznego przystanku komunikacji publicznej z wbudowanym systemem dynamicznej informacji pasażerskiej. Produkt będący przedmiotem badania uwzględnia wysoki stopień użyteczności w zakresie samowystarczalności energetycznej (opartej o wysoką wydajność zaprojektowanych modułów fotowoltaicznych, energooszczędne komponenty i system odpowiedzialny za zarządzanie energią), pełnej audio-wizualnej informacji pasażerskiej, wzrostu poziomu bezpieczeństwa i dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Proces badawczy uwzględnia zabezpieczenie zintegrowanych w nim komponentów i wysoką trwałość konstrukcji. Sam projekt posiada charakter interdyscyplinarny (wiąże się z branżą elektryki, elektroniki, ICT, fotowoltaiki i konstrukcji BIPV) oraz dotyczy branży infrastruktury komunikacyjnej. Zakres prac badawczych w sposób bezpośredni wpisuje się w RIS (w obszarze energetyki) i pośrednio w branżę technologii informacyjnych i komunikacyjnych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Temat projektu wpisuje go w cel strategiczny 2.5. (sprzyjanie idei inteligentnego miasta). Z drugiej strony, wsparcie ograniczone jest do pojedynczej inicjatywy przedsiębiorstwa, co utrudnia ocenę bezpośredniego wpływu na realizację celów RSI.</p>		
<p>Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	16 living labs dotyczących inteligentnych rynków;	KM/16LL/1
Tytuł		
CENTRUM BADAWCZO-WDROŻENIOWE SILESIA LABMED		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1		
Wdrażający (lider)		
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Śląski Uniwersytet Medyczny, firmy z regionu i regionów sąsiednich	inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	31.12.2021	regionalny
Charakterystyka		
<p>Projekt polega na stworzeniu Centrum Badawczo Wdrożeniowego Silesia LabMed - sieci nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych, które będą połączeniem istniejącej i nowopowstałej infrastruktury Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Wydział Lekarski w Katowicach oraz Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze). Laboratoria będą udostępniane użytkownikom spoza uczelni na zasadzie living labu. Inwestycja związana z RIS - medycyną. Inwestycja w infrastrukturę i deklaracja utworzenia living labów dają praktyce potencjał trwałości, samo deklarowanie powstanie living labu jest dość rzadkie - ma zatem walor nowatorski.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Centrum wydaje się mieć potencjał na rozwinięcie się w naukowo-badawcze centrum kompetencji (co sprzyjałoby realizacji celu strategicznego 2.1.).</p> <p>Rezultatem projektu ma być laboratorium udostępniane na zasadzie living labu. Projekt przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	16 living labs dotyczących inteligentnych rynków;	KM/16LL/2
Tytuł		
ROZBUDOWA EURO-CENTRUM W KIERUNKU UTWORZENIA ŻYWEGO LABORATORIUM TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH W KATOWICACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2007-2013, działanie 1.3		
Wdrażający (lider)		
Euro-Centrum S.A.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.	Jednostki naukowo-badawcze, przedsiębiorstwa	inwestycja
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
05.2013	05.2015	regionalny
Charakterystyka		
Projekt zakłada budowę Żywego Laboratorium Technologii Informacyjnych, gdzie prowadzone będą badania i testy oprogramowania, głównie na potrzeby sektorów energetyki, informatyki oraz BPO. Praktyka wybrana ze względu na koncepcję budowy living labu - rzadko wyraźnie deklarowanej w projektach, co ma walor nowatorski.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Charakter projektu sprzyja realizacji celu strategicznego 2.3. Biorąc pod uwagę fakt wpisania Parku Naukowo-Technologicznego Euro-Centrum na listę zweryfikowanych naukowo-badawczych centrów kompetencji, projekt można powiązać również z celem strategicznym 2.1.		
Rezultatem projektu ma być żywe laboratorium. Projekt przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	16 living labs dotyczących inteligentnych rynków;	KM/16LL/3
Tytuł		
KONCEPCJA WARIANTOWA ZAGOSPODAROWANIA TERENU PRZEMYSŁOWO-INWESTYCYJNEGO - GMINA BIERUŃ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
„Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” - POKL, działanie 5.2.2		
Wdrażający (lider)		
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uniwersytet Łódzki, Wydział Zarządzania	Jednostki samorządu terytorialnego	rozwiązywanie problemu JST
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.03.2013	30.09.2015	regionalny
Charakterystyka		
<p>Gmina Bieruń została zakwalifikowana do projektu „Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” w ramach zadania "Opracowanie innowacyjnych rozwiązań z zakresu zarządzania publicznego". Do rozwiązania wybranego problemu gminy („Konceptcja wariantowa zagospodarowania terenu przemysłowo – usługowego gminy Bieruń ok. 30 ha”) zastosowano metodykę działań Living Lab. Praktyka, pomimo innowatorskiego charakteru, została wyodrębniona jako przykład wykorzystania terminu "living lab" w sposób inny niż zakłada definicja w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.</p>		
Wkład projektu w osiągnięciu kamieni milowych		
<p>Projekt nie wpisuje się w cele strategiczne RSI. Praktyka została wyodrębniona jako przykład wykorzystania terminu "living lab" w sposób inny niż zakłada definicja w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.</p>		
<p>Zgodnie z definicją wskaźnika "Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków" przez living lab należy rozumieć "laboratorium udostępniające przedsiębiorstwom miejsce i środki lub prowadzone przez przedsiębiorstwo, wykorzystywane do badań, procesów testowania lub eksperymentowania w celu stworzenia nowych rozwiązań wspólnie z ich użytkownikami – w modelu b2b lub w modelu b2c". Projekt nie przyczynia się zatem do wzrostu tego wskaźnika.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	16 living labs dotyczących inteligentnych rynków;	KM/16LL/4
Tytuł		
ANGAŻOWANIE INTERESARIUSZY INSTYTUCJONALNYCH W PROCES BUDOWANIA MARKI MIASTA - GMINA RYDUŁTOWY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
„Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” - POKL, działanie 5.2.2		
Wdrażający (lider)		
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uniwersytet Łódzki, Wydział Zarządzania	Jednostki samorządu terytorialnego	rozwiązywanie problemu JST
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.03.2013	30.09.2015	regionalny
Charakterystyka		
<p>Gmina Rydułtowy została zakwalifikowana do projektu „Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” w ramach zadania "Opracowanie innowacyjnych rozwiązań z zakresu zarządzania publicznego". Do rozwiązania wybranych problemów gminy promocja miasta, współpraca urzędu miasta z organizacjami pozarządowymi) zastosowano metodykę działań Living Lab. Praktyka, pomimo innowatorskiego charakteru, została wyodrębniona jako przykład wykorzystania terminu "living lab" w sposób inny niż zakłada definicja w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Projekt nie wpisuje się w cele strategiczne RSI. Praktyka została wyodrębniona jako przykład wykorzystania terminu "living lab" w sposób inny niż zakłada definicja w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.</p>		
<p>Zgodnie z definicją wskaźnika "Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków" przez living lab należy rozumieć "laboratorium udostępniające przedsiębiorstwom miejsce i środki lub prowadzone przez przedsiębiorstwo, wykorzystywane do badań, procesów testowania lub eksperymentowania w celu stworzenia nowych rozwiązań wspólnie z ich użytkownikami – w modelu b2b lub w modelu b2c". Projekt nie przyczynia się zatem do wzrostu tego wskaźnika.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	16 living labs dotyczących inteligentnych rynków;	KM/16LL/5
Tytuł		
STRATEGIA KOMUNIKACJI - GMINA ZBROSŁAWICE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
„Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” - POKL, działanie 5.2.2		
Wdrażający (lider)		
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uniwersytet Łódzki, Wydział Zarządzania	Jednostki samorządu terytorialnego	rozwiązywanie problemu JST
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.03.2013	30.09.2015	regionalny
Charakterystyka		
<p>Gmina Zbrosławice została zakwalifikowana do projektu „Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” w ramach zadania "Opracowanie innowacyjnych rozwiązań z zakresu zarządzania publicznego". Do rozwiązania zidentyfikowanych problemów gminy zastosowano metodykę działań Living Lab. Praktyka, pomimo innowatorskiego charakteru, została wyodrębniona jako przykład wykorzystania terminu "living lab" w sposób inny niż zakłada definicja w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Projekt nie wpisuje się w cele strategiczne RSI. Praktyka została wyodrębniona jako przykład wykorzystania terminu "living lab" w sposób inny niż zakłada definicja w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.</p>		
<p>Zgodnie z definicją wskaźnika "Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków" przez living lab należy rozumieć "laboratorium udostępniające przedsiębiorstwom miejsce i środki lub prowadzone przez przedsiębiorstwo, wykorzystywane do badań, procesów testowania lub eksperymentowania w celu stworzenia nowych rozwiązań wspólnie z ich użytkownikami – w modelu b2b lub w modelu b2c". Projekt nie przyczynia się zatem do wzrostu tego wskaźnika.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	2 World Class Clusters;	KM/2WCC/1
Tytuł		
ŚLĄSKI KLASTER LOTNICZY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Federacja Firm Lotniczych BIELSKO		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
AERO LOGIN Sp. z o.o., AEROEM Edward Margański, Aeroklub Bielsko-Bialski, Aircraftica sp. z o.o., Akademia Techniczno-Humanistyczna, Allstar PZL Glider Sp. z o.o., Avio Polska Sp. z o.o., Avionic S.J., Bielski Park Technologiczny Lotnictwa Przedsiębiorczości i Innowacji, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk, Centrum Naukowo-Badawcze Ratownictwa i Katastrof Piotr Wawrzaszek, Centrum Transferu Technologii Sp. z o.o., DRON.edu.pl, Drony sp. z o.o., EURO-PROJEKT SPÓŁKA z o.o., EUROTECH Sp. z o.o., FC Flyers s.c., Flytronic Sp. z o.o., FSE Fabryka Samochodów Elektrycznych Sp. z o.o., Główny Instytut Górnictwa, Instytut Lotnictwa, Jerzy Mastek, Kotarz Eneo Sp. z o.o., Laboratorium Wirtualnego Latania, Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej, Lamar Sp. z o.o., METALPOL Węgierska Górka Sp. z o.o., MSP Marcin Szender, Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o., Ośrodek Badań Atestacji i Certyfikacji OBAC Sp. z o.o., PAMAPOL S.A., PIVOTAL Polska Sp. z o.o., Politechnika Śląska, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych, RADMOT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k, SERWIS 44 Sp. z o.o., Silsense Technologies Sp. z o.o., SkyTech e		klaster

<p>Lab Sp. z o.o., SkyTech Products Sp. z o.o., SkyTech Research Sp. z o.o., Śląskie Centrum Naukowo - Technologiczne Przemysłu Lotniczego Sp. z o. o., STORKJET Sp. z o.o., Stowarzyszenie Federacja Firm Lotniczych BIELSKO, STRUMET Sp z o.o., Technikum nr 4 Im. Marii Skłodowskiej-Curie, Tool-Engineering Sp. z o.o., UAVS Poland Sp. z o.o., Uniwersytet Śląski, URGELES DIAMANT S.L., URSUS S.A., Urządzenia i Konstrukcje S.A., WIELTON S.A., WIROMET S.A., Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 4 Spółka Akcyjna, Wytwarzanie Wyrobów z Tworzyw Sztucznych Sławomir Stanek, Wytwórnia Konstrukcji Kompozytowych Andrzej Papiorek, Wytwórnia Konstrukcji Kompozytowych "PAPIOREK" Sp. z o.o., Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-KALISZ" S.A., Zakład Szybowcowy "Jeżów", Zakłady Lotnicze Margański&Mysłowski Sp. z o.o., Zakłady Mechaniczne "Tarnów" S.A.</p>		
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
	data ważności statusu: 31 X 2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Klaster założony przez przedstawicieli przemysłu lotniczego, grupujący również uczelnie wyższe i instytucje otoczenia biznesu. Śląski Klaster Lotniczy jako pierwszy klaster w Polsce zdobył w roku 2018 nagrodę Golden Label przyznaną przez Europejski Sekretariat ds. Analizy Klastrow za jakość zarządzania. Jako dobra praktyka spełnia zatem kryterium skuteczności, trwałości (funkcjonuje od 2006 r.) i innowacyjności.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Działalność klastra przyczynia się do realizacji celu strategicznego 2.4. Biorąc pod uwagę inicjatywy internacjonalizacyjne lidera klastra (w ramach POIR 2.3.3) oraz międzynarodowe uznanie, praktykę można łączyć również ze wspieraniem celu strategicznego 1.4.</p>		
<p>Będąc klastrem uznanym za Krajowy Klaster Kluczowy oraz wyróżnionym przez Europejski Sekretariat dr. Analizy Klastrow przyczynia się on do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba world class clusters".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	2 World Class Clusters;	KM/2WCC/2
Tytuł		
POLSKI KLASTER ALUMINIUM		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
CCInstitute Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
<p>Staleo Sp. z o.o., Hartownia Sp. z o.o., GGTECH W.Garus i T.Gromek S.J., Zakład Produkcyjno-Usługowy Mirosław Podoga, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, LRT Sp. z o.o., Zetom Administracja Sp. z o.o., Zakład Stolarki Budowlanej "CAL" Z.Cywiński I Wspólnicy Spółka Jawna, Zakład Produkcji Okien-Rolet Józef Libera, Z.P.H.U. "MATUSIAK" Henryk Matusiak, Yawal System Sp. z o.o. S.K.A., YAWAL Spółka Akcyjna, Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, Wiśniowski Sp. z o.o. S.K.A., Thermoplast Sp. z o.o., Test Systemy Uszczelniające J.W.Okularczyk, M.M.Stępień Sp.J., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe TEDO Zawiązalec i Wspólnicy Sp.J., SZEL-TECH Szeliga Grzegorz, STOLRAD Sp. z o.o., Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Kielcach, SKLEJKA-PISZ Paged S.A., S.J.A. "JAWAL" Sp. z o.o., Retech Sp. z o.o., Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie, RAr_2 Laboratorium Architektury, Jan Kubec, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "SPIŻ" G.Wawrzak, C.Wawrzak Sp.J., Przedsiębiorstwo Ślusarsko-Budowlane Leszek Pluta, Pracownia Projektowa "AiM" Arkadiusz Miśkiewicz, P.P.U.H. Alpol, P.P.H.U. Grzegorz Mielczarek, POLO Iwona Kamińska, Politechnika Warszawska, Politechnika Śląska, Politechnika Częstochowska,</p>		klaster

<p>PARAFIRO Piotr Duc, Paged S.A. IP SK, Paged S.A., Paged Meble S.A., P.P.H.U. Alu-Profil Kamil Janicki, Opakowania Jaworzno Sp. z o.o., Oknoświat Sp. z o.o., Ogólnopolskie Zrzeszenie Dystrybutorów i Montażystów Stolarki, ML System S.A., ML System+ Sp. z o.o., Miasto Częstochowa, MEDIA4U Sp. z o.o., MCJ Jacek Czogalla, MBB Konstrukcje Aluminiowo-Szklane Sp. z o.o. Sp.K., MAGAZZINO Sp. z o.o., KMG Stolarka, Instytut Wdrożeń i Technologii Sp. z o.o., Intester Sp. z o.o., IBR S.A., Hatex Ogrody Zimowe Sp. z o.o., GRAL Sp. z o.o., Gorbi Piotr Garbacz, Geplast s.c. Witold Wacnik, Paweł Łanowy, Fundacja imienia Edmunda Mzyka, Fundacja "Warsztat Wiedzy", Final S.A., Filplast Sp. z o.O., F.H.U. Michniewski Paweł, Experts Katarzyna Pietrzyńska-Flak, Eurobud M.M. Michalscy Sp.J., Konstrukcje Aluminiowe Sp. z o.o., Efekt Aluminium Sp. z o.o., Edo-Box Sp. z o.o., Doto Polska Sp. z o.o., Biuro Projektów Rewitalizacji SA, Centralny Ośrodek Szkoleń "TROJA" Aneta Biernat, BIPV System Sp. z o.o., Betazel Sp. z o.o., BB Handel Sp. z o.o., Balanced Buildings Sp. z o.o., Asol Sp. z o.o., Arton Sp. z o.o., Arma Pomp Grzegorz Marzec, APS-SYSTEM P.Janowski, A.Kmieciak, S.Pełka Sp.J., Anko Sp. z o.o., ALU-TECHNIK Sp. z o.o., P.P.M. "Alu-Service" Gabriela Haratyk, Aluperfekt Sp. z o.o., Alukon Leszek Sułowski, Ardeno Sp. z o.o., Alugrande Sp. z o.o. S.K., Aluco System Sp. z o.o., Alu System Plus Jjm Kucharscy Sp.J., Albudex S.J. Kała, Minkisiewicz, Albatros Aluminium Sp. z o.o., Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A., Zetom Katowice Sp. z o.o.</p>		
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
	data ważności statusu: 30 IX 2018	regionalny
Charakterystyka		

Misją klastra jest rozwój współpracy między producentami rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych bazujących na aluminium, jako głównym materiale oraz uczelniami, jednostkami badawczymi, centrami B+R, a także odbiorcami produktów aluminiowych. Klaster funkcjonuje od roku 2012, otrzymał status Krajowego Klastra Kluczowego. Można zatem praktycznie przypisać walor skuteczności i trwałości.

Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych

Inicjatywa klastrowa przyczynia się do realizacji celu strategicznego 2.4. Wspieranie działalności międzynarodowej członków klastra sprzyja realizacji celu strategicznego 1.4.

Klaster jako Krajowy Klaster Kluczowy został włączony do wartości wskaźnika "Liczba world class clusters".

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	2 World Class Clusters;	KM/2WCC/3
Tytuł		
MEDSILESIA - ŚLĄSKA SIEĆ WYROBÓW MEDYCZNYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, Fundacja Rozwoju Kardiologii, Katowicka SSE S.A., Joke, STOŻEK Piotr Stożek, Agencja Techniki Medycznej ATMED Joanna Rafalska, INNOW, Górnośląskie Centrum Handlowe Sprzętu Medycznego s.c., Producent Wyrobów Medycznych "Gama", Apena-Remont Sp. z o.o., NOWA LINIA, "SANMED", Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Dyskont Medyczny.pl, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrze, SHAR-POL Sp. z o.o., Meden-Inmed Sp. z o.o., Medicom Spółka z o.o., ITAM-SYSTEM, Emtel, LABIOT Laboratorium Biotechnologii & Praktyka Lekarska, Kardio-Med Silesia, Bonum Nota Pharm S.C., Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej "REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach, NZOZ FRK Homograft Sp. z o.o., P.W. Plast-Projekt, CTL - Centrum Techniki Laserowej - LASERINSTRUMENTS, WASKO S.A., SILVER PREDICT Sp. z o.o., EMSI HIGHTECH sp. z o.o., Zarys International Group sp. z o.o. zp. k., WADIM-PLAST NAROJEK		klaster

Spółka Jawna, Reha-Bed Sp. z o.o.,
Instytut Technik Innowacyjnych
EMAG, AUTO FORM, PHU
Technomex Sp. z o.o.,
Przedsiębiorstwo Produkcyjne
KAMED-Plus w Częstochowie,
Klinika Chirurgii Endoskopowej Sp. z
o.o., ReActive, FRK "Intra-Cordis"
Sp. z o.o., Zabrze, Medperfect Sp. z
o.o., Vimex sp. z o.o., ProIntegra SA,
Specjalistyczno-Diagnostyczny
Ośrodek Zdrowia, Częstochowa,
V4ICT Sp. z o.o., J.A.S. Agnieszka
Czech, 2KMM Sp. z o.o., Preveneo
Daniela Kurczabińska-Luboń,
Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w
Rudzie Śląskiej, Spółka ZOL z o.o.,
MEDIKATHA, Śląskie Centrum
Naukowo-Technologiczne
Przemysłu Lotniczego Sp. z o. o.,
imes-icore Polska Sp. z o.o.,
Uniwersytet Śląski w Katowicach,
Specjalistyczne Centrum Medyczne
sp. z o.o., AdvanceMed Sp. z o. o.,
itSilesia, EMC Silesia, Pro-PLUS S.A.,
NZOZ UROMEDICUS Tadeusz
Dzióba, Elżbieta Wyrwas spółka
jawna, Zabrze, FORMED PRO Sp. z
o.o., Niepubliczny Zakład Opieki
Zdrowotnej EURO-KLINIKA Sp. z
o.o., Zakład Detali Medycznych
DEMED Sp. z o.o., Firma FULCO,
INDYWIDUALNA PRAKTYKA
STOMATOLOGICZNA Magdalena
Gasek-Celej , Biostat, Ganso sp. z o.
o., WAMTECHNIK Sp. z o.o.,
EGZOTech Sp. z o.o., INVENTMED
SP. z o.o., ACCREA Bartłomiej
Stańczyk, CABIOMEDE Sp. z o.o.,
Telemedycyna Polska S.A.,
Przedsiębiorstwo Wdrożeniowo-
Produkcyjne Sonomed Sp. z o.o.,
WÓJCIK DESIGN, Akademia Sztuk
Pięknych w Katowicach, Comarch
Healthcare S.A., IDEM Sp. z o.o.,
Smart Labs Sp. z o.o., Instytut
Podstawowych Problemów Techniki
PAN, us4us, Future Processing,
BIOMEDIX s.c., RehaKlinika Sp. z o.
o., SC Beauty Group sp. z o.o.,
Clinical Consulting Sp. z o.o., PPU
"MEDBRYT"Sp. z o.o., Kamssoft SA,
Otwarty System Ochrony Zdrowia

(OSOZ), ALTA, INSMED		
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
	data ważności statusu: 31 X 2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Klaster stworzony w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć firm z branży medycznej (sektor aparatury i wyrobów medycznych). Klaster funkcjonuje od roku 2007, otrzymał status Krajowego Klastra Kluczowego. Można zatem praktyce przypisać walor skuteczności i trwałości.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Klaster firm związanych z inżynierią medyczną sprzyja realizacji celu strategicznego 1.2. Działalność klastra sprzyja realizacji celu 2.4, a działania internacjonalizacyjne - celu 1.4.</p>		
<p>Klaster jako Krajowy Klaster Kluczowy został włączony do wartości wskaźnika "Liczba world class clusters".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	2 World Class Clusters;	KM/2WCC/4
Tytuł		
KLASTER LOKALNEGO SYSTEMU ENERGETYCZNEGO BRENERGIA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
		klaster
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
<p>Klaster zrzesza przedsiębiorców, jednostki naukowo-badawcze, jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje i instytucje wspierające odnawialne źródła energii. Działalność klastra nastawiona jest na innowacje w zakresie energii odnawialnej. Dobra praktyka wybrana ze względu na nowatorski charakter.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Klaster wpisuje się w obszar energetyki - inteligentnej specjalizacji. Przyczynia się do realizacji celu strategicznego 2.3.</p>		
<p>Klaster nie jest wyróżniony jako Krajowy Klaster Kluczowy. Nie został uwzględniony jako klaster typu "world class" . Nie zwiększył wartości wskaźnika "Liczba world class clusters".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	2 World Class Clusters;	KM/2WCC/5
Tytuł		
ŚLĄSKI KLASTER NANO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
<p>NanoWave, NanoPure, PROKON Piekarska Katarzyna, LIT System, EVGroup, Asklepios, QNA Technology, Paks'D, Sovigo, Termex, Technologic, Technitynk, Technicqll, Suprabit, Spektrochem, SLOEN Sp. z o.o., SiD Coatings, Salus International Sp. z o. o., Progresja Sp. z o.o., POLWAT, Plasma System, n-Lab Marcin Binkowski, NeWave Technologies, Nanopoz, Nanochem, NANO-CHEM-TECH, Mixo-bud, Centrum Frezowania MILLDENT, MILATEC Sp. z o. o., Firma Mazur, ELPLAST+, Mastermodel, Jantar Sp. z o. o., ITP-System Sp. z o.o., IRtech Sp. z o.o., i-Petrol Sp. z o.o., Hydrapress Sp. z o. o., Helioenergia, e-Volve, Epione sp. z o.o., EMAG- SERWIS Sp. z o.o., Elbit®, ECOTEK, Dynamic Technology, Chemicar, CERTECH, XTPL, Nanores, Arsanit, ALVO, Zeiss, PREVAC, Smart Nanotechnologies Sp. z o.o., Alpinus Chemia, ABRAXAS Olgierd Jeremiasz, 3D-nano, OCSiAl, Advanced Graphene Products Sp z o.o., Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN, Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”, Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania w Krakowie, Centrum Nanotechnologii Politechniki Śląskiej, Instytut Metali Nieżelaznych, PORT Polski Ośrodek Rozwoju i Technologii sp. z o.o.,</p>		

Instytut Elektrotechniki Oddział Technologii i Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego we Wrocławiu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, TÜV SÜD POLSKA, Brante Partners, Urząd Miasta Katowice, IZTECH		
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
Celem Klastra jest wspieranie na Śląsku rozwoju przedsiębiorczości w dziedzinie nanotechnologii opartej na współpracy sektora naukowego i gospodarczego. Klaster nie ma statustu krajowego klastra kluczowego. Dobra praktyka została dobrana ze względu na innowacyjność tematyki klastra.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Klaster wpisuje się w obszar nanotechnologii - inteligentnej specjalizacji. Zgodnie z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego rozwój nanotechnologii przyczynia się do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, warunkując realizację celu 2.3.		
Klaster nie jest wyróżniony jako Krajowy Klaster Kluczowy. Nie został uwzględniony jako klaster typu "world class" . Nie zwiększył wartości wskaźnika "Liczba world class clusters".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	256 firm na tysiąc klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne;	KM/256FNT/1
Tytuł		
<p>"1. OPRACOWANIE I DEMONSTRACJA INTELIGENTNEGO UKŁADU CHŁODZENIA AGREGATU HUTNICZEGO POPRZEC ZAMKNIĘCIEM I INTEGRACJĄ OBIEGÓW WODNYCH PRZY ZWIĘKSZENIU NIEZAWODNOŚCI EKSPLOATACJI PROCESU METALURGICZNEGO ORAZ POPRAWIE EFEKTYWNOŚCI WYKORZYSTANIA PRZEMYSŁOWEJ WODY CHŁODZĄCEJ.</p> <p>2. OPRACOWANIE I DEMONSTRACJA INNOWACYJNEJ DWUETAPOWEJ TECHNOLOGII OCZYSZCZANIA GAZU WIELKOPIECOWEGO SPEŁNIAJĄCEJ ZAŁOŻENIA MINIMALIZACJI ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW W POSTACI SZLAMÓW, ZWIĘKSZENIA STOPNIA PONOWNEGO WYKORZYSTANIA PYŁÓW ORAZ SPEŁNIAJĄCEJ WYMAGANIA TECHNOLOGICZNE DO DALSZEGO ENERGETYCZNEGO ZAGOSPODAROWANIA GAZU WIELKOPIECOWEGO.</p> <p>3. MODELOWANIE PROCESÓW CIEPLNO-CHEMICZNYCH REAKTORA METALURGICZNEGO Z WYKORZYSTANIEM NOWOCZESNYCH SYSTEMÓW AUTOMATYCZNO-INFORMATYCZNYCH.</p> <p>4. DEMONSTRACYJNA TECHNOLOGIA OCZYSZCZANIA SPALIN Z TAŚMY SPIEKALNICZEJ DL 2 ARCELORMITTAL POLAND S.A. ODDZIAŁ W DĄBROWIE GÓRNICZEJ SPEŁNIAJĄCA WYMAGANIA NAJLEPSZYCH DOSTĘPNYCH TECHNIK BAT W ODNIESIENIU DO PRODUKCJI ŻELAZA I STALI.</p> <p>5. INTEROPERACYJNE SZYNY KOLEJOWE O STANDARDOWYCH I PODWYŻSZONYCH WŁAŚCIWOŚCIACH EKSPLOATACYJNYCH PRZEZNACZONE DO BUDOWY LINII KOLEJOWYCH DUŻYCH I KONWENCJONALNYCH PRĘDKOŚCI, CHARAKTERYZUJĄCE SIĘ BARDZO DOBRĄ PŁASKOŚCIĄ POWIERZCHNI TOCZNEJ I ZWIĘKSZONYMI WSKAŹNIKAMI BEZPIECZEŃSTWA WYNIKAJĄCYMI Z NISKIEGO POZIOMU MAGNETYZMU SZCZĄTKOWEGO.</p> <p>6. POPRAWA JAKOŚCI I UZYSKU SPIEKU WIELKOPIECOWEGO ORAZ WARUNKÓW PRACY POPRZEC ZASTOSOWANIE INNOWACYJNEJ TECHNOLOGII ZWIĘKSZAJĄCEJ POWIERZCHNIĘ ROBOCZĄ TAŚMY SPIEKALNICZEJ"</p>		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 1.1.1		
Wdrażający (lider)		
ArcelorMittal Poland S.A.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Przedsiębiorstwo	prace badawczo-zdrożeniowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
Przedsiębiorstwo jest koncernem polskich hut z siedzibą w Dąbrowie Górniczej. W POIR 1.1.1 uzyskało dofinansowanie na 6 projektów. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP."		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	256 firm na tysiąc klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne;	KM/256FNT/2
Tytuł		
<p>"1. INNOWACYJNA TECHNOLOGIA PRODUKCJI ŻELAZOKRZEMU O ZAWARTOŚCI KRZEMU MIN. 75% I ULTRANISKIEJ ZAWARTOŚCI WĘGLA MAX. 0,02%.</p> <p>2. OPRACOWANIE I WDROŻENIE INNOWACYJNEGO, ZINTEGROWANEGO ALGORYTMU STEROWANIA PROCESEM WYTWARZANIA WYSOKOPROCENTOWYCH STOPÓW KRZEMU W REZYSTANCYJNO-ŁUKOWYCH PIECACH ELEKTRYCZNYCH PIECOWNI IV W OPARCIU O HOLISTYCZNY SYSTEM KONTROLI PARAMETRÓW PROCESU.</p> <p>3. MAKSYMALIZACJA SPRAWNOŚCI ENERGETYCZNEJ SZEŚCIOELEKTRODOWEGO PIECA REZYSTANCYJNO-ŁUKOWEGO DO WYTWARZANIA WYSOKOPROCENTOWYCH STOPÓW KRZEMU POPRZEC OPRACOWANIE INNOWACYJNYCH ROZWIĄZAŃ ZWŁASZCZA UKŁADU ZASILANIA PIECA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ.</p> <p>4. RAFINOWANY, ULTRACZYSTY ŻELAZOKRZEMOCHROM O KONTROLOWANEJ ZAWARTOŚCI WĘGLA, AZOTU, TLENU I WODORU."</p>		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 1.1.1.		
Wdrażający (lider)		
Re Alloys spółka z ograniczoną odpowiedzialnością		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Przedsiębiorstwo	prace badawczo-zdrożeniowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
Firma specjalizuje się w produkcji żelazostopów. Przedsiębiorstwo uzyskało dofinansowanie na 4 projekty w ramach POIR 1.1. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP."		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	256 firm na tysiąc klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne;	KM/256FNT/3
Tytuł		
1. TECHNOLOGIA FORMOWANIA PRZYROSTOWEGO 3D DETALI POPRZEZ MIEJSCOWE SWOBODNE STAPIANIE LASEROWE ECO-MATERIAŁU METALOWEGO 2. OPACOWANIE KRIOGENICZNEJ TECHNOLOGII HYBRYDOWEJ WYTWARZANIA WARSTW WIERZCHNICH NANOSTRUKTURALNYCH O ZWIĘKSZONYCH PARAMETRACH EKSPLOATACYJNYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 1.1.1.		
Wdrażający (lider)		
Progresja Sp. z o. o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Przedsiębiorstwo	prace badawczo-zdrożeniowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
Firma Progresja Sp. z o. o. zajmuje się przedsięwzięciami z branży metalurgicznej i energetycznej, kierując się do odbiorców zagranicznych. W POIR 1.1.1 udało jej się uzyskać dofinansowanie na 2 różne projekty. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP."		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	256 firm na tysiąc klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne;	KM/256FNT/4
Tytuł		
1. OPRACOWANIE INNOWACYJNEJ TECHNOLOGII OGNIODOPORNYCH SYSTEMÓW STOLARKI ALUMINIOWEJ I FASAD FENIX® DO ZASTOSOWAŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH. 2. OPRACOWANIE ZEROENERGETYCZNEGO SYSTEMU KWANTUM WYPOSAŻONEGO W AKTYWNE PAKIETY ZESPOLONE.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 1.1.1.		
Wdrażający (lider)		
"Aluron" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Przedsiębiorstwo	prace badawczo-zdrożeniowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
Firma Aluron Sp. z o.o. zajmuje się produkcją i dystrybucją drzwi i okien, wykorzystująca przy tym nowe technologie przy produkcji systemów aluminiowych. W POIR 1.1.1 przedsiębiorstwo uzyskało dofinansowanie na dwa różne projekty. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP."		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	256 firm na tysiąc klasyfikowanych jako przedsiębiorstwa innowacyjne;	KM/256FNT/5
Tytuł		
<p>"1. OPRACOWANIE INNOWACYJNEGO I NOWATORSKIEGO SYSTEMU DETEKЦИИ POŻARU I CIĄGŁEGO MONITORINGU TEMPERATURY W STREFACH ZAGROŻONYCH WYBUchem.</p> <p>2. OPRACOWANIE INNOWACYJNEGO I NOWATORSKIEGO SYSTEMU NADZORUJĄCEGO PRACĘ BATERII AKUMULATORÓW BMS (BATTERY MANAGEMENT SYSTEM) PRZEZNACZONEGO DO POJAZDÓW Z NAPĘDEM ELEKTRYCZNYM.</p> <p>3. PRACE BADAWCZO-ROZWOJOWE NAD OPTIMALIZACJĄ PROCESU KONWERSJI SAMOCHODU Z NAPĘDEM SPALINOWYM NA ELEKTRYCZNY.</p> <p>4. ROZWÓJ ZAPLECZA BADAWCZO-ROZWOJOWEGO CELEM PROWADZENIA PRAC B+R W OBSZARZE INNOWACYJNEJ INFRASTRUKTURY DO MAGAZYNOWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ.</p> <p>5. DYWERSYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI POPRZEZ WDROŻENIE NA RYNEK INNOWACYJNEJ CHŁODNICY WENTYLATOROWEJ."</p>		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2; RPO WSL 2014-2020 Działanie 3.2		
Wdrażający (lider)		
"Inżynieria Maszyn Klimatycznych I Urządzeń Specjalnych" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Przedsiębiorstwo	prace badawczo-zdrozeniowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
<p>Firma zdobyła dofinansowanie na 4 projekty w ramach RPO WSL 1.2 oraz 1 projekt w ramach RPO WSL 3.2. Specjalizuje się w projektowaniu, produkcji, sprzedaży i montażu przemysłowych urządzeń chłodniczych. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.</p>		
<p>Działalność przedsiębiorstwa przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	32 projekty ramowe UE liderowane przez podmioty z regionu;	KM/32PRUE/1
Tytuł		
WORKING IN A COLLABORATIVE FACTORY OF THE FLIGHT SIMULATORS BRANCH OF RISE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020 (MSCA)		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: LG Nexera Business Solutions AG (Austria), Virtual Reality Media a.s. (Słowacja)	Jednostki naukowo-badawcze, sektor badawczo-rozwojowy w przemyśle.	badania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2019	31.12.2022	międzynarodowy
Charakterystyka		
Projekt wpisuje się w obszar ICT (czyli inteligentnej specjalizacji woj. śląskiego), rozwijając technologie wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości (symulator lotniczy). Zaliczają się one do grupy technologii wspierających rozwój tzw. przemysłu 4.0 w regionie. Projekt wybrany na podstawie kwoty dofinansowania, pośrednio związaną z efektywnością, trwałością i innowacyjnością działania.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt związany z działalnością badawczą, tematycznie związany z inteligentną specjalizacją woj. śląskiego o charakterze międzynarodowym przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.1.		
Projekt koordynowany przez polskiego uczestnika z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wskaźnika "Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	32 projekty ramowe UE liderowane przez podmioty z regionu;	KM/32PRUE/2
Tytuł		
SECURE AND SAFE INTERNET OF THINGS		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020 (LEIT-ICT)		
Wdrażający (lider)		
Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej Polskiej Akademii Nauk		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: Ethniko Kentro Erevnas Kai Technologikis Anaptyxis (Grecja), JRC - Joint Research Centre - European Commission (Belgia), Technische Universitat Berlin (Niemcy), Deutsche Telekom AG (Niemcy), Hispasec Sistemas S.L. (Hiszpania), Hop Ubiquitous SL (Hiszpania), Organismos Astikon Sygkoinonion Athinon AE (Grecja), Atos Spain SA (Hiszpania), University of Essex (Wielka Brytania), Institute of Communication and Computer Systems (Grecja), Fundacion Tecnalía Research & Innovation (Hiszpania), Austriatech - Gesellschaft Des Bundes Fur Technologiepolitische Massnahmen GmbH (Austria), Grupo De Ventas Hortofructícolas SL Gruventa (Hiszpania), HIT Hypertech Innovations LTD (Cypr)	Jednostki naukowo-badawcze, sektor badawczo-rozwojowy w ICT.	badania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	31.12.2020	międzynarodowy
Charakterystyka		
<p>Tematyka projektu wielopłaszczyznowo łączy się z regionalną inteligentną specjalizacją województwa śląskiego - tj. ICT (bezpieczeństwo informacji, technologie telekomunikacyjne i informacyjne wspierające przemysł 4.0). Projekt wybrany na podstawie kwoty dofinansowania, pośrednio związanej z efektywnością, trwałością i innowacyjnością działania.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt związany z działalnością badawczą, tematycznie związany z inteligentną specjalizacją woj. śląskiego o charakterze międzynarodowym przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.1.		
Projekt koordynowany przez polskiego uczestnika z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wskaźnika		

"Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu".

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	32 projekty ramowe UE liderowane przez podmioty z regionu;	KM/32PRUE/3
Tytuł		
BOOSTING THE SCIENTIFIC EXCELLENCE AND INNOVATION CAPACITY IN ORGANIC ELECTRONICS OF THE SILESIA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020 (TWINNING)		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: University of Durham (Wielka Brytania), Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives (Francja), Technische Universiteit Eindhoven (Holandia)	Jednostki naukowo-badawcze, sektor badawczo-rozwojowy w przemyśle.	badania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.02.2016	31.01.2019	międzynarodowy
Charakterystyka		
Projekt dotyczy rozwoju technologii w obszarze elektroniki organicznej, łącząc się m.in. z optoelektroniką (tj. regionalną inteligentną specjalizacją - ICT). Jego istotnym elementem jest tworzenie sieci uniwersyteckiej między Politechniką Śląską a uczelniami zagranicznymi. Projekt wybrany na podstawie kwoty dofinansowania, pośrednio związanej z efektywnością, trwałością i innowacyjnością działania.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt związany z działalnością badawczą, tematycznie związany z inteligentną specjalizacją woj. śląskiego o charakterze międzynarodowym przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.1.		
Projekt koordynowany przez polskiego uczestnika z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wskaźnika "Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	32 projekty ramowe UE liderowane przez podmioty z regionu;	KM/32PRUE/4
Tytuł		
DONOR-ACCEPTOR LIGHT EMITTING EXCIPLEXES AS MATERIALS FOR EASILY TO TAILOR ULTRA-EFFICIENT OLED LIGHTING		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020 (MSCA)		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: University of Strathclyde (Wielka Brytania), Kauno Technologijos Universitetas (Litwa), Politechnika Łódzka, University of Durham (Wielka Brytania), Centitvc - Centro de Nanotecnologia e Materiais Técnicos Funcionais e Inteligentes Associacao (Portugalia), Ossila Limited (Wielka Brytania), Aixtron SE (Niemcy), Centre national de la recherche scientifique CNRS (Francja). Partnerzy: accelopment AG (Szwajcaria), Cynora GmbH (Niemcy), Merck KGaA (Niemcy), Towarzystwo Elektrotechnologiczne Qwerty Sp. z o.o., Universidade de Aveiro (Portugalia), Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen (Niemcy)	Jednostki naukowo-badawcze, sektor badawczo-rozwojowy w przemyśle.	badania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2015	31.08.2019	międzynarodowy
Charakterystyka		
Projekt dotyczy rozwoju efektywnej produkcji oświetlenia. Projekt wybrany na podstawie kwoty dofinansowania, pośrednio związaną z efektywnością, trwałością i innowacyjnością działania.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt związany z działalnością badawczą o charakterze międzynarodowym przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.1.		
Projekt koordynowany przez polskiego uczestnika z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wskaźnika "Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	32 projekty ramowe UE liderowane przez podmioty z regionu;	KM/32PRUE/5
Tytuł		
KNOCK PREVENTION AND INCREASE OF RELIABILITY AND EFFICIENCY OF HIGH POWER GASEOUS INTERNAL COMBUSTION ENGINES		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020 (MSCA)		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Częstochowska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: Motortech GmbH (Niemcy), AVL List GmbH (Austria), Wärtsilä Finland Oy (Finlandia), The University of Birmingham (Wielka Brytania), Politechnika Warszawska Partnerzy: Michigan Technological University (USA)	Jednostki naukowo-badawcze, sektor badawczo-rozwojowy w przemyśle.	badania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
1.12.2015	30.11.2019	międzynarodowy
Charakterystyka		
Tematyka projektu dotyczy badań nad efektywnością silników spalinowych, co łączy się z zagadnieniem tworzenia rozwiązań dla niskoemisyjnej i energooszczędnej gospodarki. Projekt wybrany na podstawie kwoty dofinansowania, pośrednio związanej z efektywnością, trwałością i innowacyjnością działania.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt związany z działalnością badawczą o charakterze międzynarodowym przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.1.		
Projekt koordynowany przez polskiego uczestnika z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wskaźnika "Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	4 obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie;	KM/4OWI/1
Tytuł		
ŚLĄSKA BIO-FARMA. CENTRUM BIOTECHNOLOGII, BIOINŻYNIERII I BIOINFORMATYKI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1.		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Uniwersytet Śląski	Jednostki naukowo-badawcze	inwestycje w infrastrukturę
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	31.12.2021	regionalny
Charakterystyka		
<p>Celem projektu było stworzenie sieci specjalistycznych laboratoriów w oparciu o jednostki naukowo-badawcze związane z obszarami biotechnologii, bioinżynierii i bioinformatyki. Profil działalności jednostek realizujących związany jest z medycyną - regionalną inteligentną specjalizacją województwa śląskiego. Projekt wybrany ze względu na spełnianie definicji obiektów wspólnej infrastruktury B+R, co sprzyja oczekiwaniom trwałości działania.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Projekt jest przykładem współpracy jednostek naukowych oraz ośrodka klicznego w zakresie inwestycji w infrastrukturę dla branży inżynierii medycznej. Przyczynia się zatem do realizacji celu strategicznego 1.2 oraz 1.3.</p> <p>Projekt zakłada budowę wspólnej infrastruktury badawczej przy współudziale instytucji z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	4 obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie;	KM/4OWI/2
Tytuł		
CENTRUM CZYSTYCH TECHNOLOGII WĘGLOWYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1.		
Wdrażający (lider)		
Główny Instytut Górnictwa w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze	Jednostki naukowe, przedsiębiorstwa	inwestycje w infrastrukturę
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.07.2007	30.06.2013	regionalny
Charakterystyka		
<p>Projekt zakładał wybudowanie laboratoriów badawczych, mając na celu utworzenie ośrodka naukowego prowadzącego badania ukierunkowane na komercjalizację Czystych Technologii Węglowych. Tematycznie wpisuje się w dwie inteligentne specjalizacje woj. śląskiego: "energetykę" oraz "zieloną gospodarkę". Projekt wybrany ze względu na spełnianie definicji obiektów wspólnej infrastruktury B+R, co sprzyja oczekiwaniom trwałości działania.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Projekt sprzyja realizacji celu strategicznego 2.3. (zagadnienie zmniejszenie emisyjności i infrastruktura gospodarki wiedzy), jak również 1.3. (wspólna infrastruktura).</p>		
<p>Projekt zakłada budowę wspólnej infrastruktury badawczej przy współudziale instytucji z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	4 obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie;	KM/4OWI/3
Tytuł		
INNOWACYJNE MATERIAŁY I METODY DLA MEDYCYNY, W TYM W LECZENIU TRUDNO GOJĄCYCH SIĘ RAN - ZAKUP INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ I PRZEPROWADZENIE PRAC BUDOWLANYCH W CENTRUM MATERIAŁÓW POLIMEROWYCH I WĘGLOWYCH PAN W ZABRZU ORAZ ZAKUP INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ DLA CENTRUM LECZENIA OPARZEŃ IM. DR. STANISŁAWA SAKIELA W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1.		
Wdrażający (lider)		
Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Jednostki naukowe	inwestycje w infrastrukturę
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2018	31.03.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Celem projektu jest stworzenie w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN i Centrum Leczenia Oparzeń kluczowej dla regionu infrastruktury badawczej i przeprowadzenie niezbędnych prac budowlanych. Sprzęt pozwoli na stworzenie nowych materiałów i metod dla medycyny, w szczególności w leczeniu trudno gojących się ran, poprzez zrealizowanie prac badawczo-rozwojowych nad otrzymaniem i modyfikacją materiałów przeznaczonych do wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanych, opatrunków biologicznych, bioresorbowalnych stentów naczyniowych i tchawiczych na bazie materiałów z pamięcią kształtu i inteligentnych skaffoldów do hodowli komórkowych. Utworzona będzie unikalna linia technologiczna do syntezy materiałów polimerowych. Ich wytwarzanie odbywać się będzie w przygotowanej ze środków projektu strefie o podwyższonej klasie czystości. Umocnienie bazy materialnej służyć będzie zwiększeniu urynkowienia działalności badawczej partnerów. Projekt wiąże się z inteligentną specjalizacją woj. śląskiego - medycyną. Infrastruktura ma służyć pracom badawczym, jak również ma być udostępniana firmom. Projekt wybrany ze względu na spełnianie definicji obiektów wspólnej infrastruktury B+R, co sprzyja oczekiwaniom trwałości działania.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem współpracy jednostki naukowej oraz ośrodka klicznego w zakresie inwestycji w infrastrukturę dla branży inżynierii medycznej. Przyczynia się zatem do realizacji celu strategicznego 1.2. oraz 1.3.		
Projekt zakłada budowę wspólnej infrastruktury badawczej przy współudziale instytucji z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie."		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	4 obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie;	KM/4OWI/4
Tytuł		
ŚLĄSKIE CENTRUM INŻYNIERSKIEGO WSPOMAGANIA MEDYCYNY I SPORTU - "ASSIST MED SPORT SILESIA"		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1.		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Philips Polska Sp. z o.o.	Jednostki naukowe, przedsiębiorstwa	inwestycje w infrastrukturę
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
28.04.2017	31.12.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Projekt polega na budowie i wyposażeniu infrastruktury badawczej związanych z nowych materiałów i metod dla medycyny. M.in. utworzona zostanie linia technologiczna do syntezy materiałów polimerowych. Projekt wybrany ze względu na spełnianie definicji obiektów wspólnej infrastruktury B+R, co sprzyja oczekiwaniom trwałości działania.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Obszarprojektu wpisuje przedsięwzięcie w inteligentną specjalizację woj. śląskiego, jaką jest medycyna. Projekt jest przykładem współdziałania jednostki naukowej i przedsiębiorstwa w obszarze inżynierii biomedycznej. Wpisuje się zatem w realizację celu strategicznego 1.2. Wspólna inwestycja w infrastrukturę badawczą tych dwóch podmiotów wiąże ją również z celem strategicznym 1.3.</p>		
<p>Projekt zakłada budowę wspólnej infrastruktury badawczej przy współdziałaniu instytucji z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	4 obiekty wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie;	KM/4OWI/5
Tytuł		
EPOS- SYSTEM OBSERWACJI PŁYTY EUROPEJSKIEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 4.2.		
Wdrażający (lider)		
Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Akademickie Centrum Komputerowe Cyfronet Akademii Górniczo-Hutniczej, Główny Instytut Górnictwa, Instytut Geodezji i Kartografii, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wojskowa Akademia Techniczna im Jarosława Dąbrowskiego, Polska Grupa Górnicza	Jednostki naukowo-badawcze, przedsiębiorstwa	inwestycje w infrastrukturę
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2016	31.12.2021	krajowy
Charakterystyka		
<p>W ramach projektu powstanie infrastruktura badawcza EPOS-PL - wielowarstwowa, multidyscyplinarna i interoperacyjna infrastruktura badawcza, gdzie zbierane i gromadzone są dane z rozproszonych sieci pomiarowych, a następnie opracowywane, standaryzowane i integrowane w postaci baz danych wraz z metadanymi do których dostęp zapewniony jest poprzez stronę web wraz z odpowiednimi serwisami/aplikacjami analitycznymi oraz dedykowanymi wizualizacjami. W ramach Infrastruktury Badawczej EPOS-PL zostaną zintegrowane istniejące i nowobudowane Krajowe Infrastruktury Badawcze. Ponadto zostanie wybudowana platforma naukowo-badawcza będąca nowym/dodatkowym modułem budowanego w ramach EPOS-IP Tematycznego Węzła Zagrożeń Antropogenicznych. Strategicznym celem projektu jest wzmocnienie partnerstwa z przemysłem i zbudowanie stałego procesu transferu technologii pomiędzy nauką a przemysłem w zakresie nauk o Ziemi. Realizacja tego celu będzie oparta o budowę specjalistycznych poligonów pomiarowych zintegrowanych obserwacji procesów geodynamicznych. Projekt wybrany ze względu na spełnianie definicji obiektów wspólnej infrastruktury B+R, co sprzyja oczekiwaniom trwałości działania.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Współpraca instytucji z woj. śląskiego z jednostkami naukowymi z innych województw w wytwarzaniu wspólnej infrastruktury badawczej sprzyja realizacji celu strategicznego 1.3.</p> <p>Projekt zakłada budowę wspólnej infrastruktury badawczej przy współudziale instytucji z woj. śląskiego. Przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie."</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	512 milionów Euro alokowanych na działania innowacyjne;	KM/512/MEUR/1
Tytuł		
WDROŻENIE WYSOKOWYDAJNEJ TECHNOLOGII WYKONYWANIA PIERŚCIENI SPECJALNYCH STOSOWANYCH W PRZEMYSŁE WYDOBYWCZYM ROPY I GAZU		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 3.2.2.		
Wdrażający (lider)		
Borkomet Sp. z o.o. Sp. kom.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	przedsiębiorstwo	inwestycja technologiczna
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2017	30.12.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Projekt polega na wdrożeniu innowacji procesowej, produktowej i organizacyjnej w spółce BORKOMET, której efektem będzie udoskonalenie świadczonych usług w zakresie szeroko pojętej produkcji specjalnych pierścieni stosowanych w instalacjach oraz oprzyrządowaniu do wydobywania ropy naftowej i gazu na całym świecie, zarówno na lądzie, jak i platformach wiertniczych. Zakres projektu obejmuje zakup, dostawę, instalację oraz rozruch specjalistycznych maszyn i urządzeń składających się na nowy proces technologiczny. Nowa technologia została opracowana na podstawie działalności B+R wnioskodawcy, również przy współpracy z ośrodkami naukowymi. Została zgłoszona do ochrony patentowej w Urzędzie Patentowym RP. Realizacja projektu ma pozwolić na osiągnięcie znacznej przewagi konkurencyjnej na rynku międzynarodowym. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Wskaźnik "Wartość wsparcia działań innowacyjnych" zdefiniowany jest jako "alokacja na działania innowacyjne w regionie w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020". Oznacza to, że wartość projektu nie wpływa na wielkość wskaźnika.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	512 milionów Euro alokowanych na działania innowacyjne;	KM/512/MEUR/2
Tytuł		
OPRACOWANIE TECHNOLOGII ODZYSKU ŁUPKÓW PRZYWĘGLOWYCH DO JEDNOCZESNEJ PRODUKCJI METAKAOLINU I KRUSZYW DROGOWO-BUDOWLANYCH Z DODATKOWYM ODZYSKIEM ENERGII		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 1.1.1.		
Wdrażający (lider)		
F.C.B. RONENBERGER Ltd - Tomasz Ronczoszek		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	przedsiębiorstwo	prace badawczo-rozwojowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.10.2017	28.06.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Przedmiotem projektu jest opracowanie i wdrożenie technologii zagospodarowania materiałów łupkowych powstających podczas wzbogacania węgla kamiennego. W tym celu zostanie zaprojektowana i wykonana instalacja do bezpiecznego ekologicznie i ekonomicznego równoczesnego przetwarzania różnej jakości łupków. Technologia wypracowana dzięki przeprowadzeniu badań, będzie stanowić innowacyjny know-how i umożliwi wdrożeniem wyników badań do jednoczesnej produkcji metakaolinu i kruszyw drogowo-budowlanych z dodatkowym odzyskiem energii. Rezultatem projektu będzie zatem: innowacja procesowa (eko-innowacyjna technologia wykorzystania łupków przywęglowych do produkcji metakaolinu i kruszyw drogowo-budowlanych) i innowacja produktowa (wytworzenie dla branży budownictwa [w tym drogowego] materiału użytkowego o polepszonych właściwościach z nowego źródła w połączeniu w produkcją metakaolinu). Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Wskaźnik "Wartość wsparcia działań innowacyjnych" zdefiniowany jest jako "alokacja na działania innowacyjne w regionie w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020". Oznacza to, że wartość projektu nie wpływa na wielkość wskaźnika.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	512 milionów Euro alokowanych na działania innowacyjne;	KM/512/MEUR/3
Tytuł		
BUDOWA CENTRUM BADAWCZEGO W CELU OPRACOWANIA SYSTEMÓW OCIEPLEŃ O OBNIŻONEJ MASIE ORAZ MNEIJSZONEJ ABSORPCJI PROMIENIOWANIA CIEPLNEGO DO ALIKACJI W SKRAJNYCH WARUNKACH TEMPERATUROWYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 2.1.		
Wdrażający (lider)		
BOLIX S.A.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	przedsiębiorstwo	inwestycje w infrastrukturę badawczo-rozwojową
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
17.11.2015	31.03.2017	regionalny
Charakterystyka		
Bezpośrednim celem projektu jest utworzenie centrum badawczo-rozwojowego, które będzie prowadziło badania przemysłowe i prace rozwojowe związane z wprowadzeniem na rynek chemii budowlanej - nowych znacząco ulepszonych produktów i rozwiązań systemowych o wysokiej jakości. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt jest przykładem dofinansowania przedsiębiorstwa w zakresie innowacyjności. Trudno przypisać mu jednoznaczny wkład w realizację celów strategicznych RSI.		
Wskaźnik "Wartość wsparcia działań innowacyjnych" zdefiniowany jest jako "alokacja na działania innowacyjne w regionie w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020". Oznacza to, że wartość projektu nie wpływa na wielkość wskaźnika.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	512 milionów Euro alokowanych na działania innowacyjne;	KM/512/MEUR/4
Tytuł		
OPRACOWANIE PROTOTYPU INNOWACYJNEGO SYSTEMU TELEMTRYCZNEGO SŁUŻĄCEGO DO ZARZĄDZANIA DYSTRYBUCJĄ WODY PITNEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 2.3.2.		
Wdrażający (lider)		
ABTech Bochenek Adrian		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	przedsiębiorstwo	zakup innowacji
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2017	31.01.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Rezultatem projektu będzie znaczące ulepszenie istniejącej usługi dystrybucji wody pitnej. Opracowany zostanie prototyp innowacyjnego systemu telemetrycznego służącego do świadczenia znacząco ulepszonych usług dystrybucji wody pitnej. Jego 2 elementy składowe to: moduł telemetryczny i infrastruktura sieciowa połączone z dystrybutorem wody. Nowatorski system działał będzie w oparciu o bezprzewodowy moduł telemetryczny umożliwiając zarządzanie dystrybucją wody pitnej poprzez automatyczne przekazywanie parametrów (monitorowania, diagnostyki i sterowania) zasobnikowego grzewczo-chłodzącego dystrybutora wody pitnej, za pośrednictwem sieci Internet. System i znacząco ulepszona usługa dystrybucji wody pitnej stanowić będą zarówno innowację procesową jak i produktową. Rozwiązanie umożliwi automatyczne pobieranie i analizę danych, co przyniesie wymierną wartość biznesową z jego zastosowania w gospodarce. System oparty będzie na przedmiotach potrafiących odbierać i przekazywać informacje za pomocą sieci teleinformatycznej. Zaawansowane rozwiązania informatyczne oraz urządzenia posłużą do przetwarzania danych i przekazywania informacji związanych dystrybucją wody. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Opis projektu wskazuje na wpisywanie się w obszar celu strategicznego 2.5.		
Wskaźnik "Wartość wsparcia działań innowacyjnych" zdefiniowany jest jako "alokacja na działania innowacyjne w regionie w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020". Oznacza to, że wartość projektu nie wpływa na wielkość wskaźnika.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	512 milionów Euro alokowanych na działania innowacyjne;	KM/512/MEUR/5
Tytuł		
ZWIĘKSZENIE POZIOMU NIEZAWODNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA ROZDZIELNICY IZOLOWANEJ GAZEM SF6 (G3) O PODWYŻSZONYCH PARAMETRACH ZNAMIONOWYCH POPRZEZ WPROWADZENIE SYSTEMU NADZORU PRACY ORAZ NOWATORSKIEGO ROZWIĄZANIA MINIMALIZUJĄCEGO SKUTKI ZWARCIA ŁUKOWEGO.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
POIR, działanie 4.1.4.		
Wdrażający (lider)		
Elektrobudowa SA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Institut Technik Innowacyjnych EMAG, KIZO Sp. z o.o. Sp. K	konsorcjum	prace badawczo-rozwojowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.05.2016	31.10.2018	krajowy
Charakterystyka		
<p>Celem projektu jest opracowanie i wykonanie rozdzielnic izolowanej gazem SF6 (alternatywnie gazem g3) o zwiększonych parametrach znamionowych, podwyższonej niezawodności i bezpieczeństwie obsługi. Zwiększenie niezawodności pracy rozdzielnic w izolacji gazowej osiągnie się przez zastosowanie niespotykanego dotychczas systemu kontroli parametrów pracy głównych komponentów i wyłączników oraz gazowych przedziałów aparaturowych. W ramach systemu zostaną wdrożone następujące funkcje: - analiza stopnia zużycia styków komór próżniowych, - analiza stopnia zużycia napędu wyłącznika (prędkość), - monitoring ciśnienia gazu, - poziom wyładowań niezupełnych, - poziom temperatury wewnątrz zbiornika gazowego. Uzyskane za pomocą monitoringu dane będą transmitowane do dyspozytorni ze stałą obsługą a po analizie będą transmitowane do centrum serwisowego. Obniżenie parametrów będzie skutkowało uruchomieniem grupy serwisowej lub wyłączeniem danego pola z ruchu zapobiegając ciężkim awariom. Zostanie zoptymalizowany i udoskonalony proces badań (prób wyrobu) przewidziany normą PN-EN 62271-200. Opracowany zostanie nowoczesny system badania szczelności, wyładowań niezupełnych i sprawdzania parametrów wyłącznika. Wszystkie podane zagadnienia mają wpływ na długoletnią bezawaryjną pracę (standardowo 30 lat). Opracowane i wdrożone zostaną także nowatorskie rozwiązania minimalizujące skutki wewnętrznych zwarć łukowych wewnątrz przedziałów rozdzielnic. Ze względu na brak szczegółowych danych trudno określić efektywność, trwałość i innowacyjność praktyki względem innych.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt dotyczy pojedynczej technologii - na podstawie dostępnych danych trudno przypisać mu realizację konkretnego celu strategicznego RSI.		
Wskaźnik "Wartość wsparcia działań innowacyjnych" zdefiniowany jest jako "alokacja na działania innowacyjne w regionie w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020". Oznacza to, że wartość projektu nie wpływa na wielkość wskaźnika.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	64 konsorcja naukowo-badawcze w regionie;	KM/64KNB/1
Tytuł		
ŚCIANOWY PRZENOŚNIK ZGRZEBŁOWY Z INNOWACYJNYM SYSTEMEM REGULACJI PARAMETRÓW PRACY NAPĘDÓW		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
INNOTECH		
Wdrażający (lider)		
Instytut Techniki Górniczej KOMAG		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Politechnika Śląska Wydział Górnictwa i Geologii, KOPEX Machinery S.A., Elgór+Hansen S.A.	Jednostki badawcze, przedsiębiorstwa	projekt badawczy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
02.2012	12.2014	regionalny
Charakterystyka		
<p>Wspólny projekt jednostek naukowo-badawczych i przedsiębiorstw z branży przemysłu. Przewidziany obszar badań jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa. Lider projektów i jeden z partnerów (KOPEX Machinery S.A.) są ponadto członkami Klastra Maszyn Górniczych. Projekt wybrano jako dobrą praktykę ze względu na spełnianie definicji "konsorcjum naukowo-badawczego dla realizacji projektów". Dostępne dane nie pozwalają na określenie stopnia efektywności, systemowości (trwałości) lub innowacyjności podjętych działań.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Projekt dotyczy pojedynczej technologii - na podstawie dostępnych danych trudno przypisać mu realizację konkretnego celu strategicznego RSI.</p>		
<p>Konsorcjum realizujące projekt składa się z co najmniej trzech partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi. Wartość projektu wynosi co najmniej 1 mln zł. Projekt przyczynia się do wzrostu wskaźnika "Liczba konsorcjów naukowobadawczych dla realizacji projektów".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	64 konsorcja naukowo-badawcze w regionie;	KM/64KNB/2
Tytuł		
ZINTEGROWANY SYSTEM ZMNIEJSZENIA EKSPLOATACYJNEJ ENERGOCHŁONNOŚCI BUDYNKÓW		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Strategiczny projekt badawczy NCBR		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 7 Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Górnośląskie Centrum Medyczne im. prof. Leszka Gieca Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum BALTON Sp. z o.o. Kraków Cardiovascular Research Institute sp. z o.o. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	Właściciele i zarządzający budynkami mieszkalnymi i budynkami użyteczności publicznej	projekt badawczy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.08.2010	31.10.2012	regionalny
Charakterystyka		
<p>Zamiarem projektu było opracowanie technologii prowadzących do zmniejszenia energochłonności budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej oraz wzrostu wykorzystania źródeł energii odnawialnej. Episuje się w inteligentną specjalizację woj. śląskiego - "zieloną gospodarkę". Projekt wybrano jako dobrą praktykę ze względu na spełnianie definicji "konsorcjum naukowo-badawczego dla realizacji projektów". Dostępne dane nie pozwalają na określenie stopnia efektywności, systemowości (trwałości) lub innowacyjności podjętych działań.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Projekt wiąże się ze zmniejszeniem energochłonności budownictwa, co może sprzyjać realizacji celu strategicznego 2.3.		
Konsorcjum realizujące projekt składa się z co najmniej trzech partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi. Wartość projektu wynosi co najmniej 1 mln zł. Projekt przyczynia się do wzrostu wskaźnika "Liczba konsorcjów naukowobadawczych dla realizacji projektów".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	64 konsorcja naukowo-badawcze w regionie;	KM/64KNB/3
Tytuł		
WPROWADZENIE DO PRAKTYKI KLINICZNEJ ORYGINALNEJ POLSKIEJ WSZCZEPIALNEJ WIROWEJ POMPY WSPOMAGANIA SERCA ORAZ SYSTEMU ZDALNEGO MONITOROWANIA I NADZOROWANEJ ZDALNIE REHABILITACJI PACJENTÓW NA WSPOMAGANIU SERCA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Strategimed		
Wdrażający (lider)		
Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrze, Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Politechnika Warszawska, Wydział Inżynierii Materiałowej Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, WADIM PLAST Narojek SP.J., WASKO Spółka	Jednostki naukowe, instytucje medyczne i pacjenci	projekt badawczy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.11.2015	31.10.2018	krajowy
Charakterystyka		
<p>Celem projektu jest rozwój i wdrożenie technologii związanych z zastosowaniem mechanicznego wspomaganie serca w leczeniu niewydolności serca. Tematyka wpisuje się zatem w obszar medycyny - regionalnej inteligentnej specjalizacji, a także sprzyja realizacji celu strategicznego 1.2. Warto podkreślić również szeroką współpracę instytucji i przedsiębiorstw będących członkami konsorcjum. Śląski Uniwersytet Medyczny, WADIM-PLAST NAROJEK, WAMTECHNIK, EMTEL, SONOMED, Pro Plus oraz Kardio-Med Silesia są członkami klastra MedSilesia - Śląskiej Sieci Wyrobów Medycznych. Projekt wybrano jako dobrą praktykę ze względu na spełnianie definicji "konsorcjum naukowo-badawczego dla realizacji projektów". Dostępne dane nie pozwalają na określenie stopnia efektywności, systemowości (trwałości) lub innowacyjności podjętych działań.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Współdziałanie jednostek naukowych i przedsiębiorstw na poziomie krajowym w obszarze usług technologii medycznych wpisuje projekt w cel strategiczny 1.2.		
Konsorcjum realizujące projekt składa się z co najmniej trzech partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi. Wartość projektu wynosi co najmniej 1 mln zł. Projekt przyczynia się do wzrostu wskaźnika "Liczba konsorcjów naukowobadawczych dla realizacji projektów".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	64 konsorcja naukowo-badawcze w regionie;	KM/64KNB/4
Tytuł		
OPRACOWANIE I WDROŻENIE PIERWSZEJ POLSKIEJ NISKOPROFILOWEJ ZASTAWKI AORTALNEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Strategimed		
Wdrażający (lider)		
American Heart of Poland S.A.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Balton Sp. z o.o., Śląskie Centrum Chorób Serca, Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki PIB Grodziec Śląski Sp. z o.o., Politechnika Śląska; Wydział Mechaniczny Technologiczny, INNOVATIONS FOR HEART AND VESSELS Sp. z o. o.	Instytucje medyczne i pacjenci	projekt badawczy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.11.2014	31.10.2017	regionalny
Charakterystyka		
Projekt wybrano jako dobrą praktykę ze względu na spełnianie definicji "konsorcjum naukowo-badawczego dla realizacji projektów". Dostępne dane nie pozwalają na określenie stopnia efektywności, systemowości (trwałości) lub innowacyjności podjętych działań.		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
Współdziałanie jednostek naukowych i przedsiębiorstw na poziomie krajowym w obszarze usług technologii medycznych wpisuje projekt w cel strategiczny 1.2.		
Konsorcjum realizujące projekt składa się z co najmniej trzech partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi. Wartość projektu wynosi co najmniej 1 mln zł. Projekt przyczynia się do wzrostu wskaźnika "Liczba konsorcjów naukowobadawczych dla realizacji projektów".		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	64 konsorcja naukowo-badawcze w regionie;	KM/64KNB/5
Tytuł		
PERSONALIZACJA LECZENIA OSTREJ BIAŁACZKI LIMFOBLASTYCZNEJ U DZIECI W POLSCE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Strategimed		
Wdrażający (lider)		
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Instytut Techniki Innowacyjnych EMAG, Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Instytut Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Gdański Uniwersytet Medyczny, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Netology sp. z o.o.	Instytucje medyczne i pacjenci	projekt badawczy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.03.2017	29.02.2020	krajowy
Charakterystyka		
<p>Badania dotyczą molekularnego rozpoznawania ostrej białaczki limfoblastycznej. W projekcie przewidywane są badania, jak również zgromadzenie materiału biologicznego do analiz masowych oraz stworzenie zaawansowanego systemu informatycznego dla personelu medycznego i dla pacjentów. Projekt wybrano jako dobrą praktykę ze względu na spełnianie definicji "konsorcjum naukowo-badawczego dla realizacji projektów". Dostępne dane nie pozwalają na określenie stopnia efektywności, systemowości (trwałości) lub innowacyjności podjętych działań.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Współdziałanie jednostek naukowych i przedsiębiorstw na poziomie krajowym w obszarze usług zdrowotnych wpisuje projekt w cel strategiczny 1.2. Projekt przewidując stworzenie systemu informatycznego dla personelu medycznego i dla pacjentów wiąże się również z celem strategicznym 2.2.</p>		
<p>Konsorcjum realizujące projekt składa się z co najmniej trzech partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi. Wartość projektu wynosi co najmniej 1 mln zł. Projekt przyczynia się do</p>		

wzrostu wskaźnika "Liczba konsorcjów naukowobadawczych dla realizacji projektów".		
Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	8 kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii;	KM/8KCP/1
Tytuł		
CENTRUM MATERIAŁÓW POLIMEROWYCH I WĘGLOWYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
<p>Zadaniem centrum jest prowadzenie interdyscyplinarnych badań naukowych nad polimerami i różnymi formami węgla, otrzymywaniem i badaniem właściwości nowych materiałów polimerowych i węglowych oraz prowadzeniu prac rozwojowych i wdrażaniu wyników tych badań do gospodarki. Działalność Centrum wpisuje się w regionalną inteligentną specjalizację "przemysł wschodzące" (rozwój technologii polimerowych, nanotechnologie i nanomateriały). Jako zweryfikowane centrum kompetencji praktykę można określić jako trwałą i skuteczną.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Dzięki współpracy międzynarodowej, działalność instytucji może przyczyniać się do realizacji celu strategicznego 1.1. Ponadto, CMPiW PAN jest członkiem sieci Centrów Doskonałości BioMedTech Silesia, odgrywając rolę w osiągnięciu celu strategicznego 1.2 i 2.1 oraz wspierając regionalną inteligentną specjalizację - medycynę.</p>		
<p>Centrum jest jednym z wyróżnionych naukowo-badawczych centrów kompetencji - przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	8 kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii;	KM/8KCP/2
Tytuł		
CENTRUM INŻYNIERII BIOMEDYCZNEJ POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
<p>Centrum Inżynierii Biomedycznej PŚ jest obszarem współdziałania trzech śląskich uczelni: Politechniki Śląskiej, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu Śląskiego. W jego ramach prowadzona jest działalność badawcza i wdrożeniowa (we współpracy z przemysłem). Jako zweryfikowane centrum kompetencji praktykę można określić jako trwałą i skuteczną.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Centrum prowadząc badania i współpracując z firmami z obszaru inżynierii biomedycznej przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.2., a także inteligentnej specjalizacji - medycyny. Dodatkowo, jako naukowo-badawcze centrum kompetencji, ma potencjał w sprzyjaniu osiągnięcia celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Centrum jest jednym z wyróżnionych naukowo-badawczych centrów kompetencji - przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	8 kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii;	KM/8KCP/3
Tytuł		
INSTYTUT SPAWALNICTWA – POLSKIE SPAWALNICZE CENTRUM DOSKONAŁOŚCI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
<p>Instytut badawczy mający na celu rozwój w dziedzinie spawalnictwa oraz wspomaganie przemysłu krajowego. Instytut realizuje projekty krajowe i europejskie, świadczy również usługi dla przedsiębiorstw (m.in. oferta badawcza, ekspertyzy i doradztwo). Tematycznie można powiązać go regionalną inteligentną specjalizacją "przemysły wschodzące". Instytut prowadził liczne projekty badawcze (krajowe i jeden europejski), prowadzi również szkolenia według programów Międzynarodowego Instytutu Spawalnictwa i Europejskiej Federacji Spawalniczej oraz według programów własnych. Jako zweryfikowane centrum kompetencji praktykę można określić jako trwałą i skuteczną.</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Kursy prowadzone przez Instytut przyczyniają się do realizacji celu strategicznego 1.5. Dodatkowo, jako naukowo-badawcze centrum kompetencji, ma potencjał w sprzyjaniu osiągnięcia celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Instytut jest jednym z wyróżnionych naukowo-badawczych centrów kompetencji - przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	8 kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii;	KM/8KCP/4
Tytuł		
CENTRUM LECZENIA OPARZEŃ IM. DR. STANISŁAWA SAKIELA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
<p>Centrum zajmuje się kompleksowym leczeniem urazów pooparzeniowych i ran przewlekłych. Instytucja prowadzi również działalność naukowo-badawczą nad nowymi metodami leczenia ran oparzeniowych, przewlekłych i trudno gojących się. Wpisuje się zatem w inteligentną specjalizację woj. śląskiego - "medycynę". Praktyka została wybrana ze względu na jej trwałość (centrum działa od 1998 r.).</p>		
Wkład projektu w osiągnięcie kamieni milowych		
<p>Centrum prowadząc badania w obszarze medycyny i wdrażając technologie medyczne przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.2 (tworzenie centrum doskonałości w zakresie leczenia oparzeń), a także 1.3. (wspólny projekt infrastrukturalny z Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN). Dodatkowo, jako naukowo-badawcze centrum kompetencji, ma potencjał w sprzyjaniu osiągnięcia celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Centrum jest jednym z wyróżnionych naukowo-badawczych centrów kompetencji - przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020".</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
B. Kamienie milowe	8 kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii;	KM/8KCP/5
Tytuł		
FUNDACJA KARDIOCHIRURGII IM. PROF. ZBIGNIEWA RELIGI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
Charakterystyka		
<p>Fundacja jest rozpoznawalną w skali Polski organizacją wspierającą badania związane z kardiologią i kardiologią (jest właścicielem patentów w tym zakresie). Prowadzi również własny program szkoleniowo-stypendialny dla kadr medycznych. Prowadzi projekty krajowe we współpracy z jednostkami badawczymi i przedsiębiorstwami (jest liderem projektu w ramach programu strategicznego NCBiR Strategmed). Wpisuje się w regionalną inteligentną specjalizację (medycyna). Wyboru praktyki dokonano na podstawie kryteriów skuteczności (o czym mogą świadczyć m.in. uczestnictwa w projektach, liczne nagrody i wyróżnienia) i trwałości (fundacja działa od 1991 r.).</p>		
Wkład projektu w osiągnięciu kamieni milowych		
<p>Fundacja wspierając badania z obszaru inżynierii medycznej i biotechnologii przyczynia się do realizacji celu strategicznego 1.2. Dodatkowo, jako naukowo-badawcze centrum kompetencji, ma potencjał w sprzyjaniu osiągnięciu celu strategicznego 2.1.</p>		
<p>Fundacja jest jednym z wyróżnionych naukowo-badawczych centrów kompetencji - przyczynia się zatem do wzrostu wartości wskaźnika "Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020".</p>		

6.3.3 Ocena stopnia wdrażania jedenastu kamieni milowych ekosystemu innowacji w latach 2013-2020

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 1). **REGIONALNY SYSTEM INFORMACJI O DZIAŁALNOŚCIACH INNOWACYJNYCH REGIONU**

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	1	2020 r.	wartość docelowa
KM.1. Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu	szt.	1	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**
	szt.	1	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

*Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radła&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Wskaźnik budowy regionalnego węzła/wspólnoty wiedzy.
Definicja wskaźnika	Budowa regionalnego sieciowego systemu przepływu i koncentracji wiedzy. Wartość bazowa wskaźnika została ustalona na podstawie wyników Ewaluacji bieżącej RIS WSL 2003-2013 przeprowadzonej w latach 2010-2011 oraz Ewaluacji Ex-post RIS WSL 2003-2013 zrealizowanej w 2012 roku.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji

Źródła danych	Innobserverator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	1
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie prowadzone za pomocą sondażu diagnostycznego, analizy i raporty.

Komentarz:

Do oceny wskaźnika wykorzystano metodę web search (przeszukiwanie stron internetowych) oraz indywidualne wywiady pogłębione przeprowadzone na potrzeby badania ewaluacyjnego.

Założono, że regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu powinien:

- zbierać i agregować dane o projektach i przedsięwzięciach wpisujących się w realizację RSI,
- zapewniać interaktywność (gdyż system powinien zapewniać wymianę informacji),
- obejmować najważniejszych partnerów ekosystemu innowacji (czyli co najmniej regionalne obserwatoria specjalistyczne).

Warunki te powinny zostać spełnione jednocześnie, aby móc uznać system za funkcjonujący.

Diagnoza obecnego systemu wykazała, że istnieje system zbierający i agregujący dane o przedsięwzięciach wpisujących się w realizację RSI (warunek 1), który obejmuje wszystkich najważniejszych partnerów systemu innowacji (warunek 3). Warunek 2 – interaktywność jest spełniony poprzez funkcjonowanie: Regionalnej Sieci Obserwatoriów Specjalistycznych (jako systemu informacyjnego) oraz Regionalnej Platformy i Obserwatorium Innowacji Innobserverator Silesia (jako systemu informatycznego).

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 2). LICZBA
WORLD CLASS CLUSTERS

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	szt.		2021	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	2	2020	wartość docelowa
	szt.	3*	2018	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)** Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
KM.2. Liczba world class clusters	szt.	3*	2017	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)* Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	szt.	3*	2016*	Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	szt.	1*	2015*	wzrost
	szt.	0	2012	wartość bazowa
*Krajowy Klaster Kluczowy				

*Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika

- Warunki brzegowe,
 - Aktorzy i uczestnicy klastra,
 - Organizacja klastra,
 - Wskaźnik udziału MŚP w łańcuchach gospodarki globalnej.
- Identyfikacja regionalnych klastrów kluczowych wyznaczających jednocześnie ich inteligentne specjalizacje.

Definicja wskaźnika

Punktem odniesienia dla doprecyzowania kryteriów selekcji klastrów

	<p>kluczowych może być charakterystyka klastrów o znaczeniu światowym (world-class clusters) pogrupowana w ramach trzech obszarów:</p> <p>1. Warunki ramowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakość sektora B+R właściwego dla klastra, - jakość edukacji, - dynamika tworzenia nowych innowacyjnych firm, - atrakcyjność regionu i przyciąganie talentów i inwestycji zagranicznych, - regulacje stymulujące innowacyjność i zamówienia publiczne. <p>2. Aktorzy Klastra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - masa krytyczna liderów rynkowych i technologicznych, - międzynarodowe uznanie dla klastra i jego aktorów, - aktywne zaangażowanie głównych aktorów przemysłowych, akademickich i publicznych, - zaangażowanie konkurentów, - powiązania i współpraca międzynarodowa. <p>3. Organizacja klastrowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategia klastra i jej implementacja, - profesjonalne zarządzanie klastrem. <p>Krajowy Klaster Kluczowy – to klaster o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej; krajowe klastry kluczowe są identyfikowane na poziomie krajowym, m.in. w oparciu o kryteria dotyczące: masy krytycznej, potencjału rozwojowego i innowacyjnego, dotychczasowej i planowanej współpracy oraz doświadczenia i potencjału koordynatora.</p> <p>Nagrodą w Konkursie jest status Krajowego Klastra Kluczowego, nadawany przez Ministra Rozwoju (w 2015 r. przez Ministra Gospodarki), który obowiązuje od dnia zatwierdzenia listy Krajowych Klastrów Kluczowych do końca okresu 36 miesięcy, liczonego od następnego miesiąca po zatwierdzeniu listy KKK.</p> <p>Konkurs jest organizowany w trakcie całej perspektywy finansowej 2014-2020 w ramach kolejnych rund.</p>
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki
Dostępność danych	Wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach rocznych raportów o stanie klastrów w regionie.
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne.
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, docelowo 2
Sposób pomiaru	Badania bezpośrednie prowadzone przez instytucje krajowe i

regionalne

Komentarz:

Według stanu na wrzesień 2018 r. 16 klastrów posiadało status Krajowego Klastra Kluczowego. Wśród nich działały w ramach województwa śląskiego:

- Polski Klaster Aluminium (data ważności statusu: 30 IX 2018)
- Śląski Klaster Lotniczy (data ważności statusu: 31 X 2019)
- MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych (data ważności statusu: 31 X 2019).

Warto podkreślić, że Śląski Klaster Lotniczy jako pierwszy klaster w Polsce zdobył w 2018 roku nagrodę Golden Label przyznaną przez Europejski Sekretariat ds. Analizy Klastrów za jakość zarządzania.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 3). LICZBA
OBIEKTÓW WSPÓLNEJ INFRASTRUKTURY BADAWCZO-ROZWOJOWEJ W
REGIONIE

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	4	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
KM.3.				
Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo- rozwojowej w regionie	szt.	6	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**
	szt.	2	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

*Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Wskaźnik kluczowej infrastruktury badawczej w regionie.
Definicja wskaźnika	Obejmuje wspólne inwestycje oraz wspólne zarządzanie infrastrukturą materialną prowadzenia badań podstawowych przez co najmniej dwie instytucje publiczne lub w ramach partnerstwa publicznego.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika	Wzrost,

w 2020 r.	wartość docelowa 4
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny, analizy i oceny potencjału regionu (raporty coroczne).

Komentarz:

W ramach ewaluacji z 2017 r. przy ocenie wartości wskaźnika uwzględniono dwa projekty.

Projekt „Śląska Bio-Farma, Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki” (POIG.02.01.00-00-166/08), dotyczący budowy wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie został zrealizowany w 2013 roku. Członkami utworzonego w kwietniu 2007 r. konsorcjum Śląska Bio-Farma są: Politechnika Śląska, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach, Śląski Uniwersytet Medyczny (dawniej Śląska Akademia Medyczna) oraz Uniwersytet Śląski. Podmiotem odpowiedzialnym jest Politechnika Śląska.

Po weryfikacji zrealizowanych projektów partnerskich w ramach programów POIG, POIR, RPO WŚ 2007-2013 do powyższego projektu dodano jeszcze jeden: Centrum Czystych Technologii Węglowych (POIG.02.01.00-00-165/08-09) zrealizowany przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach oraz Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla z Zabrze.

Podczas ewaluacji w r. 2018 listę projektów rozszerzono o projekty dofinansowane w ramach konkursu RPSL.01.01.00-IZ.01-24-078/16 (Oś I, działanie 1.1: Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza) oraz w ramach działania 4.2. PO IR (Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki)

Tabela 41. Projekty zakładające wspólne inwestycje oraz wspólne zarządzanie infrastrukturą materialną prowadzenia badań podstawowych przez co najmniej dwie instytucje publiczne lub w ramach partnerstwa publicznego

Nr	Tytuł	Konsorcjum	Instrument finansowania
1	Śląska Bio-Farma, Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki	Politechnika Śląska, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach, Śląski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Śląski	POIG.02.01.00-00-166/08
2	Centrum Czystych Technologii Węglowych	Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla z Zabrze	POIG.02.01.00-00-165/08-09
3	Innowacyjne materiały i metody dla medycyny, w tym w leczeniu trudno gojących się ran - zakup infrastruktury badawczej i przeprowadzenie prac budowlanych w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze oraz zakup infrastruktury badawczej dla Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk, Centrum Leczenia Oparzeń im. S. Sakiela w Siemianowicach Śląskich	WND-RPSL.01.01.00-24-05B3/17-003
4	Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu - "Assist Med Sport Silesia"	Politechnika Śląska, Philips Polska Sp. z o.o.	WND-RPSL.01.01.00-24-05H1/17-004
5	PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji	Lider: Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk - Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe	POIR.04.02.00-30-A005/16
6	EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej	Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, Akademickie Centrum Komputerowe Cyfronet, Główny Instytut Górnictwa, Instytut Geodezji i Kartografii, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Polska Grupa Górnicza	POIR.04.02.00-14-A003/16

Źródło: Opracowanie własne

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 4). LICZBA
KLUCZOWYCH CENTRÓW KOMPETENCJI W PRIORYTETOWYCH
OBSZARACH PROGRAMU ROZWOJU TECHNOLOGII WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO NA LATA 2010-2020

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.4. Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	8	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.	1 KCK* 16 NBCK 103 FOCK	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)***
	szt.	1 KCK* 16 NBCK 103 FOCK	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)**
	szt.	43 NBCK 120 FOCK	2014 r.	Zidentyfikowany potencjał do tworzenia centrów kompetencji*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

*KCK w obszarze MEDYCYNĄ: Śląska Bio-Farma

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

***Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Liczba centrów kompetencji (wartość na koniec roku) – wskaźnik stopnia niwelacji luki między zdolnością do wykreowania pomysłów a ich wdrożeniem i komercjalizacją w ośmiu obszarach specjalizacji technologicznej regionu.
Definicja wskaźnika	<i>Centrum kompetencji</i> – jednostka organizacyjna lub sieć jednostek (uczelnie, jednostki naukowe itp.), składające się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy stając się kluczowym łącznikiem pomiędzy nauką, biznesem a władzami samorządowymi, będą odpowiedzialni za inicjowanie i realizowanie projektów innowacyjnych o wysokim potencjale konkurencyjnym oraz

	<p>dostarczanie wiedzy w tych procesach.</p> <p>W niniejszym dokumencie (Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2016 – przypis autora) wyróżniono naukowo-badawcze centra kompetencji (NBCK) oraz funkcjonalno-operacyjne centra kompetencji (FOCK).</p> <p><i>Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK</i> są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (uczelnie, jednostki naukowe itp.). Składają się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy pełniąc rolę kluczowego łącznika pomiędzy nauką, biznesem a władzami samorządowymi, których działalność jest skoncentrowana na rozwoju specjalizacji regionalnej. Jako NBCK rozumiemy także dotychczasowe centra doskonałości zidentyfikowane w województwie.</p> <p><i>Funkcjonalno-operacyjne centra kompetencji FOCK</i> są jednostkami wspierającymi rozwój innowacyjności w regionie, które w ramach rozwoju ekosystemu innowacji będą świadczyć szczególne usługi, których nie rozwijają przedsiębiorstwa czy jednostki naukowe ze względu na ich unikatowe kompetencje.</p> <p>FOCK są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (m.in. parki naukowe, technologiczne, centra transferu), które skupiają specjalistów dziedzinowych, odpowiedzialnych za wdrożenia i koordynujących innowacyjne projekty, realizowane na rzecz rozwoju inteligentnych rynków. Charakteryzują się one unikatowymi kompetencjami, które pozwalają realizować działania w obszarach transferu technologii i komercjalizacji, internacjonalizacji, badań i rozwoju, finansowania innowacji, usług proinnowacyjnych, komunikacji i promocji innowacji w regionie.</p> <p><i>Kluczowe centra kompetencji</i> – będą tworzone w ramach ośmiu priorytetowych obszarów „Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020”: technologie medyczne i ochrony zdrowia; technologie dla energetyki i górnictwa; technologie dla ochrony środowiska; technologie informacyjne i komunikacyjne; produkcja i przetwarzanie materiałów; transport i infrastruktura transportowa; przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy; nanotechnologie i nanomateriały.</p>
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021

Wartość bazowa, wartość wyjściowa	Nie wyznaczone
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, wartość docelowa 8
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny uwzględniający kryteria oceny centrów kompetencji

Komentarz:

W raporcie przygotowanym przez Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Technologii dla Medycyny (Raport Specjalistyczny dla Obszaru Technologicznego: Technologie Medyczne za rok 2016, str. 200) jako Kluczowe Centrum Kompetencji w obszarze medycyna wskazano klaster Śląska Bio-Farma. Jednocześnie w raporcie przygotowanym przez Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Nanotechnologii i Nanomateriały (Raport Specjalistyczny dla Obszaru Technologicznego: Nanotechnologie i Nanomateriały za rok 2016, str. 8) jako jeden z kluczowych klastrów w tym obszarze wskazuje się Śląski Klaster Nanotechnologiczny.

W ramach niniejszego badania zweryfikowano listę naukowo-badawczych centrów kompetencji NBCK w województwie śląskim i listę „Potencjał do tworzenia FOCK wśród aktorów regionu”, którą zamieszczono poniżej.

Tabela 42. Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK w województwie śląskim (grudzień 2018)

	Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK	Związek z regionalną specjalizacją
	Politechnika Śląska:	
1	Śląska Bio-Farma. Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki	Medycyna, ICT
2	Centrum Biotechnologii	Medycyna
3	Centrum Inżynierii Biomedycznej	Medycyna
4	Centrum Zaawansowanych Technologii i Bezpieczeństwa	
5	Centrum Energetyki Prosumenckiej	Energetyka
6	Polska Akademia Nauk PAN Gliwice	
7	Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych	
8	Branżowy Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Elektrycznych KOMEL	Energetyka
9	Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla – Centrum czystych technologii węglowych	Energetyka
10	Instytut Spawalnictwa – Polskie Spawalnicze Centrum Doskonałości	
11	Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM - Centrum Doskonałości dla Rozwoju Technologii Kardystymulacji (STIMKARD)	Medycyna
12	Centrum Onkologii	Medycyna
13	Centrum Leczenia Oparzeń	Medycyna
14	Śląskie Centrum Chorób Serca	Medycyna
15	Fundacja Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi	Medycyna
16	Międzynarodowe Centrum Doskonałości w zakresie metanu i kopalń węgla (nowa jednostka powstała 08.06.2017: GIG, PGNiG, PIG, INiG)	

Źródło: opracowanie własne.

Analizując potencjał regionu pod kątem istniejących i przyszłych centrów kompetencji, zweryfikowano liczbę organizacji, które służą/mogą służyć rozwojowi innowacji. W sumie zidentyfikowano (XI 2018) niewiele ponad 100 organizacji tego typu działających w województwie śląskim.

Tabela 43. Potencjał dla tworzenia FOCK wśród aktorów regionu (grudzień 2018)

Inkubatory Przedsiębiorczości (9)	
1	Częstochowski Inkubator Przedsiębiorczości
2	Będziński Inkubator Przedsiębiorczości
3	Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości
4	Górnicy Inkubator Przedsiębiorczości
5	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie
6	Inkubator Przedsiębiorczości „Strażacka” Sp. z o.o.
7	Bielskie Centrum Przedsiębiorczości w Bielsku Białej
8	Inkubator Przedsiębiorczości w Jastrzębiu Zdroju
9	Centrum Kształcenia kadr lotnictwa cywilnego
Parki technologiczne i przemysłowe (16)	
10	Częstochowski Park Technologiczny (dawniej: Przemysłowy)
11	Park Przemysłowo Technologiczny EkoPark w Piekarach Śląskich Sp. z o.o.
12	Bytomski Park Przemysłowy
13	Park Przemysłowo-Technologiczny Zagłębie
14	Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny
15	Park Przemysłowy STARA HUTA
16	Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE
17	Górnośląski Park Przemysłowy
18	Park Biznesowo-Przemysłowy SYNERGY PARK
19	Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum (filia w Chełmie Śląskim)
20	Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum
21	Jaworznicki Park Przemysłowy
22	Żorski Park Przemysłowy ZPP
23	Bielski Park Technologiczny Lotnictwa, Przedsiębiorczości i Innowacji
24	Park Przemysłowy i Usługowy w Bielsku-Białej
25	Śląskie Centrum Naukowo-Technologiczne Przemysłu Lotniczego sp. z o.o. (dawniej: Śląski Park Naukowo-Technologiczne Przemysłu Lotniczego sp. z o.o.)
Centra transferu technologii (10)	
26	Centrum Transferu Technologii Politechniki Częstochowskiej
27	Ośrodek Innowacji NOT w Częstochowie
28	Biuro Współpracy z Gospodarką Uniwersytetu Śląskiego
29	Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii w GAPR sp. z o.o.
30	Ośrodek Innowacji NOT w Katowicach
31	Centrum Innowacji Silesia w Zabrze
32	Centrum Innowacji i Transferu Technologii (CITT), Politechnika Śląska

33	Ośrodek Innowacji NOT w Gliwicach
34	Centrum Innowacji i Transferu Technologii IMN
35	NOT. Beskidzka Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych (dawniej: Ośrodek Innowacji NOT w Bielsku Białej)
Inkubatory technologiczne (3)	
36	Górnośląski Inkubator Technologiczny
37	Rybnicki Inkubator Technologiczny
38	Beskidzki Inkubator Technologiczny
Akademickie inkubatory przedsiębiorczości (7)	
39	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytecie Śląskim w Katowicach
40	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Śląskiej Wyższej Szkole Zarządzania w Katowicach
41	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Gliwicach
42	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Górnośląskiej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości im. Karola Goduli w Chorzowie
43	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wyższej Szkole Lingwistycznej
44	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej
45	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Częstochowie
Centra Zaawansowanych Technologii (1)	
46	Śląskie Centrum Zaawansowanych Technologii
Agencje, ośrodki szkoleniowo-doradcze (18)	
47	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Częstochowie
48	AT GROUP S.A. (dawniej: Agencja Rozwoju Lokalnego AGROTUR S.A.)
49	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. Centrum Doradztwa Gospodarczego
50	Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o. w Chorzowie
51	Centrum Kształcenia Zawodowego Regionalna Agencja Promocji Zatrudnienia Sp. z o.o.
52	Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu
53	Centrum Szkoleniowo-Informacyjne. Główny Instytut Górnictwa
54	Regionalne Centrum Biznesu
55	Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki FRDL
56	Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. (Rybnik)
57	Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
58	Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie
59	Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości S.A.
60	Śląskie Towarzystwo Gospodarcze Pro Europa
61	Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości. Fundacja „Jastrzębski Inkubator Przedsiębiorczości”
62	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej
63	Centrum Przedsiębiorczości S.A. w Woli
64	Zamek Cieszyn. Ośrodek Badań i Dokumentacji nad Kulturą Materialną i Wzornictwem
Fundusze poręczeń kredytowych (5)	

65	Śląski Regionalny Fundusz Poręczeńiowy
66	Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu
67	Centrum Przedsiębiorczości Sp. z o.o. w Chorzowie
68	Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o.
69	Bielski Fundusz Poręczeń Kredytowych Spółka z o.o.
Izby i stowarzyszenia (26)	
70	Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach
71	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Gliwicach
72	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie
73	Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowskich Górach
74	Śląska Izba Budownictwa
75	Śląska Izba Rolnicza
76	Instytut Rozwoju Przedsiębiorczości Kobiet
77	Izba Rzemieśnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości
78	Polska Izba Ekologii
79	Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług (Doradztwo prawno – podatkowe)
80	Górnictwa Izba Przemysłowo-Handlowa
81	Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa
82	Górnośląskie Towarzystwo Gospodarcze
83	Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa O/Śląsk
84	Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu
85	Stowarzyszenie Aktywnych Przedsiębiorców Śląskich
86	Stowarzyszenie Przedsiębiorców w Mysłowicach
87	Izba Gospodarcza Eksporterów i Importerów
88	Mysłowickie Stowarzyszenie Przedsiębiorców
89	Zagłębiowska Izba Gospodarcza
90	Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach
91	Żorska Izba Gospodarcza
92	Cech Rzemiosł oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości
93	Izba Przemysłowo Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego
94	Cech Rzemieślników i Innych Przedsiębiorców w Wodzisławiu Śląskim
95	Regionalna Izba Handlu i Przemysłu w Bielsku Białej
Regionalne i lokalne fundusze pożyczkowe (5)	
96	Regionalny Fundusz Pożyczkowy. Fundusz Górnośląski S.A.
97	Fundusz Pożyczkowy. Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
98	Fundusz Pożyczkowy. Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.
99	Lokalny Fundusz Pożyczkowy przy Agencji Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu
100	Bielskie Centrum Przedsiębiorczości
Platformy technologiczne (3)	
101	Polska Platforma Technologiczna Transportu Szynowego
102	Polska Platforma Technologiczna Środowiska
103	Polska Platforma Technologiczna Stali

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując, należy stwierdzić iż mocną stroną województwa śląskiego są instytucje okołobiznesowe: parki technologiczne i przemysłowe, centra transferu technologii, centra innowacji, klastry, agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, izby gospodarcze, przemysłowe i handlowe, cechy rzemieślnicze oraz ośrodki wspierania przedsiębiorczości, doradcze i informacji gospodarczej, a także stowarzyszenia. W oparciu o te jednostki można dokonywać wyboru funkcjonalno-operacyjnych centrów kompetencji [FOCK], stosując siedem kluczowych kryteriów: zdolności (umiejętności), tożsamości, wiarygodności, trwałości i zaangażowania, akredytacji, konkurencyjności oraz relacji z otoczeniem.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.5). LICZBA LIVING-LABÓW DOTYCZĄCYCH INTELIGENTNYCH RYNKÓW

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	16	2020 r.	wartość docelowa
KM.5.				
Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków	szt.	2	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**
	szt.	0	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

* Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Kreowanie inteligentnych rynków.
Definicja wskaźnika	laboratorium udostępniające przedsiębiorstwom miejsce i środki lub prowadzone przez przedsiębiorstwo, wykorzystywane do badań, procesów testowania lub eksperymentowania w celu stworzenia nowych rozwiązań wspólnie z ich użytkownikami – w modelu b2b lub w modelu b2c
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0

Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 16
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny

Komentarz:

Na potrzeby badania zastosowano nową, zmienioną definicję living-labu, co jest efektem badania ewaluacyjnego z 2017 r.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.6). LICZBA
PROJEKTÓW FINANSOWANYCH PRZEZ PROGRAMY RAMOWE UE,
KTÓRYCH LIDERAMI SĄ PODMIOTY Z REGIONU

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.6. Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu	szt.		2021	Planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	32	2020	Wartość docelowa, wzrost
	szt.	9	IX 2018 (po 586 konkursach programu Horyzont 2020)	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)****
	szt.	b.d* (4**)	XII 2017	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)***
	szt.	b.d.*	V 2017	po 358 konkursach Horyzont 2020
	szt.	b.d.*	II 2017	po 323 konkursach Horyzont 2020
	szt.	4	III-IV 2016	po 200 konkursach Horyzont 2020
	szt.	4	XI 2015	po 158 konkursach Horyzont 2020
	szt.	2	VIII 2015	po 112 konkursach Horyzont 2020
	szt.	0	III 2015	po 79 konkursach Horyzont 2020
szt.	17	2013	Dane za okres od 2007 r. do 25.10.2013 r. dla woj.	

				śląskiego po 478 konkursach 7PR
	szt.	13	2012	wartość bazowa (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)

*Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników. Brak danych w układzie regionalnym.

**Na podstawie informacji udostępnianych przez The Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises (EASME) nie zidentyfikowano nowych projektów, których liderem jest podmiot z regionu.

***Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

****Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Wskaźnik uczestnictwa w sieciach globalnych.
Definicja wskaźnika	Kreowanie aliansów globalnych cechujących się unikatową wiedzą.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne. Coroczne raporty publikowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy
Moment pomiaru	Ewaluacja 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	13 (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 32 (wartość skumulowana w latach 2014-2020)
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie -metodyka badań statystycznych publikowana w bazie e-Corda.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.7). LICZBA
KONSORCJÓW NAUKOWO-BADAWCZYCH DLA REALIZACJI PROJEKTÓW

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.7. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych dla realizacji projektów	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	64	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.	12	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**
	szt.	11	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

* Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

** Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w listopadzie 2018 r.

*** Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Budowa biegunów doskonałości technologicznej oraz centrów wytwarzania wiedzy.
Definicja wskaźnika	Konsorcjum naukowo-badawcze dla realizacji projektów – w monitoringu powinny być analizowane konsorcja składające się z co najmniej trzech partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi, powoływane do realizacji projektów o wartości co najmniej 1 mln zł.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innoobserver Silesia i regionalne instytucje

Źródła danych	Innobserver Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 64 (wartość skumulowana 2014-20)
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie, jeden ze wskaźników badanych w trakcie audytów technologiczno-innowacyjnych oraz przez statystykę publiczną opartą na evidence-base policy

Komentarz:

W ramach ewaluacji z XII 2017 r. wyodrębniono 11 konsorcjów naukowo-badawczych (Tabela 44). W ramach ewaluacji z XI-XII 2018 listę rozszerzono o kolejne konsorcjum (Tabela 45).

Tabela 44. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych o wartości powyżej 1 mln zł z udziałem co najmniej trzech podmiotów z regionu (stan na XII 2017)

Nr	Tytuł	Konsorcjum	Instrument finansowania
1	Personalizacja leczenia ostrej białaczki limfoblastycznej u dzieci w Polsce	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Instytut Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Gdański Uniwersytet Medyczny, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Netology sp. z o.o.	Strategmed
2	Opracowanie i	American Heart of Poland SA Balton Sp. z o.o.	Strategmed

	kompleksowa ocena biodegradowalnego i elastycznego stentu wewnątrznaczyniowego rozprężanego na balonie opartego na cienkich przęsłach o wysokiej wytrzymałości	Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk Politechnika Śląska Śląskie Centrum Chorób Serca Wojskowa Akademia Techniczna Innovations for Heart and Vessels Sp. z o.o.	
3	Akcja Nowe narzędzia diagnostyki molekularnej i obrazowania w indywidualizowanej terapii raka piersi, tarczycy i gruczołu krokowego	Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział w Gliwicach Politechnika Śląska WASKO Spółka Akcyjna Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne Polskie Towarzystwo Patologów Uniwersytet Medyczny w Łodzi Warszawski Uniwersytet Medyczny ENTE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością NOVUM Spółka Akcyjna	Strategimed
4	Zintegrowany system do przezcewnikowego zamykania przecieków okołozastawkowych	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 7 Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Górnośląskie Centrum Medyczne im. prof. Leszka Gieca Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum BALTON Sp. z o.o. Kraków Cardiovascular Research Institute sp. z o.o. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	Strategimed
5	Komórki zrębu oraz wzbogacony nimi skafold jako alternatywna forma terapii chorych z niewydolnością serca	Śląskie Centrum Chorób Serca Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. ADAMED sp. z o.o. Uniwersytet Jagielloński American Heart of Poland S.A. The University of Dublin Trinity College, The School of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences and Trinity Biomedical Sciences Institute Mezenchymalne	Strategimed
6	Wprowadzenie do praktyki klinicznej oryginalnej polskiej wszczepialnej wirowej pompy wspomaganie serca oraz systemu zdalnego monitorowania i nadzorowanej zdalnie rehabilitacji pacjentów na	Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Śląskie Centrum Chorób Serca Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Politechnika Warszawska, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, WADIM PLAST Narojek SP.J., WASKO Spółka Akcyjna, WAMTECHNIK SP z o.o., Instytut Metali Nieżelaznych, Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej	Strategimed

	wspomaganiu serca	Akademii Nauk, EMTEL Przedsiębiorstwo Projektowo Produkcyjne, SONOMED Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wdrożeniowo Produkcyjne Pro Plus Sp. z o.o., Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.	
7	Wykorzystanie teletransmisji danych medycznych w celu poprawy jakości życia chorych z niewydolnością serca i redukcji kosztów ich leczenia	Śląskie Centrum Chorób Serca, ENTE Sp. z o.o., Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM, WASKO SA, Kardio-Med. Silesia sp. z o. o, American Heart of Poland SA NOVUM SA	Strategimed
8	Opracowanie i wdrożenie pierwszej polskiej niskoprofilowej zastawki aortalnej implantowanej przezskórnie	American Heart of Poland S.A., Balton sp. z o. o., Śląskie Centrum Chorób Serca, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglanowych PAN, Politechnika Śląska, Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki PIB Grodziec Śląski Sp. z o.o., Innovations for Heart and Vessels Sp. z o.o.	Strategimed
9	Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków	Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki, Instytut Techniki Ciepłej, Politechnika Śląska, Wydział Elektryczny, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów, Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi, Główny Instytut Górnictwa, Instytut Techniki Innowacyjnych EMAG, Park Naukowo-Technologiczny „Euro-Centrum”	Strategiczny projekt badawczy NCBR
10	Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach	Główny Instytut Górnictwa, Instytut Mechaniki Górnotworu PAN, Wydział Górnictwa i Geoinżynierii AGH, Kompania Węglowa S.A., Katowicki Holding Węglowy S.A., Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., KGHM Polska Miedź S.A.,	Strategiczny projekt badawczy NCBR
11	Ścianowy przenośnik zgrzeblowy z innowacyjnym systemem regulacji parametrów pracy napędów	Instytut Techniki Górniczej KOMAG KOPEX Electric Systems S.A., Politechnika Śląska, Wydział Górnictwa i Geologii, KOPEX Machinery S.A.	Innotech

Źródło: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, dane pobrane dnia 4 grudnia 2017 r.

Tabela 45. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych o wartości powyżej 1 mln zł z udziałem co najmniej trzech podmiotów z regionu (stan na XI 2018)

Nr	Tytuł	Konsorcjum	Instrument finansowania
1	Wielowarstwowa folia do konserwacji pasz na bazie odpadów z procesu recyklingu folii rolniczych o niskim wpływie na środowisko w całym cyklu życia	Główny Instytut Górnictwa, Ekofol Bugaj Spółka Jawna, ERG Bieruń - Folie Sp. z o.o.	POIR 4.1

Źródło: Serwis programu Inteligentny Rozwój, dane pobrane dnia 30 listopada 2018 r.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 8). LICZBA OSÓB
ZATRUDNIONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH INNOWACYJNYCH

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	128 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
KM.8. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych	osoby	108 tys.	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI 2018)**
		101 tys.	2017 r.	
		95 tys.	2016 r.	
		90 tys.	2015 r.	
		86 tys.	2014 r.	
		80 tys.	2013 r.	
Pracujący w gospodarce narodowej w przetwórstwie przemysłowym wysokiej i średnio-wysokiej techniki (działy PKD 2007: 21, 26, 30.3, 20, 25.4, 27, 28, 29, 30.2, 30.4, 30.9, 32.5) w relacji do ogółu pracujących w przetwórstwie przemysłowym (działy PKD 2007: 10-33) i w sektorze usług (działy PKD 2007: 45-99)	%	14,1*	2018	*Dane obejmują podmioty gospodarcze województwa śląskiego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
		12,8*	2017	
		12,6*	2016	
		12,1*	2015	
		11,7*	2014	
		11,7*	2013	
Pracujący w gospodarce narodowej w tzw. sektorze usług wysokiej techniki (działy PKD 2007: 59 do 63; 72) w relacji do ogółu pracujących w przetwórstwie przemysłowym (działy PKD 2007: 10-33) i w sektorze usług (działy PKD 2007: 45-99)	%	2,3*	2018	*Dane obejmują podmioty gospodarcze województwa śląskiego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby zarządu jednostki.
		2,2*	2017	
		2,0*	2016	
		1,9*	2015	
		1,8*	2014	
		1,6*	2013	
		1,6*	2012	
	osoby		2012 r.	Wartość bazowa

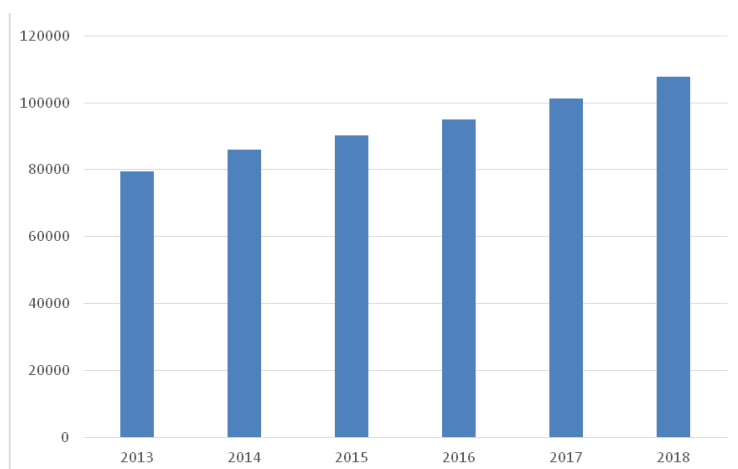
**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i

SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Zasoby ludzkie dla innowacji
Definicja wskaźnika	Przedsiębiorstwo innowacyjne – w kontekście metodologii Oslo – jest to takie przedsiębiorstwo, które w badanym okresie (najczęściej trzyletnim) wprowadziło przynajmniej jedną innowację technologiczną: nowy lub ulepszony produkt bądź nowy lub ulepszony proces, będące nowością przynajmniej w skali danego przedsiębiorstwa.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	Nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, Docelowo 128 tys. osób
Sposób pomiaru	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik liczby osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych rośnie systematycznie z roku na rok, co świadczy o pozytywnych zmianach, jakie zachodzą w przedsiębiorstwach wysokiej i średnio wysokiej techniki. Tworzą się w regionie lepsze warunki do absorpcji wysoko wykwalifikowanych pracowników, którzy ze względu na rosnący rynek, mogą w lepszy sposób znajdować miejsca pracy odpowiadające wysokim kwalifikacjom. Zapewnia to także lepsze warunki dla mobilności tych pracowników.

Wykres 3. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych w województwie śląskim

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS oraz PontInfo.

Komentarz:

Odrębnie dla przemysłu i usług wyznaczono roczne wskaźniki zmiany i korzystając z nawiązań łańcuchowych¹⁶, wyznaczono wartości do 2018 roku. Wskaźnik zmiany wyznaczono jako iloczyn dynamiki zatrudnienia w przedsiębiorstwach innowacyjnych (z braku danych na poziomie województwa przyjęto dynamikę łącznego zatrudnienia w sekcjach wskazanych w opisie wskaźnika na poziomie kraju, PontInfo) oraz dynamikę zatrudnienia odpowiednio w przemyśle i usługach w województwie śląskim (GUS). W przypadku roku 2017 i 2018 posłużono się szacunkami dynamiki zatrudnienia w przemyśle i usługach na podstawie uśredniania kwartalnych danych BAEL o zatrudnienie (z 4 kwartałów dla 2017 r. i 2 kwartałów dla 2018 r.). Dynamikę zatrudnienia w przedsiębiorstwach innowacyjnych w roku 2018 oszacowano wykorzystując średnią geometryczną ze stóp wzrostu z lat 2014-2017.

¹⁶ Metoda nawiązań łańcuchowych (chain-linking method) bazuje na dynamikach rocznych.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM. 9). LICZBA
PRZEDSIĘBIORSTW WPROWADZAJĄCYCH INNOWACJE PRODUKTOWE I
USŁUGOWE PROCESOWE JAKO % OGÓLNEJ LICZBY MSP

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	%		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	25,6%	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	%	12.9%	2016 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)*****
KM.9.				
Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP	%	13.6%	2015 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)*****
	%	10.5%	2014 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)****
	%	13.9%	2013 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)****
	%	12.2%	2012 r.	Wartość bazowa Wyniki badania ewaluacyjnego 2018 (XI-XII 2018)****
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzaju wprowadzonych innowacji	%	21,2 14,7 16,3	2015- 2017	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI 2018)**** Dane szacunkowe, GUS przygotowuje dane za okres 2014-2016
	%	20,7*		*wprowadzone innowacje ogółem
	%	13,5** 17,2***	2014- 2016	** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,6*	2013-	*wprowadzone innowacje

		14,4** 13,6***	2015	ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,9* 13,0** 14,3***	2012-2014	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	15,4* 10,2** 10,9***	2011-2013	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	19,1* 12,2** 15,0***	2010-2012	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
Przedsiębiorstwa innowacyjne z sektora usług według rodzaju wprowadzonych innowacji		9,3	2014-2016	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**** Dane szacunkowe, GUS przygotowuje dane za okres 2014-2016
	%	5,4		
		7,0		
	%	10,5* 6,4** 7,3***	2014-2016	*wprowadzone innowacje ogółem ** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty ***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
	%	6,7*	2013-	*wprowadzone innowacje

	2,8**	2015	ogółem
	5,3***		** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty
			***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
%	11,4*	2012-2014	*wprowadzone innowacje ogółem
	6,2**		** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty
	9,8***		***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
%	10,8*	2011-2013	*wprowadzone innowacje ogółem
	5,8**		** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty
	6,8***		***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
%	8,9*	2010-2012	*wprowadzone innowacje ogółem
	4,7**		** wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone produkty
	6,8***		***wprowadzone nowe lub istotnie ulepszone procesy
%	20,32	2012 r.	Wartość bazowa (zgodnie z RIS 2013-2020).

*** Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika

Wskaźnik obejmuje nakłady na prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek.

Definicja wskaźnika

Wskaźnik obejmuje nakłady na prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub

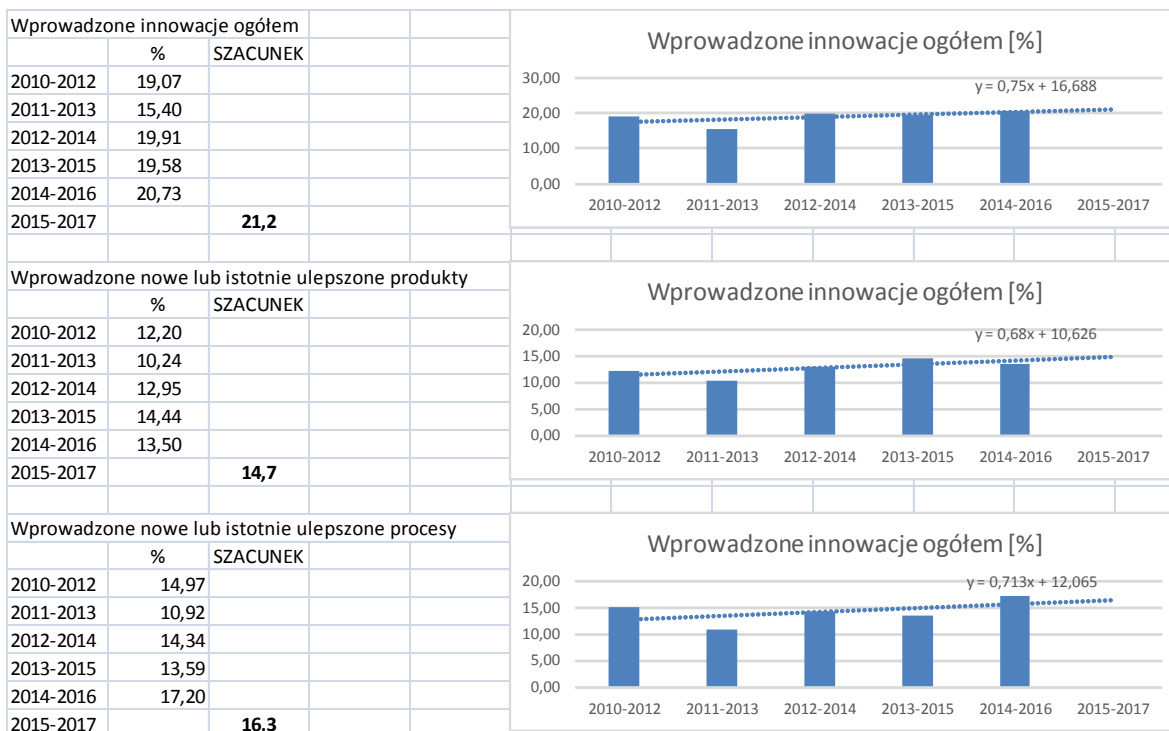
	nabyte od innych jednostek.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS BDL
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	20,32%
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, wartość docelowa 25,6% (256 na 1000)
Sposób pomiaru	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Komentarz:

Ze względu na brak aktualnych danych GUS (zgodnie z informacją GUS: dane za okres 2014-2016 są w przygotowaniu) przeprowadzono szacunek wartości na lata 2014-2016 w oparciu o szereg czasowy 2010-2012 do 2013-2015.

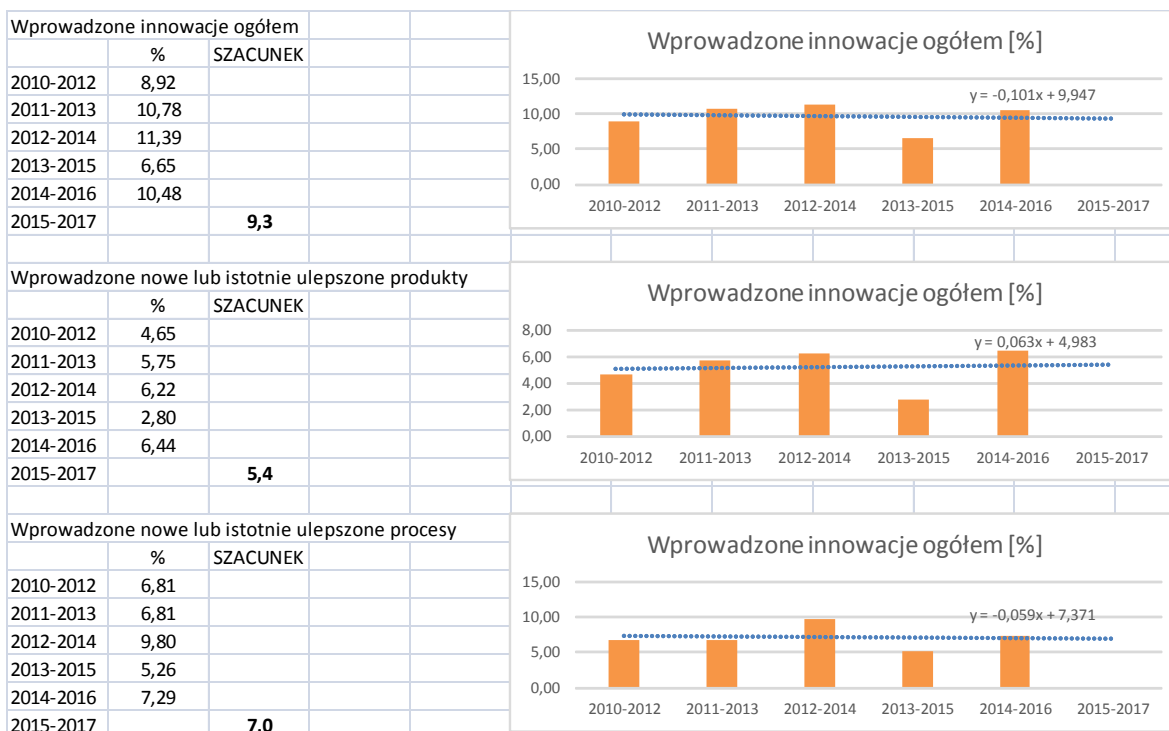
Metoda oszacowania danych została podana poniżej.

Dla przedsiębiorstw innowacyjnych województwa śląskiego w przemyśle wg rodzaju wprowadzanych innowacji:

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla Przedsiębiorstw innowacyjnych województwa śląskiego z sektora usług wg rodzaju wprowadzanych innowacji:

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zawarta w dokumencie *Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2016* metodologia obliczania wskaźnika KM.9. wymaga drobnych modyfikacji. Zgodnie z metodyką GUS, wskaźniki 1) przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle wg rodzaju wprowadzonych innowacji oraz 2) przedsiębiorstwa innowacyjne z sektora usług wg rodzaju wprowadzonych innowacji, odnoszą się do sekcji i kategorii PKD 2007: B05-09, C10-33, D35, E36-39 wskaźnik 1 oraz do sekcji oraz kategorii PKD 2007: G46, H49-53, J58-63, K64-66 i M71-73 wskaźnik 2.

Jednocześnie jako finalną wartość wskaźnika KM.9. przyjmuje się *Liczbę przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP*. Jest to inne podejście do obliczania wskaźników cząstkowych 1 i 2 niż stosowane przez GUS, które odnoszą się do sekcji i działów wskazanych powyżej, a jednocześnie zgodnie z metodyką badania (...) *badaniem innowacji realizowanym przy użyciu formularza PNT-02 objęte były przedsiębiorstwa, w których pracowało więcej niż 9 osób* (...) (źródło: *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw 2012-2014, GUS, Urząd Statystyczny w Szczecinie*). Oznacza to, że brana jest do obliczeń inna populacja – populacja przedsiębiorstw, w których pracowało więcej niż 9 osób. W takiej sytuacji należy zweryfikować, czy rzeczywiście wskaźnik KM.9. powinien odnosić liczbę przedsiębiorstw do liczby MŚP. Naszym zdaniem baza powinna być taka sama, jak w przypadku metodologii GUS, czyli przedsiębiorstw, w których pracowało więcej niż dziewięć osób.

Przyjęcie jako danych źródłowych jedynie danych względnych (%) o przedsiębiorstwach innowacyjnych w przemyśle oraz przedsiębiorstwach innowacyjnych sektora usług uniemożliwia prostą agregację tych

danych do wskaźnika i odniesienie do ogólnej liczby przedsiębiorstw ze względu na różne bazy porównawcze – raz odnoszące się do przedsiębiorstw innowacyjnych w przemyśle, a w drugim przypadku do przedsiębiorstw innowacyjnych sektora usług. Dlatego też w oparciu o dane dotyczące liczby przedsiębiorstw innowacyjnych w przemyśle wg rodzaju innowacji i liczbę przedsiębiorstw innowacyjnych z sektora usług według rodzaju innowacji (GUS BDL), bazując na wartości wprowadzone innowacje ogółem przeliczono wartości względne na wartości bezwzględne, a następnie po zsumowaniu liczby przedsiębiorstw innowacyjnych obu grup odniesiono je do ogólnej liczby przedsiębiorstw.

Zastosowano algorytm:
$$KM9 = \frac{P_p * L_p + P_u * L_u}{L_p + L_u}$$

Gdzie:

P_p – przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle wg rodzaju wprowadzonych innowacji ogółem [%]

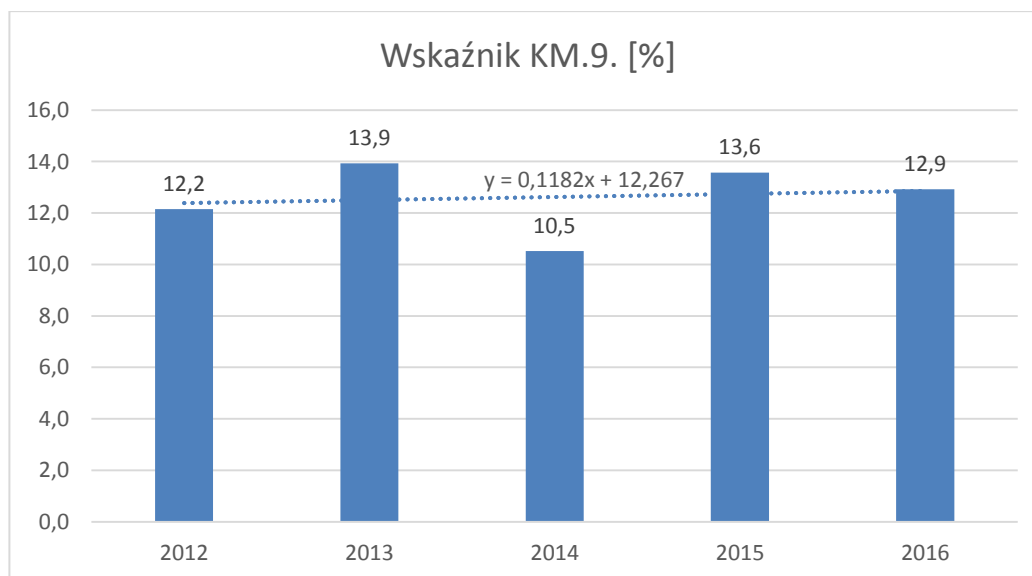
P_u – przedsiębiorstwa innowacyjne z sektora usług wg rodzaju wprowadzonych innowacji ogółem [%]

L_p – Liczba przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle wg działów PKD

L_u – Liczba przedsiębiorstwa innowacyjne z sektora usług wg działów PKD

W oparciu o ten algorytm powtórnie przeliczono wartość bazową wskaźnika oraz dla lat 2013, 2014. Otrzymana wartość bazowa wynosi 12,2%, zaś wartości dla kolejnych lat prezentuje wykres poniżej.

Wykres 4. Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje w województwie śląskim (KM.9)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na podstawie obliczeń przeprowadzonych zgodnie z przyjętą metodologią należy stwierdzić, że istnieje ryzyko nieosiągnięcia założonej wartości docelowej przez wskaźnik KM.9. Przyczyną takiej sytuacji jest

stosunkowo niewielka innowacyjność sektora usług (na co wskazuje szacunek wartości wskaźnika częściowego dla lat 2015-2017).

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.10). WARTOŚĆ
WSPARCIA DZIAŁAŃ INNOWACYJNYCH

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.10. Wartość wsparcia działań innowacyjnych	mln zł		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	512	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	mln zł	6231	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)** Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	mln zł	6231	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)* Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	mln zł	6231	2015 r.	Znaczny wzrost. Osiągnięto zakładaną wartość docelową wskaźnika
	mln zł	0	2012 r.	wartość bazowa

*Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika	Finansowanie działań innowacyjnych.
Definicja wskaźnika	Alokacja w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	duży
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano

Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa na poziomie min. 512 mln PLN
Sposób pomiaru	analiza danych ze źródeł pierwotnych i wtórnych

Komentarz:

Zgodnie z definicją wskaźnika jego wartość jest określona na podstawie dostępnej alokacji w ramach funduszy Polityki Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020, tj. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.

Źródła danych dla wskaźnika stanowią:

- dokumenty programowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;
- dane monitoringowe i sprawozdawcze z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;
- dane monitoringowe i sprawozdawcze z realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Do finansowania działań innowacyjnych w ramach RPO WSL 2014-2020 wykorzystywane są poniżej przedstawione osie priorytetowe wraz z przeznaczoną na nie alokacją.

Tabela 46. Osie priorytetowe RPO WSL związane z działaniami innowacyjnymi

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem w PLN
I. Nowoczesna gospodarka	1 057 776 059
II. Cyfrowe Śląskie	414 228 302
III. Konkurencyjność MŚP	1 319 706 164
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 439 206 436
Ogółem alokacja RPO WS na działania innowacyjne	6 230 916 961

Źródło: Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2016, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Rozwoju Regionalnego, Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS, Katowice 2017.

Wg stanu na 30 marca 2017 r. w ramach osi priorytetowych finansujących działania innowacyjne ogłoszono poniżej wskazane nabory.

Tabela 47. Ogłoszone nabory w osiach priorytetowych finansujących działania innowacyjne

Oś priorytetowa	Alokacja ogółem PLN	Liczba ogłoszonych oraz uruchomionych naborów	Alokacja ogłoszonych oraz uruchomionych naborów (wkład UE) PLN	Procent wykorzystania alokacji podstawowej
I. Nowoczesna gospodarka	1 057 776 059	5	676 709 310	64%
II. Cyfrowe Śląskie	414 228 302	2	147 541 803	36%
III. Konkurencyjność MŚP	1 319 706 164	7	570 902 936	43%
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	3 439 206 436	33	2 341 695 869	68%
Ogółem	6 230 916 961	47	3 736 849 918	53%

Źródło: Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 - 2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2016, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Rozwoju Regionalnego, Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS, Katowice 2017.

Wg stanu na 1 listopada 2017 r. w ramach osi priorytetowych finansujących działania innowacyjne realizowane są łącznie 563 projekty.

Tabela 48. Liczba projektów w osiach priorytetowych finansujących działania innowacyjne

Oś priorytetowa	Liczba projektów	Wartość projektów PLN	Wartość dofinansowania UE PLN
I. Nowoczesna gospodarka	37	81 704 639	47 836 351
II. Cyfrowe Śląskie	53	190 296 047	150 935 807
III. Konkurencyjność MŚP	260	1 103 735 564	611 466 577
IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	213	2 027 771 749	1 412 165 947

Źródło: Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 - 2020. Roczny raport monitoringowy za rok 2016, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Rozwoju Regionalnego, Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS, Katowice 2017.

Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Kamień milowy (KM.11). LICZBA
MIESZKAŃCÓW REGIONU OBJĘTYCH DZIAŁANAMI Z ZAKRESU
KREATYWNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe (KM)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
KM.11. Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	1024 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby	973 219	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**
	osoby	732 345	2017 r.	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

*Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Dane uwzględniające źródła rekomendowane:

- wartości wskaźnika dla Priorytetu inwestycyjnego 10a – Inwestycje w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury szkoleniowej i edukacyjnej, Celu szczegółowego 3 – zwiększona liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne;
- liczba uczestników konkursów poświęconych innowacyjności, w tym konkursu Innowator Śląska.

Cechy wskaźnika	Wskaźnik rozwoju kultury innowacyjnej w regionie
Definicja wskaźnika	Wskaźnik działań podejmowanych w regionie w zakresie kreowania przedsiębiorczości oraz transferu informacji i wiedzy.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	duży
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji

Źródła danych	Innobserverator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 1024 tys.
Sposób pomiaru	badania ilościowe na wybranych próbach

Komentarz:

Wskaźnik obrazuje działania podejmowane w latach 2013-2020 przez instytucje ekosystemu innowacji (w tym: parki naukowo-technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologiczne, samorząd terytorialny, jednostki naukowe) w regionie w zakresie kreowania przedsiębiorczości oraz transferu informacji i wiedzy poprzez rozpowszechnianie wiedzy i promowanie innowacyjności, kreatywności, nauki.

Przy jego obliczaniu uwzględniono:

- dane sprawozdawcze z działań informacyjno-promocyjnych i szkoleniowych realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 oraz klientów punktów informacyjnych;
- dane dotyczące działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych podejmowanych przez inne instytucje uczestniczące w systemie finansowania działań innowacyjnych np. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- działania informacyjne, promocyjne i edukacyjne realizowane przez podmioty wsparcia innowacyjności – parki naukowo-technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologiczne;
- odwiedzin stron poświęconych tematyce innowacyjności, liczbę subskrypcji *newslettera* stron;
- liczby uczestników konkursów poświęconych innowacyjności, w tym konkursu Innowator Śląska;
- wartości wskaźnika dla Priorytetu inwestycyjnego 10a – Inwestycje w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury szkoleniowej i edukacyjnej, Celu szczegółowego 3 – zwiększona liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne.

Według danych z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, w latach 2013-2018 NCBR było zaangażowane w następujące wydarzenia:

Tabela 49. Wydarzenia promocyjno-edukacyjne, w których zaangażowane było NCBR

Nr	Tytuł	Szacowana liczba uczestników
1	Nowy Przemysł EXPO 2018	Ponad 2000 uczestników
2	Europejski Kongres Gospodarczy (2013-2018)	Wydarzenie odbywa się co roku, za każdym razem gromadząc ponad 11 tys. uczestników
3	IMPACT Fintech (2017)	Ponad 2000 uczestników
4	IMPACT Electromobility (2018)	Ponad 2000 uczestników
5	Spotkania informacyjne (2017)	Odbyło się 8 spotkań, liczba uczestników każdego wydarzenia wynosiła ok. 50 osób
6	Cykl spotkań w ramach projektu NCBR dla Firm - spotkania w województwie śląskim (2018)	Odbyło się 9 spotkań. Liczba uczestników wyniosła 478/266 osób.
7	Cykl spotkań realizowanych w ramach projektu Innowacyjna Firma (wspólnie z MliR) – spotkania w woj. śląskim (2018)	1 wydarzenie liczące ok. 50 osób
8	Międzynarodowe Targi Wynałazków i Innowacji INTARG (2018)	Ponad 1000 uczestników
9	Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw (2018)	Ponad 1000 uczestników
10	Startup Poland Camp – spotkania w woj. śląskim (2018)	2 wydarzenia liczące ok. 100 uczestników

Źródło: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Dodatkowo, w czasie ewaluacji ustalono liczbę spotkań organizowanych przez Regionalny Punkt Kontaktowy Politechniki Śląskiej i liczbę ich uczestników uczestników:

	liczba spotkań	liczba uczestników
2013	20	676
2014	33	1878
2015	27	1046
2016	21	677
2017	22	510
2018	25	616
razem:		5403

Liczba uczestników konkursu Innowator Śląska przedstawiała się w latach 2013-2017 zgodnie z poniższymi danymi:

	liczba uczestników konkursu <i>Innowator Śląska</i>
2013	24
2014	22
2015	26
2016	27
2017	29
razem:	128

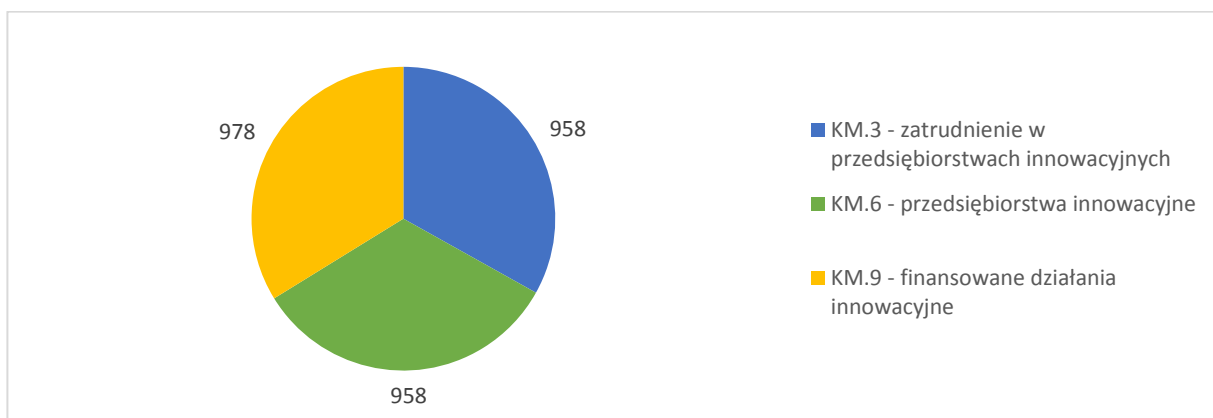
Zgodnie z danymi GUS liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne (w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach) przedstawiała się w latach 2013-2016 w sposób następujący:

	Liczba osób odwiedzających instytucje paramuzealne (w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach)
2013	256182
2014	250988
2015	245837
2016	195215
razem	948222

Biorąc pod uwagę wymienione składniki wartości wskaźnika (ich dolne ograniczenia) i zakładając, że dany rodzaj wydarzenia gromadził za każdym razem tych samych uczestników, jego wielkość w roku 2018 należy oszacować na poziomie **973219**.

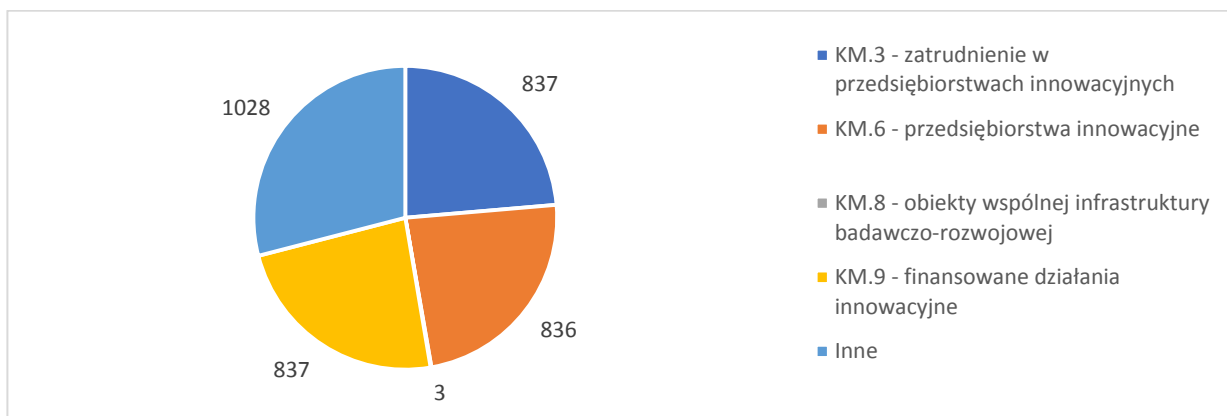
6.3.4 Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz

Wykres 5. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według kamieni milowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych PO IR 2014-2020, n=978

Wykres 6. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według kamieni milowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych RPO WSL 2014-2020, n=1868

6.4 Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. Ocena osiągnięcia wizji rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego dokonana w oparciu o wskaźniki horyzontalne tzw. Indeksy złożone

6.4.1 Ocena wartości wskaźnika horyzontalnego monitoringu wizji pt. „Smart Index dla inteligentnych specjalizacji”

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.1. Smart Index dla inteligentnych specjalizacji:			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru	2020 r.	wartość docelowa
		1,73***	2018 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2018) *** z uwzględnieniem nowych specjalizacji przyjętych w 2018 r.
		0,43	2015 r.	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)
		1,04	2014 r.	badanie pilotażowe
		-	2012 r.	wartość bazowa
WH.1.1. Wartość dodana brutto według sekcji PKD 2007	zł	2 739 000 000	2016	Energetyka
		2 739 000 000	2015	
		4 158 000 000	2014	
		3 909 000 000	2013	
	zł	4 686 000 000	2016	ICT
		4 549 000 000	2015	
		4 158 000 000	2014	
		3 909 000 000	2013	
	zł	8 934 000 000	2016	Medycyna
		8 769 000 000	2015	

		8 510 000 000	2014	
		8 201 000 000	2013	
		76 448 000 000	2016	
	zł	74 476 000 000	2015	Zielona gospodarka
		63 856 000 000	2014	
		64 426 000 000	2013	
		87 758 000 000	2016	
	zł	86 129 000 000	2015	Przemysł wschodzące
		76 640 000 000	2014	
		78 218 000 000	2013	
		107,08	2016	
	szt.	122,06	2015	Energetyka
		134,76	2014	
		139,54	2013	
		3,75	2016	
	szt.	3,76	2015	ICT
		3,98	2014	
		3,67	2013	
		2,89	2016	
	szt.	2,91	2015	Medycyna
		2,95	2014	
		2,86	2013	
		4,50	2016	
	szt.	4,27	2015	Zielona gospodarka
		4,19	2014	
		4,08	2013	
		9,65	2016	
	szt.	9,64	2015	Przemysł wschodzące
		9,93	2014	
		10,07	2013	
		3794	2017	
	osoby	3994	2016	Energetyka
		4589	2015	
		5363	2014	
		5779	2013	
		9989	2017	
	osoby	10070	2016	ICT
		9821	2015	
		9558	2014	
		9815	2013	
		14148	2017	
	osoby	16658	2016	Medycyna
		15830	2015	
		15978	2014	
		14019	2013	
		15306	2017	
	osoby	22337	2016	Zielona gospodarka

WH.1.2.
średnia liczba pracujących
przypadająca na 1 podmiot
w inteligentnych
specjalizacji

WH.1.3.
Liczba studentów i
naukowców w grupie
inteligentnych specjalizacji

		24718	2015	
		26055	2014	
		27916	2013	
	osoby	34411	2017	Przemysł wschodzące
		35923	2016	
		37741	2015	
		38755	2014	
		41912	2013	
WH.1.4. Liczba klastrów w inteligentnych specjalizacjach	szt.	3	2017	Energetyka
		3	2016	
		3	2015	
		3	2014	
		2	2013	
	szt.	5	2017	ICT
		5	2016	
		5	2015	
		5	2014	
		5	2013	
	szt.	1	2017	Medycyna
		1	2016	
		1	2015	
		2	2014	
		3	2013	
	szt.	12	2017	Zielona gospodarka
		12	2016	
		12	2015	
		12	2014	
		11	2013	
	szt.	21	2017	Przemysł wschodzące
21		2016		
21		2015		
21		2014		
18		2013		
WH.1.5. Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach	szt.	101	2017	Energetyka
		64	2016	
		16	2015	
		63	2014	
		103	2013	
	szt.	171	2017	ICT
		87	2016	
		37	2015	
		336	2014	
		334	2013	
	szt.	57	2017	Medycyna
		52	2016	
		2	2015	
59		2014		

		159	2013	
		116	2017	
		72	2016	
	szt.	11	2015	Zielona gospodarka
		60	2014	
		125	2013	
		253	2017	
		112	2016	
	szt.	57	2015	Przemysły wschodzące
		454	2014	
		461	2013	
		105 182 974,44	2017	
		47 692 992,52	2016	
	zł	10 463 878,83	2015	Energetyka
		100 230 447	2014	
		63 951 600	2013	
		126 466 937,16	2017	
		56 479 519,02	2016	
	zł	25 622 549,31	2015	ICT
		214 729 181,35	2014	
		117 135 159,27	2013	
		81 073 767	2017	
		59 411 924	2016	
	zł	1 097 365	2015	Medycyna
		22 905 246	2014	
		41 245 142	2013	
		121 056 782	2017	
		90 328 216	2016	
	zł	26 578 079	2015	Zielona gospodarka
		132 060 508	2014	
		81 643 508	2013	
		241 543 291	2017	
		129 136 772	2016	
	zł	42 006 925	2015	Przemysły wschodzące
		218 532 791	2014	
		142 080 364	2013	
Cechy wskaźnika	<p>Metodyka smart index-u dla inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego została opracowana w 2014 roku w ramach wieloetapowych prac zespołu badawczego w obserwatorium specjalistycznym ICT przy Parku Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice Sp. z o.o.</p> <p>W 2014 r. wskaźnik opracowano na podstawie danych wywiadowni gospodarczych, GUS, PARP, uczelni z woj. śląskiego, Portalu Informacyjno-Komunikacyjnego (PIK).</p> <p>W związku z warunkiem dostępności i porównywalności wyników w 2017 r. wskaźnik opracowano na podstawie ogólnodostępnych danych GUS, PARP, danych MR dotyczących realizowanych projektów, Eurostat.</p>			
Definicja wskaźnika	Smart index (SI) jest tzw. indeksem złożonym opartym na subindeksach			

określonych dla poszczególnych inteligentnych specjalizacji (specjalizacji Energetyka, specjalizacji ICT, specjalizacji Medycyna, specjalizacji Zielona gospodarka i specjalizacji Przemysł wschodzące) oraz sześciu wskaźnikach częściowych dla każdego z tych subindeksów.

W 2018 roku w stosunku do pierwotnych obliczeń wartość Smart Indexu została poszerzona o nowe specjalizacje przyjęte w 2018 roku przez Województwo Śląskie 2014 r. subindeksy stanowiły tj.:

X1 udział w przychodach z inteligentnych specjalizacji,
X2 zatrudnienie w organizacjach inteligentnych specjalizacji,
X3 liczba studentów i naukowców w grupie inteligentnych specjalizacji,
X4 liczba klastrów w inteligentnych specjalizacjach,
X5 liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach,
X6 wartość projektów i przedsięwzięć w inteligentnych specjalizacjach.

Wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 cechy smart index-u dla inteligentnych specjalizacji determinowały konieczność opracowania kryterium (-ów) klasyfikacji podmiotów i rodzajów działalności do poszczególnych specjalizacji.

W wyniku podjętych w 2014 roku prac badawczych:

- opracowano klasyfikacje poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT i medycyna.
- wykorzystano Portal Informacyjno-Komunikacyjny w celu powiązania składowych specjalizacji na poziomie klas PKD z danymi dotyczącymi patentów wg podklas IPC.

Ze względu na brak dostępnych danych i brak kontynuacji funkcjonowania Portalu Informacyjno-Komunikacyjnego w 2018 r. zrezygnowano podczas badania z opracowania dodatkowego subindeksu, wykorzystanego w 2014 r. i obliczono smart indeks dla 6 subindeksów.

Ze względu na konieczność spełnienia warunku dostępności i porównywalności danych w latach subindeksy zostały zmodyfikowane:

X1 – zgodnie z rekomendacją zawartą w raporcie metodycznym smart indeksu subindeks - udział w przychodach z inteligentnych specjalizacji, liczony na podstawie informacji uzyskanych z wywiadowni gospodarczych, został zastąpiony ‘Wartością dodaną brutto’ dla specjalizacji. Ze względu na dostępność informacji GUS, zostały wykorzystane dane dla sekcji PKD 2007.

X2 – do obliczenia wartości zostały wykorzystane dane Eurostat dotyczące pracujących oraz liczby podmiotów wg NACE – na poziomie działu PKD. Dane dostępne z wyłączeniem danych dla sekcji Q – w tym przypadku wykorzystano dane GUS dotyczące liczby przedsiębiorstw i pracujących na poziomie sekcji. Dane dostępne z wyłączeniem danych dla sekcji A – w tym wypadku wykorzystano dane Eurostat dotyczące liczby gospodarstw bez względu na formę prawną oraz dane GUS BDL dotyczące liczby zatrudnionych wg sekcji PKD.

X3 – wykorzystano dane dotyczące liczby studentów pochodzące wyłącznie z GUS, dla poziomu ‘kierunek’, dostępne dla wszystkich specjalizacji.

	<p>X4 – przeprowadzono analizę dot. funkcjonowania klastrów na podstawie danych PARP; w przypadku braku identyfikacji przez PARP klastra, weryfikowano jego funkcjonowanie na podstawie analizy materiałów internetowych. W przypadku stwierdzenia braku aktywności klastrów nie były brane pod uwagę przy wyliczaniu wartości subindeksu.</p> <p>X5 – wykorzystano dane gromadzone przez w bazach programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej dotyczące realizowanych projektów w ramach programów w perspektywie 2014-2020.</p> <p>X6 – jak wyżej.</p> <p>X7 – ze względu na brak kontynuowania funkcjonowania Portalu Informacyjno-Komunikacyjnego, stanowiącego podstawę do wyliczenia wskaźnika dodatkowy subindeks nie został wykorzystany.</p>
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik; GUS, Eurostat, PARP, MliR
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2018, 2021 Uwaga: ze względu na charakter wskaźnika indeksu łańcuchowego i opóźnienie w dostępności danych GUS, Eurostat, badania prowadzone w latach 2018, 2019, 2022 będą umożliwiały obliczenie wskaźnika dla lat odpowiednio: 2016, 2017, 2020.
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie wyznaczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost (średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru)
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna, metody ilościowe na wybranych próbach, badania bezpośrednie, benchmarking, analizy wskaźnikowe, cykliczne (roczne) badania realizowane przez specjalistyczne obserwatoria
Klasyfikacja poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT, medycyna	Wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 cechy smart index-u dla inteligentnych specjalizacji determinowały konieczność opracowania kryterium (-ów) klasyfikacji podmiotów i rodzajów działalności do poszczególnych specjalizacji. Zidentyfikowano w tym kontekście międzynarodowe doświadczenia dotyczące wyodrębnienia sektora ICT na bazie klasyfikacji rodzajów działalności gospodarczej konstytuujących ten sektor. Mając świadomość ograniczeń podejścia sektorowego wykorzystano Polską Klasyfikację Działalności (PKD) na poziomie czwartym (klas). Całość klasyfikacji PKD dla poziomu czwartego liczy 615 grupowań rodzajów działalności dających się wyodrębnić przede wszystkim z punktu widzenia specjalizacji procesu produkcyjnego, czy też działalności usługowej. Zespół badawczy odpowiedzialny za stworzenie metodologii i wyliczenie smart index-u dokonał przyporządkowania odpowiednich kodów PKD na

poziomie klas do trzech specjalizacji. Następnie te propozycje poddano szerokim konsultacjom merytorycznym w ramach sieci obserwatoriów tematycznych, Śląskiej Rady Innowacji oraz Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji. W wyniku tych prac opracowano klasyfikacje poszczególnych rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) w ramach trzech specjalizacji – energetyka, ICT i medycyna. W ramach badania w 2017 r. wykorzystane zostało pierwotnie opracowane przyporządkowanie.

Dla inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego przyjętych w 2018 r. wykorzystane zostało przyporządkowanie do rodzajów działalności dla poziomu czwartego (klas PKD) zgodnie z opracowaniem *Procesy przedsiębiorczego odkrywania w kontekście rozwoju innowacyjnego województwa śląskiego do roku 2020, Raport końcowy. II etap badania ewaluacyjnego pn. Realizacja procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) w województwie śląskim w kontekście rozwoju innowacyjnego do roku 2020*, Główny Instytut Górnictwa, Katowice 2017.

Biorąc pod uwagę cechy wskaźnika – porównywalność i dostępność danych – użyteczność przyporządkowania dla celów wykorzystywania i analiz danych pochodzących ze statystyki publicznej jest ograniczona.

6.4.2 Ocena stopnia realizacji pozostałych indeksów złożonych

6.4.2.1 Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji. Knowledge Index

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH.2.)				
Knowledge Index (KI)				
Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.2. Knowledge Index (KI)			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		8,29	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
		7,36	2017 r.	3 lokata w kraju***
		7,29	2016 r.	2 lokata w kraju**
		6,63	2013 r.	Wartość bazowa. 2 lokata w kraju*
		7,71	2012 r.	2 lokata w kraju*
		8,19	2011 r.	1 lokata w kraju*
		8,40	2010 r.	1 lokata w kraju*
		8,33	2009 r.	1 lokata w kraju*
	WH.2.1. Edukacja i zasoby ludzkie		7,29	2017 r.
		7,08	2016 r.	3 lokata w kraju**
		8,75	2013 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2012 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2011 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2010 r.	1 lokata w kraju*
		8,75	2009 r.	1 lokata w kraju*
WH.2.2. System innowacji		7,29	2017 r.	3 lokata w kraju***
		7,29	2016 r.	3 lokata w kraju**
		7,92	2012 r.	2 lokata w kraju*
		8,54	2011 r.	1 lokata w kraju*

	8,96	2010 r.	1 lokata w kraju*
	8,75	2009 r.	1 lokata w kraju*
WH.2.3. Technologie informatyczne	7,50	2017 r.	3 lokata w kraju***
	7,50	2016 r.	3 lokata w kraju**
	6,46	2012 r.	3 lokata w kraju*
	7,29	2011 r.	3 lokata w kraju*
	7,50	2010 r.	3 lokata w kraju*
	7,50	2009 r.	3 lokata w kraju*

*Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne – Technologie dla Energetyki.

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

***Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika

Metodologia Banku Światowego, popularyzowana jako KAM (ang. Knowledge Assessment Methodology), prezentuje narzędzie badawcze – Knowledge Economy Index – umożliwiające porównywanie konkurencyjności w zakresie gospodarki wiedzą pomiędzy różnymi obszarami działalności ekonomicznej na podstawie zestawu zmiennych strukturalnych oraz jakościowych.

FILAR I. Edukacja i zasoby ludzkie. Komponenty wskaźnika:

- stopa alfabetyzacji dorosłych,
- udział osób odbierających edukację na poziomie średnim do ogółu populacji w wieku odpowiadającym uczniom szkół średnich,
- udział osób odbierających edukację na poziomie wyższym do ogółu populacji w wieku odpowiadającym studentom dla szkolnictwa wyższego. Knowledge Index (KAM).

FILAR II. System innowacji. Komponenty wskaźnika:

- naukowcy w sektorze B+R,
- zgłoszenia patentowe przyznane,
- liczba artykułów naukowych w czasopismach naukowych i technicznych na milion obywateli.

FILAR III. Technologie informatyczne. Komponenty wskaźnika:

- telefony na 1.000 osób,
- komputery na 1.000 osób,
- użytkownicy Internetu na 10.000 osób.

Definicja wskaźnika	<p>Metodologię Banku Światowego – KAM – wykorzystano do pomiaru stopnia konkurencyjności 16 województw w Polsce na przestrzeni lat 2009-2012 za pomocą wskaźnika Knowledge Economy Index (KEI).</p> <p>Knowledge Index (KEI). FILAR I. Edukacja i zasoby ludzkie. Komponenty wskaźnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba uczniów w szkołach podstawowych, – przeciętny udział osób odbierających edukację na poziomie średnim: licea ogólnokształcące (16-18 lat), szkoły zawodowe i ogólnozawodowe (16-18 lat), szkoły policealne (18-21 lat); w stosunku do populacji w danej grupie wiekowej), – ilość osób odbierających edukację na poziomie wyższym: szkoły publiczne oraz niepubliczne. <p>Knowledge Index (KEI). FILAR II. System innowacji. Komponenty wskaźnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach usługowych oraz w przedsiębiorstwach przemysłowych (w tys. zł.), – przeciętna wartość wskaźnika nowych wdrożeń technologicznych w przedsiębiorstwach usługowych oraz produkcyjnych (w %), – ilość zgłoszonych wynalazków i udzielonych patentów. <p>Knowledge Index (KEI). FILAR III. Technologie informatyczne. Komponenty wskaźnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w telefon, – odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer, – odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer z dostępem do Internetu.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2017, 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym; wartości dla kraju: 7,20, Edukacja – 7,76, Innowacje – 7,16, ICT – 6,70
Dynamika zmian wskaźnika,	Na poziomie regionalnym wzrost – do wartości 8,29 (połowa dystansu)

wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	do lidera rankingu – Szwecji)
Sposób pomiaru	benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika KI w oparciu o badania szczegółowych wskaźników wskazanych w opisie

WH.2. Knowledge Index (KI): nota metodologiczna

W przypadku WH.2. Knowledge Index (KI) posłużono się sposobem obliczania przedstawionym w opracowaniu *Gospodarka oparta na wiedzy. Raport analityczny na przykładzie wojewódzkiego podziału terytorialnego Polski w latach 2009-2012*, Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny, Katowice 2014, z zastrzeżeniami wynikającymi z *Ewaluacji wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, w tym ocena wskaźników monitoringu wizji*, Ecorys, Warszawa, 2017. Modyfikacje te można sprowadzić do zastąpienia części niegromadzonych już przez GUS zmiennych częściowych ich odpowiednikami uwzględniającymi stan rozwoju społeczno-gospodarczego i konieczność nadążania za nim statystyki publicznej (np. zastąpienie zliczania liczby telefonów stacjonarnych - telefonami komórkowymi).

Tabela 50. Zmienne częściowe uwzględnione do obliczenia wartości (WH.2.) Knowledge Index (KI)

Filar	Zmienna	Opis	Sposób pozyskania danych z zasobów BDL GUS oraz ew. przekształcenia
Edukacja i zasoby ludzkie	X_1	Liczba uczniów w szkołach podstawowych	Kategoria: Szkolnictwo, Grupa: Szkolnictwo podstawowe, Podgrupa: Szkoły podstawowe ogółem -> uczniowie
	X_2	Przeciętny udział osób odbierających edukację na poziomie średnim: licea ogólnokształcące (16-18 lat), szkoły zawodowe i ogólnozawodowe (16-18 lat), szkoły policealne (18-21 lat); w stosunku do populacji w danej grupie wiekowej)	Kategoria: Szkolnictwo, Grupa: Skolaryzacja, Podgrupa: Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne -> Współczynnik skolaryzacji netto; licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat); szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowe (wiek 16-18 lat); szkoły policealne (wiek 19-21 lat)
	X_3	Ilość osób odbierających edukację na poziomie wyższym: szkoły publiczne oraz niepubliczne	Kategoria: Szkolnictwo wyższe, Grupa: Szkoły wyższe; Podgrupa: Studenci i absolwenci wg typów szkół i rodzaju studiów -> szkoły wyższe ogółem, studenci, ogółem
Innowacje	X_4	Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	Kategoria: nauka i technika, Grupa: działalność innowacyjna; Podgrupa: Nakłady na działalność innowacyjną w

Filar	Zmienna	Opis	Sposób pozyskania danych z zasobów BDL GUS oraz ew. przekształcenia
		usługowych oraz w przedsiębiorstwach przemysłowych (w tys. zł.)	przedsiębiorstwach wg rodzajów działalności innowacyjnej - > przedsiębiorstwa z sektora usług, ogółem PLUS Kategoria: nauka i technika, Grupa: działalność innowacyjna; Podgrupa: Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach wg rodzajów działalności innowacyjnej - > przedsiębiorstwa z przemysłowe, ogółem
	χ_5	Przeciętna wartość wskaźnika nowych wdrożeń technologicznych w przedsiębiorstwach usługowych oraz produkcyjnych (w %)	Kategoria: nauka i technika; Grupa: działalność innowacyjna; Podgrupa: Przedsiębiorstwa innowacyjne wg rodzajów wprowadzonych innowacji -> przedsiębiorstwa z sektora usług, nowe lub istotnie ulepszone procesy PLUS Kategoria: nauka i technika; Grupa: działalność innowacyjna; Podgrupa: Przedsiębiorstwa innowacyjne wg rodzajów wprowadzonych innowacji -> przedsiębiorstwa przemysłowe, nowe lub istotnie ulepszone procesy
	χ_6	Ilość zgłoszonych wynalazków i udzielonych patentów	Kategoria: nauka i technika; Grupa: Ochrona własności przemysłowej w Polsce; Podgrupa: Wynalazki -> zgłoszenia w URP PLUS Kategoria: nauka i technika; Grupa: Ochrona własności przemysłowej w Polsce; Podgrupa: Wynalazki -> patenty udzielone przez URP
Technologie informatyczne i komunikacyjne	χ_7	Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w telefon komórkowy	Kategoria: Ludność; Grupa: Gospodarstwa domowe; Podgrupa: Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w % ogółu gospodarstw domowych -> telefon komórkowy
	χ_8	Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych	Kategoria: Ludność; Grupa: Gospodarstwa domowe; Podgrupa: Wyposażenie w niektóre przedmioty

Filar	Zmienna	Opis	Sposób pozyskania danych z zasobów BDL GUS oraz ew. przekształcenia
		w komputer	trwałego użytkowania w % ogółu gospodarstw domowych -> Komputer osobisty ogółem
	χ_9	Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer z dostępem do Internetu	Kategoria: Ludność; Grupa: Gospodarstwa domowe; Podgrupa: Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w % ogółu gospodarstw domowych -> Komputer osobisty z dostępem do Internetu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analogicznie, podobnie jak w badaniu ewaluacyjnym z 2017 r., dla wyznaczenia wskaźnika KEI dla badanych obszarów obliczenia wykonano dla dwóch rodzajów średnich rangowanych zmiennych wejściowych: arytmetycznej oraz arytmetycznej ważonej. W pierwotnym opisie wskazano, iż wyznaczenie wskaźnika KEI dla badanych obszarów sprowadza się do obliczenia średniej arytmetycznej ważonej rangowanych zmiennych wejściowych. Zaproponowana metodologia nie precyzuje jednak wag, jakie należy przypisać każdej ze zmiennych wejściowych. Przegląd literatury nie pozwala również jednoznacznie wskazać, która jest ważniejsza – co powinno znaleźć przełożenie w sformułowanych wagach. Z tego względu zastąpiono średnią arytmetyczną ważoną rangowanymi zmiennymi wejściowych dla wyliczania wartości KEI dla Filarów I-III.

Tabela 51. Propozycja aktualizacji w zakresie sposobu wyliczenia wartości KEI dla Filarów I-III

Wariant II	wyznaczenie wskaźnika KEI dla badanych obszarów	Zagregowany wskaźnik Knowledge Economy Index, będący średnią arytmetyczną ważoną rangowanych zmiennych wejściowych.
Wariant I	wyznaczenie wskaźnika KEI dla badanych obszarów	Zagregowany wskaźnik Knowledge Economy Index, będący średnią arytmetyczną rangowanych zmiennych wejściowych.

Źródło: opracowanie własne.

WH.2. Knowledge Index (KI): oszacowanie wartości oraz ocena

Poniżej zaprezentowano wyniki wyliczenia wartości wskaźnika KEI zgodnie z zaproponowaną, zaktualizowaną metodologią.

Tabela 52. Wartości KEI dla Filaru I

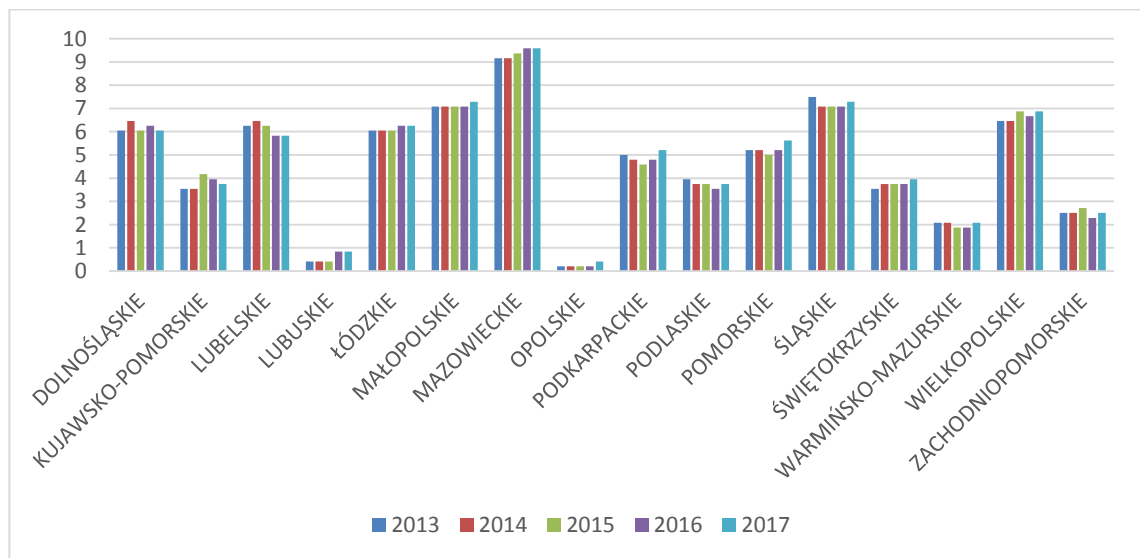
Województwo	FILAR I									
	2013		2014		2015		2016		2017	
	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking
Dolnośląskie	6,04	7	6,46	6	6,04	7	6,25	6	6,04	5
Kujawsko-pomorskie	3,54	12	3,54	12	4,17	10	3,96	10	3,75	10
Lubelskie	6,25	5	6,46	6	6,25	5	5,83	7	5,83	6
Lubuskie	0,42	15	0,42	15	0,42	15	0,83	15	0,83	13
Łódzkie	6,04	7	6,04	7	6,04	7	6,25	6	6,25	4
Małopolskie	7,08	3	7,08	3	7,08	3	7,08	3	7,29	2
Mazowieckie	9,17	1	9,17	1	9,17	1	9,38	1	9,58	1
Opolskie	0,21	16	0,21	16	0,21	16	0,21	16	0,42	14
Podkarpackie	5,00	9	4,79	9	4,58	9	4,79	9	5,21	8
Podlaskie	3,96	10	3,75	11	3,75	12	3,54	12	3,75	10
Pomorskie	5,21	8	5,21	8	5,00	8	5,21	8	5,63	7

Śląskie	7,50	2	7,08	3	7,08	3	7,08	3	7,29	2
Świętokrzyskie	3,54	12	3,75	11	3,75	12	3,75	11	3,96	9
Warmińsko-mazurskie	2,08	14	2,08	14	1,88	14	1,88	14	2,08	12
Wielkopolskie	6,46	4	6,46	6	6,88	4	6,67	4	6,88	3
Zachodniopomorskie	2,50	13	2,50	13	2,71	13	2,29	13	2,50	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W obszarze Filaru I pozycja regionu od 2013 r. jest mocna i stabilna, chociaż lepsze rezultaty od Śląska uzyskują przede wszystkim Mazowsze i Małopolsk – regiony, na terenie których położone są odpowiednio Warszawa (największy ośrodek akademicki w kraju) oraz Kraków (drugi także w Polsce). Niewiele gorszą sytuację obserwuje się również w Wielkopolsce oraz województwach dolnośląskim, lubelskim i łódzkim (dwa ostatnie wydają się zmieniać swoje pozycje w rankingu na korzyść łódzkiego). W analizowanym tu obszarze, podobnie jak dla 2016 r., zdecydowanie najgorzej prezentują się dane dla województw opolskiego i lubuskiego.

Wykres 7. Wartości KEI dla Filaru I

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

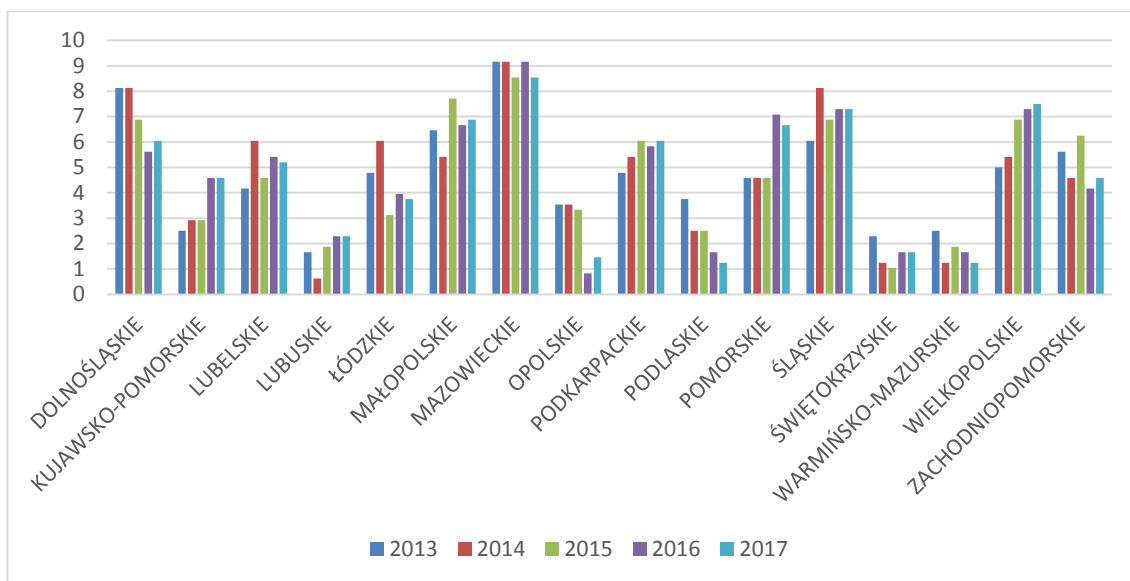
Tabela 53. Wartości KEI dla Filaru II

Województwo	FILAR II									
	2013		2014		2015		2016		2017	
	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking
Dolnośląskie	8,13	2	8,13	3	6,88	5	5,63	7	6,04	6
Kujawsko-pomorskie	2,50	14	2,92	12	2,92	12	4,58	9	4,58	8
Lubelskie	4,17	10	6,04	5	4,58	9	5,42	8	5,21	7
Lubuskie	1,67	16	0,63	16	1,88	15	2,29	12	2,29	10
Łódzkie	4,79	8	6,04	5	3,13	11	3,96	11	3,75	9
Małopolskie	6,46	3	5,42	8	7,71	2	6,67	5	6,88	4
Mazowieckie	9,17	1	9,17	1	8,54	1	9,17	1	8,54	1
Opolskie	3,54	12	3,54	11	3,33	10	0,83	16	1,46	12
Podkarpackie	4,79	8	5,42	8	6,04	7	5,83	6	6,04	6
Podlaskie	3,75	11	2,50	13	2,50	13	1,67	15	1,25	13
Pomorskie	4,58	9	4,58	10	4,58	9	7,08	4	6,67	5
Śląskie	6,04	4	8,13	3	6,88	5	7,29	3	7,29	3
Świętokrzyskie	2,29	15	1,25	15	1,04	16	1,67	15	1,67	11
Warmińsko-mazurskie	2,50	14	1,25	15	1,88	15	1,67	15	1,25	13
Wielkopolskie	5,00	6	5,42	8	6,88	5	7,29	3	7,50	2
Zachodniopomorskie	5,63	5	4,58	10	6,25	6	4,17	10	4,58	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2017 r. Śląskie było 3. regionem w kraju w zakresie osiągniętej wartości KEI dla Filaru II. W obszarze innowacji silnym, krajowym liderem jest Mazowsze, które od lat zajmuje pierwsze miejsce w analizowanym zestawieniu. Wysokie miejsca zajmują również Wielkopolska (wyraźny trend rosnący na przestrzeni lat), Dolny Śląsk (trend spadkowy), a także Małopolska i Pomorze. Z kolei o niskiej wartości subindeksu można mówić w przypadku województw: podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

Wykres 8. Wartości KEI dla Filaru II

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

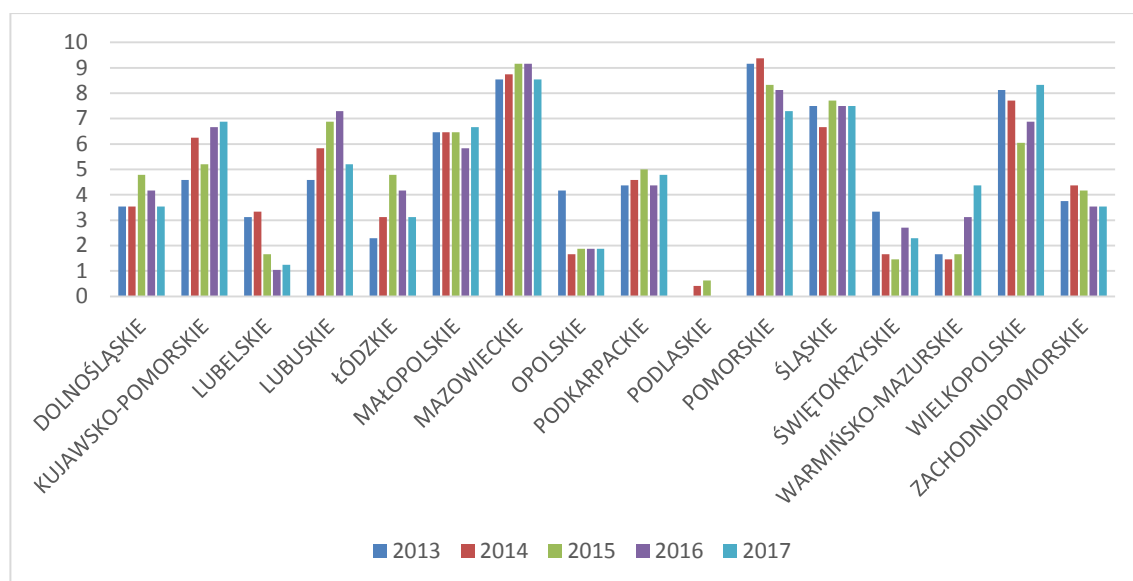
Tabela 54. Wartości KEI dla Filaru III

Województwo	FILAR III									
	2013		2014		2015		2016		2017	
	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking
Dolnośląskie	3,54	11	3,54	10	4,79	10	4,17	10	3,54	10
Kujawsko-pomorskie	4,58	7	6,25	6	5,21	7	6,67	6	6,88	5
Lubelskie	3,13	13	3,33	11	1,67	14	1,04	15	1,25	14
Lubuskie	4,58	7	5,83	7	6,88	4	7,29	4	5,21	7
Łódzkie	2,29	14	3,13	12	4,79	10	4,17	10	3,13	11
Małopolskie	6,46	5	6,46	5	6,46	5	5,83	7	6,67	6
Mazowieckie	8,54	2	8,75	2	9,17	1	9,17	1	8,54	1
Opolskie	4,17	9	1,67	14	1,88	12	1,88	14	1,88	13
Podkarpackie	4,38	8	4,58	8	5,00	8	4,38	8	4,79	8
Podlaskie	0,00	16	0,42	16	0,63	16	0,00	16	0,00	15
Pomorskie	9,17	1	9,38	1	8,33	2	8,13	2	7,29	4
Śląskie	7,50	4	6,67	4	7,71	3	7,50	3	7,50	3
Świętokrzyskie	3,33	12	1,67	14	1,46	15	2,71	13	2,29	12
Warmińsko-mazurskie	1,67	15	1,46	15	1,67	14	3,13	12	4,38	9
Wielkopolskie	8,13	3	7,71	3	6,04	6	6,88	5	8,33	2
Zachodniopomorskie	3,75	10	4,38	9	4,17	11	3,54	11	3,54	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analogicznie jak w 2016 r., w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych w 2017 r. województwo śląskie ustępowało jedynie dwóm regionom: Mazowszu (1 lokata, utrzymanie pozycji z 2016 r.) oraz Wielkopolsce (2 lokata, awans z pozycji 5 w 2016 r.). W analizowanym okresie zbliżone wartości subindeksu osiągały również województwa pomorskie i kujawsko-pomorskie. Najniższe wartości KEI dla Filaru III osiąga zdecydowanie Podlasie, choć niekorzystna sytuacja jest również w województwach lubelskim, opolskim i świętokrzyskim.

Wykres 9. Wartości KEI dla Filaru III

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tabela 55. Wartości KEI dla wariantu I (średnia arytmetyczna KEI dla poszczególnych Filarów)

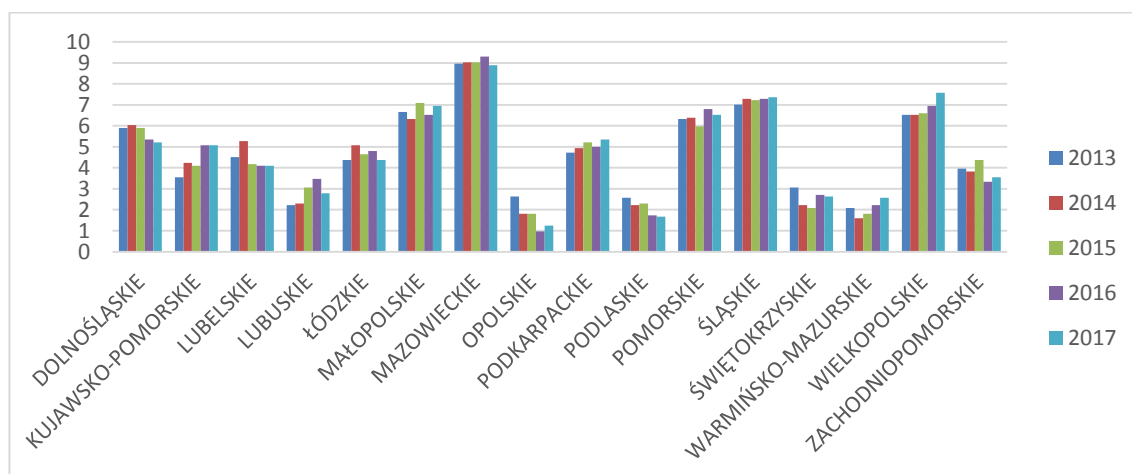
Województwo	KEI - I wariant									
	2013		2014		2015		2016		2017	
	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking
Dolnośląskie	5,90	6	6,04	6	5,90	6	5,35	6	5,21	7
Kujawsko-pomorskie	3,54	11	4,24	10	4,10	11	5,07	7	5,07	8
Lubelskie	4,51	8	5,28	7	4,17	10	4,10	10	4,10	10
Lubuskie	2,22	15	2,29	12	3,06	12	3,47	11	2,78	12
Łódzkie	4,38	9	5,07	8	4,65	8	4,79	9	4,38	9
Małopolskie	6,67	3	6,32	5	7,08	3	6,53	5	6,94	4
Mazowieckie	8,96	1	9,03	1	8,96	1	9,24	1	8,89	1
Opolskie	2,64	13	1,81	15	1,81	16	0,97	16	1,25	16
Podkarpackie	4,72	7	4,93	9	5,21	7	5,00	8	5,35	6
Podlaskie	2,57	14	2,22	14	2,29	13	1,74	15	1,67	15

Pomorskie	6,32	5	6,39	4	5,97	5	6,81	4	6,53	5
Śląskie	7,01	2	7,29	2	7,22	2	7,29	2	7,36	3
Świętokrzyskie	3,06	12	2,22	14	2,08	14	2,71	13	2,64	13
Warmińsko-mazurskie	2,08	16	1,60	16	1,81	16	2,22	14	2,57	14
Wielkopolskie	6,53	4	6,53	3	6,60	4	6,94	3	7,57	2
Zachodniopomorskie	3,96	10	3,82	11	4,38	9	3,33	12	3,54	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Przy wyliczaniu wartości KEI w wariantcie pierwszym, Śląskie w latach 2013-2016 zajmowało cały czas drugą lokatę, aby w 2017 r. ustąpić nie tylko Mazowszu, ale i Wielkopolsce - i tym samym spaść na trzecią pozycję w kraju. Regionami o dużym potencjale na obszarze KEI były również Małopolska i Pomorze, z kolei najslabiej - lecz identycznie jak w 2016 r. - prezentuje się sytuacja na Opolszczyźnie, Podlasiu oraz Warmii i Mazurach.

Wykres 10. Wartości KEI dla wariantu I (średnia arytmetyczna KEI dla poszczególnych Filarów)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

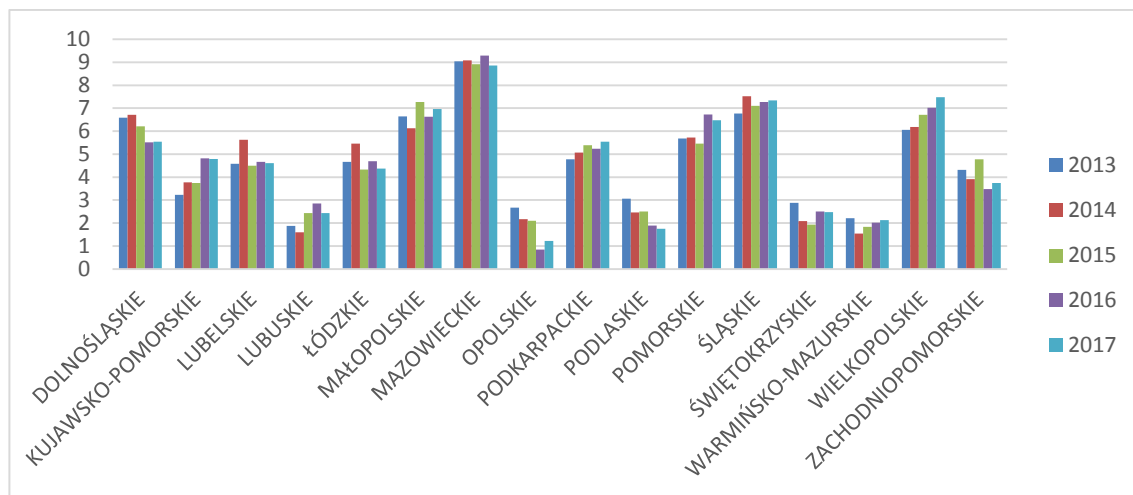
Tabela 56. Wartości KEI dla wariantu II (średnia arytmetyczna ważona KEI dla poszczególnych Filarów)

Województwo	KEI - II wariant									
	2013		2014		2015		2016		2017	
	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking	wartość	ranking
Dolnośląskie	6,58	4	6,71	3	6,21	5	5,52	6	5,54	6
Kujawsko-pomorskie	3,23	11	3,77	11	3,75	11	4,81	8	4,79	7
Lubelskie	4,58	9	5,63	7	4,50	9	4,67	10	4,60	8
Lubuskie	1,88	16	1,60	15	2,44	13	2,85	12	2,44	12
Łódzkie	4,67	8	5,46	8	4,33	10	4,69	9	4,38	9
Małopolskie	6,65	3	6,13	5	7,27	2	6,63	5	6,96	4
Mazowieckie	9,04	1	9,08	1	8,85	1	9,23	1	8,85	1
Opolskie	2,67	14	2,17	13	2,10	14	0,85	16	1,23	14
Podkarpackie	4,77	7	5,06	9	5,40	7	5,23	7	5,54	6
Podlaskie	3,06	12	2,46	12	2,50	12	1,90	15	1,75	13
Pomorskie	5,69	6	5,73	6	5,46	6	6,73	4	6,48	5
Śląskie	6,77	2	7,52	2	7,10	3	7,27	2	7,33	3
Świętokrzyskie	2,88	13	2,08	14	1,94	15	2,50	13	2,48	11
Warmińsko-mazurskie	2,21	15	1,54	16	1,83	16	2,02	14	2,13	13
Wielkopolskie	6,06	5	6,19	4	6,71	4	7,02	3	7,48	2
Zachodniopomorskie	4,31	10	3,92	10	4,77	8	3,48	11	3,75	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W przypadku wyliczania wartości KEI w wariantcie II, zmiana wag nie powoduje kompletnego zmodyfikowania rankingu. Śląskie ma w tym przypadku w 2017 r. 3. lokatę, podobnie jak w wariantcie I. Liderami rankingu są Mazowsze, Wielkopolska i - zajmująca pozycję za Śląskiem - Małopolska, z kolei stawkę zamykają województwa: opolskie, podlaskie i warmińsko-mazurskie.

Wykres 11. Wartości KEI dla wariantu II (średnia arytmetyczna ważona KEI dla poszczególnych Filarów)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

6.4.2.2 Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji. Index Kapitału Społecznego

Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH.3.)				
Indeks kapitału społecznego				
Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.3. Indeks kapitału społecznego			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		1,162	2017 r.	Wzrost wartości wskaźnika. ****
		1,147	2016 r.	Spadek wartości wskaźnika. ***
		1,171	2012 r.	Wartość bazowa. Wyniki badania pilotażowego*
		1,150	2011 r.	Jak wyżej*
		1,220	2010 r.	Jak wyżej*
WH.3.1.1. Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe itp.).		0,60	2017 r.	Wzrost wartości wskaźnika. ****
		0,42	2016 r.	Utrzymanie wartości wskaźnika. ***
		0,42	2015 r.	Spadek wartości wskaźnika.***
		0,74	2014 r.	Wzrost wartości wskaźnika.***
		0,52	2013 r.	Wyniki badania pilotażowego**
		0,53	2012 r.	Jak wyżej**
		0,83	2011 r.	Jak wyżej**
		0,63	2010 r.	Jak wyżej**
		0,87	2009 r.	Jak wyżej**
	0,84	2008 r.	Jak wyżej**	
WH.3.1.2. Zaufanie do administracji publicznej		60 % poziomu krajowego	2020 r.	Wartość docelowa, wzrost

	zauwania do administracji publicznej		
	1,64	2016 r.	Wzrost wartości wskaźnika.***
	0,79	2015 r.	Badanie pilotażowe **
	0% w 2012 r. oraz 50% poziomu krajowego zaufania do administracji publicznej w 2015 r.	2012 r.	Wartość bazowa odniesiona do wskaźników krajowych

*Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska.

**Wyniki badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Medycyny w latach 2014-2015.

***Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

****Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r..

Cechy wskaźnika

Kapitał społeczny jest obok wskaźników inwestycyjnych istotną składową oceny skuteczności realizacji regionalnej polityki społeczno-gospodarczej i elementem oceny interwencji publicznej.

Istotą kapitału społecznego jest konkurencyjność zespołowa oparta na wzajemnych relacjach członków grupy. Powszechnie wykorzystywanymi w badaniach miarami kapitału społecznego są zaufanie interpersonalne i dobrowolna przynależność do organizacji społecznych. Metodologia pomiaru wskaźników została opracowana w 2014 r. przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Środowiska (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach) w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych”.

Opracowanie metodyczne na potrzeby obliczenia indeksu kapitału społecznego regionu wymagało:

- przeglądu i wyboru obszarów odzwierciedlających związek kapitału społecznego z priorytetami rozwojowymi regionu,
- przedstawienia zmian w wybranych obszarach za pomocą celowo dobranych danych ilościowych (statystycznych), w tym analizy i interpretacji zjawisk opisywanych przez dane ilościowe w kontekście regionalnym i krajowym,
- skonstruowania formuły łączącej wybrane dane ilościowe, w tym metody agregowania różnych danych,
- opracowanie narzędzia dla prowadzenia obliczeń i jego testowanie,

- wykonanie modelu matematycznego dla prognozowania przyszłych wartości indeksu,
- opracowanie sposobu wnioskowania i interpretacji dla uzyskanych wartości indeksu w kontekście realizacji polityk regionalnych,
- przygotowanie analizy symulacyjnej opisującej wrażliwość indeksu na zmiany w poszczególnych składowych oraz wnioskowania.

Definicja wskaźnika

Kapitał społeczny według Roberta Putnama (2000, 2003) jest zjawiskiem kulturowym, stanowi zasób wspólnoty, a nie tworzących ją jednostek. Obejmuje obywatelskie nastawienie członków społeczeństwa, normy wspierające współdziałanie oraz zaufanie interpersonalne i zaufanie obywateli do instytucji publicznych. Zasadniczym elementem kapitału społecznego jest zaufanie, gwarantujące najlepsze dla całej wspólnoty, choć niekoniecznie najbardziej korzystne dla każdego z jej członków rozwiązanie dylematu więźnia: maksymalizację dobra wspólnego zamiast.

Kapitał społeczny (definicja według Francis Fukuyama (1997, 2000)) – zestaw nieformalnych wartości i norm etycznych wspólnych dla członków określonej grupy i umożliwiających im skuteczne współdziałanie. Podstawą współdziałania na rzecz dobra publicznego jest wzajemne zaufanie członków grupy. Zasady, które tworzą kapitał społeczny, rozciągają się od normy wzajemności między dwojgiem przyjaciół aż po bardzo złożone i skodyfikowane doktryny, takie jak chrześcijaństwo czy konfucjanizm.

Pierre Bourdieu (1986, 1993) definiuje kapitał społeczny jako indywidualne inwestycje w sieci związków społecznych. Według niego kapitał społeczny jest dobrem prywatnym, a nie publicznym, i może owocować zamożnością, albo „kapitałem symbolicznym”, czyli oznakami statusu społecznego. Kapitał społeczny jednostki jest według tego badacza zasadniczym elementem jej pozycji społecznej.

Definicja wg Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (Załącznik do uchwały nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r.)

Kapitał społeczny rozumiany jest jako wynikająca z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania zdolność do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów.

Dla określenia kapitału społecznego wybrano następujące główne obszary:

1. Obszar I Postawy i kompetencje społeczne
 - Edukacja formalna
 - Edukacja pozaszkolna/nieformalna i obywatelska
2. Obszar II Współdziałanie i partycypacja społeczna
 - Zagrożenie wykluczeniem społecznym
 - Zaangażowanie / wpływ na życie publiczne
 - Non- profit / partycypacja społeczna

	<p>3. Obszar III Komunikacja społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększenie dostępności komunikacji – Współpraca, wymiana wiedzy <p>4. Obszar IV Potencjał kulturowy i kreatywny</p> <ul style="list-style-type: none"> – Udział w kulturze – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – Sport. <p>Powyższe obszary korespondują z celami szczegółowymi Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 (Załącznik do uchwały nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013 r.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji, 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne, 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy, 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenie do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik, CBOS, GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2018 (XII 2017r.), 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym;
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost;
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna; benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika European Social Survey, dane CBOS oraz GUS

Cechy wskaźnika

Indeks Kapitału Społecznego – Poziom zaufania

Metodologia pomiaru wskaźników została opracowana w 2014 r. przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne Technologie dla Medycyny w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych”. Obserwatorium tworzy konsorcjum w składzie: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o. o. (Lider Obserwatorium), Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi oraz Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM. W obszarze usług medycznych konsorcjum reprezentuje Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach.

Metodologia ma charakter nowatorski, wykorzystuje ilościowe i jakościowe metody pomiaru wskaźnika. W rezultacie pionierskich prac w kraju podjętych na poziomie regionalnym, opracowano odrębną i niezależną metodę pomiaru, która koncentruje się na współpracy międzyinstytucjonalnej i zaufaniu międzyorganizacyjnym.

Definicja wskaźnika

Zaufanie według Roberta Putnama jest zasadniczym (podstawowym) składnikiem kapitału społecznego, ponieważ napędza współpracę. Stąd też istotnym rezultatem występowania tego zaufania będzie podejmowane przez podmioty współdziałanie. Szczególnym typem zaufania, wg typologii Piotra Sztompki jest zaufanie publiczne, kierowane do organizacji, w obrębie których zachodzą działania i interakcje.

Wskaźnik WH.3.1.1.: Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe itp.), tj. Wskaźnik współdziałania:

Charakterystyka składowych wskaźnika (badanie ilościowe):

(X1) Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw,

(X2) Przedsiębiorstwa usługowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw,

(X3) Przedsiębiorstwa przemysłowe sektora MŚP współpracujące w ramach inicjatywy klastrowej lub innej sformalizowanej współpracy w % przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie,

(X4) Projekty naukowo-badawcze realizowane przez co najmniej dwa różne podmioty w % ogółu projektów (wg siedziby pierwszej instytucji realizującej),

(X5) Zgłoszenia patentowe do UPRP przez co najmniej dwa współuprawnione podmioty w % ogółu patentów (wg siedziby pierwszego współuprawnionego).

Zgodnie z opracowaną metodyką obliczono wartość wskaźnika współdziałania dla lat 2008-2013.

Wskaźnik WH.3.1.2.: Zaufanie do administracji publicznej, tj. Wskaźnik

	<p>zaufania instytucjonalnego w regionie:</p> <p>Wskaźnik opiera się na autorskim narzędziu badawczym (kwestionariusze, badanie jakościowe) służące określeniu dynamiki kształtowania się zaufania do instytucji regionalnego systemu innowacji w województwie śląskim.</p> <p>Kwestionariusz ankiety w ramach badań pilotażowych rozdystrybuowano głównie drogą elektroniczną i listową do przedstawicieli instytucji naukowych oraz instytucji otoczenia biznesu zlokalizowanych w województwie śląskim.</p> <p>Charakterystyka składowych wskaźnika (badanie jakościowe):</p> <p>(X1) Czynne zaufanie instytucji naukowo-badawczych do pozostałych aktorów,</p> <p>(X2) Bierne zaufanie względem instytucji naukowo-badawczych,</p> <p>(X3) Czynne zaufanie instytucji otoczenia biznesu do pozostałych aktorów,</p> <p>(X4) Bierne zaufanie względem instytucji otoczenia biznesu. Wskaźnik ma postać średniej ważonej, powyższych czterech zmiennych, mieszczącej się w przedziale <-2,0;2,0>.</p> <p>Zgodnie z opracowaną metodyką obliczono wartość wskaźnika współdziałania dla roku 2015.</p>
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenie do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik, CBOS, GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018 (XII 2017r.), 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym, na poziomie krajowym wskaźnik zaufania do administracji publicznej wynosił w 2010 – 42%, w 2012 – 45%.
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost; na poziomie krajowym wzrost zaufania do administracji publicznej planuje się na poziomie 50% (w 2015) – w regionie należy dążyć do 50% w 2015 roku i 60% w 2020
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna; benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika European Social Survey, dane CBOS oraz GUS

W przypadku WH.3. Indeks kapitału społecznego posłużono się metodologią obliczania opracowaną przez Główny Instytut Górnictwa z zastrzeżeniami wynikającymi z *Ewaluacji wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, w tym ocena wskaźników monitoringu wizji*, Ecorys, Warszawa, 2017.

6.4.2.2.1 Indeks kapitału społecznego

WH.3. Indeks kapitału społecznego: nota metodologiczna

- odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%) – brak danych dla 2015 r. (dla 2016 r. i 2017 r. – ponownie dostępne), posłużono się ostatnim okresem referencyjnym (tj. danymi za 2014 r. w 2015 r.);
- liczba podmiotów zaliczanych do III sektora (fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne) na 10 tys. mieszkańców – zaktualizowane niedostępne w badaniu z 2017 r. dane za 2016 r., w sytuacji braku danych za 2017 r. - analogicznie jak w minionym roku, posłużono się ostatnim okresem referencyjnym;
- odsetek przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia poprzez sieci komputerowe (%) – zaktualizowane niedostępne w badaniu z 2017 r. dane z 2016 r., posłużono się ostatnim okresem referencyjnym;
- liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu – dana obecnie nie jest zbierana; posłużono się ostatnim okresem referencyjnym;
- Komputeryzacja bibliotek (liczba komputerów podłączonych do Internetu w placówkach bibliotecznych) – z uwagi na brak pomiaru stosowanego wskaźnika, użyto miernika „Komputery użytkowane w bibliotece ogółem” (analogicznie z badaniem z 2017 r.).

WH.3. Indeks kapitału społecznego: oszacowanie wartości oraz ocena

Tabela 57. Wartości indeksu kapitału społecznego

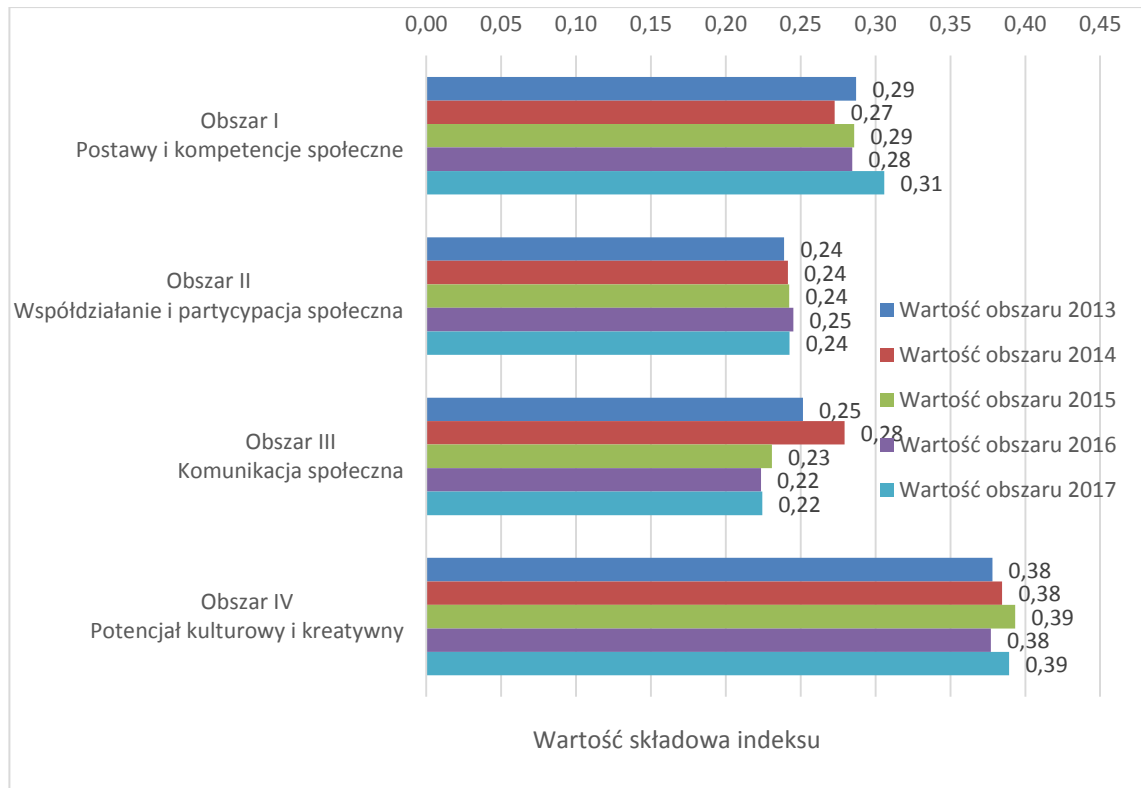
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1,232	1,120	1,192	1,155	1,192	1,166	1,147	1,162

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL i STRATEG).

Od 2014 r. do 2016 r. obserwowane było konsekwentne, choć nieznaczne obniżanie się wartości wskaźnika indeksu kapitału społecznego. W 2017 r. trend ten uległ zahamowaniu, zaś wartość indeksu wzrosła, osiągając wartość 1,162 - tj. zbliżoną do tej z 2015 r.

W porównaniu do roku poprzedniego, największy postęp dokonał się w zakresie Obszaru I. Postawy i kompetencje społeczne oraz Obszaru IV. Potencjał kulturowy i kreatywny. Z kolei w odniesieniu do Obszaru II. Współdziałanie i partycypacja społeczna, obserwuje się nieznaczny spadek względem 2017 r.

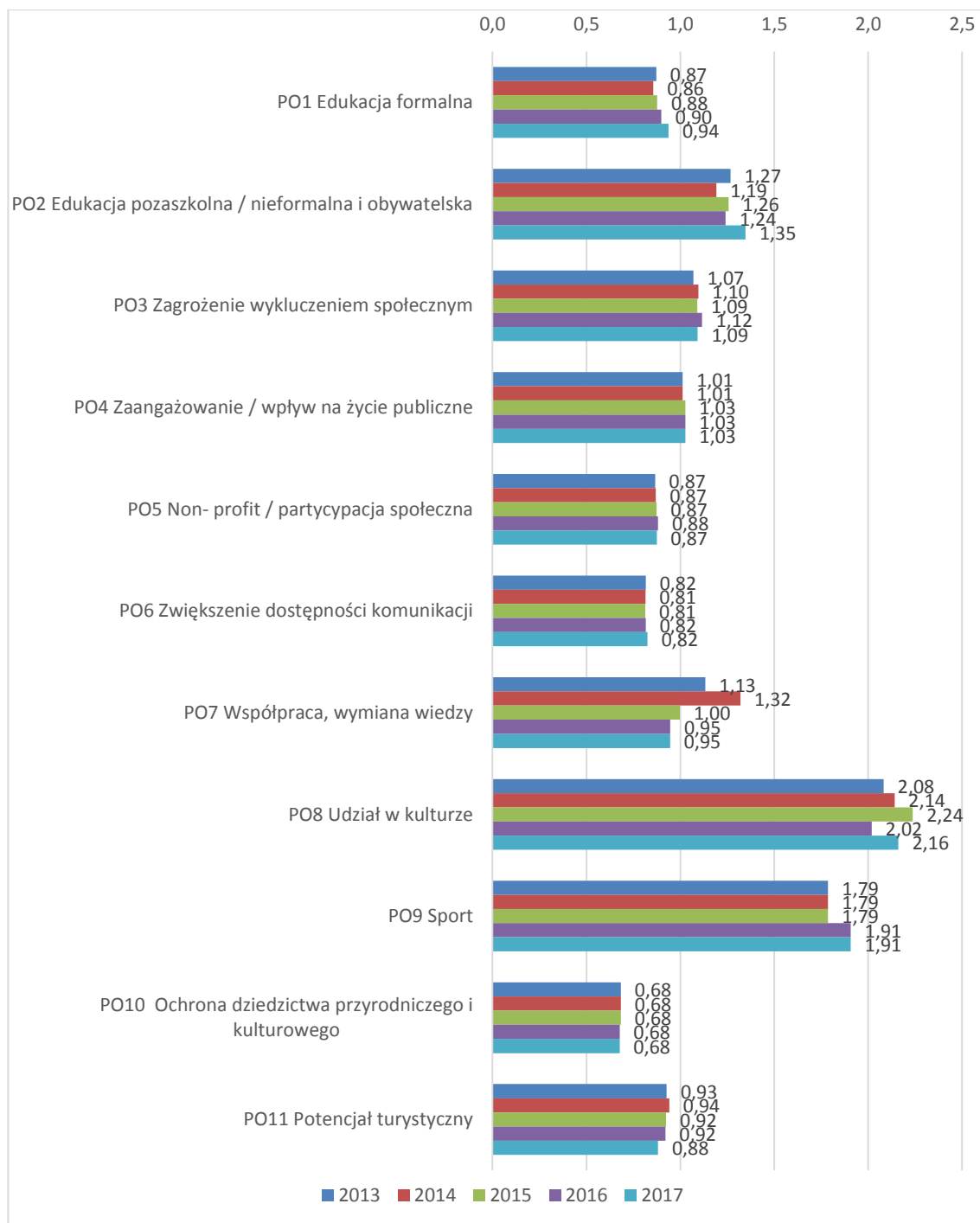
Wykres 12. Wskaźnik poszczególnych obszarów indeksu kapitału społecznego w latach 2013-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL i STRATEG).

Schodząc na jeszcze niższy poziom dezagregacji wskaźnika, widać znaczącą poprawę względem roku 2016 r. w ramach Podobszarów: PO2. Edukacja pozaszkolna/nieformalna i obywatelska oraz PO8. Udział w kulturze. Zaobserwowane spadki są zdecydowanie mniej znaczące; relatywnie największy miał miejsce w odniesieniu do PO11. Potencjał turystyczny.

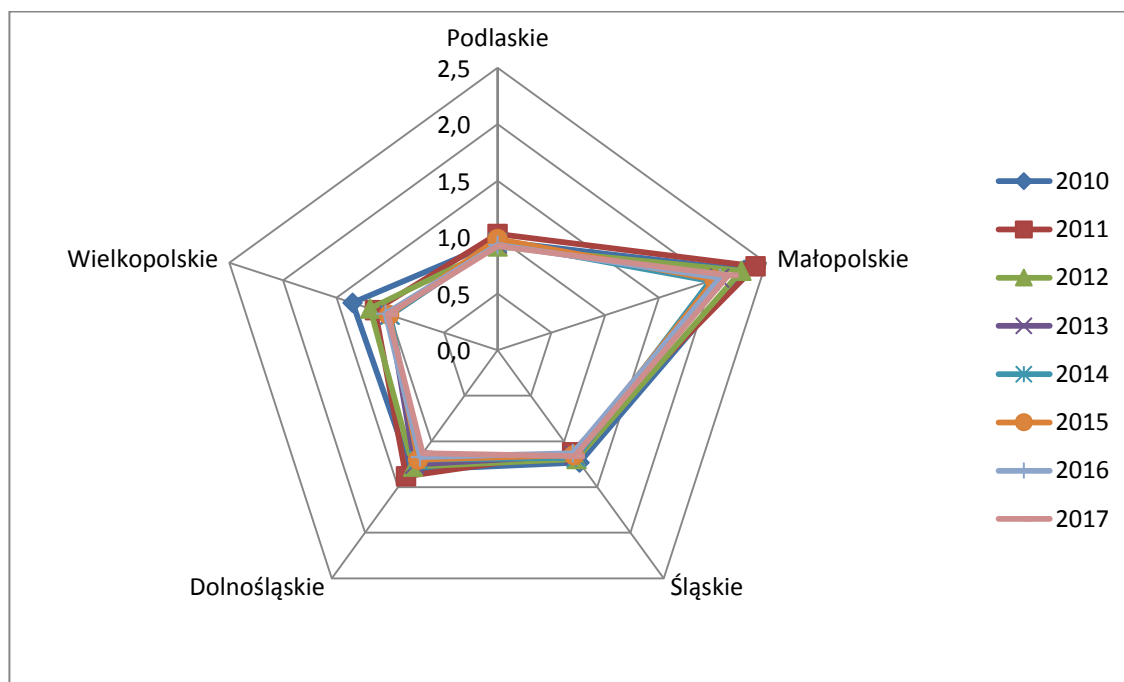
Wykres 13. Wskaźnik poszczególnych obszarów indeksu kapitału społecznego w latach 2013-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (BDL i STRATEG).

Porównując Śląsk względem innych regionów, należy zauważyć dużą stabilność jego indeksu kapitału społecznego. Choć spośród pięciu analizowanych województw, Śląskie w 2017 r. zajmowało drugą lokatę (za Małopolską), to jednak na przestrzeni lat wariacja wartości indeksu jest relatywnie najniższa, zaś Małopolska ma tę miarę najwyższą. Oznaczać to może, iż podstawy dla wartości wskaźnika na Śląsku są trwałe, a tym samym wzrost - choć wolniejszy - powinien być również utrzymujący się w czasie.

Rysunek 36. Zmiany wartości indeksu kapitału społecznego w wybranych regionach w latach 2010-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS/STRATEG

6.4.2.2.2 Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe itp.)

WH.3.1.1. Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe, itp.): nota metodologiczna

Sposób obliczania wskaźnika bazuje na metodologii opisanej w wynikach badania pilotażowego zrealizowanego przez Regionalne Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Medycyny w latach 2014-2015, z zastrzeżeniem modyfikacji rekomendowanych w ramach badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.. Modyfikacje te sprowadzają się do:

- Usunięcia zmiennej „Projekty naukowo-badawcze realizowane przez co najmniej dwa różne podmioty w % ogółu projektów (wg siedziby pierwszej instytucji realizującej)”;
- Zastąpienia zmiennej „Zgłoszenia patentowe do UPRP przez co najmniej 2 współuprawnione podmioty w % ogółu patentów (wg siedziby pierwszego współuprawnionego)” zmienną „Zgłoszenia

wynalazków i wzorów użytkowych dokonane w UPRP przez podmioty krajowe według siedziby pierwszego zgłaszającego”;

- Użycia zaktualizowanych wag zmiennych wskaźnika współdziałania, jak w tabeli poniżej.

Tabela 58. Zaktualizowane wagi zmiennych wskaźnika współdziałania

Zmienna	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
Waga	W ₁ =0,30	W ₂ =0,30	W ₃ =0,15	W ₄ =0,25

Źródło: opracowanie własne.

- Dodatkowo, w przypadku zmiennych, dla których GUS nie dysponuje jeszcze wartością dla 2017 r., w obliczeniach wykorzystano estymowane ich wartości (regresja liniowa, MNK).

WH.3.1.1. Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe, itp.): uszczegółowienie i aktualizacja: oszacowanie wartości oraz ocena

Tabela 59. Wskaźnik współdziałania w latach 2012-2017

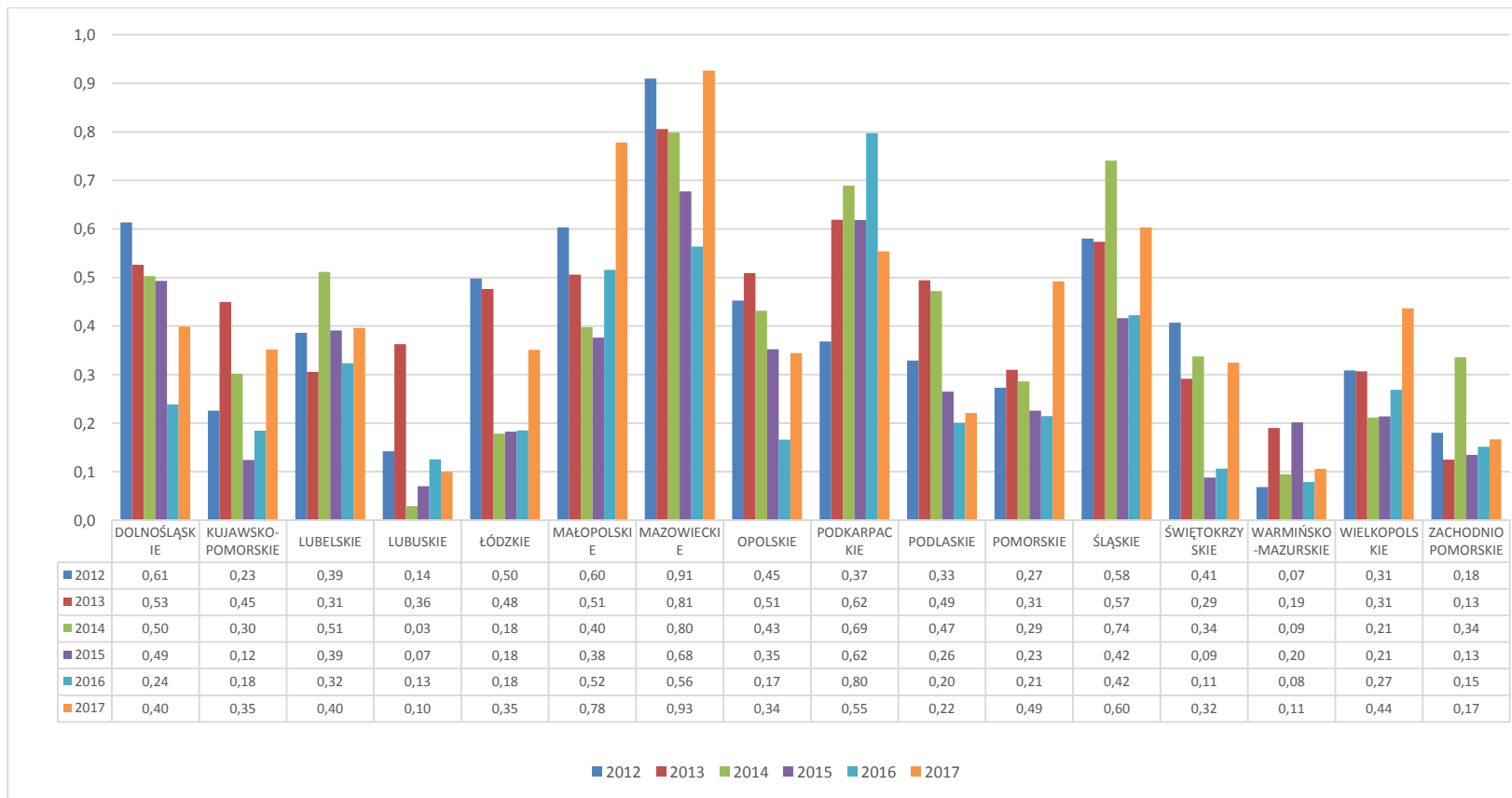
Województwo	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dolnośląskie	0,61	0,53	0,50	0,49	0,24	0,40
Kujawsko-pomorskie	0,23	0,45	0,30	0,12	0,18	0,35
Lubelskie	0,39	0,31	0,51	0,39	0,32	0,40
Lubuskie	0,14	0,36	0,03	0,07	0,13	0,10
Łódzkie	0,50	0,48	0,18	0,18	0,18	0,35
Małopolskie	0,60	0,51	0,40	0,38	0,52	0,78
Mazowieckie	0,91	0,81	0,80	0,68	0,56	0,93
Opolskie	0,45	0,51	0,43	0,35	0,17	0,34
Podkarpackie	0,37	0,62	0,69	0,62	0,80	0,55
Podlaskie	0,33	0,49	0,47	0,26	0,20	0,22
Pomorskie	0,27	0,31	0,29	0,23	0,21	0,49
Śląskie	0,58	0,57	0,74	0,42	0,42	0,60
Świętokrzyskie	0,41	0,29	0,34	0,09	0,11	0,32
Warmińsko-mazurskie	0,07	0,19	0,09	0,20	0,08	0,11
Wielkopolskie	0,31	0,31	0,21	0,21	0,27	0,44

Zachodniopomorskie	0,18	0,13	0,34	0,13	0,15	0,17
--------------------	------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS/Raportów rocznych UPRP.

W 2017 r. liderem rankingu w zakresie wskaźnika współdziałania były Mazowsze i Małopolska, zaś Śląskie zajmowało trzecią lokatę. Estymowana wartość wskaźnika dla Śląska w 2017 r. wyniosła 0,60. Z kolei regiony o najniższej pozycji w zestawieniu to: lubuskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie.

Wykres 14. Wskaźnik współdziałania w latach 2012-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS/Raportów rocznych UP

6.4.2.2.3 Zaufanie do administracji publicznej

WH.3.1.2. Zaufanie do administracji publicznej: nota metodologiczna

Dotychczasowa metodologia obliczania wartości zaufania do administracji publicznej obejmowała diagnozę poziomu zaufania w 2 perspektywach:

- **czynnej** → ocena poziomu zaufania IOB/institucji naukowo-badawczych względem pozostałych aktorów (z wyłączeniem podmiotów tego samego typu: tj. dla IOB – innych IOB, dla instytucji naukowo-badawczych – innych instytucji naukowo-badawczych; włączane są tu natomiast zagraniczne instytucje naukowo-badawcze, które są traktowane jako pozostali aktorzy, gdyż nie wchodzą w skład instytucji reprezentujących ogniwa RSI);
- **biernej** → ocena poziomu zaufania pozostałych aktorów względem IOB/institucji naukowo-badawczych.

Poziom zaufania to miara centralna ocen dla danej kategorii podmiotu przy uwzględnieniu skalowania odpowiedzi („nie” –2 pkt; „raczej nie” –1 pkt; „raczej tak” +1 pkt; „tak” +2 pkt; „trudno powiedzieć” 0 pkt.).

Dla każdego z typów instytucji obliczono odrębny wskaźnik zaufania bazujący na uśrednionych wynikach dla każdej z kategorii odpowiedzi.

Tabela 60. Przyjęte wagi zmiennych wskaźnika zaufania instytucjonalnego w oryginalnej metodologii

Zmienna	Waga
Czynne zaufanie instytucji naukowo-badawczych do pozostałych aktorów	W ₁ =0,25
Bierne zaufanie względem instytucji naukowo-badawczych	W ₂ =0,25
Czynne zaufanie instytucji otoczenia biznesu do pozostałych aktorów	W ₃ =0,25
Bierne zaufanie względem instytucji otoczenia biznesu	W ₄ =0,25

Źródło: GAPR, Gliwice.

Wskaźnik zaufania instytucjonalnego (WZ) ma postać średniej ważonej wskazanych zmiennych, mieszczącej się w przedziale <-2,0;2,0>.

$$WZ = \frac{\sum_{i=1}^n W_i x_i}{\sum_{i=1}^n W_i}, \text{ gdzie } i = 1, 2, \dots, n$$

WH.3.1.2. Zaufanie do administracji publicznej: oszacowanie wartości oraz ocena

Tabela 61. Subindeksy wskaźnika zaufania instytucjonalnego

Zmienna	Wartość wskaźnika
Czynne zaufanie instytucji naukowo-badawczych do pozostałych aktorów	0,41
Bierne zaufanie względem instytucji naukowo-badawczych	-0,42
Czynne zaufanie instytucji otoczenia biznesu do pozostałych aktorów	0,34
Bierne zaufanie względem instytucji otoczenia biznesu	-0,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania CATI.

Zaufanie do administracji publicznej = -0,14

Wartość wskaźnika obliczona dla 2017 r. wynosi -0,14. Co istotne, wskaźniki czynnego zaufania osiągają znacząco wyższe wartości, aniżeli zmienne dotyczące zaufania biernego. Najmniejszym zaufaniem pozostałych aktorów systemu innowacji cieszą się IOB.

6.4.3 Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji. Indeks innowacyjności

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.4). INDEKS INNOWACYJNOŚCI				
Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
WH.4. Indeks innowacyjności (<i>European Regional Innovation Scoreboard</i>)	RIS 2020		2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	RIS 2017		2017 r.	woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (-) (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy minus)
	RIS 2016		2016 r.	poprawa pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)
	RIS 2014		2014 r.	poprawa pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)
	RIS 2012		2012 r.	poprawa pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (Regionalni Słabi Innowatorzy)
	RIS 2009		2009 r.	wartość bazowa, woj. śląskie w grupie Regional Moderate Innovators (Regionalni Umiarkowani Innowatorzy)
Cechy wskaźnika	Pozycja województwa śląskiego wśród regionów europejskich o najwyższej innowacyjności			
Definicja wskaźnika	Europejska Regionalna Tablica Wyników Innowacyjności (<i>European Regional Innovation Scoreboard</i>) jest częścią Europejskiej Tablicy Wyników (<i>Innovation Union Scoreboard</i>) i stanowi źródło informacji nt. działalności innowacyjnej gospodarek regionalnych UE. Indeks złożony wyliczany w oparciu o następujące składowe: <ul style="list-style-type: none"> – Udział (%) osób z wyższym wykształceniem w grupie wiekowej 30-34 – Udział (%) osób w kształceniu ustawicznym w grupie wiekowej 25-64 – Liczba międzynarodowych publikacji naukowych na 1 mln ludności – Udział publikacji naukowych powstających w regionie wśród 10% najczęściej cytowanych publikacji na świecie (w %) – Udział wydatków sektora publicznego na B+R w PKB (w %) – Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (w %) – Wydatki na innowacje nie związane z pracami B+R w firmach sektora 			

	<p>MŚP (% obrotów)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Udział MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (w %) – Udział MŚP wprowadzających innowacje marketingowe lub organizacyjne (w %) – Udział MŚP wprowadzających własne innowacje (w %) – Udział MŚP kooperujących w zakresie innowacji (w %) – Publikacje w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego na 1 mln ludności – Liczba wynalazków zgłoszonych do EPO w przeliczeniu na 1 mld regionalnego PKB – Liczba zgłoszeń wspólnotowych znaków towarowych w przeliczeniu na 1 mld regionalnego PKB – Liczba zgłoszeń wspólnotowych wzorów przemysłowych w przeliczeniu na 1 mld regionalnego PKB – Udział zatrudnionych w sektorach średnio-wysokiej i wysokiej techniki i usługach wiedzochłonnych (w %) – Udział eksportu wyrobów średnio-wysokiej i wysokiej techniki (w %) – Udział sprzedaży nowych lub zmodernizowanych wyrobów dla rynku i dla przedsiębiorstw (w %)
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wyniki European Regional Innovation Scoreboard prezentowane przez Komisję Europejską
Źródła danych	wyniki European Regional Innovation Scoreboard – dane pochodzące głównie z Eurostatu (przede wszystkim z badania Community Innovation Survey), a w mniejszym zakresie także ze statystyki regionalnej, Web of Science (dane zamawiane przez DG Research and Innovation), danych European Union Intellectual Property Office, badania ewaluacyjnego zlecanego przez DG GROW
Moment pomiaru	zgodnie z cyklem prac Komisji Europejskiej (orientacyjnie w cyklu dwuletnim)
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	4. miejsce wśród regionów Polski w 2009 roku
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost – docelowo w pierwszej trójce wśród regionów w Polsce
Sposób pomiaru	dane pochodzące bezpośrednio z wyników publikowanych w ramach European Regional Innovation Scoreboard

6.4.4 Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji. Indeks atrakcyjności inwestycyjnej

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju (WH.5.). INDEKS ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ					
Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji (WH)	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika	
WH.5. Indeks atrakcyjności inwestycyjnej	miejsce w rankingu		2021	Planowane badanie ewaluacyjne	
		1	2020	Wartość docelowa, wzrost	
		1	2016	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*** Utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR	
		1	2015	Utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR	
		1	2014	Utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR	
		1	2013	Wartość bazowa, utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR	
		1	2008-2012	Dane IBnGR	
			1,471	2017	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**** Spadek wartości wskaźnika. Obliczenia na podstawie GUS
	śląskie/kraj	1,659*	2015	Badanie ewaluacyjne 2017 (XII 2017)*** Obliczenia na podstawie GUS	
		2,387	2014	Dane IBnGR	
		2,568	2013	jw.	
		2,911	2012	jw.	
		3,456	2011	jw.	
		2,822	2010	jw.	
		2,824	2009	jw.	
1,848		2008	jw.		
2,820	2007	jw.			
3,214	2006	jw.			

		2,601	2005	jw.
WH.5.1. Indeks Ratingowy Regionu		6,94	2017	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**** Spadek wartości wskaźnika. Obliczenia na podstawie GUS
		7,84	2015	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)*** Obliczenia na podstawie GUS
		10,72	2014	Dane IBnGR
	śląskie/kraj	11,62	2013	jw.
		13,16	2012	jw.
		15,69	2011	jw.
		12,56	2010	jw.
		12,56	2009	jw.
		8,47	2008	jw.
w tym:		12,23	2007	jw.
		14,17	2006	jw.
		11,50	2005	jw.
			1,50	2017
		1,53	2015	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)*** Obliczenia na podstawie GUS
		1,81	2014	Dane IBnGR
WH.5.1.1. Usieciowienie	śląskie/kraj	1,42	2013	jw.
		1,84	2012	jw.
		1,95	2011	jw.
		1,83	2010	jw.
		2,01	2009	jw.
		1,78	2008	jw.
		1,96	2007	jw.
		1,98	2006	jw.
		1,77	2005	jw.
WH.5.1.2. Występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie		śląskie/kraj	1,23	2017

(OA)		Obliczenia na podstawie GUS		
		2,51	2015	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)***
		Obliczenia na podstawie GUS		
		3,26	2014	Dane IBnGR
		4,56	2013	jw.
		5,57	2012	jw.
		8,48	2011	jw.
		4,43	2010	jw.
		3,30	2009	jw.
		1,26	2008	jw.
		2,47	2007	jw.
		5,69	2006	jw.
3,84	2005	jw.		
WH.5.1.3. Innowacyjność (IN)	śląskie/kraj	1,34	2017	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**** Wzrost wartości wskaźnika.
		Obliczenia na podstawie GUS		
		1,02	2015	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)***
		Obliczenia na podstawie GUS		
		2,71	2014	Dane IBnGR
		1,53	2013	jw.
		1,69	2012	jw.
		1,21	2011	jw.
		2,84	2010	jw.
		2,40	2009	jw.
		1,68	2008	jw.
		4,47	2007	jw.
3,86	2006	jw.		
3,84	2005	jw.		
WH.5.1.4. Nakłady inwestycyjne (NA)	śląskie/kraj	1,93	2017	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**** Nieznaczny wzrost wartości wskaźnika.
		Obliczenia na podstawie GUS		
		1,85	2015	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)***
Obliczenia na podstawie GUS				
2,00	2014	Dane IBnGR		

		3,18	2013	jw.
		2,46	2012	jw.
		2,36	2011	jw.
		1,77	2010	jw.
		2,77	2009	jw.
		2,05	2008	jw.
		2,40	2007	jw.
		1,70	2006	jw.
		1,11	2005	jw.
WH.5.1.5. Demografia (DE)	śląskie/kraj	0,94	2017	Badanie ewaluacyjne 2018 (XI-XII 2018)**** Nieznaczny wzrost wartości wskaźnika. Obliczenia na podstawie GUS
		0,93**	2015	Badanie ewaluacyjne 2018 (XII 2017)*** Obliczenia na podstawie GUS
		0,94	2014	Dane IBnGR
		0,93	2013	jw.
		0,93	2012	jw.
		0,93	2011	jw.
		0,93	2010	jw.
		0,93	2009	jw.
		0,93	2008	jw.
		0,93	2007	jw.
		0,93	2006	jw.
		0,94	2005	jw.

*przy założeniu braku zmian w zakresie subindeksu Demografia, który w latach 2005-2014 wykazywał niski poziom zmienności i kształtował się w przedziale 0,93 – 0,94

**brak danych GUS dot. salda migracji zewnętrznych za 2015 rok; do obliczeń przyjęto ostatnie dostępne dane

***Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez Ecorys Sp. z o.o. w grudniu 2017 r.

****Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego przez konsorcjum firm ECORYS Polska Spółka z o.o. i SEENDICO Doradcy Radło&Wspólnicy sp. j. w okresie listopad-grudzień 2018 r.

Cechy wskaźnika

Indeks atrakcyjności inwestycyjnej regionu określa pozycję poszczególnych województw Polski pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Konstrukcja wskaźnika bazuje na dotychczasowym dorobku w zakresie badania atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w szczególności na corocznie publikowanych przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową raportach. Dopełnieniem wskaźnika jest Indeks

ratingowy, który uwzględnia specyficzne uwarunkowania regionu śląskiego i bazuje na wytycznych dokumentów strategicznych województwa śląskiego, w tym zwłaszcza Regionalnej Strategii Innowacji.

Definicja wskaźnika

Indeks atrakcyjności inwestycyjnej (WH.5.) uwzględnia szereg czynników:

- dostępność transportowa,
- koszty pracy,
- wielkość i jakość zasobów pracy
- chłonność rynku zbytu
- poziom rozwoju infrastruktury gospodarczej
- poziom rozwoju infrastruktury społecznej
- poziom rozwoju gospodarczego
- stopień ochrony i stan środowiska przyrodniczego
- poziom bezpieczeństwa powszechnego
- aktywność regionów wobec inwestorów

Indeks Ratingowy Regionu (WH.5.1.) jest wyliczany w oparciu o następujące składowe:

- usieciwienie
- występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie
- innowacyjność
- nakłady inwestycyjne
- demografia

Wskaźnik Usieciwienie (WH.5.1.1.) jest wyliczany w oparciu o następujące składowe:

- podmioty z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców
- przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw
- wydatki, przychody i koszty podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego (przychody z całokształtu działalności)

Wskaźnik Występowanie obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie (OA) (WH.5.1.2.) jest wyliczany w oparciu o następujące składowe:

- wskaźnik urbanizacji
- wskaźnik terenów zrewitalizowanych (procent powierzchni gruntów zrehabilitowanych i zagospodarowanych w ogólnej powierzchni gruntów zdewastowane i zdegradowane)
- drogi publiczne
- linie kolejowe
- kanalizacja
- długość czynnej sieci rozdzielczej

Wskaźnik Innowacyjność (WH.5.1.3.) jest wyliczany w oparciu o następujące składowe:

- nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych wg rodzajów działalności innowacyjnej
- nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach usługowych wg rodzajów działalności innowacyjnej
- udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogóle przedsiębiorstw przemysłowych
- udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogóle przedsiębiorstw usługowych
- udział produkcji sprzedanej wyrobów nowych/istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w wartości sprzedaży wyrobów ogółem

	<p>Wskaźnik Nakłady inwestycyjne (WH.5.1.4.) jest wyliczany w oparciu o następujące składowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nakłady na działalność B+R – nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca – nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach <p>Wskaźnik Demografia (WH.5.1.5.) jest wyliczany w oparciu o następujące składowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – saldo migracji – udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem (w wieku przedprodukcyjnym) – udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem (w wieku produkcyjnym)
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	badanie IBnGR atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz ogólnodostępne dane statystyki publicznej (bazy Banku Danych Lokalnych i Stratega)
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	1. miejsce w latach 2008-2012
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	utrzymanie pozycji lidera
Sposób pomiaru	dane przeliczane automatycznie po zasileniu wynikami badania IBnGR atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz baz Banku Danych Lokalnych i Stratega

Komentarz:

Od 2012 roku notowany jest systematyczny spadek wartości indeksu atrakcyjności inwestycyjnej. Największy wpływ na kształtowanie się wartości tego indeksu w ostatnich pięciu latach miał subindeks „Występowanie Obszarów Atrakcyjnych Inwestycyjnie”, który rokrocznie zmniejszał się. Należy przy tym podkreślić, że jedyną jego składową, która uległa w tym okresie istotnej zmianie, była zmienna „Wskaźnik terenów zrehabilitowanych”. Wpływ tego czynnika na kształtowanie się całego indeksu należy uznać za mocno przeszacowany, jeśli dodatkowo uwzględnić korzystny trend zmniejszenia się w województwie śląskim powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji. Dokonujące się w tym zakresie zmiany wskazują, że tej determinancie atrakcyjności inwestycyjnej jest przypisywana należyta uwaga ze strony władz województwa.

Jednocześnie warto podkreślić wyhamowanie niekorzystnego trendu w zakresie subindeksu „Innowacyjność”, subindeksu „Nakłady Inwestycyjne” oraz subindeksu „Usieciowienie” i ustabilizowanie ich wartości w latach 2015-2017.

6.5 Rezultaty. Efekty średniookresowe. Realizacja celów RIS identyfikowanych na kanwie dwóch priorytetów rozwoju oraz pięciu obszarów strategicznych interwencji publicznej

6.5.1 Realizacja projektów w okresie 2013-2020 w odniesieniu do celów strategicznych

Ocena stopnia realizacji celów strategicznych wyznaczonych dla RSI WSL z punktu widzenia analizy projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach RPO WSL 2014-2020 pokazuje, że spośród 1868 przeanalizowanych projektów 847 projektów wpisywało się w osiąganie celów strategicznych, zaś 1021 nie miało z nimi związku. W zdecydowanie największym stopniu projekty przyczyniały się do realizacji celu strategicznego 1.5 Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji (840 projektów). Inne cele strategiczne były realizowane przez co najwyżej 5 projektów.

W przekroju wg działań RPO WSL 2014-2020 największa liczba projektów wspierających realizację celów strategicznych była finansowana z działania 3.2 Innowacje w MŚP (468 projektów), a w dalszej kolejności z działań: 3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej (190 projektów), 1.2 Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach (113 projektów) i 2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych (69 projektów).

Wszystkie projekty finansowane w ramach PO IR 2014-2020, w których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego, miały wpływ na osiąganie celów strategicznych wyznaczonych dla RSI WSL. Spośród 978 projektów finansowanych z tego źródła, realizacja wszystkich wpływała na osiągnięcie celu strategicznego 1.5 Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji. W znacznie mniejszym stopniu ich realizacja łączyła się z osiąganiem innych celów strategicznych: 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej (143 projekty), 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach (90 projektów), 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych (56 projektów) oraz 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej (21 projektów). Inne cele strategiczne były realizowane przez 2-3 projekty (dotyczy to celów: 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji, 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności oraz 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków).

W zakresie realizacji celu strategicznego 1.5 Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji wkład projektów finansowanych z różnych działań PO IR był nominalnie (ze względu na liczbę projektów realizowanych w ramach danego działania) względnie równomierny, z największą liczbą projektów realizowanych w ramach działania 1.1 PO IR Projekty B+R przedsiębiorstw (234 projekty), a w dalszej kolejności w działaniach: 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (170 projektów), 3.3 Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw (132 projekty), 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe (115 projektów), 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (103 projekty), 1.2 Sektorowe programy B+R (102 projekty) oraz 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (71 projektów). Z realizacją celu strategicznego 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej najwięcej projektów można było przypisać do działania 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw (58 projektów), zaś z celem strategicznym 2.4. Wysoki poziom

uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach do działania 3.3 Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw (89 projektów).

6.5.2 Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.1. Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej	CRSI/1.1/1
Tytuł		
MIĘDZYNARODOWE CENTRUM DOSKONAŁOŚCI W ZAKRESIE METANU Z KOPALŃ WĘGLA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
wsparcie krajów członkowskich ONZ zainteresowanych wynikami prac Centrum		
Wdrażający (lider)		
Główny Instytut Górnictwa w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Państwowy Instytut Geologiczny, Instytut Nafty oraz Gazu	podmioty zajmujące się problematyką metanu w kopalniach węgla	integracja środowiska międzynarodowego
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
06.2017	w realizacji	międzynarodowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania istniejącego problemu.</p> <p>Centrum skupia ekspertów pracujących nad nowymi metodami odzyskiwania i wykorzystywania metanu z kopalń. Nowe rozwiązania mają zwiększyć bezpieczeństwo górników, zakres ochrony środowiska, efektywność górnictwa oraz pomóc w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Centrum zbiera informacje dotyczące zarządzania metanem z całego świata stanowiąc platformę wymiany doświadczeń sektora węglowego.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisana praktyka integruje w skali globalnej środowiska innowacyjne prowadzące działania z zakresu odzyskiwania i wykorzystania metanu z kopalń.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.1. Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej	CRSI/1.1/2
Tytuł		
ZAKUP INFRASTRUKTURY BADAWCZO-ROZWOJOWEJ UMOŻLIWIAJĄCEJ ROZWÓJ DZIAŁU B+R SŁUŻĄCEGO DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ SPÓŁKI W OBSZARZE PRZEMYSŁU LOTNICZEGO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
Śląskie Centrum Naukowo - Technologiczne Przemysłu Lotniczego Sp. z o. o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	przemysł lotniczy i kosmiczny	rozbudowa infrastruktury B+R
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.2018	03.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego pod kątem wdrożenia produkcji paneli strukturalnych typu sandwich stosowanych do budowy satelitów oraz innych statków kosmicznych o funkcjach telekomunikacyjnych i obserwacyjnych.</p>		
Wkład projektu w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt zwiększa możliwości kreowania nowych rozwiązań w dziedzinie przemysłu lotniczego.		
Projekt wpływa w sposób bezpośredni na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.1. Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej	CRSI/1.1/3
Tytuł		
[MSCA] OCTA - ORGANIC CHARGE TRANSFER APPLICATIONS		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: University of Glasgow, University of Durham, Heinrich-Heine-Universitaet Duesseldorf Partnerzy: Osaka University, National Taiwan University, Universidade Federal de Santa Catarina	Jednostki naukowo-badawcze, przemysł	Badania i innowacje
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	31.12.2021	międzynarodowy
Charakterystyka		
Praktyka została wybrana ze względu na innowacyjność podejmowanych działań. Projekt koordynowany przez Politechnikę Śląską, finansowany w ramach Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange (RISE).		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego dzięki wymianie wiedzy i informacji z czołowymi ośrodkami zagranicznymi.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.1. Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej	CRSI/1.1/4
Tytuł		
[TPT] SMARTAIL - SMART PROTECTIVE COATINGS ON CLASSIC MATERIALS FOR A NEW GENERATION OF ECOLOGICALLY SUSTAINABLE 'GREEN' RAILWAY VEHICLES		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020		
Wdrażający (lider)		
PLASMA SYSTEM SPÓŁKA AKCYJNA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	MŚP, przemysł	badania i innowacje
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.07.2015	31.12.2015	międzynarodowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na innowacyjność proponowanego rozwiązania. Projekt koordynowany przez MŚP z województwa śląskiego dotyczący wdrożenia technologii związanej z transportem kolejowym. Finansowany w ramach SME instrument phase 1.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
<p>Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego poprzez finansowanie działań mogących prowadzić do innowacji na skalę światową.</p> <p>Projekt wpływa w sposób bezpośredni na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.1. Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej	CRSI/1.1/5
Tytuł		
[INNOSUPSME] GO SIV - SUPPORT SMES INNOVATION AND INITIATIVES WITHIN SMART INDUSTRIAL VILLAGES (SIV), AN APPROACH FOR RENOVATING TRADITIONAL URBAN INDUSTRIAL AREAS		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
H2020		
Wdrażający (lider)		
AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uczestnicy: ERVET - EMILIA ROMAGNA VALORIZZAZIONE ECONOMICA TERRITORIO SPA, ADRAL - AGENCIA DE DESENVOLVIMENTO REGIONAL DO ALENTEJO SA	MŚP, obszary przemysłowe	wymiana doświadczeń
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
16.10.2017	15.10.2018	międzynarodowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na innowacyjność podejmowanych działań. Celem projektu jest poprawa metod wspierania procesów innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach poprzez rozwój modelu ekosystemu innowacji określanego jako Inteligentne Wioski Industrialne. W ramach projektu Go SIV, trzy uczestniczące agencje rozwoju regionalnego z Polski, Włoch i Portugalii wymieniły się ekspertyzą i unikalnym doświadczeniem, zidentyfikowały podstawowe elementy wspólnego modelu referencyjnego inteligentnych wiosek i rozwinęły działania takie jak grupy fokusowe i spotkania na szczeblu lokalnym. Efektem była budowa studiów przypadków przekwalifikowania miejskich terenów przemysłowych. Projekt finansowany w ramach CSA-LS - CSA Lump sum.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego poprzez finansowanie działań proinnowacyjnych podejmowanych wspólnie z podmiotami zagranicznymi oraz wymianę wiedzy i doświadczeń.		
Projekt wpływa w sposób bezpośredni na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych	CRSI/1.2/1
Tytuł		
ŚLĄSKA BIO-FARMA. CENTRUM BIOTECHNOLOGII, BIOINŻYNIERII I BIOINFORMATYKI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IG 2.1 2007-2013		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach, Śląski Uniwersytet Medyczny (wówczas Śląska Akademia Medyczna), Uniwersytet Śląski	mieszkańcy południowego regionu Polski	inwestycje infrastrukturalne połączone z sieciowaniem
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
07.2007	w realizacji	regionalny/ międzynarodowy (w zakresie realizacji projektów badawczych)
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Stworzenie sieci zintegrowanych i ściśle współpracujących specjalistycznych laboratoriów badawczych w oparciu o jednostki już posiadające doświadczenie w dziedzinie biotechnologii, bioinżynierii i bioinformatyki. Przedsięwzięcie objęło przeprowadzenie inwestycji budowlanej w Gliwicach, modernizację budynku w Zabrze-Rokitnicy oraz zakup aparatury naukowo-badawczej dla potrzeb tworzonych, jak również istniejących laboratoriów, co pozwoli członkom konsorcjum na prowadzenie wysokiej jakości badań w wyżej wymienionych dziedzinach. Realizacja projektu pozwoli na osiągnięcie aparaturowej masy krytycznej niezbędnej do prowadzenia dużych, w tym międzynarodowych i multidyscyplinarnych projektów badawczych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania ambitnych, multidyscyplinarnych tematów badawczych poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń podmiotów tworzących konsorcjum.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych	CRSI/1.2/2
Tytuł		
CENTRUM BIOTECHNOLOGII POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
n.d.		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	jednostki uczelniane Politechniki Śląskiej	integracja wewnątrzuczelnianej aparatury i know-how
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.2006	w realizacji	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Współpraca grup dydaktycznych oraz naukowo-badawczych 3 wydziałów Politechniki Śląskiej (Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki, Wydziału Chemicznego oraz Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki) i koordynowanie ich interdyscyplinarnej działalności badawczej w zakresie biotechnologii środowiskowej, farmaceutycznej, bioinformatyki i medycznej. Centrum dysponuje specjalistyczną aparaturą zgromadzoną w czterech laboratoriach: Laboratorium Bioinformatyki i Biologii Obliczeniowej, Laboratorium Biotechnologii Środowiskowej, Laboratorium Genetyki Molekularnej i Inżynierii Genetycznej oraz Laboratorium Syntezy i Analiz Chemicznych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
<p>Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania ambitnych, multidyscyplinarnych tematów badawczych poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń podmiotów uczelnianych działających w partnerstwie.</p> <p>Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego”.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych	CRSI/1.2/3
Tytuł		
BADANIA PRZEMYSŁOWE ORAZ PRACE ROZWOJOWE W CELU OPRACOWANIA SYSTEMU DO DIAGNOZOWANIA I WSPIERANIA LECZENIA CHORYCH NA CUKRZYCE TYPU I ORAZ TYPU II		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
IQ PHARMA SPÓŁKA AKCYJNA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	projekt badawczo-rozwojowy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.2018	31.12.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest przeprowadzenie badań przemysłowych oraz eksperymentalnych prac rozwojowych w celu wdrożenia na rynek innowacyjnego systemu do diagnozowania i wspierania leczenia chorych na cukrzycę Typu I oraz Typu II. Projekt wpisuje się w RIS Medycyna oraz RIS ICT. Celem systemu jest zapewnienie 1. Kompleksowego narzędzia wspomagającego proces leczenia z zakresu diabetologii 2. Zapewnienie lekarzom narzędzia wspomagającego proces diagnozowania, monitorowania 3. Zapewnienie osobom towarzyszącym chorym narzędzia wspomagające opiekę 4. Lepszego dostosowania metod leczenia i diagnozowania 6. Poprawy efektywności świadczenia usług zdrowotnych 7. Ograniczenia kosztów opieki zdrowotnej i podwyższenia jakości życia 8. Poprawy profilaktyki cukrzycy 9. Poprawę diagnostyki cukrzycy</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych usług zdrowotnych.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych	CRSI/1.2/4
Tytuł		
INNOWACJA W ŚWIADCZENIU USŁUG MEDYCZNYCH ZWIĄZANYCH Z TERAPIĄ ZABURZEŃ METABOLIZMU I LECZENIA OTYŁOŚCI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
GRUPOWA PRAKTYKA LEKARZY RODZINNYCH "FAMILIA" Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	projekt badawczo-rozwojowy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
06.2017	05.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na innowacyjność podejmowanych działań. Projekt dotyczy prowadzenia prac B+R nad innowacyjną usługą medyczną prowadzenia terapii zaburzeń metabolizmu i leczenia otyłości z wykorzystaniem systemu SFAO 1.0 (z ang. Support for the Fight Against Obesit), wykorzystującego technologie IT i TIC do przyspieszenia, zintensyfikowania i zoptymalizowania terapii, podnosząc jednocześnie bezpieczeństwo pacjenta. Projekt wpisuje się w założenia Instytutu Żywności i Żywienia dotyczące reorientacji polityki i oceny oddziaływania na zdrowie poprzez planowanie i stały monitoring pacjentów zagrożonych nadwagą i otyłością.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt przyczynia się do osiągnięcia doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych poprzez finansowanie prac B+R w tym obszarze.		
Projekt wpływa w sposób bezpośredni na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.2. Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych	CRSI/1.2/5
Tytuł		
INNOWACYJNE USŁUGI DIAGNOSTYKI I LECZENIA CHOROÓB OCZU PRZY WYKORZYSTANIU INTELIGENTNYCH NOWOCZESNYCH ROZWIĄZAŃ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 3.2		
Wdrażający (lider)		
WIELOSPECJALISTYCZNY ZAKŁAD ZDROWOTNY OPTOMED Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	nowe technologie
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
10.2016	09.2017	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na innowacyjność podejmowanych działań. Projekt polega na wprowadzeniu do oferty firmy kompleksowej, innowacyjnej w skali świata, usługi diagnostyki i leczenia chorób oczu poprzez wykorzystanie innowacyjnych urządzeń. W wyniku realizacji projektu zostaną zakupione urządzenia niezbędne do wykonywania badań oraz zabiegów, wyposażenie Sali dla pacjentów, Sali operacyjnej, sprzęt anestetyczny. Dzięki realizacji inwestycji możliwe będzie kompleksowe przeprowadzenie badań oczu poprzez dokładną wizualizację miejsca chorobowego oraz diagnozę chorób oka ze szczególną dbałością o bezpieczeństwo pacjenta a także przeprowadzenie zabiegów i operacji przy odpowiedniej wizualizacji zabiegu.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt przyczynia się do osiągnięcia doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych poprzez wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych w skali światowej.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej	CRSI/1.3/1
Tytuł		
SPECJALISTYCZNY KLASTER BUDOWLANY „SZKODY GÓRNICZE”		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „Budomont – 6” sp. z o.o. Ruda Śląska, PARYT RENOBUD T. Rydrych, R. Rydrych, M. Rydrych Ruda Śląska, Zakład Usługowo – Handlowy „MARBUD” Mariusz Wawrzyniak Świętochłowice, HOGER Sp. z o.o. Lubliniec, Przedsiębiorstwo Handlowe	podmioty zainteresowane przeciwdziałaniem szkodom górniczym oraz poszukiwaniem rozwiązań efektywnego wykorzystania terenów długookresowo gospodarczo niewykorzystanych z uwagi na negatywne skutki szkód górniczych	integracja środowiskowa na poziomie regionalnym
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt zorientowany na stworzenie sieci współpracy w obszarze wymiany doświadczeń w zakresie przeciwdziałania powstaniu szkód górniczych oraz skutecznego usuwania ich skutków, umożliwiającą efektywne połączenie i wykorzystanie potencjału jednostek naukowo-badawczych, uczelni wyższych, administracji samorządowej, instytucji otoczenia biznesu oraz przedsiębiorców w województwie śląskim, w tym przede wszystkim organizowanie i koordynowanie działań umożliwiających rozwój i efektywne wykorzystywanie wiedzy, dostęp do specjalistycznych zasobów wiedzy i technologii oraz wymianę informacji i doświadczeń.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt przyczynia się do integracji środowiska innowacyjnego w regionie.		
Projekt wpływa w sposób bezpośredni na wartość wskaźnika „przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej	CRSI/1.3/2
Tytuł		
CENTRUM BADAWCZO WDROŻENIOWE SILESIA LABMED		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1		
Wdrażający (lider)		
ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	nauka-biznes	projekt inwestycyjny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.2018	12.2021	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt polega na stworzeniu Centrum Badawczo Wdrożeniowego Silesia LabMed - sieci nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych, które będą połączeniem istniejącej i nowopowstałej infrastruktury Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Wydział Lekarski w Katowicach oraz Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze). Projekt swoim zakresem będzie obejmował modernizację i wyposażenie istniejących pomieszczeń laboratoryjnych zlokalizowanych w budynkach SUM przy ul. Jordana 19 w Zabrzu oraz wybudowanie i wyposażenie nowego obiektu w Katowicach-Ligocie przylegającego od strony południowo-wschodniej do budynku C1 zlokalizowanego w Katowicach przy ul. Medyków 18. Zrealizowanie zakresu rzeczowego Projektu pozwoli na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów i osiągnięcie wymiernych celów – w tym przede wszystkim podniesienia potencjału badawczo-wdrożeniowego regionu, Centrum oraz sektora przedsiębiorców.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych usług zdrowotnych.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej	CRSI/1.3/3
Tytuł		
ŚLĄSKIE CENTRUM INŻYNIERSKIEGO WSPOMAGANIA MEDYCYNY I SPORTU – „ASSIST MED SPORT SILESIA”		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1		
Wdrażający (lider)		
POLITECHNIKA ŚLĄSKA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	nauka-biznes	projekt inwestycyjny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
04.2017	12.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt obejmuje budowę budynku na potrzeby laboratoriów badawczych inżynierii biomedycznej, a także nabycie stanowiących wyposażenie tych laboratoriów środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Infrastruktura projektu służyć będzie zaawansowanym pracom badawczym, a także będzie udostępniana przedsiębiorstwom, co przyczyni się do rozwoju innowacyjnych technik badawczych i produkcyjnych. Realizacja projektu wpłynie na wzrost konkurencyjności firm regionu i pozwoli na ich uczestnictwo m.in. w polskich i europejskich platformach technologicznych, tworząc szanse na skuteczne wykorzystanie możliwości jakie niesie międzynarodowa kooperacja oraz konkurowanie z firmami działającymi w branży wyrobów medycznych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych usług zdrowotnych.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej	CRSI/1.3/4
Tytuł		
INNOWACYJNE MATERIAŁY I METODY DLA MEDYCZYNY, W TYM W LECZENIU TRUDNO GOJĄCYCH SIĘ RAN - ZAKUP INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ I PRZEPROWADZENIE PRAC BUDOWLANYCH W CENTRUM MATERIAŁÓW POLIMEROWYCH I WĘGLOWYCH PAN W ZABRZU ORAZ ZAKUP INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ DLA CENTRUM LECZENIA OPARZEŃ IM. DR. STANISŁAWA SAKIELA W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1		
Wdrażający (lider)		
Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	jednostki naukowo-badawcze, pacjenci	infrastruktura badawcza
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2018	31.03.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest stworzenie w Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN i Centrum Leczenia Oparzeń kluczowej dla regionu infrastruktury badawczej i przeprowadzenie niezbędnych prac budowlanych. Sprzęt pozwoli na stworzenie nowych materiałów i metod dla medycyny, w szczególności w leczeniu trudno gojących się ran, poprzez zrealizowanie prac badawczo-rozwojowych nad otrzymaniem i modyfikacją materiałów przeznaczonych do wytwarzania produktów leczniczych terapii zaawansowanych, opatrunków biologicznych, bioresorbowalnych stentów naczyniowych i tchawiczych na bazie materiałów z pamięcią kształtu i inteligentnych skaffoldów do hodowli komórkowych. Utworzona będzie unikalna linia technologiczna do syntezy materiałów polimerowych. Ich wytwarzanie odbywać się będzie w przygotowanej ze środków projektu strefie o podwyższonej klasie czystości. Umocnienie bazy materialnej służyć będzie zwiększeniu urynkowienia działalności badawczej partnerów.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania zaawansowanych prac B+R.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.3. Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej	CRSI/1.3/5
Tytuł		
PIONIER-LAB – KRAJOWA PLATFORMA INTEGRACJI INFRASTRUKTUR BADAWCZYCH Z EKOSYSTEMAMI INNOWACJI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 4.2		
Wdrażający (lider)		
INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	Jednostki naukowo-badawcze, przedsiębiorstwa	infrastruktura badawcza
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2017	31.12.2023	krajowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji znajduje się na Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej. Głównym celem projektu jest zbudowanie i udostępnienie platformy dla przedsiębiorców i innych podmiotów zainteresowanych prowadzeniem badań naukowych oraz prac rozwojowych w oparciu o nową, ogólnopolską infrastrukturę badawczą (laboratoria badawcze w oparciu o krajową sieć światłowodową PIONIER oraz platforma usługowa PLATON). Projekt PIONIER-LAB zakłada bliską współpracę nauki z sektorem gospodarczym i akcelerację procesów innowacji dzięki bezpośredniemu udziałowi Przedsiębiorstw Stowarzyszonych w realizacji celów projektu oraz uruchomienie preinkubatorów przedsiębiorczości skupionych wokół budowanej infrastruktury badawczej. Cele projektu będą osiągnięte poprzez: (i) wspólne działania Konsorcjum z Przedsiębiorstwami Stowarzyszonymi na rzecz budowy i wykorzystania platformy badawczej PIONIER-LAB, (ii) udostępnienie platformy PIONIER-LAB dla środowiska naukowego, przemysłowego oraz innych podmiotów zainteresowanych, (iii) budowę przestrzeni preinkubatorów wspierającej procesy innowacji, (iv) możliwość przeprowadzania eksperymentów badawczych w ramach specjalizowanych żywych laboratoriów oraz (v) współpracę międzynarodową dzięki powiązaniu z globalną e-infrastrukturą. Budowana w ramach projektu platforma badawcza stanowić będzie zaawansowane i nowoczesne środowisko badawcze umożliwiające prowadzenie badań oraz prac rozwojowych i innowacyjnych, szczególnie w zyskującym coraz większe znaczenie obszarze społeczeństwa informacyjnego.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania zaawansowanych prac B+R.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności	CRSI/1.4/1
Tytuł		
FUNDUSZ ZAŁĄŻKOWY AKCELERATOR TECHNOLOGICZNY GLIWICE SP. Z O.O.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 1.3.1 (Program Bridge Alfa)		
Wdrażający (lider)		
Akcelerator Technologiczny Gliwice Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Park Naukowo - Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o., "FKZ Sp. z o.o. Sp. SKA", Venture Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (organ zarządzający: Trigon Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.)	projekty B+R we wczesnych fazach rozwoju (Proof of Principle i Proof of Concept)	wsparcie kapitałowe, walidacja ekonomiczna i rynkowa projektów B+R
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
02.2016	w realizacji	krajowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na efektywność proponowanego rozwiązania. Wiodącymi obszarami zainteresowania Funduszu są innowacyjne technologie i procesy przemysłowe, a w szczególności wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoprodukty, elektronika oparta na polimerach przewodzących, automatyzacja i robotyka procesów technologicznych, sensory, w tym biosensory i inteligentne sieci sensorowe, inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne, optoelektroniczne systemy i materiały, inteligentne technologie kreatywne.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do wsparcia procesów internacjonalizacji sektora MSP w obszarach wysokiej techniki.		
Projekt wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości wskaźnika „udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego” oraz w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności	CRSI/1.4/2
Tytuł		
ROZWÓJ EKSPORTU USŁUGI TADEX S.C. DZIĘKI JEJ PROMOCJI PODCZAS TARGÓW HANNOVER MESSE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 3.3.3		
Wdrażający (lider)		
TADEX S.C. ROBERT PIŁAT, DAMIAN PIŁAT, KAMIL PIŁAT		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	przedsiębiorstwo	działania promocyjne przedsiębiorstwa
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
14.02.2017	30.04.2017	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na skuteczność proponowanego rozwiązania. Projekt był ukierunkowany na rozwój eksportu usług TADEX S.C. Robert Piłat, Damian Piłat, Kamil Piłat. Środkiem realizacji tego celu był udział w targach Hannover Messe, na których w sposób efektywny i efektywny zaprezentowane zostały możliwości firmy w zakresie obróbki skrawaniem. Projekt swoim zakresem objął udział w charakterze wystawcy w targach Hannover Messe 2017 wraz z niezbędnymi działaniami informacyjno-promocyjnymi.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do procesów internacjonalizacji.		
Praktyka wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości wskaźnika „udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności	CRSI/1.4/3
Tytuł		
DZIAŁANIA PROMUJĄCE SPRZĘT MEDYCZNY PRODUKOWANY PRZEZ FIRMĘ REHA-BED SP. Z O.O. NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 3.3.3		
Wdrażający (lider)		
REHA-BED SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	przedsiębiorstwo	działania promocyjne przedsiębiorstwa, usługi doradcze, misje wyjazdowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.12.2016	30.06.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na skuteczność proponowanego rozwiązania. Przedmiotem projektu jest udział wnioskodawcy w programie promocji branży sprzętu medycznego. Zakres projektu obejmuje promocję produktów wnioskodawcy na 4 wybranych rynkach perspektywicznych: Zjednoczone Emiraty Arabskie, Singapur, Turcja, RPA. Wybrane przez wnioskodawcę działania promocyjne, przewidziane we wskazanym branżowym programie promocji, stanowią: udział w targach branżowych, usługi doradcze w zakresie przygotowania wejścia na rynki perspektywiczne oraz wyjazdowe misje gospodarcze.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do procesów internacjonalizacji		
Praktyka wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości wskaźnika „udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności	CRSI/1.4/4
Tytuł		
ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI EKSPORTOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWA "KAMIL"- WYPROMOWANIE PRODUKTÓW BRANŻY KOSMETYCZNEJ ZA GRANICĄ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 3.3.3		
Wdrażający (lider)		
FIRMA PRODUKCYJNO USŁUGOWO HANDLOWA "KAMIL" KAMIL GAWLIŃSKI IMPORT-EKSPORT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	przedsiębiorstwo	działania promocyjne przedsiębiorstwa, usługi doradcze, misje wyjazdowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.08.2016	30.06.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na skuteczność proponowanego rozwiązania. Projekt dotyczy uczestnictwa firmy w działaniach promocyjnych przewidzianych w programie promocji branży kosmetycznej. Jego realizacja projektu ma doprowadzić do rozwoju działalności eksportowej oraz wzrostu konkurencyjności firmy "KAMIL". Zakres projektu, projekt polega na działaniach informacyjno–promocyjnych, udziale w targach , zakupie usługi doradczej w zakresie przygotowania wejścia na rynek perspektywiczny oraz misjach wyjazdowych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do procesów internacjonalizacji		
Praktyka wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości wskaźnika „udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.4. Internacjonalizacja sektora MSP poprzez specjalizację usług instytucji wspierania innowacyjności	CRSI/1.4/5
Tytuł		
ROZWÓJ EKSPORTU FIRMY NA RYNKACH EUROPEJSKICH I ŚWIATOWYCH DZIĘKI UCZESTNICTWU W BRANŻOWYM PROGRAMIE PROMOCJI ICT/IT.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 3.3.3		
Wdrażający (lider)		
JCOMMERCE SPÓŁKA AKCYJNA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	przedsiębiorstwo	działania promocyjne przedsiębiorstwa, usługi doradcze, misje wyjazdowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2017	31.03.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na skuteczność proponowanego rozwiązania. Przedmiotem niniejszego projektu jest promocja gospodarcza firmy oraz jej produktów poprzez działania eksportowe na rynkach europejskich oraz światowych. Wnioskodawca uczestnicząc w branżowym programie promocji ICT/IT zamierza promować swoją polską markę produktową, poprzez Markę Polskiej Gospodarki. W ramach projektu zaplanowano sześć wystaw na targach branżowych na rynkach europejskich oraz w USA. Dodatkowo Wnioskodawca planuje zrealizować także dziesięć grupowych misji gospodarczych połączonych z przeprowadzeniem prezentacji polskich marek na wydarzeniach branżowych, a także dwie indywidualne misje gospodarcze na rynku USA w ramach branżowych wydarzeń targowych. W ramach indywidualnych misji gospodarczych firma również planuje przeprowadzenie prezentacji dla potencjalnych kontrahentów. Działania na perspektywnym rynku USA będą poprzedzone specjalistycznym szkoleniem oraz zakupem profesjonalnej usługi doradczej w zakresie opracowania badań marketingowych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do procesów internacjonalizacji		
Praktyka wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości wskaźnika „udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji	CRSI/1.5/1
Tytuł		
CENTRUM ZAAWANSOWANYCH TECHNOLOGII BEZPIECZEŃSTWA I OBRONNOŚCI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
n.d.		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	przemysł obronny	integracja wewnątrzuczelnianego potencjału naukowo-badawczego
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
04.2010	w realizacji	regionalny/ międzynarodowy (w zakresie realizacji projektów badawczych)
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Centrum jest jednostką organizacyjną Politechniki Śląskiej. Do jego głównych zadań należy: koordynacja prac naukowo-rozwojowych i wdrożeniowych realizowanych w Uczelni na rzecz przemysłu obronnego, koordynacja działań i doradztwo w zakresie tworzenia konsorcjów naukowo-przemysłowych, prowadzenia działalności organizacyjnej i informacyjnej na temat ochrony danych i ochrony własności intelektualnej, w zakresie i na rzecz przemysłu obronnego, organizowanie i rozwijanie współpracy z przemysłem i innymi ośrodkami badawczymi działającymi w obszarze zainteresowań Centrum, pozyskiwanie partnerów do współpracy naukowo-badawczej, pozyskiwanie informacji na temat potencjalnych źródeł finansowania i tematów prac badawczych, reprezentowanie Uczelni w krajowych i międzynarodowych zespołach badawczych i platformach technologicznych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
<p>Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania ambitnych, multidyscyplinarnych tematów badawczych poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń podmiotów uczelnianych działających w partnerstwie.</p> <p>Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego”.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji	CRSI/1.5/2
Tytuł		
SIEĆ REGIONALNYCH OBSERWATORIÓW SPECJALISTYCZNYCH W PROCESIE PRZEDSIĘBIORCZEGO ODKRYWANIA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.3		
Wdrażający (lider)		
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Park Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE” Sp. z o.o., ORAZ w ramach Porozumienia 1: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o., Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrze, Fundacja	podmioty z województwa śląskiego wpisujące się w regionalne inteligentne specjalizacje	integracja potencjału technologiczno-innowacyjnego regionu w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji i wyznaczanie kierunków rozwoju regionu w tym obszarze
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.2017	03.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem Obserwatorium Technologie dla Medycyny jest rozwój potencjału technologiczno-innowacyjnego regionu, wsparcie i usprawnienie zarządzania rozwojem regionu w zakresie regionalnego potencjału naukowo-technologicznego, wzmocnienie regionalnej specjalizacji medycznej, wzmocnienie regionalnego rynku usług badawczych, usług rozwojowych w obszarze regionalnej specjalizacji medycznej, wzmocnienie relacji sektora badawczo-rozwojowego, przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu i władz regionalnych, a także stworzenie i rozwój narzędzi strategicznego zarządzania rozwojem innowacji oraz upowszechnienie najlepszych praktyk i instrumentów wspierających rozwój przedsiębiorczości.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
<p>Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania ambitnych tematów badawczych w dziedzinach kluczowych dla rozwoju województwa śląskiego oraz odpowiednio wczesnej identyfikacji nowych obszarów o dużym potencjale wymagających wsparcia</p> <p>Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „udział wydatków publicznych na B+R w PKB”, wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB” oraz wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego”.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji	CRSI/1.5/3
Tytuł		
DOSTOSOWANIE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO NA KIERUNKU TECHNIK ORGANIZACJI REKLAMY I FOTOTECHNIK W TECHNIKACH TEB EDUKACJA W SUBREGIONIE ZACHODNIM DO POTRZEB LOKALNEGO RYNKU PRACY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 11.2		
Wdrażający (lider)		
TEB EDUKACJA SP. Z O.O.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	uczniowie, przedsiębiorstwa	kształcenie
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2017	31.08.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt realizowany jest w partnerstwie przez TEB Edukacja Sp. z o.o. oraz Śląski Związek Pracodawców Prywatnych na obszarze RIT Subregionu Zachodniego woj.śląskiego w Technikum TEB Edukacja w Rybniku. Celem głównym proj. jest wzmocnienie zdolności do zatrudnienia 90 Uczniów (71K i 19M) kształcących się na kierunku Technik Organizacji Reklamy i Fototechnik poprzez wdrożenie kompleksowego programu dostosowującego proces kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy zakładającego wdrożenie doradztwa edu.-zaw., dodatkowe specjalistyczne szkolenia zgodne z wymogami lokalnego rynku pracy, organizację staży zawodowych dla uczniów oraz doposażenie ww.szkoły i stworzenie w niej warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy. Realizacja wszystkich zadań w ramach proj.przyczyni się do osiągnięcia założonych we wniosku o dof. wskaźników oraz wzrostu zatrudnienia wśród absolwentów szkół zaw. poprzez poprawę efektywności realizowanego wsparcia</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność regionalnego środowiska innowacyjnego w zakresie rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji	CRSI/1.5/4
Tytuł		
AKADEMICKIE CENTRUM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 11.3		
Wdrażający (lider)		
GLIWICKA WYŻSZA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	uczestnicy kursów, przedsiębiorstwa	kształcenie
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2017	31.12.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest zwiększenie konkurencyjności na rynku pracy 240 osób dorosłych z Subregionu Centralnego woj. śląskiego z własnej inicjatywy zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji zawodowych poprzez dostosowanie ich kwalifikacji do potrzeb pracodawców na lokalnym rynku pracy. W tym celu zaplanowano cykl zadań edukacyjnych: 1) diagnozę zawodową i analizę potrzeb szkoleniowych uczestników, 2) kwalifikacyjne kursy zawodowe dostosowane tematycznie do potrzeb regionalnego rynku pracy (na podst. Barometru zawodów), 3) specjalistyczne kursy z zakresu IT dostosowane tematycznie do potrzeb regionalnego rynku pracy (na podst. Barometru zawodów), 4) kursy kompetencji ogólnych (interpersonalnych i samoorganizacyjnych) wymaganych przez pracodawców od nowych pracowników, jako uzupełnienie kursów zawodowych, 5) walidację i certyfikację nabytych kwalifikacji zawodowych (wewnętrzna oraz zewnętrzna).</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność regionalnego środowiska innowacyjnego w zakresie rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji	CRSI/1.5/5
Tytuł		
ŚLĄSKA AKADEMIA KOMPETENCJI KLUCZOWYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 11.4		
Wdrażający (lider)		
CENTRUM SZKOLEŃ I INNOWACJI SP. Z O.O.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	uczestnicy kursów z grup defaworyzowanych	kształcenie
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.11.2016	30.04.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Wzrost kompetencji kluczowych u 1488 osób z województwa śląskiego, w wieku 25 lat i więcej, pracujących, należących do grup defaworyzowanych przez udział w szkoleniu komputerowym lub językowym. Grupa docelowa liczy 1860 osób w wieku 25 lat i więcej, pracujących, uczestniczących z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach, należących do grup defaworyzowanych: osoby po 50 roku życia - min. 372 osoby; kobiety - min. 1116 osób; osoby o niskich kwal. - min. 744 osób; osoby niepełnosprawne; osoby z terenów wiejskich. Zorganizowano szkolenia komputerowe i językowe.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność regionalnego środowiska innowacyjnego w zakresie rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków	CRSI/2.1/1
Tytuł		
ZAKUP INFRASTRUKTURY BADAWCZO-ROZWOJOWEJ UMOŻLIWIAJĄCEJ ROZWÓJ DZIAŁU B+R SŁUŻĄCEGO DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ SPÓŁKI W OBSZARZE PRZEMYSŁU KOSMICZNEGO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
ŚLĄSKIE CENTRUM NAUKOWO-TECHNOLOGICZNE PRZEMYSŁU LOTNICZEGO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	przedsiębiorstwo	infrastruktura badawczo-rozwojowa
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	31.03.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest rozwój istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego pod kątem wdrożenia produkcji paneli strukturalnych typu sandwich stosowanych do budowy satelitów oraz innych statków kosmicznych o funkcjach telekomunikacyjnych i obserwacyjnych. Projekt dotyczy zakupu wyposażenia niezbędnego do dalszej walidacji i transferu technologii wytwarzania przekładkowych paneli strukturalnych z poszyciem aluminiowym lub z włókna węglowego, dzięki którym spółka realizująca projekt będzie mogła przeprowadzać zaplanowane prace B+R i rozwijać swoją działalność w kierunku rozwoju nowoczesnych technologii i materiałów kompozytowych. Spółka jest na liście parków technologicznych i naukowych mających potencjał tworzenia funkcjonalno-operacyjnych centrów kompetencji.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania zaawansowanych prac B+R.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków	CRSI/2.1/2
Tytuł		
DOFINANSOWANIE USŁUG ROZWOJOWYCH DLA MŚP Z TERENÓW REWITALIZOWANYCH SUBREGIONU CENTRALNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 8.2		
Wdrażający (lider)		
GÓRNOŚLĄSKA AGENCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	MŚP	usługi rozwojowe dla przedsiębiorstw
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.08.2017	31.12.2023	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt jest skierowany do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich pracowników. Projekt zakłada dostarczenie 224 przedsiębiorstwom usług rozwojowych doradczych, szkoleniowych zgodnych z ich potrzebami oraz wsparcie rozwoju kwalifikacji 943 pracowników zgodnie z potrzebami pracodawców (w tym min. 94 osób w wieku 50 lat i więcej oraz min. 273 osób o niskich kwalifikacjach). Celem głównym projektu jest wzmocnienie konkurencyjności i zdolności adaptacyjnych 134 przedsiębiorstw sektora MŚP z terenów rewitalizowanych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego poprzez poprawę kompetencji i/lub kwalifikacji 707 pracowników przedsiębiorstw sektora MŚP zgodnie z ich potrzebami. Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju jest na liście agencji mających potencjał tworzenia funkcjonalno-operacyjnych centrów kompetencji.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac B+R.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków	CRSI/2.1/3
Tytuł		
UTWORZENIE WIELOOŚRODKOWEGO ZINTEGROWANEGO INSTYTUTU DIAGNOSTYKI I LECZENIA RAN PRZEWLEKŁYCH JEDNOSTEK OPIEKI ZDROWOTNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO - ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH POPRZECZ DOPOSAŻENIE ISTNIEJĄCEJ BAZY SZPITALNEJ CENTRUM LECZENIA OPARZEŃ IM. DR. STANISŁAWA SAKIELA W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 10.1		
Wdrażający (lider)		
CENTRUM LECZENIA OPARZEŃ IM. DR. STANISŁAWA SAKIELA W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	wnioskodawca, szpitale, pacjenci	projekt infrastrukturalny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
17.03.2017	30.06.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem inwestycji podejmowanych przez Centrum Leczenia Oparzeń im. dr Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich (zwanego dalej CLO lub Centrum Leczenia Oparzeń) jest utworzenie w województwie Wieloośrodkowego Zintegrowanego Instytutu Diagnostyki i Leczenia Ran Przewlekłych, w oparciu o istniejącą infrastrukturę. Modernizacja i wyposażenie w sprzęt i aparaturę oraz prace budowlane planowane w posiadanych zasobach placówki (oddziały szpitala, poradnie, pracownia hodowli komórek i tkanek in vitro) oraz utworzenie Zakładu Medycyny Nuklearnej (ZMN) pozwolą stworzyć warunki dla świadczenia usług o najwyższej jakości, a kadry medycznej dadzą unikalne możliwości rozwojowe. Przedsięwzięcie pozwoli na szeroką współpracę CLO ze szpitalami, AOS, POZ, co w efekcie wpłynie na zwiększenie dostępu do kompleksowej diagnostyki i skutecznych innowacyjnych metod terapii dla pacjentów z raną przewlekłą. Objęcie roli koordynatora przez CLO będzie wyznacznikiem skuteczności prowadzonych działań. CLO jest na liście naukowo-badawczych centrów kompetencji.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych usług zdrowotnych.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków	CRSI/2.1/4
Tytuł		
CENTRUM BADAWCZO WDROŻENIOWE SILESIA LABMED		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.1		
Wdrażający (lider)		
ŚLĄSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W KATOWICACH		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	wnioskodawca, przedsiębiorstwa	projekt infrastrukturalny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	31.12.2021	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt polega na stworzeniu Centrum Badawczo Wdrożeniowego Silesia LabMed - sieci nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych, które będą połączeniem istniejącej i nowopowstałej infrastruktury Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Wydział Lekarski w Katowicach oraz Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze). Projekt swoim zakresem obejmuje modernizację i wyposażenie istniejących pomieszczeń laboratoryjnych zlokalizowanych w budynkach SUM w Zabrze oraz wybudowanie i wyposażenie nowego obiektu w Katowicach-Ligocie. Zrealizowanie zakresu rzeczowego Projektu pozwoli na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów i osiągnięcie wymiernych celów – w tym przede wszystkim podniesienia potencjału badawczo-wdrożeniowego regionu, wnioskodawcy oraz sektora przedsiębiorców.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych usług zdrowotnych.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.1. Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków	CRSI/2.1/5
Tytuł		
CENTRUM USŁUG ROZWOJOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM. WSPARCIE NA RZECZ MSP I ICH PRACOWNIKÓW.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 8.2		
Wdrażający (lider)		
AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO W CZĘSTOCHOWIE SPÓŁKA AKCYJNA		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	pracownicy MŚP	usługi rozwojowe dla przedsiębiorstw
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2017	30.04.2022	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji przez 6476 osób (3150K/3326M), spośród 7195(3500K/3695M) pracujących w 1710 MŚP z woj. śląskiego, prowadzących do zrealizowania celów rozwojowych przez 1368 MŚP korzystających z usług rozwojowych (UR) finansowych. Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie jest na liście agencji mających potencjał tworzenia funkcjonalno-operacyjnych centrów kompetencji.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac rozwojowych.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji	CRSI/2.2/1
Tytuł		
ŚLĄSKA CYFROWA PLATFORMA MEDYCZNA ECAREMED - ELEKTRONICZNA DOKUMENTACJA MEDYCZNA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1		
Wdrażający (lider)		
WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY NR 5 IM. ŚW. BARBARY W SOSNOWCU		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	e-usługi
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
09.2017	12.2021	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest poprawienie dostępności do wysokiej jakości e-usług publicznych w obszarze zdrowia. Cel zostanie osiągnięty do 31.12.2021r., poprzez uruchomienie 9 usług publicznych, które zostaną udostępnione poprzez regionalną platformę medyczną eCareMed, która obejmie m.in. następujące obszary funkcjonalne: Repozytorium Elektronicznej Dokumentacji Medycznej (EDM), Telemedycyna, Portal Obsługi Pacjenta, Portal Zarządzania Wiedzą, Zintegrowany System Zarządzania Informacją, Przestrzeń dyskowa przeznaczona do przechowywania kopii bezpieczeństwa danych z systemów użytkowanych w szpitalu. Głównym założeniem uruchomienia usług jest umożliwienie przetwarzania (gromadzenia, analizowania i udostępniania) w jednym miejscu, danych medycznych z 9 śląskich szpitali, dzięki czemu będą one dostępne dla pacjenta oraz upoważnionych pracowników jednostek medycznych i administracyjnych w miejscu i czasie, w których będą potrzebne. W przyszłości do platformy eCareMed mogą zostać podłączone kolejne podmioty.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do świadczenia cyfrowych usług publicznych.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków publicznych na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji	CRSI/2.2/2
Tytuł		
BUDOWA MYSŁOWICKIEJ INFRASTRUKTURY INFORMACJI PRZESTRZENNEJ JAKO NARZĘDZIE ZWIĘKSZENIA ZAKRESU I JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1		
Wdrażający (lider)		
MIASTO MYSŁOWICE		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	e-usługi
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
08.2015	12.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Przedmiotem projektu jest budowa Mysłowickiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej - otwartej, cyfrowej platformy integrującej referencyjne i dziedzinowe zasoby informacyjne o charakterze opisowym i przestrzennym w celu ich publikacji oraz świadczenia związanych z nimi usług. W ramach projektu wdrożone zostaną dwa komplementarne i połączone ze sobą rozwiązania: Zintegrowany System Informacji Przestrzennej oraz portal e-Urząd, opracowane zostaną bazy danych do zasilenia systemu, zbudowana i wyposażona nowa serwerownia, zmodernizowane okablowanie strukturalne, zakupiony sprzęt komputerowy i peryferyjny, przeprowadzone szkolenia administratorów i użytkowników zaawansowanych. Podejmowane działania odnoszą się do idei przekształcenia Mysłowic w miasto nowych technologii oraz zrównoważonego rozwoju poprzez zwiększenie dostępności i dojrzałości usług świadczonych drogą elektroniczną.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do świadczenia cyfrowych usług publicznych.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków publicznych na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji	CRSI/2.2/3
Tytuł		
BUDOWA PLATFORMY ZINTEGROWANYCH USŁUG PUBLICZNYCH MIASTA BIERUNIA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1		
Wdrażający (lider)		
MIASTO BIERUŃ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	e-usługi
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
06.2016	09.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt jest istotnym strategicznym etapem rozbudowy obecnej infrastruktury teleinformatycznej o nowe rozwiązania aplikacyjne, systemowe oraz sprzętowe, zapewniającym możliwość wdrożenia ilościowo i jakościowo bardziej dojrzałych elektronicznych usług publicznych, opartych o poddane procesowi modernizacji i integracji systemy aplikacyjne „front-office” i „back-office”, wspomagające realizację zadań ustawowych będących w kompetencji Wnioskodawcy. Kluczowym produktem Projektu jest wdrożenie „Zintegrowanego Systemu Zarządzania Gminą” (ZSZG) który zapewni możliwość świadczenia m.in. spersonalizowanych usług publicznych 4 i 5 kategorii.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do świadczenia cyfrowych usług publicznych.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków publicznych na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji	CRSI/2.2/4
Tytuł		
BUDOWA SYSTEMU E-USŁUG DLA MIESZKAŃCÓW GMINY POPÓW		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1		
Wdrażający (lider)		
GMINA POPÓW		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	e-usługi
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
04.2017	12.2017	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Przedmiot i zakres prac projektu: stworzenie internetowej platformy e-usług, pozwalającej realizować obowiązki Gminy względem mieszkańców Gminy Popów w formie e-usług dla obywateli i przedsiębiorców. Projekt zwiększy dostępność do świadczonych usług w zakresie gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej, jak i w istotny sposób podniesie komfort korzystania przez mieszkańców i przedsiębiorców Gminy Popów z dodatkowych e-usług. Projekt obejmuje wytworzenie oprogramowania do bilingowania, pozwalającego na uruchomienie 16 e-usług, zakup oprogramowania i modułów radiowych do zdalnego radiowego odczytu wodomierzy, zakup urządzeń rejestrujących przepływ wody, zakup serwera i oprogramowania niezbędnych do świadczenia e-usług na platformie bilingowej, wykonanie portalu usług elektronicznych dla obywateli, wdrożenie i zintegrowanie oprogramowania systemowego, programowanie nakładek, rejestrowanie numerów nakładek w programie bilingowym.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do świadczenia cyfrowych usług publicznych.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków publicznych na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.2. Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji	CRSI/2.2/5
Tytuł		
BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU INFORMACJI PRZESTRZENNEJ WSPIERAJĄCEGO ŚWIADCZENIE E-USŁUG PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z OBSZARU POWIATU KŁOBUCKIEGO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 2.1		
Wdrażający (lider)		
POWIAT KŁOBUCKI		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
GMINA KRZEPICE;GMINA KŁOBUCK;GMINA LIPIE;GMINA MIEDŹNO;GMINA OPATÓW;GMINA PANKI;GMINA POPÓW;GMINA PRYZSTAJŃ;GMINA WRĘCZYCA WIELKA	społeczeństwo	e-usługi
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
03.2014	12.2018	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Podstawowym celem projektu jest budowa na terenie Powiatu Kłobuckiego Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej, integrującego zasoby informacji przestrzennej na wspólnej platformie, służącej do realizacji procedur administracyjnych, ukierunkowana na podniesienie ilości i jakości e-usług świadczonych przez administrację publiczną oraz podwyższenie kompetencji pracowników Powiatu Kłobuckiego i 9 Gmin z terenu powiatu Kłobuckiego w zakresie stosowania nowoczesnych rozwiązań IT w procesie świadczenia tych usług.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do świadczenia cyfrowych usług publicznych.		
Projekt w sposób bezpośredni wpływa na wartość wskaźnika „udział wydatków publicznych na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej	CRSI/2.3/1
Tytuł		
INICJOWANIE INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ GOSPODARCZYCH PODWYŻSZONEGO RYZYKA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IG 2007-2013 Działanie 3.1, kontynuowany w formie reinwestycji		
Wdrażający (lider)		
Bielski Park Technologiczny Lotnictwa, Przedsiębiorczości i Innowacji sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	wsparcie kapitałowe, walidacja ekonomiczna i rynkowa projektów B+R
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
11.2013	12.2015; projekt kontynuowany w formie reinwestycji	krajowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na efektywność proponowanego rozwiązania. Celem nadrzędnym było stworzenie w Polsce nowego rynku produktów i usług. Projekt polegający na wyszukiwaniu, badaniu i wdrażaniu do realizacji obiecujących projektów biznesowych ze szczególną koncentracją na projektach działających na styku lotnictwa, energetyki, OZE i technologii materiałowych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do wsparcia inteligentnego wzrostu w obszarach technologii niskoemisyjnych i efektywności energetycznej.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej	CRSI/2.3/2
Tytuł		
ZWIĘKSZENIE POTENCJAŁU LABORATORYJNEGO PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNEGO EURO-CENTRUM (ZADANIE ROZSZERZAJĄCE NR 1 W RAMACH PROJEKTU: UTWORZENIE PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNEGO EURO-CENTRUM - ROZWÓJ I ZASTOSOWANIE NOWYCH TECHNOLOGII W OBSZARZE POSZANOWANIA ENE		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IG 2007-2013 Działanie 5.3		
Wdrażający (lider)		
Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	start-upy w dziedzinie poszanowania energii oraz OZE	projekt infrastrukturalny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2013	2015	krajowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu była rozbudowa infrastruktury laboratoryjnej Parku niezbędnej dla zapewnienia korzystnych warunków do powstawania i rozwoju przedsiębiorców prowadzących działalności badawczą, rozwojową lub innowacyjną w dziedzinie poszanowania energii oraz wykorzystania jej odnawialnych źródeł.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych technologii energetycznych.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej	CRSI/2.3/3
Tytuł		
KAPITAŁ DLA INNOWACJI W OBSZARZE POSZANOWANIA ENERGII		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IG 2007-2013 Działanie 3.1		
Wdrażający (lider)		
Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	projekty B+R we wczesnych fazach rozwoju (Proof of Principle i Proof of Concept)	wsparcie kapitałowe, walidacja ekonomiczna i rynkowa projektów B+R
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
12.2008	02.2014	krajowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na efektywność proponowanego rozwiązania. Celem projektu była pomoc w rozwijaniu pomysłów innowacyjnych, zwłaszcza w dziedzinie poszanowania energii oraz odnawialnych źródeł energii. Wspieranie tego typu inicjatyw odbywało się poprzez tworzenie nowych przedsiębiorstw oraz pomoc w pozyskiwaniu kapitału. Wśród prowadzonych działań świadczone usługi doradcze, coachingowe, udostępniano technologię i niezbędną infrastrukturę parku maszynowego oraz wsparcie kapitałowe.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
<p>Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do wsparcia inteligentnego wzrostu w obszarach technologii niskoemisyjnych i efektywności energetycznej.</p> <p>Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej	CRSI/2.3/4
Tytuł		
ROZWÓJ ZAPLECZA BADAWCZO-ROZWOJOWEGO CELEM PROWADZENIA PRAC B+R W OBSZARZE INNOWACYJNEJ INFRASTRUKTURY DO MAGAZYNOWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
INŻYNIERIA MASZYN KLIMATYCZNYCH I URZĄDZEŃ SPECJALNYCH		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	projekt infrastrukturalny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
10.2018	09.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt dotyczy rozwoju istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego Wnioskodawcy celem prowadzenia prac B+R w obszarze infrastruktury do magazynowania energii elektrycznej. Realizacja projektu wiąże się przede wszystkim z: nabyciem robót i materiałów budowlanych związanych z adaptacją wydzielonych pomieszczeń nowo wybudowanego budynku na cele centrum badawczo-rozwojowego, nabyciem niezbędnych środków trwałych stanowiących wymaganą infrastrukturę badawczą i wyposażenie ośrodka badawczego oraz WNiP, które są niezbędne do prowadzenia zaplanowanych prac B+R. Projekt jest odpowiedzią na obecne oraz prognozowane trendy rynku motoryzacyjnego samochodów elektrycznych oraz jego problemy i zapotrzebowanie. Jego realizacja spowoduje istotne wzmocnienie zdolności Spółki do generowania innowacji, pozwoli na rozwinięcie współpracy ze światem naukowym, a konsekwencji doprowadzi do wprowadzenia na rynek innowacyjnych rozwiązań - zestawów akumulatorów służących jako magazyny energii.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do podejmowania prac nad rozwojem zaawansowanych technologii energetycznych.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.3. Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej	CRSI/2.3/5
Tytuł		
AUTONOMICZNY PRZYSTANEK KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ Z WBUDOWANYM SYSTEMEM DYNAMICZNEJ INFORMACJI PASAŻERSKIEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
RPO WSL 2014-2020 Działanie 1.2		
Wdrażający (lider)		
HELIOENERGIA Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	projekt infrastrukturalny
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
09.2017	07.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Celem projektu jest opracowanie technologii produkcji autonomicznego przystanku komunikacji publicznej z wbudowanym systemem dynamicznej informacji pasażerskiej. Produkt będący przedmiotem badania uwzględnia wysoki stopień użyteczności w zakresie samowystarczalności energetycznej (opartej o wysoką wydajność zaprojektowanych modułów fotowoltaicznych, energooszczędne komponenty i system odpowiedzialny za zarządzanie energią), pełnej audio-wizualnej informacji pasażerskiej, wzrostu poziomu bezpieczeństwa i dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Proces badawczy uwzględnia zabezpieczenie zintegrowanych w nim komponentów i wysoką trwałość konstrukcji. Sam projekt posiada charakter interdyscyplinarny (wiąże się z branżą elektryki, elektroniki, ICT, fotowoltaiki i konstrukcji BIPV) oraz dotyczy branży infrastruktury komunikacyjnej. Zakres prac badawczych w sposób bezpośredni wpisuje się w RIS (w obszarze energetyki) i pośrednio w branżę technologii informacyjnych i komunikacyjnych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi zdolność środowiska innowacyjnego do świadczenia zaawansowanych usług publicznych.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach	CRSI/2.4/1
Tytuł		
AKTYWIZACJA MIĘDZYNARODOWA ŚLĄSKIEGO KLASTRA LOTNICZEGO POPRZEZ DZIAŁANIA O CHARAKTERZE PROMOCYJNO-BIZNESOWYM W POWIĄZANIU Z DZIAŁALNOŚCIĄ BADAWCZO-ROZWOJOWĄ I INNOWACYJNĄ ZRZESZONYCH CZŁONKÓW KLASTRA.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 2.3.3		
Wdrażający (lider)		
FEDERACJA FIRM LOTNICZYCH BIELSKO		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	członkowie Śląskiego Klastra Lotniczego	promocja klastra
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2017	31.08.2019	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt w swym założeniu polega na umożliwieniu wyjścia członkom klastra na rynki zagraniczne m.in. poprzez udział w międzynarodowych targach, misjach zagranicznych. Drugim bardzo istotnym aspektem jest możliwość nawiązania współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi i dostęp do zagranicznych infrastruktur badawczych. Działania te pozwolą na dyfuzję wiedzy i pozyskanie know-how w obszarze technologii lotniczych oraz automotive, jak i nawiązaniu współpracy biznesowej z międzynarodowymi partnerami. Wybór imprez międzynarodowych został poprzedzony analizą potrzeb członków klastra w obszarze dotarcia do nowych klientów, możliwość udziału i realizacji dużych projektów, nawiązywanie współpracy oraz pozyskiwanie nowych kontraktów. Stąd członkowie klastra wskazali imprezy targowo-wystawiennicze o najwyższej renomie w zarówno w sektorze lotniczym, jak i automotive. Promocja marki klastra na targach międzynarodowych i misjach gospodarczych nie tylko przyczyni się do jej większej rozpoznawalności, ale przede wszystkim do wzmocnienia pozycji konkurencyjnej członków klastra wobec innych podmiotów z sektora lotniczego i automotive. Ponadto udział w zagranicznych imprezach targowo-wystawienniczych z perspektywy członków klastra to szansa na wyszukanie i dobór partnerów na rynku docelowym oraz uzyskanie niezbędnych dokumentów uprawniających do wprowadzenia produktów/usług przedsiębiorców na wybrany rynek zagraniczny. Ze względu na to, iż klaster skupia podmioty zarówno z sektora lotniczego i automotive możliwym staje się również osiągnięcie synergii pomiędzy sektorami dzięki działaniom badawczo-rozwojowym i wykreowanie międzysektorowych nisz technologicznych pozwalających na adaptację rozwiązań stosowanych w lotnictwie do przemysłu automotive. Zatem podejmowane w projekcie działania przełożą się na zintensyfikowanie współpracy z otoczeniem gospodarczym klastra i jego członków.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi poziom integracji środowiska innowacyjnego w obszarach wysokiej techniki.		
Projekt wpływa w sposób bezpośredni na wartość wskaźnika „przedsiębiorstwa przemysłowe, które		

współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw” oraz wskaźnika „przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw”.

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach	CRSI/2.4/2
Tytuł		
MEDSILESIA GO GLOBAL		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 2.3.3		
Wdrażający (lider)		
GÓRNOŚLĄSKA AGENCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU SP. Z O.O.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	członkowie klastra MedSilesia	działalność szkoleniowo-doradcza dla firm
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2018	31.05.2021	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na skuteczność proponowanego rozwiązania. Przedmiotem projektu jest opracowanie i implementacja kompleksowego zestawu narzędzi, które przyczynią się do internacjonalizacji produktów wspólnych Klastra oraz jego poszczególnych członków. Planowane jest opracowanie i udostępnienie platformy szkoleniowo - doradczej (COIN) wspierającej kompetencje firm w zakresie rozwoju eksportu na wybrane rynki z uwzględnieniem specyfiki branży medycznej w szczególności wyrobów i urządzeń medycznych i rozwiązań ICT. Platforma zawierająca opracowane materiały związane z internacjonalizacją będzie na bieżąco wzbogacana przez jej członków, którzy posiadają lub w trakcie projektu nabędą doświadczenia w zakresie internacjonalizacji. Sporządzony zostanie obszerny raport podsumowujący zasady realizacji strategii eksportowej firm z klastra tzw. przewodnik. Przewodnik ten będzie podsumowaniem doświadczeń zebranych na podstawie analizy case study oraz doświadczeń członków zespołu wynikających z pracy nad realizacją strategii internac.(uczestnictwo w eventach, wymagania prawne, specyfika rynku itp.). Trwałym produktem Klastra będzie strategia internacjonalizacji i wspólny plan marketingowy w zakresie działań na rynkach perspektywicznych udostępniany następnie do ogólnego wykorzystania. W ramach wsparcia internacjonalizacji produktów Klastra zorganizowane zostaną wyjazdy na targi o najszerszym zasięgu międzynarod., wybranych na podstawie analizy dostępnych możliwości promocji rozwiązań medycznych na świecie oraz indywidualnych potrzeb uczestników. Zorganizowane zostaną misje gospodarcze mające na celu pozyskanie wiedzy na temat nowych technologii i rozwiązań w obszarze medycyny oraz nawiązanie bezpośrednich kontaktów. Uczestnicy będą mieli możliwość uczestnictwa w najważniejszych branżowych wydarzeniach</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi poziom integracji środowiska innowacyjnego w obszarach wysokiej techniki.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach	CRSI/2.4/3
Tytuł		
AUTOMATYCZNA LINIA KONTROLI I BADANIA JAKOŚCI PIERŚCIENI I OBRĘCZY Z INTELIGENTNYM SYSTEMEM IDENTYFIKACJI I POMIARU WAD WEWNĘTRZNYCH METODĄ PA, POMIARU BŁĘDÓW KSZTAŁTU PRZY UŻYCIU GŁOWIC POMIAROWYCH 3D ORAZ BADANIA WŁASNOŚCI MECHANICZNYCH SMART-HARD.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 1.1.1		
Wdrażający (lider)		
HUTA BANKOWA SP. Z O.O.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	wnioskodawca	działania badawczo-rozwojowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2018	30.09.2020	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na innowacyjność proponowanego rozwiązania. Projekt dotyczy opracowania i walidacji w warunkach przemysłowych Huty Bankowej sp. z o.o. technologii zautomatyzowanej kontroli i badania jakości pierścieni i obręczy przeznaczonych dla producentów taboru kolejowego i tramwajów oraz producentów łożysk (w tym dla turbin wiatrowych). Wdrożenie nowej technologii pozwoli dokonać skokowej zmiany w zakresie stosowanych metod badawczych oraz czułości aparatury kontrolno-pomiarowej. Prace realizowane będą przez zespół projektowy współpracujący z partnerami naukowymi tj. Wydziałem Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej oraz Wydziałem Budowy Maszyn i Zarządzania Politechniki Poznańskiej. Przeprowadzona analiza rynku oraz ścisła współpraca z dotychczasowymi partnerami biznesowymi z rynku pierścieni łożyskowych jak: PSL a.s., Takoma oy czy IMO oraz obręczy kolejowych i tramwajowych; krajowych (PESA, NEWAG, ZNTK Oleśnica, Paterek, TABOR Dębica, Tramwaje Śląskie, Tramwaje Warszawskie) i zagranicznych (LauLagun, CAF, Radsatz, DBSchenker, Koleje Węgierskie, Meximpex, Depas, Zemitans, GRAMIG) potwierdza zapotrzebowanie rynkowe na rezultat projektu.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi poziom integracji środowiska innowacyjnego w obszarach wysokiej techniki.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

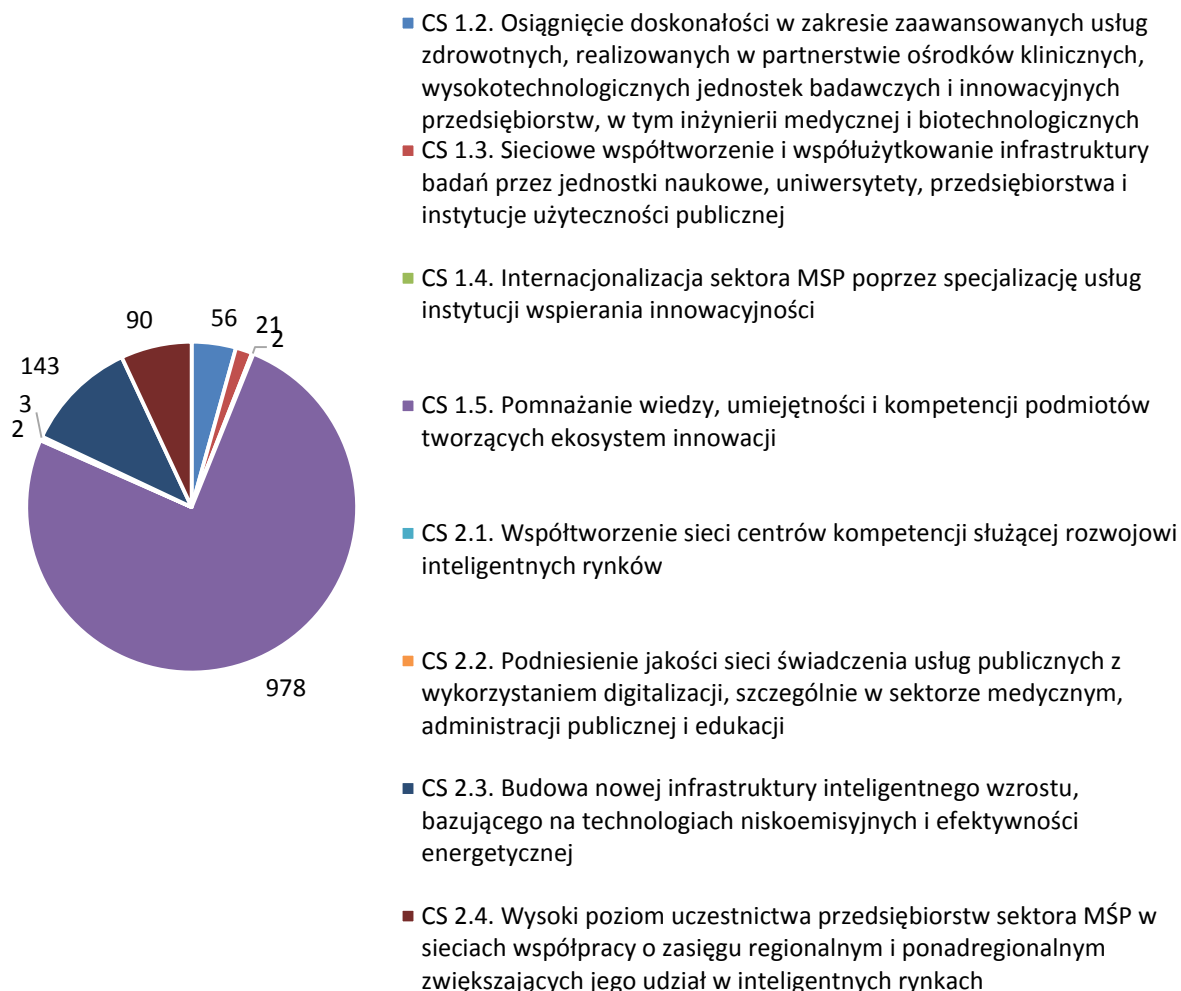
Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach	CRSI/2.4/4
Tytuł		
WZMOCNIENIE WSPÓŁPRACY MIĘDZY JEDNOSTKAMI NAUKOWYMI A PRZEMYSŁEM POPRZEC FINANSOWANIE INNOWACYJNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH NA WCZESNYM ETAPIE ROZWOJU W SEKTORZE NOWYCH MATERIAŁÓW, BIO-ROLNICTWA I PRZETWARZANIA ŻYWNOSCI ORAZ ICT W CELU ICH WERYFIKACJI W PROCESIE POP I POC, WSPARCIA PRAC BADAWCZO-ROZWOJOWYCH ORAZ SKUTECZNEJ KOMERCJALIZACJI.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 1.3.1 (umowa rozwiązana)		
Wdrażający (lider)		
TEAMVEST ALFA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	jednostki naukowo-badawcze, przemysł	Integracja środowiska innowacyjnego i finansowanie innowacyjnych działań
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2016	Projekt zakończony	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Fundusz TeamVest Alfa powołany został do realizacji działań w ramach Bridge Alfa w zakresie finansowania projektów technologicznych będących w fazie PoP i PoC realizujących prace badawczo-rozwojowe lub wykorzystujące własność przemysłową, których źródłem pochodzenia będą środowiska jednostek naukowych.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi poziom integracji środowiska innowacyjnego w obszarach wysokiej techniki.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.4. Wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach	CRSI/2.4/5
Tytuł		
PIONIER-LAB – KRAJOWA PLATFORMA INTEGRACJI INFRASTRUKTUR BADAWCZYCH Z EKOSYSTEMAMI INNOWACJI		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
PO IR 2014-2020 Działanie 4.2		
Wdrażający (lider)		
INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
–	Jednostki naukowo-badawcze, przedsiębiorstwa	infrastruktura badawcza
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2017	31.12.2023	krajowy
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Projekt PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji znajduje się na Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej. Głównym celem projektu jest zbudowanie i udostępnienie platformy dla przedsiębiorców i innych podmiotów zainteresowanych prowadzeniem badań naukowych oraz prac rozwojowych w oparciu o nową, ogólnopolską infrastrukturę badawczą (laboratoria badawcze w oparciu o krajową sieć światłowodową PIONIER oraz platforma usługowa PLATON). Projekt PIONIER-LAB zakłada bliską współpracę nauki z sektorem gospodarczym i akcelerację procesów innowacji dzięki bezpośredniemu udziałowi Przedsiębiorstw Stowarzyszonych w realizacji celów projektu oraz uruchomienie preinkubatorów przedsiębiorczości skupionych wokół budowanej infrastruktury badawczej. Cele projektu będą osiągnięte poprzez: (i) wspólne działania Konsorcjum z Przedsiębiorstwami Stowarzyszonymi na rzecz budowy i wykorzystania platformy badawczej PIONIER-LAB, (ii) udostępnienie platformy PIONIER-LAB dla środowiska naukowego, przemysłowego oraz innych podmiotów zainteresowanych, (iii) budowę przestrzeni preinkubatorów wspierającej procesy innowacji, (iv) możliwość przeprowadzania eksperymentów badawczych w ramach specjalizowanych żywych laboratoriów oraz (v) współpracę międzynarodową dzięki powiązaniu z globalną e-infrastrukturą. Budowana w ramach projektu platforma badawcza stanowić będzie zaawansowane i nowoczesne środowisko badawcze umożliwiające prowadzenie badań oraz prac rozwojowych i innowacyjnych, szczególnie w zyskującym coraz większe znaczenie obszarze społeczeństwa informacyjnego.</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt podnosi poziom integracji środowiska innowacyjnego w obszarach wysokiej techniki.		
Projekt w sposób pośredni może wpływać na wartość wskaźnika „liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego” oraz wskaźnika „udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB”.		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
C. Cele RSI	Cel strategiczny 2.5. Wzmacnianie aktywności grup prosumenckich	CRSI/2.5/1
Tytuł		
CENTRUM ENERGETYKI PROSUMENCKIEJ		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
n.d.		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	grupy prosumenckie	sieciowanie i podnoszenie świadomości
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.2012	w realizacji	regionalny
Charakterystyka		
<p>Praktyka została wybrana ze względu na systemowość i trwałość proponowanego rozwiązania. Centrum jest jednostką organizacyjną Politechniki Śląskiej. Centrum zostało powołane do prowadzenia działalności naukowo-badawczej, rozwojowej, szkoleniowej i usługowej w zakresie rynkowej gospodarki energetycznej, obejmującej stronę popytową i podażową, ukierunkowanej na prosumenta, czyli aktywnego odbiorcę końcowego posiadającego własne mikroinstalacje energetyczne (poligeneracyjne) wyposażone w inteligentne mikrosieci zarządcze (smart grid obiektyw), zintegrowane z KSE (Krajowy System Elektroenergetyczny) lub typu off-grid. Szczególnym obszarem działalności Centrum jest działalność na rzecz nowych, synergetycznych łańcuchów wartości w gospodarce energetycznej obejmujących w szczególności dom plus-energetyczny (gospodarstwo rolne plus-energetyczne) i samochód elektryczny (transport elektryczny). Centrum jest liderem w środowiskowym (śląskim) laboratorium iLab EPRO (Internetowe Laboratorium Energetyki Prosumenckiej).</p>		
Wkład praktyki w realizację celów strategicznych		
Opisany projekt przyczynia się do wzmocnienia aktywności grup prosumenckich w regionie.		
Praktyka nie wpływa w sposób bezpośredni na podniesienie wartości żadnego ze wskaźników monitoringowych RSI WSL.		

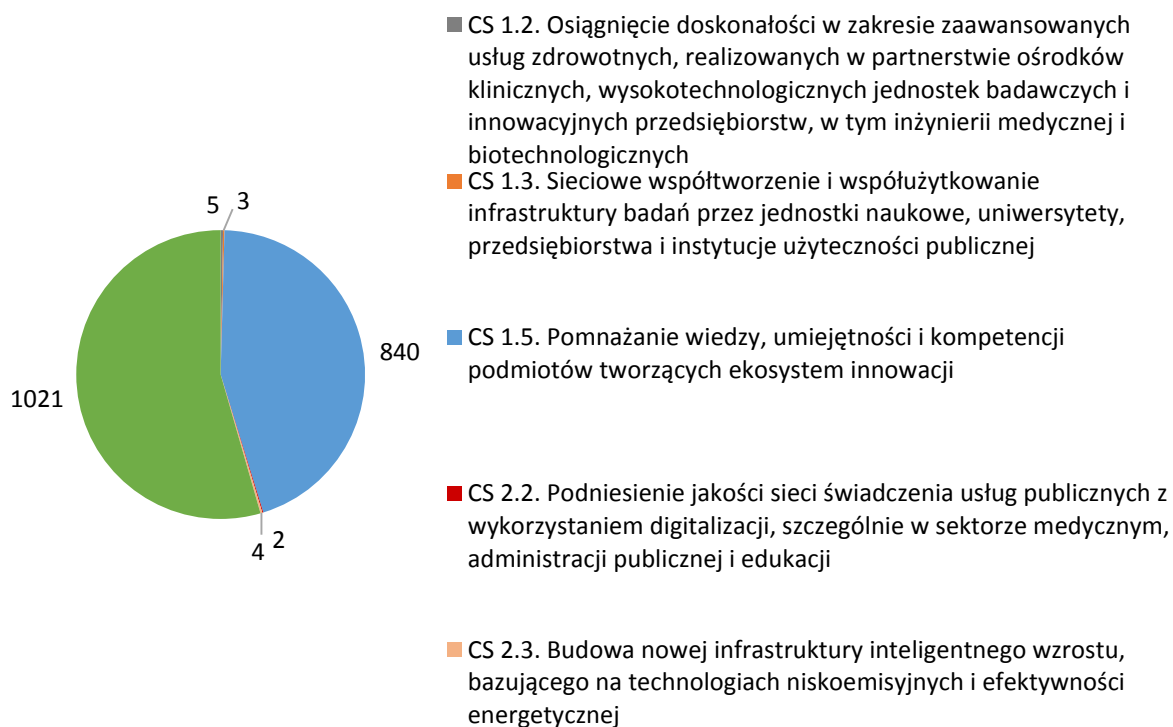
6.5.3 Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz

Wykres 15. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według celów strategicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych PO IR 2014-2020, n=978

Wykres 16. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według celów strategicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych RPO WSL 2014-2020, n=1868

6.6 Produkty. Ocena stopnia wdrażania 7 Metaprzedsiewzięć RIS

6.6.1 Realizacja projektów w okresie 2013-2018 w odniesieniu do metaprzedsiewzięć

Oceniając stopień realizacji RSI WSL z punktu widzenia analizy projektów, które uzyskały dofinansowanie z w ramach RPO WSL należy wskazać, że spośród 1868 przeanalizowanych projektów 1227 projektów wpisywało się w siedem Metaprzedsiewzięć RSI WSL, a 641 nie miało z nimi związku. Wśród projektów wpisujących się w Metaprzedsiewzięcia niewiele było takich, które wpisywały się jednocześnie w kilka z nich. Sporo było natomiast projektów, które wpisywały się w inne obszary niż wspomniane Metaprzedsiewzięcia. Projektów wąskich wpisujących się tylko w jedno Metaprzedsiewzięcie było 1037. Tylko 79 projektów wpisywało się w dwa Metaprzedsiewzięcia. Wśród projektów wpisujących się w Metaprzedsiewzięcia 99 wpisywało się jednocześnie w działania wykraczające poza ich obszar.

Oceniając wkład RPO WSL w realizację poszczególnych metaprzedsiewzięć należy wskazać (patrz Tabela 62 i Tabela 63), że najwięcej projektów skupiało Metaprzedsiewzięcie 4 – Foresight rynku pracy. To Metaprzedsiewzięcie dotyczyło aż 567 projektów o łącznej wartości 1491 mln zł. Wśród dofinansowanych projektów znalazły się 3 dotyczące badań, rozwoju i innowacji w przedsiębiorstwach. Niewiele więcej dotyczyło innowacji MŚP i technologii informacyjno-komunikacyjnych w działalności gospodarczej. Najwięcej projektów dotyczyły aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, aktywizacji zawodowej, podnoszenie kwalifikacji zawodowych czy dostosowania form kształcenia do potrzeb rynku. Wspierano też osoby, chcące rozpocząć własną działalność gospodarczą (61 projektów wartych 103 mln zł). Wprawdzie tylko 8 projektów dotyczyło wzmocnienia potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników, ale projekty te były najbardziej wartościowe – ich wartość wyniosła 459 mln zł. 22 projekty w tym Metaprzedsiewzięciu dotyczyły poprawy dostępu do pofilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy (wartość tych projektów to 14 mln zł).

Na kolejnym miejscu znalazło się Metaprzedsiewzięcie 6 – Design dla innowacji. W jego ramach przygotowano 394 projekty za 778 mln zł. W przypadku tego metaprzedsiewzięcia ponad połowa projektów (221) dotyczyła działania 3.2, czyli innowacji w MŚP. Wartość tych projektów wyniosła 573 mln zł. Drugim co do liczby projektów w omawianym metaprzedsiewzięciu było działanie 3.3, czyli technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej. W jego ramach realizowano 131 projektów o łącznej wartości 92 mln zł. Ponadto Metaprzedsiewzięcie 6 skupiło jeszcze 40 projektów w ramach badań, rozwoju i innowacji w przedsiębiorstwach (działanie 1.2) oraz po jednym projekcie w ramach działania 1.1 (Kluczowa dla regionu infrastruktura) i 10.1 (infrastruktura ochrony zdrowia).

Tabela 62. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z POIR z metaprzedsiewzięciami RSI WSL, liczba projektów

Działanie		Metaprzedsiewzięcie 1	Metaprzedsiewzięcie 2	Metaprzedsiewzięcie 3	Metaprzedsiewzięcie 4	Metaprzedsiewzięcie 5	Metaprzedsiewzięcie 6	Metaprzedsiewzięcie 7
1.1	Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza	2					1	
1.2	Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	1		47	3		40	
1.3	Profesjonalizacja IOB							
2.1	Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	4	1	68				
3.1	Poprawa warunków do rozwoju MŚP							
3.2	Innowacje w MŚP			193	5		221	
3.3	Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej			15	4		131	
3.4	Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania Przedsiębiorczości					1		
4.2	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach					1		
4.3	Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	1						
4.4	Wysokosprawna Kogeneracja							
4.5	Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie							
7.1	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	1			142			
7.2	Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)				93			
7.3	Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej				61			
7.4	Wspomaganie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (działania z zakresu outplacementu)				47			
7.5	Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe					1		
8.2	Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	1			8			
8.3	Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy	2			22			
10.1	Infrastruktura ochrony zdrowia						1	
11.2	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe uczniów	4			92			
11.3	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe osób dorosłych	2			68			
11.4	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych				22			
12.2	Infrastruktura kształcenia zawodowego							
12.3	Instytucje popularyzujące naukę							
	Ogółem	18	1	323	567	3	394	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów RPO WSL.

W ramach Metaprzedsiewzięcia 3 - Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych zrealizowano 323 przedsięwzięcia, które miały wartość 1023 mln zł. Również w tym przypadku najczęściej projektów dotyczyło działania 3.2 czyli innowacji w MŚP. Były to aż 193 projekty o wartości 537 mln zł. Niemal trzykrotnie mniej było projektów dotyczących wsparcia rozwoju cyfrowych usług publicznych. Zrealizowano ich 68, a ich wartość wyniosła 365 mln zł. Nieco mniej, bo 47 projektów realizowano w ramach działania 1.2 Badania rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach. Ich wartość wyniosła 107 mln zł. Ostatnią grupę projektów w Metaprzedsiewzięciu 3 stanowiły te, które realizowano w ramach działania 3.3. Były to 15 projektów dotyczących technologii informacyjno-komunikacyjnych w działalności gospodarczej, których wartość wyniosła 14 mln zł.

Tabela 63. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z POIR z Metaprzedsiewzięciami RSI WSL, wartość projektów w mln zł

Działanie	Metaprzedsiewzięcie 1	Metaprzedsiewzięcie 2	Metaprzedsiewzięcie 3	Metaprzedsiewzięcie 4	Metaprzedsiewzięcie 5	Metaprzedsiewzięcie 6	Metaprzedsiewzięcie 7
1.1 Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza	198					10	
1.2 Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach	2		107	13		101	
1.3 Profesjonalizacja IOB							
2.1 Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych	6	1	365				
3.1 Poprawa warunków do rozwoju MŚP							
3.2 Innowacje w MŚP			537	5		573	
3.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej			14	3		92	
3.4 Dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania Przedsiębiorczości					464		
4.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach					168		
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	6						
4.4 Wysokosprawna Kogeneracja							
4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie							
7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	1			181			
7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe (dla publicznych służb zatrudnienia)				271			
7.3 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej				103			
7.4 Wspomaganie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (działania z zakresu outplacementu)				76			
7.5 Wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe					31		
8.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników	45			459			
8.3 Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy				14			
10.1 Infrastruktura ochrony zdrowia						2	
11.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe uczniów	4			148			
11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe osób dorosłych	2			136			
11.4 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych				83			
12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego							
12.3 Instytucje popularyzujące naukę							
Ogółem	265	1	1023	1491	663	778	

Uwagi: Wartości zostały zaokrąglone do mln zł. Wartości mają charakter orientacyjny i nie sumują się w wierszach, gdyż w przypadku projektów kwalifikujących się do więcej niż jednej specjalizacji wliczono ich wartość do każdej z nich. Rozwiązanie takie przyjęto, gdyż nie było możliwe obiektywne podzielenie projektów na części odpowiadające różnym specjalizacjom.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów RPO WSL.

Inne metaprzedsiewzięcia skupiały znacznie mniej projektów. Metaprzedsiewzięcie 1 – Akademia Śląska to 18 projektów o wartości 265 mln zł. Dwa z tych projektów dotyczyły działania 1.1 (Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza) i miały wartość 198 mln zł. Po dwa projekty realizowano w ramach działania 8.3 (Poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy) oraz działania 11.3 (Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe osób dorosłych). Po jednym projekcie realizowano w ramach działania 1.2

(Badania rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach), 4.3 (Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej), 7.1 (Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu) oraz 8.2 (Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników).

Jedynie trzy projekty zostały dofinansowane w ramach Metaprzedsiewzięcia 5 - Regionalny fundusz proinnowacyjny. Wartość tych projektów wyniosła 663 mln zł. Jeden projekt realizowano w ramach działania 3.4, czyli dokapitalizowania zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości. Projekt ten miał wartość 464 mln zł. Drugi projekt, o wartości 168 mln zł dotyczył działania 4.2 (Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach). Natomiast trzeci projekt w ramach Metaprzedsiewzięcia 5 dotyczył działania 7.5 – wsparcia osob zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej poprzez instrumenty finansowe. Projekt ten miał wartość 31 mln zł.

Najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się projekty w ramach kooperacji inicjatyw klastrowych. Metaprzedsiewzięcie 2 - Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych to tylko jeden projekt o wartości 1 mln zł. Był on realizowany w ramach działania 2.1 – Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych. Jego wartość opiewała zaś na 1 mln zł.

Dokonując oceny realizacji inteligentnych specjalizacji z perspektywy realizacji projektów zaplanowanych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjny Rozwój (POIR) należy wskazać, że spośród 978 przeanalizowanych projektów 764 projekty wpisywały się w siedem Metaprzedsiewzięć RSI WSL, a 214 nie miało z nimi związku. Wśród projektów wpisujących się w metaprzedsiewzięcia przytłaczającą większość stanowiły te wpisujące się tylko w jedno Metaprzedsiewzięcie – było ich 735. Projektów wpisujących się tylko w dwa Metaprzedsiewzięcia było 29. Natomiast wśród projektów wpisujących się w Metaprzedsiewzięcia 21 wpisywało się jednocześnie w działania wykraczające poza ich obszar.

Oceniając wkład RPO WSL w realizację poszczególnych inteligentnych specjalizacji należy wskazać (patrz Tabela 64), że przytłaczająca większość projektów wpisała się w Metaprzedsiewzięcie 3 - Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Wśród tych projektów 222 zrealizowano w ramach działania 1.1 (Projekty B+R przedsiębiorstw). 93 projekty dotyczyły sektorowych programów B+R (Działanie 1.2). Jeden projekt dotyczył prac B+R finansowanych z udziałem funduszy kapitałowych (działanie 1.3), a aż 70 – wsparcia inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw w ramach działania 2.1. 95 projektów stanowiły proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw w ramach działania 2.3. Z kolei w zakres działania 3.2 (Wsparcie wdrożeń wyników B+R) wpisały się aż 103 projekty będące realizacją pilotażowych działań w ramach specjalizacji regionalnych, a 55 projektów dotyczyło działania 4.1 – Badania naukowe i prace rozwojowe. W sumie Metaprzedsiewzięcie 3 - Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych to 639 zrealizowanych projektów.

Pozostałe metaprzedsiewzięcia nie skupiły aż tak licznej grupy projektów. Metaprzedsiewzięcie 1 (Akademia Śląska) to 57 projektów. Wśród nich 30 wpisało się w zakres działania 4.1 dotyczący Badań naukowych i prac rozwojowych, 20 – w rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki (działanie 4.2), 6 projektów dotyczyło proinnowacyjnych usług dla przedsiębiorstw w ramach działania 2.3, a jeden projekt jest powiązany z działaniem 1.1 (projekty B+R przedsiębiorstw).

Trzecim pod względem liczby projektów jest Metaprzedsiewzięcie 6 - Design dla innowacji. Zgromadziły się w nim 54 projekty w ramach trzech działań Programu Innowacyjny Rozwój. 15 z nich to projekty wpisujące się w zakres tematyczny działania 1.1 (Projekty B+R przedsiębiorstw). Kolejnych 15 projektów realizowano w ramach proinnowacyjnych usług dla przedsiębiorstw (działanie 2.3), a 24 stanowiły badania naukowe i prace rozwojowe (działanie 4.1).

Metaprzedsiewzięcie 5 - Regionalny fundusz proinnowacyjny, to 6 projektów w ramach działania 1.3 (prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych) oraz 10 projektów dotyczących finansowania innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka (działanie 3.1).

Jedenaście projektów zrealizowano w ramach Metaprzedsiewzięcia 7 - Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji. W ramach działania 4.1 (Badania naukowe i prace rozwojowe) zrealizowano 10 projektów. Jeden natomiast dotyczył rozwoju nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki (działanie 4.2).

Mniej projektów zgromadziło Metaprzedsiewzięcie 2 - Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych. Było to 8 projektów, z których 7 to proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw (działanie 2.3), a

jedno dotyczyło wsparcia inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (działanie 2.1). Tyle samo projektów – osiem – zrealizowano w ramach Metaprzsięwzięcia 4 - Foresight rynku pracy. W tym przypadku trzy projekty dotyczyły wsparcia inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw (działanie 2.1), a 5 - proinnowacyjnych usług dla przedsiębiorstw (działanie 2.3).

Tabela 64. Tabela powiązań projektów dofinansowanych w ramach POIR z metaprzsięwzięciami, liczba projektów

Nr	Działanie	Metaprzsięwzięcie 1	Metaprzsięwzięcie 2	Metaprzsięwzięcie 3	Metaprzsięwzięcie 4	Metaprzsięwzięcie 5	Metaprzsięwzięcie 6	Metaprzsięwzięcie 7
1.1	Projekty B+R przedsiębiorstw	1		222			15	
1.2	Sektorowe programy B+R			93				
1.3	Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych			1		6		
2.1	Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw		1	70	3			
2.3	Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw	6	7	95	5		15	
3.1	Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka					10		
3.2	Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R			103				
3.3	Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw							
4.1	Badania naukowe i prace rozwojowe	30		55			24	10
4.2	Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki	20						1
	Ogółem	57	8	639	8	16	54	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy projektów POIR.

6.6.2 Najlepsze praktyki z okresu 2013-2018

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska	MTP/1AS/1
Tytuł		
Budowa między ulicami Raciborską a Koszarową w Katowicach budynku dydaktyczno-badawczego i kulturalnego wraz z zagospodarowaniem terenu na otwarty park form przestrzennych		
Program finansujący (jeżeli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Działanie 11.3 Infrastruktura szkolnictwa artystycznego		
Wdrażający (lider)		
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Uniwersyte Ekonomiczny w Katowicach	Pracownicy ASP, studenci, twórcy, mieszkańcy	Inwestycje w infrastrukturę
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2013	2015	regionalny
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>W 153 pomieszczeniach nowego gmachu ulokowano pracownie kierunku Malarstwo, dotychczas znajdujące się w budynku przy ulicy Dąbrówki 9, gdzie dzieliły się przestrzenią z przedszkolem i szkołą muzyczną. Pracownie malarstwa, rysunku, rzeźby, technologii oraz scenografii przeniesione zostały właśnie na Raciborską. Jest tam także studio filmowe – nowoczesna przestrzeń do realizacji filmowych, fotograficznych, działań intermedialnych i interdyscyplinarnych. Nie zabrakło pracowni komputerowych, sal wykładowych, pomieszczeń biurowych oraz liczącej blisko 380 metrów kwadratowych wielofunkcyjnej sali do działań w przestrzeni. Są też dwie nowoczesne modelarnie dla studentów Wzornictwa. W osobnej części budynku, szeroko dostępnej dla każdego, znajdują się sala audytoryjno-kinowa dla ponad 100 osób, restauracja, nowoczesna biblioteka, przestrzenie galerijne oraz sklep dla plastyków. Dziedziniec przeznaczono na otwartą galerię form przestrzennych.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Projekt przyczynia się do rozwoju śląskich wyższych uczelni.		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska	MTP/1AS/2
Tytuł		
PI-PWP INNOWACYJNY MODEL WSPÓŁPRACY POMIĘDZY UCZELNIAMI WYŻSZYMI I PRZEDSIĘBIORSTWAMI, OPARTY NA NOWYM SYSTEMIE WDRAŻANIA TECHNOLOGII		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 8.2. Transfer wiedzy		
Wdrażający (lider)		
Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Uczelnie wyższe, przedsiębiorstwa	Transfer wiedzy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2012	30.11.2014	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Projekt oparty jest o nowatorską metodę pozwalającą na wsparcie firm we wdrażaniu nowych technologii maszyn i urządzeń. Polega ona na alokacji maszyn we wczesnym etapie ich wdrażania na uczelni. Tam specjalnie powołane zespoły badawcze przeprowadzają proces uruchomienia i wdrożenia ich w warunkach laboratoryjnych. Dopiero po przetestowaniu przez naukowców maszyny będą wykorzystywane w przemyśle. Rozwiązanie to odciąży i wesprze firmy w realizacji uciążliwego procesu wdrożeniowego. Dzięki zaangażowaniu doświadczonych naukowców będzie on krótszy i bardziej efektywny. Równocześnie realizowany będzie główny cel modelu czyli umożliwienie kadrze naukowej wykonywania prac B+R na rzecz firm uczelni na bardziej korzystnych niż obecnie warunkach, lecz wciąż pod patronatem uczelni. Projekt realizowany przez Centrum Innowacji i Transferu Technologii Akademii Techniczno-Humanistycznej służyć ma bowiem rozwiązaniu problemu niekorzystnych uwarunkowań współpracy między uczelniami a sektorem biznesu. Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na realny problem, z którym borykają się jednostki badawczo-rozwojowe w całym kraju. Jest nim zbyt małe zaangażowanie uczelni w działania B+R i niskie zainteresowanie przedsiębiorców ofertą jednostek naukowych w tym zakresie. Powodów takiego stanu rzeczy wymienić można wiele np. stereotypowe postrzeganie uczelni jako nieprzystającej do realiów biznesowych, brak wypracowanych wzorców współpracy przedsiębiorców i środowiska naukowego, niekorzystne uwarunkowania prawne, brak wiedzy dotyczącej komercjalizacji rozwiązań wśród naukowców.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Upowszechnienie innowacyjnego modelu współpracy uczelni wyższych z firmami w sferze B+R		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska	MTP/1AS/3
Tytuł		
ŚLĄSKIE MANUFAKTURY PRZEMYSŁÓW KULTURY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 6.2Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia		
Wdrażający (lider)		
Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. Karola Goduli		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach	osoby chcące prowadzić własną działalność gospodarczą w dziedzinie kultury	Promocja samozatrudnienia
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2010	2011	regionalny
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Celem projektu było promowanie przedsiębiorczości w sektorze przemysłów kultury poprzez powstanie do stycznia 2011 r. na terenie województwa śląskiego i utrzymanie się na rynku co najmniej przez 1 rok minimum 20 mikrofirm prowadzonych w tym sektorze. W ramach projektu uczestnikom zaoferowano kompleksowe wsparcie umożliwiające uruchomienie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej w sektorze przemysłów kultury.		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca uczelni z instytucjami użyteczności publicznej w celu promocji samozatrudnienia		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu; Knowledge Index		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska	MTP/1AS/4
Tytuł		
DIGITALIZACJA I ARCHIWIZACJA ZASOBÓW STUDENCKIEGO STUDIA RADIOWEGO „EGIDA”.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych		
Wdrażający (lider)		
Uniwersytet Śląski w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-		
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2016	2018	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Projekt ma za zadanie digitalizację zbiorów analogowych znajdujących się w posiadaniu Studenckiego Studia Radiowego „Egida” (SSR ""Egida""). Radio Uniwersytetu Śląskiego od 1969 r. aż do połowy lat 90. wykorzystywało w swojej pracy analogowe magnetyczne taśmy szpulowe, na których zapisywano prowadzone audycje, reportaże oraz inne materiały dźwiękowe. Obecnie w radiu znajduje się około 1500 woluminów, z czego 650 zawiera materiały istotne z punktu widzenia kultury studenckiej, a także całej społeczności akademickiej. Realizacja projektu zakłada digitalizację nagrań, a następnie udostępnienie ich w formie cyfrowego repozytorium połączonego z serwisem internetowym ułatwiającym wyszukiwanie treści. Projekt wymaga także odpowiedniego posegregowania zdigitalizowanych treści oraz uzupełnienia ich o metadane.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Rozwój śląskich uczelni		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 1. Akademia Śląska	MTP/1AS/5
Tytuł		
DOBRE PRAKTYKI DLA WZMACNIANIA BIORÓŻNORODNOŚCI I AKTYWNEJ OCHRONY MURAW GALMANOWYCH REJONU ŚLĄSKO-KRAKOWSKIEGO BIOGALMANY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Działanie 2.4. Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna		
Wdrażający (lider)		
Uniwersytet Śląski w Katowicach		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Gmina Miasta Jaworzna, Gmina Tarnowskie Góry		Zachowanie bioróżnorodności
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
1.04. 2018	31.12.2021	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Murawy galmanowe charakteryzuje specyficzny, różnorodny pod względem ekologicznym zestaw gatunków, niespotykany w innego typu polskich murawach. W składzie gatunkowym tych zbiorowisk, możemy zidentyfikować gatunki o ciekawej biologii, m.in. metalofity - rośliny przystosowane do wysokiej zawartości metali ciężkich w podłożu. Są one znakomitym przykładem adaptacji do skrajnie trudnych warunków środowiska. Projekt ma na celu odtworzenie, wzmocnienie i utrzymanie odpowiednich warunków siedliskowych dla zachowania bioróżnorodności muraw galmanowych (6130 - <i>Violetea calaminariae</i>) na utworzonych w regionie śląsko-krakowskim obszarach Natura 2000 oraz w miejscach występowania cennych fragmentów muraw galmanowych - dotąd nie objętych żadną formą ochrony. Ponadto, w ramach projektu zostanie podjęta próba wprowadzenia sasanki otwartej <i>Pulsatilla patens</i> na historyczne stanowisko w Jaworznie.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca uczelni z instytucjami użyteczności publicznej		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych	MTP/2KIK/1
Tytuł		
PROINNOWACYJNY KLASTER BIZNESU		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 Działanie 1.3 Transfer technologii i innowacji		
Wdrażający (lider)		
Stowarzyszenie Ekspertów Biznesu		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Uczestnicy klastra	Wsparcie rozwoju klastra
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
lipiec 2013	czerwiec 2015	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań.		
<p>Proinnowacyjny Klaster Biznesu powstał jako zrzeszenie przedsiębiorstw, instytucji badawczo-naukowych i uczelni wyższych działających w branży doradczej i edukacyjnej, m.in. AK Consulting Aleksander Karkos, Beindicate Sp. z o.o., ITODO, Cloud Synergy Sp. z o.o., Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki, Stowarzyszenie CIRR – Stowarzyszenie Centrum Integracji i Rozwoju Regionalnego, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Śląski Klaster Edukacji, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Politechnika Śląska. Celem bezpośrednim projektu „Utworzenie Proinnowacyjnego Klastra Biznesu” jest stworzenie i rozwój powiązania kooperacyjnego pomiędzy instytucjami funkcjonującymi w branży doradztwa biznesowego na terenie województwa śląskiego. Proinnowacyjny Klaster Biznesu umożliwi wytworzenie powiązań kooperacyjnych między ośrodkami badawczo-rozwojowymi, uczelniami wyższymi, małymi i średnimi przedsiębiorstwami, jednostkami otoczenia biznesu, stowarzyszeniami działającymi w sektorze doradztwa i konsultingu. Realizacja projektu wpłynie przede wszystkim na wzrost konkurencyjności gospodarki województwa śląskiego poprzez wykorzystanie potencjału wiedzy i innowacyjności w dziedzinie doradztwa biznesowego.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca MSP		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, Liczba world class clusters</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych	MTP/2KIK/2
Tytuł		
MEDSILESIA GO GLOBAL		
Program finansujący		
POIR Działanie 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw		
Wdrażający		
GÓRNOŚLĄSKA AGENCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU SP. Z O.O.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Przedsiębiorstwa w klastrze	Wsparcie rozwoju klastra
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2018	31.05.2021	Regionalny/międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań.		
<p>Przedmiotem Projektu (P) jest opracowanie i implementacja kompleksowego zestawu narzędzi, które przyczynią się do internacjonalizacji produktów wspólnych Klastra oraz jego poszczególnych członków. W ramach projektu planowane jest opracowanie i udostępnienie platformy szkoleniowo - doradczej (COIN) wspierającej kompetencje firm w zakresie rozwoju eksportu na wybrane rynki z uwzględnieniem specyfiki branży medycznej w szczególności wyrobów i urządzeń medycznych i rozwiązań ICT. Platforma zawierająca opracowane materiały związane z internacjonalizacją będzie na bieżąco wzbogacana przez jej członków, którzy posiadają lub w trakcie projektu nabędą doświadczenia w zakresie internacjonalizacji. Sporządzony zostanie obszerny raport podsumowujący zasady realizacji strategii eksportowej firm z klastra tzw. przewodnik. Przewodnik ten będzie podsumowaniem doświadczeń zebranych na podstawie analizy case study oraz doświadczeń członków zespołu wynikających z pracy nad realizacją strategii internac. (uczestnictwo w eventach, wymagania prawne, specyfika rynku itp.). Trwałym produktem Klastra będzie strategia internacjonalizacji i wspólny plan marketingowy w zakresie działań na rynkach perspektywicznych udostępniany następnie do ogólnego wykorzystania. W ramach wsparcia internacjonalizacji produktów Klastra zorganizowane zostaną wyjazdy na targi o najszerszym zasięgu międzynarod., wybranych na podstawie analizy dostępnych możliwości promocji rozwiązań medycznych na świecie oraz indywidualnych potrzeb uczestników P. Zorganizowane zostaną misje gospodarcze mające na celu pozyskanie wiedzy na temat nowych technologii i rozwiązań w obszarze medycyny oraz nawiązanie bezpośrednich kontaktów. Uczestnicy P będą mieli możliwość uczestnictwa w najważniejszych branżowych wydarzeniach.</p>		
Wkład projektu w rozwój Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca MSP		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, Liczba world class clusters</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych	MTP/2KIK/3
Tytuł		
INTERNACJONALIZACJA PRODUKTÓW ŚLĄSKIEGO KLASTRA LOTNICZEGO POPRZEZ DZIAŁANIA PROMOCYJNO-BIZNESOWE PRZEDSIĘBIORCÓW KLASTRA.		
Program finansujący		
POIR Działanie 2.3		
Wdrażający		
Federacja Firm Lotniczych Bielsko		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Przedsiębiorstwa z klastra	Wsparcie rozwoju klastra
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
w trakcie uzupełniania	w trakcie uzupełniania	Regionalny/międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań.		
<p>Projekt w swym założeniu polega na umożliwieniu wyjścia członkom klastra na rynki zagraniczne m.in. poprzez udział w międzynarodowych targach, misjach zagranicznych. Drugim bardzo istotnym aspektem jest możliwość nawiązania współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi i dostęp do zagranicznych infrastruktur badawczych. Działania te pozwolą na dyfuzję wiedzy i pozyskanie know-how w obszarze technologii lotniczych oraz automotive, jak i nawiązaniu współpracy biznesowej z międzynarodowymi partnerami. Wybór imprez międzynarodowych został poprzedzony analizą potrzeb członków klastra w obszarze dotarcia do nowych klientów, możliwość udziału i realizacji dużych projektów, nawiązywanie współpracy oraz pozyskiwanie nowych kontraktów. Stąd członkowie klastra wskazali imprezy targowo-wystawiennicze o najwyższej renomie w zarówno w sektorze lotniczym, jak i automotive. Promocja marki klastra na targach międzynarodowych i misjach gospodarczych nie tylko przyczyni się do jej większej rozpoznawalności, ale przede wszystkim do wzmocnienia pozycji konkurencyjnej członków klastra wobec innych podmiotów z sektora lotniczego i automotive. Ponadto udział w zagranicznych imprezach targowo-wystawienniczych z perspektywy członków klastra to szansa na wyszukanie i dobór partnerów na rynku docelowym oraz uzyskanie niezbędnych dokumentów uprawniających do wprowadzenia produktów/usług przedsiębiorców na wybrany rynek zagraniczny. Ze względu na to, iż klaster skupia podmioty zarówno z sektora lotniczego i automotive możliwym staje się również osiągnięcie synergii pomiędzy sektorami dzięki działaniom badawczo-rozwojowym i wykreowanie międzysektorowych nisz technologicznych pozwalających na adaptację rozwiązań stosowanych w lotnictwie do przemysłu automotive. Zatem podejmowane w projekcie działania przełożą się na zintensyfikowanie współpracy z otoczeniem gospodarczym klastra i jego członków.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Internacjonalizacja sektora MSP		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej; Liczba world class clusters		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych	MTP/2KIK/4
Tytuł		
Śląski Klaster Ekologiczny		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Działanie 1.3. Transfer technologii i innowacji		
Wdrażający (lider)		
Europejskie Forum Odpowiedzialności Ekologicznej		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Istytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU),	Uczestnicy klastra	Wsparcie rozwoju klastra
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2012	30.05.2014	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Śląski Klaster Ekologiczny jest platformą współpracy wzajemnie powiązanych firm, uczelni wyższych, jednostek naukowych oraz instytucji otoczenia biznesu funkcjonujących w sektorze ochrony środowiska w województwie śląskim. Klastering w dziedzinie technologii środowiskowych to priorytet gospodarki opartej na wiedzy. Jakkolwiek Śląski Klaster Ekologiczny jest jedną z kilkunastu inicjatyw klastrowych w regionie, jest on pierwszą działającą tak kompleksowo inicjatywą w dziedzinie szeroko rozumianej ekologii.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Aktywizacja powiązanych firm, uczelni wyższych, jednostek naukowych oraz instytucji otoczenia biznesu funkcjonujących w sektorze ochrony środowiska		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej w % ogółu przedsiębiorstw; Liczba world class clusters		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych	MTP/2KIK/5
Tytuł		
KLASTER E-POŁUDNIE JAKO PLATFORMA POPRAWY INNOWACYJNOŚCI I ROZWOJU TECHNOLOGICZNEGO OPERATORÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Działanie 1.3 Transfer technologii i innowacji		
Wdrażający (lider)		
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego e-Południe		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Operatorzy telekomunikacyjni z terenu woj.śląskiego	Operatorzy telekomunikacyjni z terenu woj.śląskiego	Transfer technologii
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2007	2013	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Cel bezpośredni projektu to stworzenie regionalnego klastra zapewniającego uczestnikom nowe możliwości współpracy i kooperacji oraz otwarty i nieodpłatny dostęp do innowacyjnych technologii. Cel ogólny projektu to przyczynienie się do wzrostu konkurencyjności regionalnej gospodarki opartej na wiedzy w drodze: - rozwoju i wzmocnienia potencjału innowacyjności klastra E- Południe, - przyspieszenia transferu nowoczesnych technologii do lokalnych operatorów telekomunikacyjnych dla poprawy ich pozycji konkurencyjnej w swoim sektorze, - budowy trwałych powiązań kooperacyjnych i poprawy pozycji konkurencyjnej firm w sektorze telekomunikacyjnych w naszym regionie.</p> <p>Cel zostanie osiągnięty dzięki popularyzacji wśród lokalnych operatorów telekomunikacyjnych idei kooperacji i współpracy, która stopniowo zastępować powinna obecną rywalizację. Specyfiką tej grupy firm, ze względu na warunki technologiczne i posiadany potencjał inwestycyjny – jest lokalna skala działania, stąd stanowią one dla siebie konkurencję w ograniczonym zakresie. Elementem wspólnym, łączącym lokalnych operatorów telekomunikacyjnych jest podobieństwo wyspecjalizowanych usług, które oferują klientom, analogiczne mechanizmy budowania pozycji konkurencyjnej w swoim otoczeniu gospodarczym i odczuwalne zagrożenie marginalizacją ze strony dużych, międzynarodowych firm, które dysponują kapitałem, nowoczesnymi technologiami, osiągają na rynku telekomunikacyjnym duże przewagi kosztowe i korzyści skali premiuje ich ofertę w stosunku do asortymentu i jakości oferty lokalnych operatorów telekomunikacyjnych.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współtworzenie sieci współpracy służącej budowaniu pozycji konkurencyjnej		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba world class clusters; Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych	MTP/3RDP/1
Tytuł		
OPRACOWANIE SERII NOWATORSKICH TESTÓW KONTROLI JAKOŚCI PALIW PŁYNNYCH (BENZYNA, OLEJ NAPĘDOWY)		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 1.2. Badania Rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach		
Wdrażający (lider)		
I-PETROL sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Odbiorcy paliw	Innowacje w przedsiębiorstwach
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
2014	2020	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem proj. jest opracowanie innowacyjnego zestawu testów do kontroli jakości paliw płynnych (benzyna, olej napędowy). Przeprowadzone analizy rynku i obecnego porządku prawnego nakładającego obowiązek kontroli paliwa, wykazały duże zapotrzebowanie na tego typu produkty wśród podmiotów odpowiedzialnych za obrót paliwami i użytkowników samochodów. Wprowadzenie produktu zagwarantuje firmie szybki rozwój, dywersyfikację oferty i zwiększenie strumienia przychodów. Wzmocniony zostanie dział B+R firmy. Prace B+R realizowane będą w 3 etapach (jako prace rozwojowe). W 1. etapie opracowane zostaną ostateczne założenia co do fizycznego opracowania składu mieszanki, modyfikacja i optymalizacja receptury wytwarzania testów w zależności od zastosowania, walidacja działania testów w warunkach operac. na stworzonej instalacji pilotażowej. W 2. etapie - weryfikacja serii testów i wyników badań, a także zakończenie demonstracji ostatecznej formy wyrobu. W 3. etapie - wykorzystanie wyrobu w warunkach rzeczywistych</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Rozwój sektora MSP.		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba projektów finansowanych przez UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstwa wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych	MTP/3RDP/2
Tytuł		
UKŁAD TECHNOLOGICZNY MAGAZYNOWANIA ENERGII WIATRU W SPRĘŻONYM POWIETRZU Z WYKORZYSTANIEM SILNIKA WYPORNOŚCIOWEGO.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 Działanie 1.2. Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach		
Wdrażający (lider)		
Vilevo Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Odbiorcy energii	Badania w przedsiębiorstwach
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2017	31.12.2018	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Celem projektu jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych, które pozwolą na opracowanie układu technologicznego magazynowania energii wiatru w sprężonym powietrzu z wykorzystaniem silnika wypornościowego. W wyniku realizacji projektu powstanie instalacja pilotażowa, która będzie prototypem nowego produktu – elektrownia produkująca energię elektryczną z wiatru wyposażona w system magazynowania energii na skalę przemysłową. Dopracowanie, walidacja i testowanie procesu w oparciu o zbudowaną instalację pilotażową własnej konstrukcji, będzie tematem niniejszego projektu o charakterze B+R. Nowatorski proces magazynowania energii elektrycznej zostanie opatentowany po zakończeniu realizacji projektu.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Zaangażowanie w rozwijanie specjalizacji regionalnych; wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań.		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu, Liczba projektów finansowanych przez UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych	MTP/3RDP/3
Tytuł		
Opracowanie technologii modyfikacji i procesu przetwarzania odpadowych materiałów tekstylnych na bazie politereftalanu etylenu z dodatkiem silikonu.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 Działanie 1.1. Projekty B+R przedsiębiorstw		
Wdrażający (lider)		
Hurtownia Tworzyw Sztucznych „GRANULAT-BIS”		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	Odbiorcy tworzyw sztucznych	Badania i rozwój
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.08.2015	31.05.2017	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem projektu jest opracowanie technologii przetwarzania odpadu poprodukcyjnego tkaniny PET pokrytej silikonem w celu uzyskania surowca wtórnego (regranulatu) o podwyższonych właściwościach fizycznych i mechanicznych. Obecnie tkanina PET pokryta warstwą silikonu wykorzystywana jest do produkcji poduszek powietrznych w branży automotive, całkowicie detronizując produkcję z tkaniny nylonowo-bawełnianej, która nie stwarzała problemu z recyklingiem. Rozwiązanie to ma kilka istotnych zalet z punktu widzenia działania samej poduszki, jednak stwarza duży problem na etapie recyklingu ściniek materiału powstałych przy wycinaniu kształtu (brak alternatywy dla utylizacji poprzez spalanie) Wynika to z faktu, że PET oraz silikon to surowce, które nie mieszają się, co powoduje brak możliwości przetworzenia w celu uzyskania jednorodnego surowca wtórnego. Z uwagi na fakt, że w Polsce produkuje się ponad 50 mln poduszek rocznie powstają duże ilości odpadów, szacowane na około 6 tys. ton rocznie (z tendencją wzrostu o 12% r/r), niemożliwych do przetworzenia. Projekt Granulaty BIS jest odpowiedzią na ten palący problem i możliwość wykorzystania powstałego regranulatu w produkcji folii do pakowania lub różnych elementów z tworzyw sztucznych (zastosowanie w przemyśle ADG, automotive, itd.). Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez stworzenie pilotażowej linii produkcyjnej umożliwiającej homogenizację dwóch niemieszających się tworzyw sztucznych: politereftalanu etylenu - PET oraz silikonu. Opracowane zostaną nowe receptury regranulatów o wysokiej powtarzalnej jakości, będące alternatywą dla zakupu granulatu pierwotnego. Dodatkową korzyścią będzie można zaoferować na rynku regranulat w cenie niższej niż zbliżony jakościowo surowiec pierwotny. Efektem projektu będzie zgłoszenie wynalazku w postaci nowatorskich receptur mieszanek regranulatów oraz sposobu ich wytwarzania.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Innowacje produktowe		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu, Liczba projektów finansowanych przez UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych	MTP/3RDP/4
Tytuł		
Opracowanie innowacyjnych trudnopalnych wyrobów gumowych		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój Działanie 1.1. Projekty B+R przedsiębiorstw		
Wdrażający (lider)		
Conbelts S.A.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	Odbiorcy tworzyw sztucznych; konsumenci; przemysł gumowy	Badania i rozwój
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2018	31.03.2021	Regionalny/krajowy
Charakterystyka: Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem Projektu jest opracowanie trudnopalnych mieszanek gumowych RubberConbelts o innowacyjnych w skali światowej układach antypirenów, jak również nowatorskiej technologii ich wytwarzania. Wdrożenie rezultatów Projektu odbędzie się poprzez wprowadzenie wyników badań przemysłowych i prac rozwojowych do własnej działalności gospodarczej Spółki. Mieszanki gumowe Spółki będą charakteryzowały unikalne funkcjonalności, kluczowe z perspektywy rynku odbiorców końcowych, takie jak: lepsze w porównaniu do mieszanek z klasycznymi układami antypirenów parametry jakościowe, w tym wytrzymałość na rozciąganie i odporność na ścieranie, obniżona toksyczność będąca efektem eliminacji substancji takich jak chlorowódor, bromowódor, fluorowódor etc., zmniejszona dymotwórczość oraz jaśniejsza barwa dymu, większa efektywność opóźniania palenia będąca efektem działania chemiczno-fizycznych mechanizmów. Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez realizację prac B+R polegających na: wykonaniu szeregu mieszanek gumowych o różnych bazach kauczukowych, różnych układach antypirenów i różnych ilościach antypirenów w recepturach mieszanek, opracowaniu i integracji komponentów instalacji pilotażowej w skali laboratoryjnej, opracowaniu i integracji elementów linii demonstracyjnej, walidacji innowacyjnych produktów. Interakcje synergistyczne w opracowanych przez Conbelts układach antypirenów pozwolą na rozszerzenie zastosowania tych układów również na inne tworzywa sztuczne, np. termoplastyczne, co będzie stanowiło przełom w branży tworzyw sztucznych.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Innowacja aproduktowa		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu, Liczba projektów finansowanych przez UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych	MTP/3RDP/5
Tytuł		
SYSTEM INTERAKTYWNEJ REHABILITACJI KRĘGOSŁUPA I POSTAWY W ASPEKCIE DYNAMICZNEJ, SPERSONALIZOWANEJ STYMULACJI D4S		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój Działanie 4.1. Badania naukowe i prace rozwojowe		
Wdrażający (lider)		
Politechnika Śląska		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	dzieci, młodzież	Badania naukowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.07.2018	30.06.2021	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Lokalizowany w specjalistycznych gabinetach fizjoterapeutycznych lub instytucjach statutowo realizujących zadania prewencyjne polityki zdrowotnej, D4S zapewni nieobciążającą, pogłębioną diagnostykę, monitorowanie zmian w czasie rzeczywistym oraz optymalizację fizjoterapii. W aspekcie technicznym D4S jest przewidziany również do pracy w sieci opieki telemedycznej, zapewniając nie tylko możliwość przeglądu dużej ilości danych, lecz także zdalny dostęp do specjalistycznej pomocy. Cele projektu zostaną osiągnięte przez analizę najnowszych rozwiązań rehabilitacyjnych i diagnostycznych, symulację komputerową autorskiego systemu biomechanicznego, opracowanie i testowanie instalacji pilotażowej, współpracę z ochotnikami w zakresie walidacji oraz opracowanie koncepcji i budowę prototypu, w aspekcie łatwotestowalności, dla zadanego poziomu niezawodności. Głównym celem projektowym jest wynalezienie i techniczna walidacja mechanicznych elementów oporowych oraz obejmmy stabilizatora korpusu pacjenta, spełniających równocześnie rolę czujników pomiaru siły, z uwzględnieniem prawidłowości nieobciążającego kontaktu z ciałem człowieka. Do zadań kluczowych należy opracowanie multimodalnego systemu pomiarowego jak również systemu do akwizycji, ochrony, agregowania i analizy danych, zwłaszcza dla aplikacji w formie platformy internetowej.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Innowacyjne usługi medyczne, zaawansowane usługi zdrowotne		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Regionalny system informacji o działalności innowacyjnych regionu, Liczba projektów finansowanych przez UE, których liderami są podmioty z regionu; Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy	MTP/4FRP/1
Tytuł		
BUDUJ PRZYSZŁOŚĆ - MIĘDZYNARODOWY CERTYFIKAT Z ZAKRESU SPAWANIA ELEKTRODĄ TOPLIwą W OSŁONIE GAZÓW AKTYWNYCH - METODA 141 TIG.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Wdrażający (lider)		
Grupa Szkoleniowo Doradcza Europlus sp.z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	mieszkańcy woj. śląskiego	Certyfikaty zawodowe; wzrost kompetencji
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2019	31.12.2020	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Według opracowania „Barometr zawodów 2017”, zawód spawacza jest wysoce deficytowy w województwie śląskim. W związku z tym odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku jest projekt „Buduj przyszłość - międzynarodowy certyfikat z zakresu spawania elektrodą topliwą w osłonie gazów aktywnych - metoda 141 TIG”. Celem projektu jest uzupełnienie bądź uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez 120 osób z terenu woj. śląskiego, które z własnej inicjatywy chcą przystąpić do kursu i formalnie potwierdzić kwalifikacje zawodowe z zakresu spawania elektrodą topliwą w osłonie gazów aktywnych - metodą 141 TIG.		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Budowanie przewagi konkurencyjnej regionu		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba projektów finansowanych z UE, których liderami są podmioty z regionu; Knowledge Index		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy	MTP/4FRP/2
Tytuł		
DOSKONALENIE KWALIFIKACJI RATOWNIKÓW MEDYCZNYCH W WOJ. ŚLĄSKIM		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Województwa Śląskiego Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe osób dorosłych		
Wdrażający (lider)		
JMM MARIUSZ LEWANDOWSKI		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	ratownicy medyczni zamieszkali na terenie woj. śląskiego	Kształcenie zawodowe dorosłych
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2018	31.12.2019	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Celem jest zdobycie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników projektu w zakresie ratownictwa medycznego. Po ukończeniu szkoleń zawodowych i zdaniu certyfikowanego egzaminu zewnętrznego VCC lub równoważnego, uczestnicy umocnią swoją pozycję na śląskim rynku pracy. Uczestnicy niepracujący zdobędą kwalifikacje umożliwiające podjęcie zatrudnienia. Przewidziano przeprowadzenie 40 edycji szkoleń zawodowych z zakresu ratownictwa medycznego i egzaminów zewnętrznych.		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba projektów finansowanych z UE, których liderami są podmioty z regionu; Knowledge Index		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy	MTP/4FRP/3
Tytuł		
HELIKON AKADEMIA – KOMPLEKSOWY PROGRAM KURSÓW DLA PROFESJONALNYCH DORADCÓW KREDYTOWYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Województwa Śląskiego Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe osób dorosłych		
Wdrażający (lider)		
"HELIKON" sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	mieszkańcy woj. śląskiego, osoby pracujące na terenie woj. śląskiego	Szkolenia zawodowe
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2018	30.06.2019	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
Projekt ukierunkowany jest na nabycie przez 250 uczestników, pełnoletnich mieszkańców województwa śląskiego kompetencji i kwalifikacji do wykonywania zawodu pośrednika finansowego poprzez udział w kompleksowych i specjalistycznych szkoleniach zawodowych kończących się egzaminem zewnętrznym i wydaniem stosownych dokumentów potwierdzających uzyskane kwalifikacje i kompetencje.		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych; szkolenia zawodowe; Budowanie przewagi konkurencyjnej regionu		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba projektów finansowanych z UE, których liderami są podmioty z regionu; Knowledge Index		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy	MTP/4FRP/4
Tytuł		
CTRL+V! NIE BĄDŹ BIERNY – WKLEJ SIĘ DO PRACY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy		
Wdrażający (lider)		
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Izerskie”		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Klaster sp. z o.o. w Katowicach	mieszkańcy powiatów złotoryjskiego i lwóweckiego w województwie dolnośląskim	Wsparcie młodych bez pracy
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.01.2017	16.07.2018	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Głównym celem projektu jest poprawa sytuacji zawodowo-edukacyjnej siedemdziesięciu osób młodych z powiatów: złotoryjskiego i lwóweckiego w województwie dolnośląskim, w ramach kompleksowego programu aktywizacji dostosowanego do ich indywidualnego potencjału i predyspozycji, zwiększającego szanse i możliwości zatrudnienia, zgodnie z oczekiwaniami pracodawców i potrzebami lokalnego rynku pracy. Działania projektu obejmują: wieloprofilową diagnozę potrzeb i możliwości doskonalenia zawodowego oraz identyfikację sytuacji oddalenia od rynku pracy, zakończone przygotowaniem IPD dla każdego UP; indywidualne poradnictwo zawodowe; indywidualny plan wsparcia ON (konsultacje z coachem, pomoc asystenta ON); szkolenia służące nabyciu kwalifikacji/zdobyciu uprawnień w zawodzie 3 lub 6 miesięczne staże; pośrednictwo pracy oparte o innowacyjny model jobscoachingu.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych; aktywizacja zawodowa		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba projektów finansowanych z UE, których liderami są podmioty z regionu; Knowledge Index		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 4. Foresight rynku pracy	MTP/4FRP/5
Tytuł		
ŚLĄSKA AKADEMIA BUDOWLANA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Województwa Śląskiego Działanie 11.3 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy - kształcenie zawodowe osób dorosłych		
Wdrażający (lider)		
Instytut Doradztwa Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	społeczeństwo	Kształcenie zawodowe dorosłych
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.02.2017	31.07.2018	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>"Śląska akademia budowlana" to projekt skierowany do 384 osób dorosłych z obszaru woj. śląskiego zainteresowanych podniesieniem kwalifikacji zawodowych poprzez udział w pozaszkolnych formach kształcenia ustawicznego. Kursy oferowane w ramach projektu odpowiadają na potrzeby śląskiego rynku budowlanego i podzielone są na dwa bloki tematyczne tj. szkolenia A i B dla instalatorów (Elektryk budowlany ze specjalnością montera sieci światłowodowych lub systemów fotowoltaicznych) oraz C i D dla projektantów budowlanych (Autodesk Inventor lub Autodesk Revit Architecture). Celem projektu jest nabycie kwalifikacji zawodowych uprawniających do wykonywania czynności elektryków budowlanych wraz ze specjalnościami montera sieci światłowodowych/systemów fotowoltaicznych oraz projektowania komputerowego w środowisku Autodesk Inventor lub Revit .</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Rozwój kapitału ludzkiego; budowanie przewagi konkurencyjnej regionu		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba projektów finansowanych z UE, których liderami są podmioty z regionu; Knowledge Index		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji	MTP/6DDI/1
Tytuł		
MUSICON – INNOWACYJNE MUZYCZNE POMOCE DYDAKTYCZNO-TERAPEUTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój Działanie 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw		
Wdrażający (lider)		
M sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	dzieci	Badania i rozwój
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.11.2017	31.10.2018	regionalny, krajowy, międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Musicon to instrument muzyczny, który jest zarówno przedmiotem edukacyjnym jak i przyrządem do programowania oraz komponowania. Działa na zasadzie pozytywki lub katarynki ale różnica polega przede wszystkim na tym, że dzieci mogą na bieżąco komponować i programować własne utwory. Łatwość w obsłudze powoduje, że każde dziecko intuicyjnie wie, jak się nim posługiwać. Musicon zawiera zestaw trzech modułowych instrumentów: młynek, dzwonki i bębenek. Instrumenty mocowane są na magnetycznej ramie, dzięki której w dowolnej chwili możemy je zdjąć, dodać lub zmienić ich kolejność nawet w trakcie gry. Musicon - angażuje dzieci w aktywności ściśle powiązane z rozwojem kreatywności - wspomaga rozwój małej motoryki, myślenia abstrakcyjnego, umiejętności społecznych i wyobraźni. W pierwszej wersji Musicon był prezentowany na wielu wystawach na całym świecie oraz został nagrodzony nagrodami projektowymi takimi jak: iF Design Award 2017; Professional Concept (nagroda); INDEX AWARD 2017; Design to Improve Life (nominacja); INDEX AWARD 2013; Design to Improve Life (nominacja); Polish Children's Design Award 2012 (1 miejsce); Red Dot Design Award; Design Concept 2012. Wnioskodawca w celu realizacji rezultatów projektu podjął następujące działania: - w zakresie produkcji; spółka zorganizowała w 2017 roku akcję crowdfundingową na zebranie środków finansowych, które posłużą do wdrożenia Musiconu do produkcji, - natomiast w zakresie tworzenia sieci sprzedaży; został wybrany dystrybutor na teren Polski, który będzie oferować sprzedaż instrumentu w swojej sieci sprzedaży w Polsce i niektórych krajach Europy.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Innowacja produktowa		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych; Index innowacyjności</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Mateprzedsięwzięcia	Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji	MTP/6DDI/2
Tytuł		
INNOWACYJNA TECHNOLOGIA PRODUKCJI OPAKOWAŃ Z ZABEZPIECZENIAMI W ŚWIETLE UV		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój Działanie 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R		
Wdrażający (lider)		
Karton-Pak Cieszyn		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	producenci dóbr konsumpcyjnych	Wdrożenie wyników prac B+R
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.11.2016	31.10.2018	regionalny, krajowy, międzynarodowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Opakowanie musi być bezpieczne dla konsumenta, chronić produkt przed czynnikami zewnętrznymi, zawierać informacje o towarze, spełniać wymogi atestów. Ponadto musi cechować się atrakcyjnością, wskazywać na producenta oraz informować konsumenta o zawartości. Ochronna funkcja opakowania przejawia się także w ochronie konsumenta przed nabyciem sfałszowanego, podrobionego produktu. Jest to szczególnie aktualne dziś, kiedy stale wzrasta liczba wprowadzanych na rynek fałszywych produktów, w tym przede wszystkim kosmetyków, alkoholi oraz – co jest szczególnie niebezpieczne dla konsumentów – leków. Firma Karton-Pak Cieszyn podjęła decyzję opracowaniu innowacyjnej technologii produkcji unikalnych opakowań, o podniesionych walorach użytkowych, estetycznych oraz wyposażonych w unikalny, trudny do podrobienia system identyfikacji. Stąd powstała idea opracowania innowacyjnej technologii, w której będzie wykorzystana aplikacja wtrysku folii na zimno oraz hologramowych zabezpieczeń i uszlachetnienia w linii druku. Jest to technologia zaawansowana technologicznie, a jednocześnie proekologiczna oraz konkurencyjne cenowo.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Wzmacnianie potencjału rynkowego produktów poprzez wdrażanie innowacji produktowych		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych; Index innowacyjności</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzsięwzięcia	Metaprzsięwzięcie 6. Design dla innowacji	MTP/6DDI/3
Tytuł		
OPRACOWANIE NOWEJ GRUPY RADIOWYCH STEROWNIKÓW DOTYKOWYCH DO MONITOROWANIA I REGULACJI TEMPERATURY W POMIESZCZENIACH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój Działanie 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw		
Wdrażający (lider)		
ZAMEL Sp.z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa	Innowacja produktowa
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.09.2017	31.10.2018	regionalny, krajowy
Charakterystyka: Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie eksperymentalnych prac rozwojowych realizowanych przez pracowników Działu B+R firmy ZAMEL Sp. z o.o., których rezultatem jest opracowanie i przygotowanie do wdrożenia grupy produktów związanych z szeroko pojętą regulacją temperatury w pomieszczeniach domowych, komercyjnych lub przemysłowych. Produkty te będą stanowiły nowość w ofercie firmy i będą odpowiedzią na wzrastającą potrzebę rynkową. Nowa grupa będzie składała się z następujących urządzeń: inteligentny regulator temperatury, regulator temperatury pokojowy, sterownik z pomiarem temperatury. Cechą wspólną projektowanych urządzeń będzie jednolity, nowoczesny design, przyciski dotykowe, transmisja radiowa w paśmie ISM oraz możliwość utworzenia systemu w połączeniu z innymi elementami automatyki budynkowej. Cele projektu zostaną zrealizowane podczas prac rozwojowych obejmujących opracowanie prototypów elektroniki, mechaniki i oprogramowania produktów, opracowanie i zintegrowanie oprogramowania sterującego do zarządzania temperaturą w pomieszczeniach, testowanie prototypów, podsystemów i systemu, badania konstruktorskie w laboratoriach zewnętrznych.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzsięwzięcia		
Opracowanie innowacyjnego produktu		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych; Index innowacyjności</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji	MTP/6DDI/4
Tytuł		
WSPARCIE ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI EKSPORTOWEJ FIRMY CONCRAFT SP. Z O.O. POPRZEZ UDZIAŁ W TARGACH MIĘDZYNARODOWYCH.		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój Działanie 3.3 Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw		
Wdrażający (lider)		
Concraft Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	odbiorcy prywatni, firmy	Promocja i internacjonalizacja innowacyjnych przedsiębiorstw
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.05.2018	30.04.2019	międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Projekt wpisuje się w Branżowy Program Promocji dla Branży Meblarskiej. Miejsmem realizacji będą rynki takich państw, jak Zjednoczone Emiraty Arabskie (perspektywiczny), Wielka Brytania, Niemcy, Szwecja. Wskazane rynki i imprezy wystawiennicze wpisują się w strategię ekspansji zagranicznej firmy Concraft. Projekt swoim zakresem obejmuje udział w targach zagranicznych 100% Design Londyn w Wielkiej Brytanii, Wrzesień 2018 r. ; IMM Cologne w Niemczech, Styczeń 2019 r. ; Stockholm Furniture and Light Fair w Szwecji, Luty 2019 r. ; Index Dubaj w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Marzec 2019 r. Ponadto przewidziano zakup usługi doradczej oraz szkoleniowej związanej z umiędzynarodowieniem i wejściem na rynek Zjednoczonych Emiratów. Podjęte też zostaną działania informacyjno-promocyjne, jak np. nabycie oraz instalacja elementów dekoracyjnych uwzględniających założenia wizualizacji Marki Polskiej Gospodarki, tj. panelu promocyjnego MPG; nabycie i wytworzenie oraz dystrybucja materiałów informacyjno-promocyjnych takich jak gadżety, materiały drukowane; przygotowanie i prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych w mediach tradycyjnych, elektronicznych, cyfrowych; produkcja i emisja spotu promocyjno-informacyjnego. Realizacja projektu sfinansowana zostanie ze środków własnych Concraft.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Internacjonalizacja sektora MSP, uczestnictwo przedsiębiorstw w ponadregionalnych sieciach współpracy		
<p>Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych; Index innowacyjności</p>		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 6. Design dla innowacji	MTP/6DDI/5
Tytuł		
REALIZACJA DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH PRZEZ FULCO SP. Z O.O. W CELACH PROMOWANIA MARKI LUC&ANDRE NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój Działanie 3.3 Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw		
Wdrażający (lider)		
Fulco Sp. z o.o.		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
-	odbiorcy dóbr luksusowych z Włoch, Rosji, Emiratów Arabskich	Promocja i internacjonalizacja innowacyjnych przedsiębiorstw
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.12.2016	31.05.2019	międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Celem strategicznym Fulco jest budowanie silnej i rozpoznawalnej marki LUC&ANDRE kojarzącej się z produktami innowacyjnymi i z dobrami luksusowymi bardzo wysokiej jakości, a także z unikatowym designem. Głównym celem przyjętej strategii jest sukcesywny wzrost sprzedaży oraz zdobycie czołowej pozycji producenta mebli luksusowych wśród liderów tej branży na rynkach zagranicznych. W ramach projektu nastąpi umocnienie pozycji Fulco na rynkach międzynarodowych, wzrost rozpoznawalności marki LUC&ANDRE oraz wzrost sprzedaży z udziałem eksportu, zwłaszcza we Włoszech, USA, Rosji i Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Cel projektu jest zgodny ze strategią firmy, która zakłada rozwój poprzez eksport innowacyjnej oferty produktów obejmujących meble oferowane pod nazwą LUC&ANDRE. Przewagę konkurencyjną Fulco stanowią będą: innowacyjność, w tym autorska technologia kształtowania aluminium opracowana w ramach projektu B+R (POIG1.4); możliwość spersonalizowania zamówienia; niepowtarzalny design, wzorowany na wyglądzie marek sportowych samochodów (Porsche, Masserati, Ferrari); zaawansowane technologicznie wyposażenie, umożliwiające sterowanie elektronicznymi częściami mebli za pomocą autorskiej aplikacji na smartfona (np. wysuwanie mini barku czy zarządzanie światłami); konkurencyjna cena w stosunku do oferowanej jakości; wysoka jakość, oparta m.in. na manufakturze i wykorzystaniu oryginalnych części od producentów samochodów (np. reflektory, światła, skóry, obicia, tapicerka siedzisk). Przedmiotem projektu jest udział w 4 imprezach targowych przewidzianych w branżowym programie promocji, w celu promowania marki produktowej LUC&ANDRE oraz promowania MPG. Dzięki realizacji projektu, wzrośnie eksport polskich produktów luksusowych, unikatowych na skalę światową.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Internacjonalizacja sektora MSP, uczestnictwo przedsiębiorstw w ponadregionalnych sieciach współpracy		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP; Wartość wsparcia działań innowacyjnych; Index innowacyjności		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji	MTP/7WRS/1
Tytuł		
BUDOWA ZINTEGROWANYCH WĘZŁÓW PRZESIADKOWYCH WRAZ Z BUDOWĄ DRÓG ROWEROWYCH NA TERENIE GMIN POWIATU LUBLINIECKIEGO W GMINIE CIASNA		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie		
Wdrażający (lider)		
Gmina Ciasna		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
inwestycja powiatu lublinieckiego oraz gmin Lubliniec, Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin i Pawonków	mieszkańcy powiatu lublinieckiego oraz gmin Lubliniec, Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin i Pawonków	Współpraca między regionami
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
31.03.2017	30.06.2019	regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Inwestycja obejmuje budowę dróg rowerowych na terenie gminy Pawonków, miejscowości Gwoździany, Pawonków, Lisowice i Lipie Śląskie oraz budowę punktu przesiadkowego w Pawonkowie. W ramach punktu powstanie parking typu Parkuj i jedź na 20 samochodów, zadane miejsca postojowe na 40 rowerów, zatoki autobusowe i miejsca z ławeczkami do oczekiwania na środek transportu jako poczekalnia dla podróżnych. Przedmiotowa inwestycja poprzez poprawę na terenie gminy komunikacji rowerowej i infrastruktury służącej transportowi zbiorowemu zachęci do korzystania z różnych form transportu niskoemisyjnego, zmniejszając tym samym natężenie ruchu samochodowego na drogach krajowych, powiatowych i gminnych. Ponadto zwiększone zostaną zarówno komfort użytkowników dróg, jak i bezpieczeństwo ruchu drogowego dla pojazdów i rowerzystów.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca regionalna; Budowa infrastruktury drogowej		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
-		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji	MTP/7WRS/2
Tytuł		
PROJEKT PARASOLOWY: „MIKROINTERREG PL-SK”		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Interreg Polska-Słowacja		
Wdrażający (lider)		
Stowarzyszenie "Region Beskidy" w Bielsku-Białej		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Žilinský samosprávny kraj	mieszkańcy, turyści	Współpraca między regionami
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
17.02.2016	30.06.2022	regionalny, międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu atrakcyjności pogranicza polsko-słowackiego poprzez działania ukierunkowane na zapewnienie wspólnej ochrony, wzmocnienia i rozwoju dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego (materialnego i niematerialnego) oraz skutecznego i zrównoważonego jego wykorzystania przez mieszkańców i osoby odwiedzające, dzięki wdrażaniu mikroprojektów. Projekt Parasolowy umożliwia mikrobencjentom realizację mikroprojektów, które w innowacyjny sposób pogłębiają współpracę i rozwój polsko-słowackiego pogranicza, przyczyniając się do ochrony i rozwoju dziedzictwa przyrodniczego i kulturalnego obszaru.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca na terytorium trójstyku polsko-czesko-słowackiego.		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
-		

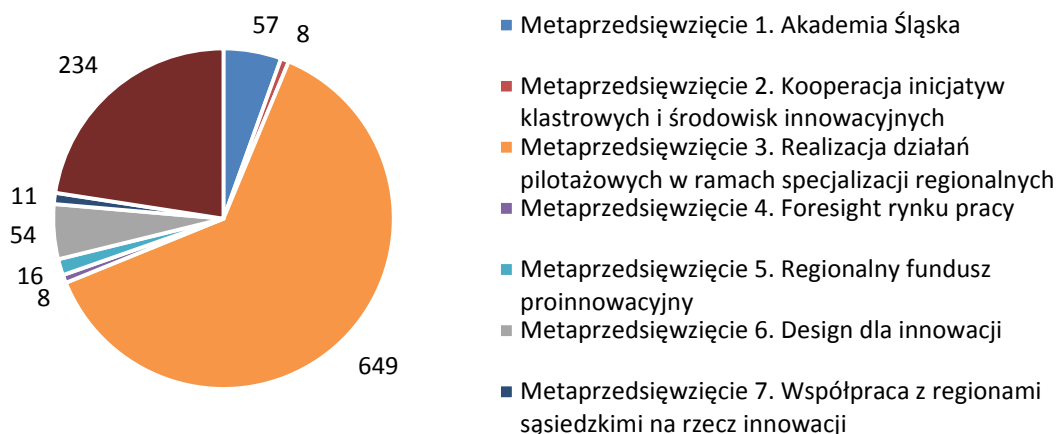
Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji	MTP/7WRS/3
Tytuł		
MODERNIZACJA DROGOWEJ INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ SNINAMEDZILABORCE-KROSNO		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Interreg Polska-Słowacja		
Wdrażający (lider)		
Powiat Krośnieński		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
Správa a údržba ciest Prešovského Samosprávneho kraja	mieszkańcy regionu, turyści	Współpraca między regionami
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
10.03.2016	31.05.2018	międzynarodowy
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań.		
<p>Celem głównym projektu jest połączenie drugorzędnych i trzeciorzędnych węzłów po stronie słowackiej i trzeciorzędnych węzłów po stronie polskiej do sieci TEN-T poprzez modernizację ciągu komunikacyjnego Snina-Medzilaborce-Krosno na odcinku drogi powiatowej nr 1956R Zręcin-Wietrzno-Zboiska stronie polskiej i dróg nr: III/3548 i III/3587 po stronie słowackiej. Zadania PW: Przebudowa drogi powiatowej nr 1956R ZręcinWietrzno-Zboiska. Modernizowany odcinek drogi wynosi 6,293 km. Zakres prac obejmuje m.in. : wykonanie poszerzenia jezdni, poboczy, wzmocnienie nawierzchni wraz z odcinkową wymianą podbudowy, budowa dwóch odcinków chodników, przebudowa przepustów drogowych i budowa zatok autobusowych, montaż barier energochłonnych, oczyszczanie rowów odwadniających i remont istniejących przepustów. Zadania PI; Zmodernizowanie i odbudowa istniejącej infrastruktury transportowej. Roboty budowlane będą prowadzone na odcinkach dróg III/3587 i III/3548, których modernizacja i przebudowa zostanie przeprowadzona na odcinku długości 3,010 km w przypadku pierwszej z wymienionych dróg i 5.699 km w przypadku drugiej wymienionej drogi. Część prac budowlanych będzie również dotyczyć części ciągów komunikacyjnych w postaci dwóch mostów i przepustów drogowych.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca na terytorium trójstyku polsko-czesko-słowackiego.		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL:		
-		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji	MTP/7WRS/4
Tytuł		
OBYWATEL.IT - PROGRAM ROZWOJU KOMPETENCJI CYFROWYCH OSÓB POWYŻEJ 25. ROKU ŻYCIA ZAMIESZKAŁYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM I OPOLSKIM		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych		
Wdrażający (lider)		
Instytut Pracy i Edukacji		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	mieszkańcy województw śląskiego i opolskiego w wieku powyżej 25 lat	Rozwój kompetencji cyfrowych
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
		regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem projektu jest poprawa kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa śląskiego i opolskiego, w tym nabycie przez nich umiejętności korzystania z e-usług publicznych i komercyjnych, zwiększenie aktywnego i wszechstronnego korzystania z nowych technologii w życiu codziennym. W rezultacie projektu, dziesięć tysięcy osób nabeędzie kompetencje cyfrowe, w tym podstawowe kompetencje cyfrowe, wynikające z Standardu wymagań kompetencji cyfrowych. Projekt wpłynie na poprawę kompetencji cyfrowych społeczeństwa na tle średniej UE oraz zwiększenie wykorzystania usług e-administracji. Potrzeba realizacji tego celu wynika z faktu, że odsetek osób w wieku 25-74 lat, posiadających podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe w Polsce, jest niższy niż średnio w UE, a w przypadku grupy 45-64 lat niższy nawet o ponad 20 punktów procentowych. W 2016 r. 44% obywateli Polski posiadało podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe, podczas gdy 56% nie miało żadnych lub prezentowało bardzo niskie kompetencje w tym zakresie. Wskaźnik ten plasuje Polskę na 23. miejscu w UE. Każdy uczestnik szkoleń uzyska w wyniku udziału w projekcie przynajmniej podstawowe kompetencje cyfrowe.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Współpraca z regionami na rzecz innowacji		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Knowledge Index; Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB; Liczba osób objętych działaniami upowszechniającymi aktywność prosumencką		

Zakres	Zakres szczegółowy	Numer praktyki
D. Metaprzedsiewzięcia	Metaprzedsiewzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji	MTP/7WRS/5
Tytuł		
SZKOLENIA KOMPETENCJI CYFROWYCH OSÓB DOROSŁYCH. PROJEKT GRANTOWY DLA GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO I OPOLSKIEGO (GO_2)		
Program finansujący (jeśli dotyczy)		
Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych		
Wdrażający (lider)		
Fundacja Partycypacji Społecznej		
Konsorcjant/Konsorcjanci	Adresat	Rodzaj działania
	mieszkańcy województw śląskiego i opolskiego w wieku powyżej 25 lat	Rozwój kompetencji cyfrowych
Data rozpoczęcia:	Data zakończenia:	Zasięg:
01.04.2018	31.03.2020	Regionalny
Charakterystyka: Efektywność (skuteczność) podjętych działań. Systemowość i trwałość zastosowanych rozwiązań. Innowacyjność (nowatorstwo) podjętych działań.		
<p>Celem głównym Projektu Grantowego jest wsparcie na poziomie gmin działań szkoleniowych na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych dorosłych mieszkańców. Działania szkoleniowe skierowane są do osób w wieku 25 lat i powyżej, zamieszkałych na terenie województwa śląskiego i opolskiego (obszar 2), nie posiadających kompetencji cyfrowych lub chcących rozwijać posiadane kompetencje cyfrowe w zakresie korzystania z zasobów informacyjnych, komunikacji online, zastosowania narzędzi cyfrowych, korzystania z e-usług publicznych.</p> <p>W rezultacie projektu, jego uczestnicy nabędą kompetencje cyfrowe, w tym podstawowe kompetencje cyfrowe, wynikające z Standardu wymagań kompetencji cyfrowych.</p>		
Wkład projektu w realizację Metaprzedsiewzięcia		
Sieciowe współtworzenie infrastruktury IT przez instytucje użyteczności publicznej		
Realizacja projektu wpływa na wartości wskaźników monitoringowych RSI WSL: Knowledge Index; Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB; Liczba osób objętych działaniami upowszechniającymi aktywnośćprosumencką		

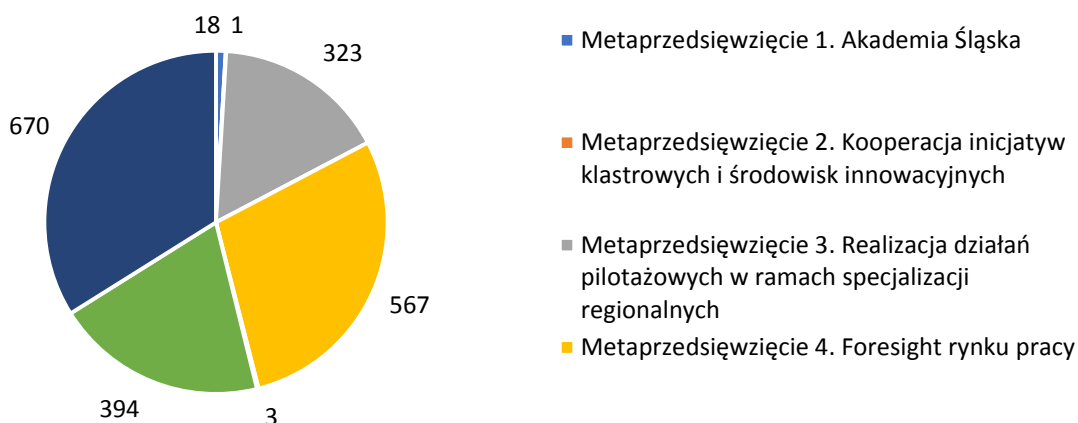
6.6.3 Graficzna wizualizacja wyników przeprowadzonych analiz

Wykres 17. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według metaprzedsiewzięć

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych PO IR 2014-2020, n=978

Wykres 18. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według metaprzedsiewzięć

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych projektowych RPO WSL 2014-2020, n=1868

7 Rekomendacje

7.1 Rekomendacje dla „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźnika horyzontalnego monitoringu wizji strategii tzw. „Smart Index dla inteligentnych specjalizacji”

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w latach)
1.	Smart index bazuje na danych statystycznych, z których część nie jest publicznie dostępna.	Uproszczenie metodologii wyliczania Smart Indexu i oparcie go na ogólnodostępnych danych statystycznych lub podpisanie stałej umowy z Urzędem Statystycznym na dostarczanie danych na potrzeby monitorowania RSI WSL, w szczególności Smart Indexu. Ponadto rekomenduje się połączenie PKD dla specjalizacji w jedną całość.	Jednostka Koordynująca Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji	Podpisanie umowy z Urzędem Statystycznym na dostarczanie w uzgodnionych terminach danych stanowiących składowe Smart Indexu. Zaczytywanie danych w sposób automatyczny do sytemu monitoringu, co pozwoli na szybkie obliczanie Smart Indexu. Na potrzeby obliczania „Smart Indexu” rekomenduje się wyeliminowanie powtarzających się PKD.	Do końca obowiązywania RIS WSL, tj. 2020 r.

2.	Niski endogeniczny potencjał innowacyjny w regionie.	Położenie większego nacisku na wspieranie endogenicznego potencjału innowacyjnego w regionie, w tym przez wspieranie przede firm regionalnych i krajowych (promocja lokalności i krajowych firm).	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Przygotowanie szkoleń i wytycznych dla ekspertów oceniających wnioski.	Do końca II kw. 2019 r.
3.	Niska wiedza na temat infrastruktury badawczej w regionie i usług oferowanych przez jednostki badawcze.	Zmapowanie infrastruktury badawczo-rozwojowej i usług w tym zakresie. Bieżące aktualizowanie bazy informacji o infrastrukturze i usługach.	Na poziomie inteligentnej specjalizacji – Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne. Integracja na poziomie WSL - Jednostka Koordynująca Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji	Mapowanie infrastruktury badawczo-rozwojowej może zostać zlecone Regionalnym Obserwatorium Specjalistycznym (zlecenie na wykonanie usługi według uzgodnionej metodyki zbierania danych). Należałoby przedyskutować i wdrożyć system motywujący instytucje naukowe i przedsiębiorstwa do aktualizacji bazy informacji o infrastrukturze i usługach B+R (zamieszczania informacji o nowej zakupionej infrastrukturze np. raz na kwartał). Konieczne są działania informacyjno-promocyjne, dzięki którym informacje na temat bazy będą docierały do zainteresowanych (tylko wtedy będzie motywacja do aktualizacji bazy, jeżeli będzie ona rzeczywiście	Do końca II kw. 2019 r.

				wykorzystywana).	
4.	Niska intensywność współpracy pomiędzy partnerami z przedsiębiorstw, administracji i nauki.	Promocja współpracy i sieciowanie podmiotów w ramach regionalnego systemu innowacji. Promocja bazy infrastruktury i usług z zakresu B+R (por. poprzednia rekomendacja)	Jednostka Koordynująca Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji	Organizacja konferencji i spotkań informacyjnych w zakresie obecnych projektów i planowanych przyszłych działań.	Do końca obowiązywania RIS WSL, tj. 2020 r.
5.	Niewystarczające zachęty materialne dla naukowców z publicznych jednostek badawczych do udziału w projektach badawczych i innowacyjnych, w tym międzynarodowych. Problem ten wiąże się zarówno z polityką płacową wspomnianych jednostek, jak i krajowymi regulacjami dotyczącymi granic wzrostu wynagrodzeń z tytułu realizacji takich projektów.	Wspieranie działań związanych z tworzeniem wysokopłatnych miejsc pracy w regionie w celu zatrzymywania i przyciągania talentów. Zapobieganie drenażowi mózgów przez prowadzenie polityki gospodarczej ukierunkowanej na wzrost wydajności pracy a w i wzrost płac.	MNiSW, Samorząd Województwa Śląskiego	Rozwiązanie wymaga zmian systemowych na szczeblu krajowym. Jako taki powinien być prezentowany przez Samorząd na szczeblu ponadregionalnym. Działaniem, które można podjąć na szczeblu regionalnym jest przygotowanie zestawu dobrych praktyk dotyczących atrakcyjnych zachęt finansowych dla naukowców, które należy promować jako dobre praktyki wśród jednostek badawczych.	Do końca 2019 r.
6.	Niski poziom wykorzystania infrastruktury badawczej, będącej w posiadaniu jednostek naukowych, przez przedsiębiorców i inne podmioty.	Opracowanie modeli zarządzania infrastrukturą badawczą w zakresie udostępnienia infrastruktury badawczej uczelni – np. przedsiębiorcom, NGOs itp. Rekomendacja systemowa	Jednostka Koordynująca Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji	Praktyczna realizacja tej rekomendacji polega na zleceniu wykonania modelu zarządzania infrastrukturą badawczą zespołowi (prawników, badaczy i ekonomistów), który	Do końca 2019 r.

		<p>polega na opracowaniu osadzonych w krajowych regulacjach modeli udostępniania infrastruktury badawczej. W oparciu o takie modele Uczelnie i inne instytucje badawcze mogłyby wdrożyć u siebie systemy zarządzania taką infrastrukturą i udostępnić ją podmiotom zewnętrznym.</p>		<p>opracowałby model zgodny z polskimi regulacjami prawnymi umożliwiający korzystne dla zaangażowanych instytucji korzystanie z infrastruktury badawczej podmiotów naukowych przez podmioty zewnętrzne.</p>	
--	--	---	--	---	--

7.2 Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+”

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w latach)
1.	<p>Po roku 2020 konieczne będzie zwiększenie skali i zakresu sieciowania sprzyjającego komercjalizacji wyników prac B+R. Z wywiadów przeprowadzonych na potrzeby badania wynika, że współpraca w tym zakresie nadal wymaga</p>	<p>Należy tak projektować regionalny system innowacji, aby promować partnerstwa innowacyjne, dzięki czemu potencjalni odbiorcy wyników prac B+R będą włączeni w ten proces. Rekomendowane jest rozszerzenie tego typu działań w formie pilotaży i programów</p>	<p>Jednostka Koordynująca Wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji</p>	<p>Rozszerzanie działań typu innowacyjne partnerstwo, w formie pilotaży i programów oraz innych inicjatyw (np. networking) dążących do łączenia nauki z biznesem. Prowadzenie analiz popytu ze strony przedsiębiorstw, udostępnienie portalu, na którym mogą być dokonywane zgłoszenia</p>	<p>Do końca obowiązywania RIS WSL, tj. 2020 r.</p>

	wzmacniania.	oraz innych inicjatyw dążących do łączenia nauki z biznesem.		na zapotrzebowanie na technologie.	
2.	Z wywiadów przeprowadzonych na potrzeby badania wynika, że klastry, które powstają w regionie często są „biernym porozumieniem stron o współpracy”, nie wspierają aktywnie swoich członków. Firmy zrzeszone w ramach klastra patrzą na wspólne zadania nie jak podmioty współpracujące a podmioty konkurujące ze sobą. Jako barierę działania klastrów wskazuje się słabą jakość instytucji nieformalnych w tym przede wszystkim zaufania.	Stworzenie rozwiązań umożliwiających skuteczne wspieranie rozwoju klastrów w regionie i wykorzystanie ich rzeczywistego potencjału współpracy.	Urząd Marszałkowski WSL	Proponowany zakres wsparcia klastrów dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> • doradztwa w zakresie opracowania planów ekspansji klastra, zarządzania oraz prawnych i finansowych aspektów funkcjonowania, • wsparcia przy tworzeniu sieci sprzedaży produktów klastra, obejmującej wspólny kanał dystrybucji (np. przez biura sprzedaży produktów klastra, charakteryzujące się wspólną zewnętrzną identyfikacją wizualną), • wsparcia internacjonalizacji klastrów, w tym zawierania długoterminowych umów twinningowych (partnerskich) z klastrami zagranicznymi o podobnym profilu działalności oraz organizacja spotkań warsztatowych i konferencji umożliwiających nawiązanie międzynarodowych kontaktów, • działań mających na celu rozwój zasobów ludzkich (w tym organizacja szkoleń oraz programy praktyk i staży pracowników naukowych oraz studentów 	Kolejna perspektywa finansowa 2020+

				<p>odbywanych u przedsiębiorców należących do klastra),</p> <ul style="list-style-type: none"> wspierania udziału w międzynarodowych zespołach badawczych; wizyt u wybranych potencjalnych partnerów zagranicznych. 	
3	<p>W obecnej perspektywie finansowej nie udało się dotychczas zrealizować celu jakim było powstanie regionalnego funduszu proinnowacyjnego. Jednak we wrześniu 2017 roku weszła w życie nowelizacja ustawy wdrożeniowej umożliwiająca samorządom tworzenie regionalnych funduszy rozwojowych. Należy jednocześnie oczekiwać, że w kolejnej perspektywie finansowej UE rosnąć będzie znaczenie instrumentów zwrotnych w regionalnej polityce rozwojowej. Środki te mogą stać się podstawą tworzenia regionalnych funduszy rozwojowych, które docelowo mogą być podstawą tworzenia regionalnych banków rozwojowych.</p>	<p>Należy dokonać oceny możliwości powołania Regionalnego Funduszu Rozwojowego Województwa Śląskiego (RFR WSL) i podjąć działania mające na celu jego stworzenie w perspektywie 2020+.</p>	<p>Jednostka Koordynująca Wdrażanie RSI / RPO – Samorząd Województwa Śląskiego</p>	<p>Jest to problem systemowy wymagający zmian regulacyjnych na szczeblu krajowym. Jako taki powinien być prezentowany przez Samorząd na szczeblu ponadregionalnym.</p> <p>W celu rozwiązania tego problemu należy dokonać przeglądu regulacji dotyczących stworzenia regionalnego funduszu rozwoju województwa śląskiego.</p> <p>Dodatkowo oszacować należy wartość środków zwrotnych, które mogą zostać pozyskane ze zwrotów takich środków w obecnej perspektywie finansowej, a także w perspektywie 2020+.</p> <p>Należy też przygotować studium wykonalności dla powołania RFR WSL.</p>	<p>Faza studialna: do 2020 Faza wdrożenia 2020+</p>

4.	Skuteczność i trwałość procesów innowacyjnych warunkowana jest zdolnością przedsiębiorstw do komercjalizacji wyników procesów innowacyjnych. Bardzo istotną fazą tego procesu jest wzrost sprzedaży produktów i usług, w tym w ramach umiędzynarodowienia przedsiębiorstw.	Wsparcie MŚP w zakresie internacjonalizacji (WSL ma ogromny potencjał w tym zakresie). Wspieranie innowacji umożliwiających włączenie firm w łańcuchy wartości. Wspieranie w przebijaniu się przedsiębiorstw z innowacyjnymi produktami i markami na rynkach zagranicznych.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Zaprojektowanie instrumentu wspierającego komercjalizację wyników działalności innowacyjnej, w tym przez wzrost sprzedaży udoskonalonych produktów i usług za granicą.	Kolejna perspektywa finansowa 2020+
----	--	---	---	--	-------------------------------------

7.3 Rekomendacje do „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2020+” w kontekście planowanej Polityki Spójności 2020+ na podstawie rozporządzeń Komisji Europejskiej (w tym projektów dokumentów Komisji)

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w latach)
1.	W kolejnej perspektywie finansowej większą rolę będą odgrywać partnerstwa międzynarodowe, w tym platformy współpracy pomiędzy regionami, które	Rekomenduje się wzmocnienie współpracy międzynarodowej i zachęcanie uczestników regionalnego systemu innowacji do podejmowania takiej współpracy i tworzenia	Instytucje otoczenia biznesu	Promocja dobrych praktyk związanych ze współpracą międzynarodową, prezentacja korzyści osiąganych przez aktorów regionalnego systemu innowacji dzięki współpracy międzynarodowej.	Do końca obowiązywania RIS WSL, tj. 2020 r.

	mają zbliżone inteligentne specjalizacje.	międzynarodowych sieci. Podejmowanie działań, które ułatwiłyby polskim podmiotom uczestnictwo w międzynarodowych sieciach współpracy. Należy szerzej rozpowszechniać wiedzę na temat korzyści z uczestnictwa w europejskich stowarzyszeniach branżowych.		Dalsza profesjonalizacja działań informacyjno-promocyjnych (zwłaszcza w zakresie skutecznego docierania do potencjalnych wnioskodawców i wykorzystywania sposobów komunikacji posługujących się „językiem korzyści”). Publikowanie krótkich wywiadów dotyczących pozytywnych doświadczeń ze współpracy.	
2	W kolejnej perspektywie finansowej większą rolę będą odgrywać partnerstwa międzynarodowe, w tym platformy współpracy naukowo-badawczej, które mają zbliżone inteligentne specjalizacje.	Stworzenie rozwiązań umożliwiających skuteczne nawiązywanie kontaktów przez regionalne zespoły naukowe z ich odpowiednikami za granicą.	Urząd Marszałkowski WSL	Zaprojektowanie instrumentu promocyjnego umożliwiającego uzyskanie przez jednostki naukowe dofinansowania do organizacji i przeprowadzenia wizyt networkingowych w zagranicznej placówce naukowej, której celem będzie przedstawienie własnej oferty zorientowanej na współpracę i wspólne prowadzenie badań naukowych. Warunkiem uzyskania wsparcia powinien być list intencyjny o gotowości instytucji zagranicznej (uczelni, jednostki naukowej, itd.) do przyjęcia delegacji i przeprowadzenia rozmów zorientowanych na przyszłą współpracę naukowo-badawczą.	Kolejna perspektywa finansowa 2020+

8 Wzory ankiet/kwestionariuszy użytych do badania

8.1 Kwestionariusz Mixed-mode z przedsiębiorcami

- Do której z inteligentnych specjalizacji regionalnych województwa śląskiego należy Pana/i przedsiębiorstwo? *MOŻLIWA WIĘCEJ NIŻ 1 ODPOWIEDŹ*
 - energetyka
 - medycyna
 - ICT
 - przemysły wschodzące
 - zielona gospodarka
 - żadnej z powyższych
 - nie wiem/ trudno powiedzieć
- Proszę wskazać (wpisać cyfrą) czy i z iloma podmiotami (danej kategorii) Pana/i przedsiębiorstwo podejmowało współpracę. Jedynie w przypadku wystąpienia współpracy, proszę ocenić (na bazie doświadczeń reprezentowanej przez Pana/ią organizacji), ogólny poziom zaufania reprezentowanego przez Pana/ią przedsiębiorstwa do wskazanych podmiotów.

Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów	Reprezentowana przeze mnie instytucja <u>ufa</u> wskazanym podmiotom*				
		NIE	RACZEJ NIE	TRUDNO POWIEDZIEĆ	RACZEJ TAK	TAK
Przedsiębiorstwa z regionu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Przedsiębiorstwa z innych regionów Polski	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Przedsiębiorstwa zagraniczne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Urzędy lokalne (w gminie, powiecie)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Urzędy wyższego szczebla (w	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

województwie, kraju)						
Institucje otoczenia biznesu (agencje rozwoju, technologiczne, gospodarcze), parki izby	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Polskie instytucje naukowo-badawcze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Zagraniczne instytucje naukowo-badawcze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Inne (jakie?)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

3. Czy w okresie ostatnich 5 lat (lata 2013-2018) Pana/i przedsiębiorstwo współpracowało w zakresie działalności badawczo-rozwojowej (B+R) z innymi podmiotami?
- tak
 - nie *PRZEJDŹ DO PYTANIA 5*
 - nie wiem/trudno powiedzieć
4. Z jakimi typami podmiotów współpracowało Pana/i przedsiębiorstwo w zakresie działalności B+R w okresie ostatnich 5 lat? *MOŻLIWA WIĘCEJ NIŻ 1 ODPOWIEDŹ*
- krajowymi jednostkami naukowymi
 - zagranicznymi jednostkami naukowymi
 - krajowymi przedsiębiorstwami
 - zagranicznymi przedsiębiorstwami
 - instytucjami otoczenia biznesu
 - innymi, jakimi?
5. Czy w działalności którejś z jednostek naukowych z województwa śląskiego można wskazać dobre praktyki, które wsparły rozwój innowacyjny Pana/i przedsiębiorstwa?
- tak
 - nie
 - nie wiem/trudno powiedzieć

Jeśli TAK, proszę krótko opisać, na czym ta praktyka/ te praktyki (max. 2) polega/ją i który podmiot ją/ je stosuje.

.....
.....

6. Czy w działalności którejś z instytucji otoczenia biznesu (np. centrum transferu technologii, parku naukowo-technologicznego itp.) z województwa śląskiego można wskazać dobre praktyki, które wsparły rozwój innowacyjny Pana/i przedsiębiorstwa?
- tak
 - nie *PRZEJDŹ DO PYTANIA 5*

c) nie wiem/trudno powiedzieć

Jeśli TAK, proszę krótko opisać, na czym ta praktyka/ te praktyki (max. 2) polega/ją i który podmiot ją/ je stosuje.

.....
.....

8.2 Kwestionariusz CATI z jednostkami naukowymi

- Czy w okresie ostatnich 5 lat (lata 2013-2018) Pana/i jednostka naukowa współpracowała z innymi podmiotami?
 - h) tak
 - i) nie **POMINAĆ KOLEJNE PYTANIE**
 - j) nie wiem/trudno powiedzieć
- Z jakimi typami podmiotów współpracowała Pana/i jednostka naukowa w zakresie działalności B+R w okresie ostatnich 5 lat? **MOŻLIWA WIĘCEJ NIŻ 1 ODPOWIEDŹ**
 - g) krajowymi jednostkami naukowymi w ramach tej samej dyscypliny naukowej
 - h) zagranicznymi jednostkami naukowymi w ramach tej samej dyscypliny naukowej
 - i) krajowymi jednostkami naukowymi w ramach innej dyscypliny naukowej
 - j) zagranicznymi jednostkami naukowymi w ramach innej dyscypliny naukowej
 - k) innymi krajowymi podmiotami niekomercyjnymi
 - l) innymi zagranicznymi podmiotami niekomercyjnymi
 - m) przedsiębiorstwami
 - n) innymi, jakimi?
- Czy realizacja projektów w partnerstwie wpływa na:

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Wzrost zaufania					
Wzmocnienie relacji					
Transfer wiedzy					
Chęć do wspólnej realizacji kolejnych przedsięwzięć					

- Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń obrazujących zmiany w regionalnym ekosystemie innowacji województwa śląskiego na przestrzeni ostatnich 5 lat:

Cel RSI	Zdecydowanie nie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydowanie się zgadzam	Nie wiem / trudno powiedzieć
Jednostki naukowe z regionu w większym stopniu włączają się we współpracę międzynarodową (np. wspólne projekty) (cel 1.1)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Jednostki naukowe z regionu mają pełniejszą wiedzę nt możliwości współużytkowania infrastruktury badawczej będącej w posiadaniu innych	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Cel RSI	Zdecydowa nie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydow anie się zgadzam	Nie wiem / trudno powiedzieć
podmiotów (cel 1.3)					
Jednostki naukowe z regionu w większym stopniu realizują wspólne projekty (w tym infrastrukturalne) w ramach konsorcjów (cel 1.3)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Jednostki naukowe z regionu zwiększyły efektywność komercjalizacji wyników prac badawczych poprzez wdrażanie nowych modeli i strategii komercjalizacji, zmianę regulacji prawnych, w tym zarządzania własnością intelektualną (cel 2.3)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Jednostki naukowe z regionu w większym stopniu koncentrują wokół wspólnych obszarów grupy naukowców, badaczy i przedsiębiorców w celu tworzenia rozwiązań innowacyjnych na skalę międzynarodową (cel 2.3)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

5. Proszę wskazać (wpisać cyfrą) czy i z iloma podmiotami (danej kategorii) Pana/i organizacja podejmowała współpracę. Jedynie w przypadku wystąpienia współpracy, proszę ocenić (na bazie doświadczeń reprezentowanej przez Pana/ią organizacji), ogólny poziom zaufania reprezentowanej przez Pana/ią instytucji do wskazanych podmiotów

Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów	Reprezentowana przeze mnie instytucja <u>ufa</u> wskazanym podmiotom*				
		NIE	RACZEJ NIE	TRUDNO POWIEDZIEĆ	RACZEJ TAK	TAK
Przedsiębiorstwa z regionu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Przedsiębiorstwa z innych regionów Polski	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Przedsiębiorstwa zagraniczne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Urzędy lokalne (w gminie, powiecie)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Urzędy wyższego szczebla (w województwie, kraju)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Instytucje otoczenia biznesu (agencje rozwoju, parki technologiczne, izby gospodarcze)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Polskie instytucje naukowo-badawcze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Zagraniczne instytucje naukowo-badawcze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Inne (jakie?)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

8.3 Kwestionariusz CATI z instytucjami otoczenia biznesu

1. Jakiego typu podmiotem jest instytucja? *MOŻLIWE KILKA ODPOWIEDZI.*
 - a) Centrum innowacji / centrum transferu technologii
 - b) Centrum rozwoju przedsiębiorczości
 - c) Inkubator przedsiębiorczości
 - d) Park technologiczny lub przemysłowy
 - e) Agencja rozwoju regionalnego
 - f) Agencja rozwoju lokalnego
 - g) Inny, jaki?

2. Proszę wskazać, które z usług doradczych proinnowacyjnych są oferowane przez Państwa instytucję?
 - a) Ocena potencjału i potrzeb technologicznych przedsiębiorstwa (audyt technologiczny)
 - b) Pozyskania partnerów technologicznych
 - c) Pomoc doradcza w realizacji projektów badawczych obejmujących przedsięwzięcia techniczne, technologiczne lub organizacyjne prowadzące do stworzenia prototypu
 - d) Rozwój nowego wyrobu, technologii, usługi
 - e) Pośrednictwo w procesie transferu wiedzy
 - f) Pośrednictwo w procesie transferu technologii
 - g) Pomoc we wdrażaniu wyników prac badawczych lub nowych technologii w przedsiębiorstwach
 - h) Pomoc we wdrażaniu nowych produktów lub usług przez przedsiębiorstwa
 - i) Pomoc we wdrażaniu nowych rozwiązań organizacyjnych
 - j) Pomoc w rozwijaniu wzornictwa przemysłowego
 - k) Pomoc w ochronie własności intelektualnej (np. przygotowaniu wniosku patentowego)

3. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń obrazujących zmiany w regionalnym ekosystemie innowacji województwa śląskiego na przestrzeni ostatnich 5 lat:

Cel RSI	Zdecydowa nie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydow anie się zgadzam	Nie wiem / trudno powiedzieć
Instytucje otoczenia biznesu z regionu mają potencjał do skutecznego wsparcia małych i średnich firm w ekspansji na rynki międzynarodowe i włączanie się w międzynarodowe łańcuchy dostaw i łańcuchy wartości (cel 1.4)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Instytucje otoczenia biznesu z regionu w większym stopniu realizują wspólne projekty (w tym infrastrukturalne) w ramach konsorcjów (cel 1.3)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Instytucje otoczenia biznesu z regionu zwiększyły efektywność komercjalizacji wyników prac badawczych poprzez wdrażanie nowych modeli i strategii	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Cel RSI	Zdecydowa nie się nie zgadzam	Raczej się nie zgadzam	Raczej się zgadzam	Zdecydow anie się zgadzam	Nie wiem / trudno powiedzieć
komercjalizacji, zmianę regulacji prawnych, w tym zarządzania własnością intelektualną (cel 2.3)					
Institucje otoczenia biznesu z regionu w większym stopniu koncentrują wokół wspólnych obszarów grupy naukowców, badaczy i przedsiębiorców w celu tworzenia rozwiązań innowacyjnych na skalę międzynarodową (cel 2.3)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

4. Proszę wskazać (wpisać cyfrą) czy i z iloma podmiotami (danej kategorii) Pana/i organizacja podejmowała współpracę. Jedynie w przypadku wystąpienia współpracy, proszę ocenić (na bazie doświadczeń reprezentowanej przez Pana/ią organizacji), ogólny poziom zaufania reprezentowanej przez Pana/ią instytucji do wskazanych podmiotów.

Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów	Reprezentowana przez mnie instytucja <u>ufa</u> wskazanym podmiotom*				
		NIE	RACZEJ NIE	TRUDNO POWIEDZIEĆ	RACZEJ TAK	TAK
Przedsiębiorstwa z regionu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Przedsiębiorstwa z innych regionów Polski	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Przedsiębiorstwa zagraniczne	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Urzędy lokalne (w gminie, powiecie)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Urzędy wyższego szczebla (w województwie, kraju)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Institucje otoczenia biznesu (agencje rozwoju, parki technologiczne, izby gospodarcze)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Polskie instytucje naukowo-badawcze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Zagraniczne instytucje naukowo-badawcze	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Inne (jakie?)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

9 Źródła informacji wykorzystanych w badaniu

- Dokument Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020.
- Model wdrożeniowy Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020. Wersja 2.0.
- Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010 - 2020 (PRT 2010-2020)
- Aktualizowany Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010 - 2020 (PRT 2010-2020)
- Model wdrażania Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010 - 2020.
- Strategia Unii Europejskiej Europa 2020.
- Rozporządzenia Komisji Europejskiej dotyczące nowej perspektywy finansowej 2014 - 2020.
- Krajowa Strategia Innowacyjności i Efektowności Gospodarki.
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2020+.
- Dokumenty dotyczące RPO WSL na lata 2014-2020 oraz inne dokumenty programowe i wykonawcze:
 - Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,
 - Szczegółowy Opis Priorytetów RPO WSL na lata 2014-2020,
 - Umowa Partnerstwa.
- Metodologia Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) Banku Światowego opracowana przez Ministerstwo Gospodarki w latach 2014-2015 oraz zmieniona przez Ministerstwo Rozwoju w 2016 roku.
- Model Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) zawarty w Przewodniku Komisji Europejskiej dotyczącym strategii RIS3 pt. „Smart Specialisation from design to implementation. Handbook”.
- Raporty z przeprowadzonych w kraju analiz, badań ewaluacyjnych w zakresie pokrywającym się z problematyką badania, literatura przedmiotu.
- Badanie ewaluacyjne udostępnione przez Zamawiającego pt. „Ocena aktualnego stanu oraz możliwości rozwojowych do 2030 roku regionalnych specjalizacji województwa śląskiego, w tym specjalizacji inteligentnych” zrealizowane przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (2015).
- Badanie ewaluacyjne udostępnione przez Zamawiającego pt. „Procesy przedsiębiorczego odkrywania w kontekście rozwoju innowacyjnego województwa śląskiego do roku 2020”, opracowane przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach (2017).
- Badanie ewaluacyjne udostępnione przez Zamawiającego pt. „Analiza przepływów międzygałęziowych w kontekście rozwoju innowacyjności w województwie śląskim do roku 2020”, opracowane przez konsorcjum firm: Bluehill Sp. z o.o. oraz Quality Watch Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (2017).
- K.B. Matusiak, J. Guliński, Rekomendacje zmian w polskim systemie transferu technologii i komercjalizacji wiedzy, PARP, Warszawa, wrzesień 2010.

- K. Matusiak; E. Stawasz, P. Głodek, Wnioski z badań innowacyjnych MSP, sektora B+R i instytucji wspierających w województwie śląskim przeprowadzonych dla potrzeb regionalnej strategii innowacyjnej.
- Wyzwania strategiczne innowacyjnego rozwoju Województwa Śląskiego, 1. Raport z realizacji zadania V projektu „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, 2010.
- Unia innowacji, Inicjatywa w ramach strategii „Europa 2020”, Krótki przewodnik, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2013.
- Clean Power for Transport: A European alternative fuels strategy, European Commission. Brussels, COM (2013) 17.
- Wybrane publikacje przeglądu ITS Inteligentne Systemy Transportowe
 - J. Mikulski, Ekologiczny transport - samochody z napędem elektrycznym Cz. 1, Prz. ITS [online] 2013 nr 23 kwietnia 2013, (plik html) s. 1-5, bibliogr. 15 poz. i Cz. 2, Prz. ITS [online] 2013 nr 30 kwietnia 2013, (plik html) s. 1-6, bibliogr. 15 poz.
- G. Sierpiński, Wyzwania zrównoważonego systemu transportowego wobec samochodu elektrycznego jako realnej alternatywy dla konwencjonalnego transportu indywidualnego, Logistyka 2014 nr 2, dysk optyczny (CD-ROM) s. 322-328, bibliogr. 49 poz.
- J. Mikulski, Ekologiczny transport - samochody z napędem elektrycznym, W: Systemy transportowe. Teoria i praktyka. IX Konferencja naukowo-techniczna, Katowice, 17 września 2012. Materiały konferencyjne. Streszczenia. Katowice: Katedra Inżynierii Ruchu. Wydział Transportu Politechniki Śląskiej, 2012, s. 39.
- Systemy transportowe. Teoria i praktyka. XII Konferencja naukowo-techniczna, 12-13 października 2015, Katowice. Materiały konferencyjne. Red. Grzegorz Sierpiński, Piotr Czech.
- A. Kurek, J. Juźniewicz, Inteligentne systemy transportowe jako narzędzie do usprawniania ruchu w mieście Gliwice, Logistyka 2018 nr 3, s. 69-75, bibliogr. 8 poz.
- R. Janecki, Inteligentne systemy transportowe w polityce transportowej miast, W: Transport systems telematics. TST'11. 11th International conference, Katowice - Ustroń, October 19-22, 2011. Conference proceedings. Silesian University of Technology. Faculty of Transport, Polish Academy of Science. Committee of Transport, Polish Association of Transport Telematics. Katowice: Chair of Automatic Control in Transport. Faculty of Transport. Silesian University of Technology, 2011, s. 48.
- J. Mikulski, T. Wróblewski, Inteligentne Systemy Transportowe Zdaniem ekspertów, Mag. Autostrady 2010 nr 10, s. 18-20.
- J. Gołosz, Zarządzanie ruchem drogowym z wykorzystaniem telematycznych systemów rejestracji i ekspozycji danych, W: Telematyka w transporcie. Ogólnopolskie seminarium naukowe, Szczecin, 8 grudnia 2003. Uniwersytet Szczeciński. Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług. Instytut Transportu i Logistyki. [B.m.]: [b.w.], [2003], s. 35-38, bibliogr. 8 poz.
- M. Tyczka, W. Skarka, Elektryczny samochód zasilany ogniwem wodorowym Alternatywa dla zasilania akumulatorowego?, Mechanik 2016 R. 89 nr 3, s. 238-239, bibliogr. 8 poz.
- G. Karoń, Transport w logistycznym łańcuchu dostaw a zatłoczenie komunikacyjne miast i aglomeracji, W: Sprawność i efektywność zarządzania łańcuchem dostaw. Praca zbiorowa. Pod red. Krystyny Kowalskiej, Sylwestra Markusika. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Dąbrowa Górnicza: Wyższa Szkoła Biznesu, 2011, s. 101-130.
- D. M. Trzmielak, M. Woźniakowski, Innowacje w transporcie: na przykładzie badań w sektorze transportowym. Ekonomiczne Problemy Usług nr 121, 27-42, 2015.

- J. Burnewicz, Perspektywa innowacyjna transportu i logistyki. *Ekonomiczne Problemy Usług* nr 59, 51-63, 2010.
- M. Bąk, Potencjał innowacyjny transportu w Unii Europejskiej. *Logistyka* 3/2015.
- A. Koźlak, Wspieranie innowacyjności przedsiębiorstw sektora TSL w Polsce z funduszy Unii Europejskiej. „*Logistyka*” nr 2, 2014.
- M. Cichosz, Innowacje w logistyce miejskiej - zrównoważony transport publiczny. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu* nr 383, 2015.
- Sejmik Województwa Śląskiego. *Strategia Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego*. Katowice 2014.
- Antonowicz M. (2015), O innowacjach produktowych i marketingowych w usługach transportowo-logistycznych, *Logistyka*, Nr 2/2015, Instytut Logistyki i Magazynowania, s. 1131-1139.
- Burdzik R., Macioszek E., Sierpiński G., Warczek J. (2013), *Analiza rozbudowy i lokalizacji centrów i obiektów logistycznych w Aglomeracji Śląskiej*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Seria: Transport, z. 78, s. 19-29.
- Dziekoński K., Chwiećko J. (2013), Innowacyjność przedsiębiorstw z branży TSL, *Ekonomia i Zarządzanie*, Nr 5(2).
- Fajczak-Kowalska A. (2015), Wybrane aspekty zarządzania centrami logistycznymi na przykładzie Śląskiego Centrum Logistyki, *Logistyka*, Nr 3/2015, Instytut Logistyki i Magazynowania, s. 1278-1285.
- Główny Urząd Statystyczny (2017), *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2014-2016*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Główny Urząd Statystyczny (2017), *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2014-2016*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Główny Urząd Statystyczny (2018), *Biuletyn Statystyczny 07/2018*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa.
- Koźlak A. (2008), Innowacyjność w podaży usług jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstw sektora TSL, referat z konferencji Eurotrans, Warszawa.
- Kurcz S., Lipok D. (2013), Zielone aspekty logistyki w przedsiębiorstwach województwa śląskiego, *Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Organizacja i Zarządzanie*, Z.60, s. 55-62.
- Ministerstwo Rozwoju (2017), *Program dla Śląska*, Warszawa.
- Przybylska E. (2016), Innowacyjność branży TSL, *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie*, Z.24, t. 2, s. 235-245.
- Tkocz M., *Śląsk jako przykład regionu przemysłowego i jego rola w procesach modernizacyjnych*
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Śląskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksporterera, Województwo Śląskie informacje gospodarcze, file:///C:/Users/PC/Downloads/SILESIAN%20VOIVODESHIP-economic%20information%20(3).pdf
- Urząd Statystyczny w Katowicach (2018), *Biuletyn Statystyczny Województwa Śląskiego I kwartał 2018*, Katowice.
- Węgrzyn T., Burdzik R. (2010), Znaczenie lokalizacji centrów logistycznych na Śląsku, *Logistyka*, Nr 2/2010, Instytut Logistyki i Magazynowania, s. 465-473.
- Wiedermann (2008) K., *Czynniki i skutki rozwoju przemysłu motoryzacyjnego na terenie województwa śląskiego*, w: Z. Ziolo i T. Rachwał (red.), *Procesy transformacji układów przestrzennych przemysłu na tle zmieniającego się otoczenia*, Warszawa-Kraków, s. 93-108.

- *XIX XX i XXI wieku, www.men.gov.pl*
- *Zarząd Województwa Śląskiego (2011), Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020, Katowice.*

10 Spis tabel

Tabela 1. Obszary badawcze z przyporządkowanymi problemami badawczymi	12
Tabela 2. Powiązanie obszarów badawczych z metodami i technikami badawczymi.....	14
Tabela 3. Powiązanie obszarów badawczych z metodami i technikami badawczymi.....	44
Tabela 4. Dobór próby badawczej.....	47
Tabela 5. Ranking województw według liczby zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców	51
Tabela 6. Ranking województw według liczby udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców (szt.)	52
Tabela 7. Ranking województw według liczby zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców (szt.)	53
Tabela 8. Ranking województw według liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności (szt.)	54
Tabela 9. Ranking województw według wartości przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwie domowym (zł)	55
Tabela 10. Ranking województw według stopy bezrobocia rejestrowanego (%)	56
Tabela 11. Ranking województw według wskaźnika zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL (%).....	57
Tabela 12. Ranking województw według nakładów na działalność B+R na 1 mieszkańca (zł)	59
Tabela 13. Ranking województw według nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo (zł)	60
Tabela 14. Ranking województw według udziału osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo (%)	61
Tabela 15. Ranking województw pod względem udziału osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem (%)	62
Tabela 16. Ranking województw według odsetka wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem (%)	63
Tabela 17. Ranking województw według liczby pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo	64
Tabela 18. Ranking województw według liczby pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców	65
Tabela 19. Ranking województw według liczby studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności	67
Tabela 20. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych (%).....	68

Tabela 21. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (%).....	69
Tabela 22. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy (%).....	70
Tabela 23. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług (%)	71
Tabela 24. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – które wprowadziły produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku (%)	73
Tabela 25. Ranking województw według udziału przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – które wprowadziły nowe lub istotnie ulepszone procesy (%)	74
Tabela 26. Ranking województw według nakładów sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB (%)	76
Tabela 27. Ranking województw według liczby zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (szt.)	78
Tabela 28. Ranking województw według liczby udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (szt.).....	79
Tabela 29. Ranking województw według liczby zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R.....	80
Tabela 30. Ranking województw według liczby udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R (szt.)	81
Tabela 31. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do pozostałych województw w Polsce w badanych okresach pod względem wskaźników opisujących dostępne dla procesu innowacyjnego zasoby.....	83
Tabela 32. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do pozostałych województw w Polsce pod względem wskaźników produktu procesu innowacyjnego oraz jego efektywność	84
Tabela 33. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do Polski w badanych okresach pod względem wskaźników opisujących dostępne dla procesu innowacyjnego zasoby.....	85
Tabela 34. Zmiany pozycji województwa śląskiego w relacji do Polski pod względem wskaźników produktu procesu innowacyjnego oraz jego efektywność	86
Tabela 35. Wskaźniki zasobowe wykorzystane do oceny on-going stanu rozwoju regionalnego ekosystemy innowacji województwa śląskiego	87
Tabela 36. Wskaźniki wynikowe wykorzystane do oceny on-going stanu rozwoju regionalnego ekosystemy innowacji województwa śląskiego	88
Tabela 37. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z RPO WSL z inteligentnymi specjalizacjami WSL, liczba projektów	91
Tabela 38. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z RPO WSL z inteligentnymi specjalizacjami WSL, wartość projektów w mln zł	92
Tabela 39. Tabela powiązań projektów dofinansowanych w ramach POIR z inteligentnymi specjalizacjami WSL, liczba projektów	96

Tabela 40. Tabela powiązań projektów dofinansowanych w ramach programu Horyzont 2020 z inteligentnymi specjalizacjami RSI WSL, liczba projektów	98
Tabela 41. Projekty zakładające wspólne inwestycje oraz wspólne zarządzanie infrastrukturą materialną prowadzenia badań podstawowych przez co najmniej dwie instytucje publiczne lub w ramach partnerstwa publicznego	160
Tabela 42. Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK w województwie śląskim (grudzień 2018) ..	163
Tabela 43. Potencjał dla tworzenia FOCK wśród aktorów regionu (grudzień 2018)	164
Tabela 44. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych o wartości powyżej 1 mln zł z udziałem co najmniej trzech podmiotów z regionu (stan na XII 2017)	173
Tabela 45. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych o wartości powyżej 1 mln zł z udziałem co najmniej trzech podmiotów z regionu (stan na XI 2018)	176
Tabela 46. Osie priorytetowe RPO WSL związane z działaniami innowacyjnymi	189
Tabela 47. Ogłoszone nabory w osiach priorytetowych finansujących działania innowacyjne	190
Tabela 48. Liczba projektów w osiach priorytetowych finansujących działania innowacyjne	190
Tabela 49. Wydarzenia promocyjno-edukacyjne, w których zaangażowane było NCBR	193
Tabela 50. Zmienne cząstkowe uwzględnione do obliczenia wartości (WH.2.) Knowledge Index (KI) ..	206
Tabela 51. Propozycja aktualizacji w zakresie sposobu wyliczania wartości KEI dla Filarów I-III	209
Tabela 52. Wartości KEI dla Filaru I	209
Tabela 53. Wartości KEI dla Filaru II	211
Tabela 54. Wartości KEI dla Filaru III	213
Tabela 55. Wartości KEI dla wariantu I (średnia arytmetyczna KEI dla poszczególnych Filarów).....	214
Tabela 56. Wartości KEI dla wariantu II (średnia arytmetyczna ważona KEI dla poszczególnych Filarów)	216
Tabela 57. Wartości indeksu kapitału społecznego	224
Tabela 58. Zaktualizowane wagi zmiennych wskaźnika współdziałania	228
Tabela 59. Wskaźnik współdziałania w latach 2012-2017	228
Tabela 60. Przyjęte wagi zmiennych wskaźnika zaufania instytucjonalnego w oryginalnej metodologii	230
Tabela 61. Subindeksy wskaźnika zaufania instytucjonalnego	231
Tabela 62. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z POIR z metaprzedsiewzięciami RSI WSL, liczba projektów	273
Tabela 63. Tabela powiązań projektów dofinansowanych z POIR z Metaprzedsiewzięciami RSI WSL, wartość projektów w mln zł	274
Tabela 64. Tabela powiązań projektów dofinansowanych w ramach POIR z metaprzedsiewzięciami, liczba projektów	276

11 Spis rysunków

Rysunek 1. Regional Innowavion Index dla województw śląskiego i dla Unii Europejskiej (oś lewa) oraz różnica w RII pomiędzy Unią Europejską i województwem śląskim (oś prawa).....	49
Rysunek 2. Dynamika Regional Innowavion Index dla Unii Europejskiej (UE28) i dla województwa śląskiego	49
Rysunek 3. Porównanie województwa śląskiego z najbardziej zbliżonymi pod względem Regional Innowavion Index regionami z Czech, Węgier i Słowacji w 2017 r.....	50
Rysunek 4. Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	51
Rysunek 5. Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy RP na 1 mln mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	52
Rysunek 6. Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	53
Rysunek 7. Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe przez Urząd Patentowy RP na 100 tys. ludności dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	54
Rysunek 8. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym dla województwa śląskiego i Polski (zł, oś lewa) oraz przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	56
Rysunek 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz stopa bezrobocia rejestrowanego dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	57
Rysunek 10. Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym wg BAEL dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	58
Rysunek 11. Nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca dla województwa śląskiego i Polski (zł, oś lewa) oraz nakłady na działalność B+R na 1 mieszkańca dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	59
Rysunek 12. Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo dla województwa śląskiego i Polski (zł, oś lewa) oraz nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na 1 osobę aktywną zawodowo dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	60

Rysunek 13. Udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo dla województwa śląskiego i Polski oraz udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%).....	61
Rysunek 14. Udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem dla województwa śląskiego i Polski oraz udział osób zatrudnionych w B+R w pracujących ogółem dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%).....	62
Rysunek 15. Odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem dla województwa śląskiego i jako średnia wartość dla wszystkich województw (% , oś lewa) oraz odsetek wartości aparatury naukowo-badawczej w relacji do Polski ogółem dla województwa śląskiego w relacji do średniej wartości dla wszystkich województw (% , oś prawa)	64
Rysunek 16. Liczba pracowników naukowo-badawczych na 1000 osób aktywnych zawodowo dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba pracowników naukowo-badawczy na 1000 osób aktywnych zawodowo dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa) .	65
Rysunek 17. Liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba pracowników naukowych pełnozatrudnionych w województwie z tytułem naukowym profesora na 100 tys. mieszkańców dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	66
Rysunek 18. Liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba studentów szkół wyższych na 10 tys. ludności dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	67
Rysunek 19. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	68
Rysunek 20. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	70
Rysunek 21. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych – nowe lub istotnie ulepszone procesy dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 osób i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	71
Rysunek 22. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	72
Rysunek 23. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – produkty nowe lub istotnie ulepszone dla rynku dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	73
Rysunek 24. Udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy dla województwa śląskiego i Polski (% , oś lewa) oraz udział przedsiębiorstw innowacyjnych (o liczbie pracujących 10 i więcej) – w	

ogólnej liczbie przedsiębiorstw z sektora usług – nowe lub istotnie ulepszone procesy dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	74
Rysunek 25. Nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego i Polski oraz nakłady sektora rządowego i szkolnictwa wyższego na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%)	75
Rysunek 26. Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego i Polski oraz nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (%).....	76
Rysunek 27. Nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy dla województwa śląskiego i Polski (mln zł, oś lewa) oraz nakłady na działalność B+R finansowane z zagranicy dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	77
Rysunek 28. Liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń wynalazków krajowych w Urzędzie Patentowym RP a 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	78
Rysunek 29. Liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych patentów na wynalazki krajowe w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	79
Rysunek 30. Liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba zgłoszeń krajowych wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym RP na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa)	80
Rysunek 31. Liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego i Polski (szt., oś lewa) oraz liczba udzielonych praw ochronnych na krajowe wzory użytkowe na 1 mln zł nakładów na działalność B+R dla województwa śląskiego w relacji do wartości dla Polski (% , oś prawa).....	81
Rysunek 32. Wskaźniki zasobowe regionalnego ekosystemy innowacji województwa śląskiego	88
Rysunek 33. Wskaźniki wynikowe regionalnego ekosystemy innowacji województwa śląskiego	89
Rysunek 34. Liczba projektów dofinansowanych w ramach poszczególnych działań RPO WSL 2014-2020 w poszczególnych inteligentnych specjalizacjach	94
Rysunek 35. Liczba projektów dofinansowanych w ramach poszczególnych działań POIR w poszczególnych inteligentnych specjalizacjach	97
Rysunek 36. Zmiany wartości indeksu kapitału społecznego w wybranych regionach w latach 2010-2016	227

12 Spis wykresów

Wykres 1. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według inteligentnych specjalizacji	77
Wykres 2. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według inteligentnych specjalizacji	77
Wykres 3. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych w województwie śląskim	179
Wykres 4. Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje w województwie śląskim (KM.9)	186
Wykres 5. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według kamieni milowych	195
Wykres 6. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według kamieni milowych.....	195
Wykres 7. Wartości KEI dla Filaru I	210
Wykres 8. Wartości KEI dla Filaru II	212
Wykres 9. Wartości KEI dla Filaru III	214
Wykres 10. Wartości KEI dla wariantu I (średnia arytmetyczna KEI dla poszczególnych Filarów)	215
Wykres 11. Wartości KEI dla wariantu II (średnia arytmetyczna ważona KEI dla poszczególnych Filarów)	217
Wykres 12. Wskaźnik poszczególnych obszarów indeksu kapitału społecznego w latach 2013-2017	225
Wykres 13. Wskaźnik poszczególnych obszarów indeksu kapitału społecznego w latach 2013-2017	226
Wykres 14. Wskaźnik współdziałania w latach 2012-2017	230
Wykres 15. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według celów strategicznych	289
Wykres 16. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według celów strategicznych	290
Wykres 17. Struktura projektów finansowanych w ramach PO IR 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według metaprzedsiewzięć	327
Wykres 18. Struktura projektów finansowanych w ramach RPO WSL 2014-2020, których beneficjentami były podmioty z województwa śląskiego – według metaprzedsiewzięć	327